

Consiliul Județean Buzău

P.A.T.J. BUZĂU

SERVICII DE ELABORARE A
DOCUMENTAȚIEI PRIVIND REALIZAREA
PLANULUI DE AMENAJARE A
TERITORIULUI JUDEȚEAN - P.A.T.J. BUZĂU

STUDIU DE FUNDAMENTARE
PRIVIND STRUCTURA
ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

august 2020

SERVICII DE ELABORARE A DOCUMENTAȚIEI PRIVIND REALIZAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN - P.A.T.J. BUZĂU

ETAPA I- STUDIU DE FUNDAMENTARE: SECȚIUNEA – STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

S.C. I.H.S. Romania SRL	Elaboratori de specialitate în domeniul structura activităților economice dr. Ec. Marius Cristea Elaboratori de specialitate în domeniul amenajării teritoriului și urbanism dr. arh. Sorina Racoviceanu, specialist urbanist dr. Andreea Chină, specialist urbanist dr. arh. Nicolae Tarălungă
S.C. CIVITTA S.A.	Elaboratori de specialitate în domeniul IT și aplicații GIS dr. urb. Reinhold Stadler

	urb. Ana Dragomir urb. Bianca Horjan
Conducerea proiectului	Ioana Ivanov, sef proiect, S.C. CIVITTA S.A. dr. arh. Niculae Tarălungă, coordonator echipă de elaborare a documentației PATJ, S.C. I.H.S. Romania SRL

August 2020

CUPRINS

1. CONTEXTUL ELABORĂRII STUDIULUI DE FUNDAMENTARE.....	11
2. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT	12
3. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE	13
3.1. CONTEXT ECONOMIC JUDEȚEAN	13
3.1.1. ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI DE LA NIVEL JUDEȚEAN	13
3.1.2. ANALIZA MEDIULUI DE AFACERI JUDEȚEAN	16
3.1.3. ANALIZA RESURSELOR DE MUNCĂ.....	23
3.1.4. INFRASTRUCTURA ȘI SERVICIILE-SUPPORT PENTRU AFACERI, CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE	44
3.1.5. INVESTIȚIILE STRĂINE ȘI COMERȚUL EXTERIOR	47
3.2. ANALIZA SECTORULUI PRIMAR (AGRICULTURA, SILVICULTURA ȘI PISCICULTURA)	51
3.2.1. AGRICULTURA	51
3.2.2. SILVICULTURA.....	83
3.3. ANALIZA SECTORULUI SECUNDAR (INDUSTRIA, CONSTRUCȚIILE, ENERGIA)	89
3.3.1. INDUSTRIA (EXTRACTIVĂ ȘI PRELUCRĂTOARE)	89
3.3.2. ENERGIA	101
3.3.3. CONSTRUCȚIILE	104
3.4. ANALIZA SECTORULUI TERȚIAR (TURISMUL ȘI SERVICII ECONOMICE)	109
3.4.1. SERVICIILE ECONOMICE (DE PIAȚĂ)	109
3.4.2. TURISMUL.....	123
3.5. CONCLUZII, PROBLEME, DISFUNȚIONALITĂȚI ȘI DISPARITĂȚI SPAȚIALE.....	141
3.6. EVOLUȚIE: PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE	147
3.7. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNȚIONALITĂȚILOR	151
3.8. PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE.....	154

LISTA DE FIGURI

FIGURĂ 1 - CONTRIBUȚIA JUDEȚELOR LA PIB (PPS) AL REGIUNII SUD-EST, ÎN ANUL 2016	13
FIGURĂ 2 - PIB/LOCUITOR (PPS) ÎN ANUL 2017	14
FIGURĂ 3 - DINAMICA PIB/LOCUITOR (PPS) LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2009-2017	14
FIGURĂ 4 - DINAMICA VAB LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2009-2017	15
FIGURĂ 5 - STRUCTURA VAB ÎNREGISTRATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2017	16
FIGURĂ 6 - PROFESIONIȘTII ACTIVI JURIDIC ÎNREGISTRAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2009-2020	17
FIGURĂ 7 - DENSITATEA PROFESIONIȘTILOR ACTIVI JURIDIC LA 1.000 DE LOCUITORI STABILI, ÎN ANUL 2020	17
FIGURĂ 8 - DEMOGRAFIA PROFESIONIȘTILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2010-2019.....	18
FIGURĂ 9 - NUMĂRUL DE FIRME LA NIVEL JUDEȚEAN	19
FIGURĂ 10 - UNITĂȚILE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	20
FIGURĂ 11 - UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME (DUPĂ NR. DE SALARIAȚI), ÎN 2008 ȘI 2018	21
FIGURĂ 12 - UNITĂȚILE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU PE DOMENII DE ACTIVITATE, ÎN ANUL 2018	22
FIGURĂ 13 - NUMĂRUL DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE DOMENII DE ACTIVITATE, ÎN 2008 ȘI 2018.....	23
FIGURĂ 14 - RESURSELE DE MUNCĂ ALE JUDEȚULUI BUZĂU, PE SEXE, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	24
FIGURĂ 15 - POPULAȚIA ACTIVĂ A JUDEȚULUI BUZĂU, PE SEXE, ÎN PERIOADA 2008-2018	24
FIGURĂ 16 - RATA DE ACTIVITATE A POPULAȚIEI ÎN VÂRSTĂ DE MUNCĂ, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2008-2018	25
FIGURĂ 17 - STRUCTURA OCUPAȚIONALĂ A POPULAȚIEI DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018	26
FIGURĂ 18 - DINAMICA POPULAȚIEI OCUPATE, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN 2008 ȘI 2018	27
FIGURĂ 19 - RATA DE OCUPARE A POPULAȚIEI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2007-2018	28
FIGURĂ 20 - NUMĂRUL TOTAL DE SALARIAȚI DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	29
FIGURĂ 21 - STRUCTURA SALARIAȚILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN ANUL 2018.....	29
FIGURĂ 22 - DINAMICA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN 2008 ȘI 2018	30
FIGURĂ 23 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	32
FIGURĂ 24 - NUMĂRUL DE ȘOMERI ÎNREGISTRAȚI OFICIAL ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2019	33
FIGURĂ 25 - RATA ȘOMAJULUI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2007-2019	34
FIGURĂ 26 - RATA ȘOMAJULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	36

FIGURĂ 27 - PONDEREA ȘOMERILOR ÎNREGISTRAȚI LA SFÂRȘITUL LUNII ÎN TOTALUL RESURSELOR DE MUNCĂ. 2019	37
FIGURĂ 28 - STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE GRUPE DE OCUPAȚII, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011	38
FIGURĂ 29 - STRUCTURA POPULAȚIEI STABILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ NIVELUL STUDIILOR ABSOLVITE, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011	39
FIGURĂ 30: RATA NAVETISMULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU	40
FIGURĂ 31 - STRUCTURA OCUPĂRII PE ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI MEDII DE REZIDENȚĂ, JUDEȚUL BUZĂU, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011	41
FIGURĂ 32 - STRUCTURA OCUPĂRII PE SECTOARE ȘI MEDII DE REZIDENȚĂ, JUDEȚUL BUZĂU, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011	42
FIGURĂ 33 - DINAMICA SALARIULUI MEDIU NET LUNAR, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN ÎN PERIOADA 2008-2018	43
FIGURĂ 34 - DINAMICA SALARIULUI MEDIU NET LUNAR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	44
FIGURĂ 35 - DINAMICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2007-2019	47
FIGURĂ 36 - DINAMICA EXPORTURILOR ȘI IMPORTURILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU (MIL. EURO), ÎN ANII 2008-2019	49
FIGURĂ 37 - STRUCTURA EXPORTURILOR JUDEȚULUI BUZĂU ÎN ANUL 2019.....	49
FIGURĂ 38 - STRUCTURA IMPORTURILOR JUDEȚULUI BUZĂU ÎN ANUL 2017.....	50
FIGURĂ 39: SUPRAFAȚA TOTALĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU	52
FIGURĂ 40 - MODUL DE UTILIZARE A TERENURILOR AGRICOLE DIN JUDEȚUL BUZĂU	53
FIGURĂ 41 - CATEGORIILE DE FOLOSINȚĂ ALE SUPRAFEȚEI AGRICOLE UTILIZATE DE EXPLOATAȚIILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN 2016	53
FIGURĂ 42 - MODUL DE DEȚINERE A SUPRAFEȚELOR AGRICOLE UTILIZATE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2016	54
FIGURĂ 43 - SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ TIPUL EXPLOATAȚIEI, ÎN 2016	55
FIGURĂ 44: SUPRAFAȚA AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU	57
FIGURĂ 45 - SUPRAFAȚA ARABILĂ CULTIVATE (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ TIPUL EXPLOATAȚIILOR, ÎN PERIOADA 2008-2018	58
FIGURĂ 46 - SUPRAFAȚA ARABILĂ CULTIVATĂ (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN ANUL 2018	59
FIGURĂ 47 - DINAMICA SUPRAFEȚEI ARABILE CULTIVATE (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	60
FIGURĂ 48 - DINAMICA PRODUCȚIEI AGRICOLE (TONE) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018	61
FIGURĂ 49 - DINAMICA PRODUCȚIEI MEDIE LA HECTAR (KG) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	62
FIGURĂ 50 - PRODUCȚIA MEDIE LA HECTAR, PE PRINCIPALELE CULTURI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN ANUL 2018	62

FIGURĂ 51 - NUMĂRUL DE POMI FRUCTIFERI (ZECI DE MII) ȘI PRODUCȚIA MEDIE DE FRUCTE (KG/POM) LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	63
FIGURĂ 52 - PRINCIPALII INDICATORI AI SECTORULUI VITICOL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	64
FIGURĂ 53 - EFECTIVELE DE ANIMALE DIN JUDEȚUL IALOMIȚA, ÎN PERIOADA 2008-2018	65
FIGURĂ 54 - DENSITATEA ANIMALELOR LA 100 HA, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN ANUL 2018	66
FIGURĂ 55 - PRODUCȚIA ANIMALĂ DE LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	67
FIGURĂ 56 - FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ ÎN AGRICULTURA JUDEȚULUI BUZĂU, DUPĂ STATUTUL OCUPAȚIONAL, ÎN PERIOADA 2008-2018	69
FIGURĂ 57: NUMĂR ANGAJAȚI ÎN AGRICULTURĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	71
FIGURĂ 58 - DINAMICA PARCULUI DE MAȘINI ȘI UTILAJE AGRICOLE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	72
FIGURĂ 59 - SUPRAFEȚE PE CARE S-AU FOLOSIT ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE ȘI CANTITATEA ACESTORA, LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	73
FIGURĂ 60 - SUPRAFAȚA PE CARE S-AU ADMINISTRAT ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE ȘI CANTITATEA ACESTORA, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	74
FIGURĂ 61 - VALOAREA PRODUCȚIEI AGRICOLE (MIL. LEI) A JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	74
FIGURĂ 62 - EXPORTURILE FOB (MII EURO) DE PRODUSE AGROALIMENTARE REALIZATE DE COMPANIILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2011-2018	75
FIGURĂ 63 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ PENTRU IRIGAȚII, RESPECTIV SUPRAFAȚA EFECTIV IRIGATĂ CU CEL PUȚIN O UDARE, LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	76
FIGURĂ 64 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ CU IRIGAȚII (OUAI) ÎN JUDEȚUL BUZĂU	80
FIGURĂ 65 - SUPRAFAȚĂ CU AMENAJĂRI CES ÎN JUDEȚUL BUZĂU	81
FIGURĂ 66 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ DE DESECARE ÎN JUDEȚUL BUZĂU	82
FIGURĂ 67 - SUPRAFAȚA PĂDURILOR ȘI A ALTOR VEGETAȚII FORESTIERE (HA) ÎN JUDEȚUL BUZĂU.....	85
FIGURĂ 68 - VOLUMUL DE LEMN BRUT RECOLTAT DIN PĂDURILE JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	86
FIGURĂ 69 - NUMĂR DE UNITĂȚI INDUSTRIALE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	92
FIGURĂ 70 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018.....	92
FIGURĂ 71 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	93
FIGURĂ 72 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018	93
FIGURĂ 73 - CIFRA DE AFACERI TOTALĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU	94
FIGURĂ 74 - INVESTIȚIILE NETE ALE UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	95
FIGURĂ 75 - NUMĂRUL DE ANGAJAȚI ÎN INDUSTRIE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	98

FIGURĂ 76 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI AI UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018.....	99
FIGURĂ 77 - SALARIUL MEDIU NET LUNAR PE PRINCIPALELE RAMURI ALE INDUSTRIEI, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018 (LEI)	100
FIGURĂ 78 - IRADIAȚIA GLOBALĂ ORIZONTALĂ ÎN ROMÂNIA.....	101
FIGURĂ 79 - VITEZA MEDIE ANUALĂ A VÂNTULUI LA 50 M DEASUPRA SOLULUI ÎN ROMÂNIA	102
FIGURĂ 80 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN SECTORUL ENERGETIC DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	104
FIGURĂ 81 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	105
FIGURĂ 82 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	106
FIGURĂ 83 - EFECTIVUL DE SALARIAȚI DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	107
FIGURĂ 84 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN CONSTRUCȚII ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018.....	108
FIGURĂ 85 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	110
FIGURĂ 86 - NUMĂRUL DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU DIN SECTORUL SERVICIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE SUB-DOMENII DE SERVICII, ÎN ANUL 2018.....	111
FIGURĂ 87 - CIFRA DE AFACERI TOTALĂ A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	111
FIGURĂ 88 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE SUB-DOMENII DE SERVICII, ÎN ANUL 2018.....	112
FIGURĂ 89 - VOLUMUL INVESTIȚIILOR NETE AL UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	113
FIGURĂ 90 - EFECTIVUL DE PERSONAL AL UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DE PIAȚĂ DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018	113
FIGURĂ 91 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI AI UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN SECTORUL SERVICIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018.....	114
FIGURĂ 92 - NUMĂRUL DE ANGAJAȚI ÎN SERVICII ÎN JUDEȚUL BUZĂU.....	115
FIGURĂ 93 - SALARIUL MEDIU NET LUNAR (LEI) PE SUBDOMENII ALE SECTORULUI SERVICIILOR, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018.....	116
FIGURĂ 94 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN COMERȚ ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	118
FIGURĂ 95 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN ALTE DOMENII ECONOMICE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	122
FIGURĂ 96 - LUCIU DE APĂ (HA) ÎN JUDEȚUL BUZĂU	130
FIGURĂ 97 - PACITATEA DE CAZARE LA NIVEL DE UAT, IN ANUL 2019.....	132
FIGURĂ 98 - DINAMICA NUMĂRULUI DE TURISȚI CAZAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018.....	133
FIGURĂ 99 - PONDEREA TURISȚILOR CAZAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018, FUNCȚIE DE TIPUL UNITĂȚII DE PRIMIRE	134
FIGURĂ 100 – PONDEREA TURISȚILOR CAZAȚI PE LOCALITĂȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	134
FIGURĂ 101 – DINAMICA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018	135

FIGURĂ 102 – PONDEREA ÎNNOPTĂRILOR TURISTICE ÎN FUNCȚIE DE LOCALITATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018	136
FIGURĂ 103 – DURATA MEDIE A SEJURULUI TURISTIC ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018	136
FIGURĂ 104 – DURATA MEDIE A SEJURULUI TURISTIC (NOPȚI/TURIST) PE LOCALITĂȚI, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008 ȘI 2018.....	137
FIGURĂ 105 – INDICELE DE UTILIZARE NETĂ A CAPACITĂȚII DE CAZARE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018	138
FIGURĂ 106 – INDICELE DE UTILIZARE NETĂ A CAPACITĂȚII DE CAZARE (%) PE LOCALITĂȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008 ȘI 2018	139
FIGURĂ 107 – DINAMICA PROGNOZATĂ A PIB JUDEȚEAN, 2018-2023.....	147
FIGURĂ 108 - DINAMICA PROGNOZATĂ A NUMĂRULUI DE PERSOANE OCUPATE ȘI SALARIATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023	148
FIGURĂ 109 - DINAMICA PROGNOZATĂ A RATEI ȘOMAJULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023	149
FIGURĂ 110 - DINAMICA PROGNOZATĂ A SALARIULUI MEDIU NET LUNAR ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023	149

1. CONTEXTUL ELABORĂRII STUDIULUI DE FUNDAMENTARE

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Buzău are, în conformitate cu articolul 42 din cadrul Legii 350/2001, un caracter director reprezentând distribuția spațială a programului de dezvoltare socio-economică a județului Buzău realizat și aprobat pentru perioada 2014-2020¹ și este elaborat în coordonare cu planurile ierarhic superioare, fiind în același timp obligatoriu pentru planurile urbanistice generale și zonale realizate pentru UAT-urile aparținătoare județului.

În contextul legal și în corelare cu atribuțiile ce-i revin conform art. 21 și 22 din Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Consiliul Județean Buzău a solicitat, în sensul coordonării activității în acest domeniu la nivel județean, realizarea documentației PATJ Buzău.

Etapile de elaborare a documentației PATJ Buzău solicitate prin caietul de sarcini sunt următoarele: **Etapa I:** Studii de Fundamentare; **Etapa a II-a:** Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Buzău; **Etapa a III-a:** Documentații de solicitare obținere avize. Avize. Documentație finală; **Etapa a IV-a:** Baza de date geospațială aferentă PATJ Buzău.

Prezentul Studiu privește secțiunea Patrimoniu construit și Peisaje și se încadrează în cele opt studii de fundamentare solicitate de beneficiar prin Caietul de Sarcini:

SF 1	Localizare geografică, cadrul natural, mediul și zonele de risc
SF 2	Patrimoniu construit și peisaje
SF 3	Rețeaua de localități
SF 4	Infrastructura tehnică majoră
SF 5	Structura socio-demografică
SF 6	Căile de comunicație și transport
SF 7	Structura activităților economice
SF 8	Zonificarea teritoriului și contextul teritorial interjudețean, regional, național

Din punctul de vedere al structurii conținutului, studiul de fundamentare, a fost elaborat conform prevederilor art. 20 din Ordin 233/2016 al MDRAP, abordând următoarele aspecte:

- delimitarea obiectivului studiat
- analiza critică a situației existente
- evidențierea disfuncțiilor și priorități de intervenție
- propuneri de eliminare/diminuare a disfuncționalităților
- prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare

Cele opt studii de fundamentare, conținând piese scrise și piese desenate, sunt susținute de baza de date realizată în sistem GIS și materializată spațial prin hărți, în scopul identificării disfuncționalităților teritoriale și punerii în valoare a elementelor existente ce susțin dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.

¹ Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Buzău și Planul de Acțiuni 2014-2020

2. DELIMITAREA OBIECTIVULUI STUDIAT

Județul Buzău este încadrat de Nomenclatorul Comun al Unităților Teritoriale de Statistică (NUTS) la nivelul 3 (zone cu o populație între 150.000 și 800.000 de locuitori și care pot fi județe, oblasturi, departamente etc) și face parte din Regiunea de dezvoltare Sud-Est (nivelul 2, regiuni cu o populație între 800.000 și 3.000.000 de locuitori), alături de județele Brăila, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea.

Acesta se situează în partea de sud-est a României (în sud-estul Carpaților Orientali, poziționat pe cursul superior și mijlociu al râului Buzău), respectiv în zona de vest a Regiunii Sud-Est (între 44°44' și 45°49' latitudine nordică și între 26°04' și 27°26' longitudine estică). Acest județ se învecinează cu județele Brașov și Covasna la nord-vest, Vrancea la nord-est, Brăila la est, Ialomița la sud și județul Prahova la vest. Județul se află la limita dintre arcul Carpaților și Câmpia Română, respectiv la granița cu provinciile istorice românești Moldova și Transilvania, acesta făcând parte din regiunea Muntenia.

Având o suprafață de 6.102,55 km² (17% din Regiunea Sud-Est, respectiv 2,6% din cea a României), județul se întinde pe aproape tot bazinul hidrografic al râului Buzău care izvorăște din curbura Carpaților. Având în vedere mărimea județelor din Regiunea Sud-Est, acesta se clasează pe locul al treilea după județele Tulcea și Constanța (și pe locul 17 la nivel național).

Din perspectiva conexiunilor în teritoriu, legăturile cu județul Buzău se realizează de-a lungul următoarelor căi de circulație:

- E85: care facilitează legăturile dinspre București spre zona de nord a țării (spre municipiile Focșani, Bacău, Suceava);
- DN1B: care facilitează legătura cu municipiul Ploiești;
- DN10: care facilitează legătura cu municipiul Brașov;
- DN2B: care facilitează legătura cu municipiul Brăila;
- DN2C: care facilitează legătura cu municipiile Slobozia și Călărași.

În ceea ce privește legăturile feroviare, cea mai importantă magistrală care străbate județul este linia 500, facilitând legăturile dinspre București – Ploiești către zona de nord a țării (municipiile Focșani, Bacău, Suceava). Pe direcția vest-est, din municipiul Buzău se realizează legătura de-a lungul magistralei 702/700 către municipiile Brăila și Galați.

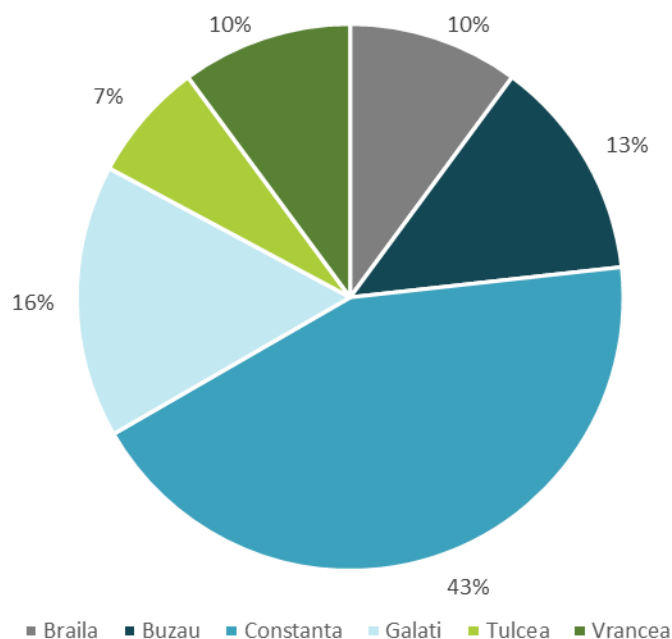
3. ANALIZA CRITICĂ A SITUAȚIEI EXISTENTE

3.1. CONTEXT ECONOMIC JUDEȚEAN

3.1.1. ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI DE LA NIVEL JUDEȚEAN

Conform EUROSTAT, PIB-ul județean a atins în anul 2017, ultimul pentru care există astfel de informații statistice, valoarea de 5.057 mil. Euro în standarde ale puterii de cumpărare (SPC/PPS), marcând o creștere accelerată, de 11,3%, față de anul 2016. Din acest punct de vedere, județul Buzău avea o contribuție de 13% și era depășit de județul Galați cu o contribuție de 16% la PIB-ul regiunii, respectiv de județul Constanța, cu o contribuție semnificativă de 43%. Putem observa existența unui decalaj substanțial între județul Constanța și celelalte județe din regiune, determinat de o mai puternică dezvoltare economică a județului Constanța bazată pe activități industriale cu valoare adăugată mare (de ex. petrochimie, construcții navale, energie nucleară etc.), turism, dar și transporturi, logistică și comerț – prin accesul la căi de navigație maritimă.

FIGURĂ 1 - CONTRIBUȚIA JUDEȚELOR LA PIB (PPS) AL REGIUNII SUD-EST, ÎN ANUL 2016

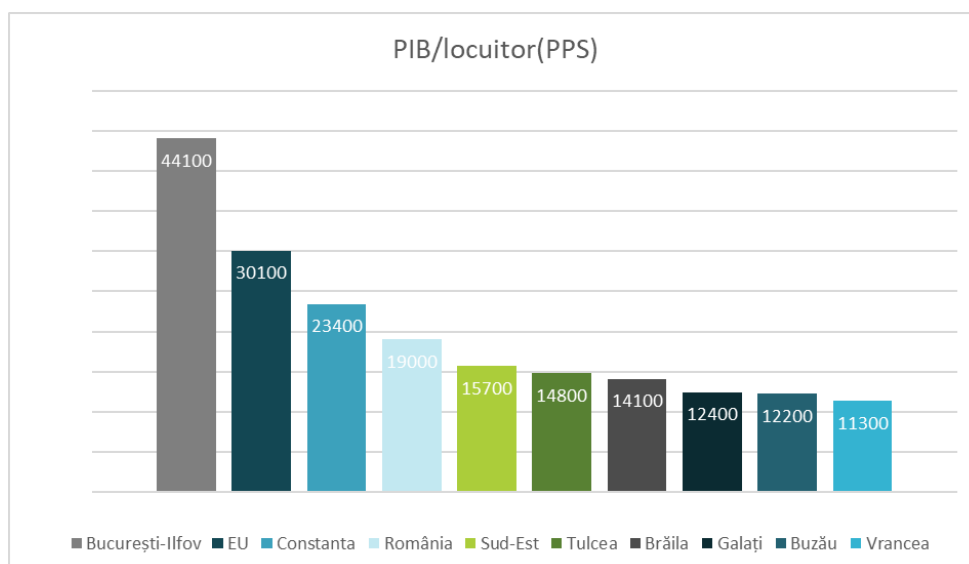
Sursa: EUROSTAT Database

Valoarea indicatorului PIB/locuitor (PPS) a înregistrat în anul 2017 o cifră de 12.200 Euro în județul Buzău, mai mică cu 22,2% decât media regională, ocupând astfel penultima poziție la nivel regiunii Sud-Est, depășind doar Vrancea. Raportat la media națională, valoarea acestui indicator pentru județul Buzău a fost cu 35,8% mai mică, ceea ce îl plasează în categoria regiunilor mediu spre slab dezvoltate din România. Raportat la media U.E., județul Buzău reprezenta una dintre cele mai sărace zone din spațiul comunitar, ajungând doar la 40,5% din valoare medie a U.E. – 27.

Dintr-o perspectivă comparativă și dinamică, pentru perioada 2008-2017, valoarea indicatorului PIB/locuitor(PPS) a cunoscut două momente distincte: în perioada 2009-2011 acesta s-a menținut sub nivelul din 2008, pe fondul unei reveniri lente din criza economică globală; în perioada 2012-2017, tendința generală a fost de creștere a PIB, însă cu oscilații și într-un ritm relativ lent față de alte zone din țară. Astfel,

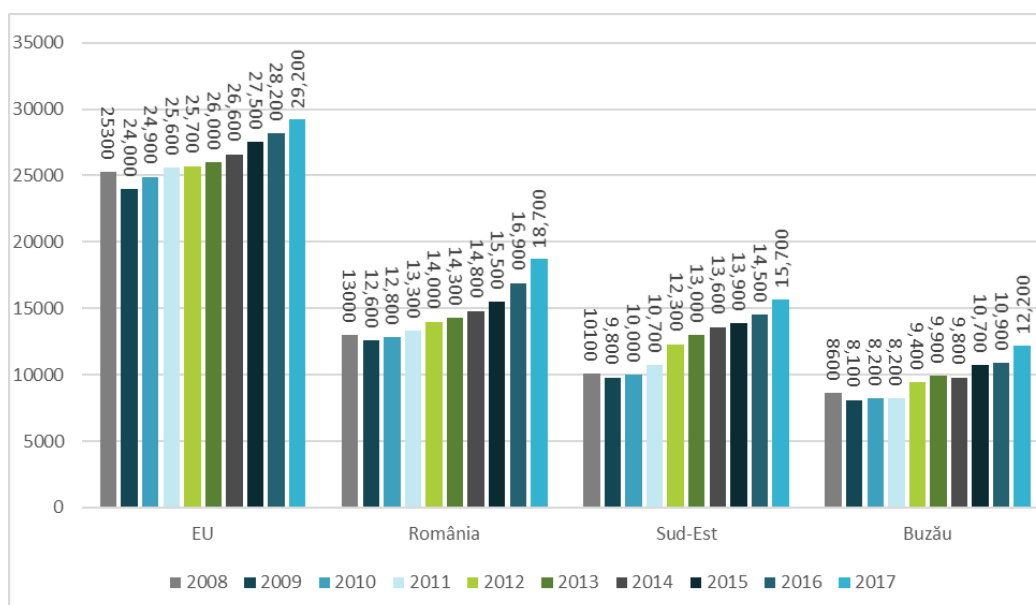
PIB-ul județean/locuitor a crescut, în termeni comparabili ai puterii de cumpărare, cu 41,9% între 2008 și 2017, sub rata de creștere de la nivel regional (+55,4%) și național (+42,9%), însă peste cea de la nivelul U.E.-27 (+15,9%). Așadar, putem observa clar reducerea discrepanțelor de dezvoltare economică față de standardele europene, mai ales dacă avem în vedere că PIB/locuitor județean atingea doar 33% din media U.E. în anul 2008 și a ajuns la circa 40,9% în anul 2017, tendință care a continuat, cel mai probabil, până în anul 2020, când trendul a devenit incert, pe fondul manifestării primelor efecte economice ale pandemiei de Covid-19.

FIGURĂ 2 - PIB/LOCUIITOR (PPS) ÎN ANUL 2017

Sursa: EUROSTAT Database

FIGURĂ 3 - DINAMICA PIB/LOCUIITOR (PPS) LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2009-2017

Sursa: EUROSTAT Database

Făcând referire la Valoarea Adăugată Brută (VAB), un indicator care reflectă și mai real performanțele economice ale județului, Buzăul a înregistrat o valoare de 2.352 mil. Euro în anul 2017, în creștere cu 17,4% față de anul 2008. În același interval, valoarea acestui indicator a crescut cu 29% la nivel național 38,1% la

nivelul regiunii Sud-Est. Totuși, județul se plasează pe locul III la nivel regional din perspectiva VAB, la o distanță relativ mică față de poziția secundă, ocupată de Galați. Dinamica pozitivă din ultimul deceniu indică nu numai o creștere a volumului de activitate, reflectată și de evoluția PIB-ului, ci și a gradului de valorificare superioară a resurselor materiale și umane. Așadar, este de remarcat o tendință de creștere a ponderii atât a produselor, cât și a serviciilor cu o valoare adăugată mare.

FIGURĂ 4 - DINAMICA VAB LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2009-2017

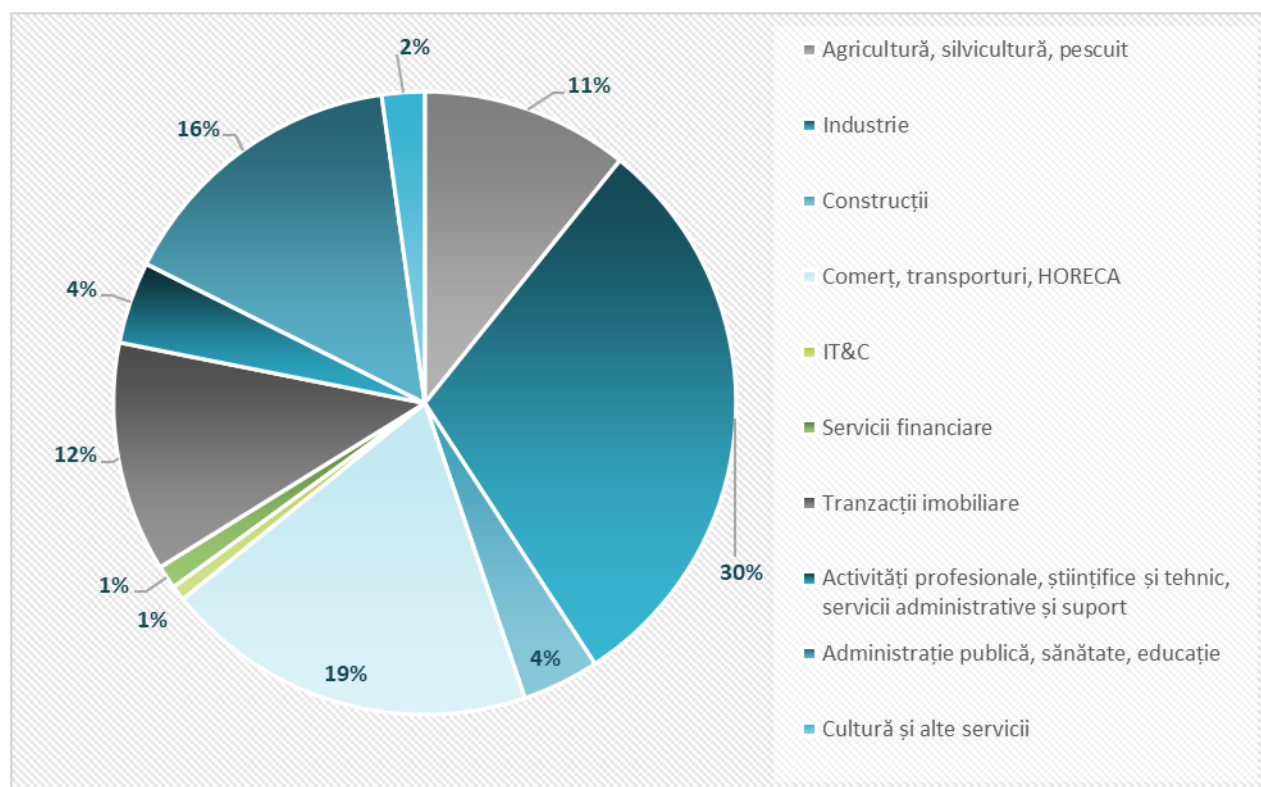

Sursa: EUROSTAT Database

Urmând o abordare structurală, este remarcabil faptul că trei domenii contribuie semnificativ la crearea valorii adăugate în județ, după cum urmează: industrie (30%), comerțul, transporturile și HORECA (19%), respectiv administrația publică, educație, sănătate (15%). Comparativ cu media națională, ponderea agriculturii în VAB este de 2 ori mai mare, pe când cea a IT&C și a activităților profesionale, științifice și tehnice, servicii administrative și suport este mult mai redusă. O astfel de structură economică bazată pe activități cu valoare adăugată redusă și cu capital uman slab salarizat explică, de altfel, și discrepanțele de dezvoltare ale județului Buzău față de Capitală și alte județe din țară (de ex. Cluj, Brașov, Timiș, Sibiu etc.), unde sectoare emergente precum IT&C, servicii financiare sau industrii avansate (electronică, automotive etc.) au o pondere substanțială în activitatea economică de ansamblu.

Raportat la anul 2009, se poate observa că valoarea adăugată brută a crescut cel mai mult (124%) în cazul activităților profesionale, științifice și tehnice, serviciilor administrative și suport – acesta fiind stimulat de o tendință de externalizare de către întreprinderi, instituții și chiar gospodării a unor servicii precum curățenia, paza, resursele umane, contabilitatea etc., dar și de o afirmare a așa-numitelor "profesiuni liberale" (de ex. arhitectură, inginerie, proiectare, consultanță etc.). Al doilea sector ca ritm de creștere al fost cel al administrației publice (94%), impulsat de veniturile în creștere (din fonduri europene, guvernamentale), în timp ce pe locul 3, cu o creștere de 46%, s-a situat agricultura, impulsată de subvenții și de investiții în capacități de producție, depozitare, procesare etc. Restul domeniilor au înregistrat creșteri mai moderate: 45% în comerț, transporturi, HORECA; 40% în domeniul serviciilor financiare; 34% în industrie; 19% în servicii cultural-sportive și recreative; 13% în IT&C; 12% în tranzacții imobiliare. Unică scădere a valorii adăugate s-a raportat în domeniul construcțiilor, fiind de 39%, pe fondul menținerii investițiilor publice în lucrări majore de infrastructură la un nivel modest, dar și a lipsei unei piețe de construcții rezidențiale puternice la nivel județean.

FIGURĂ 5 - STRUCTURA VAB ÎNREGISTRATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2017

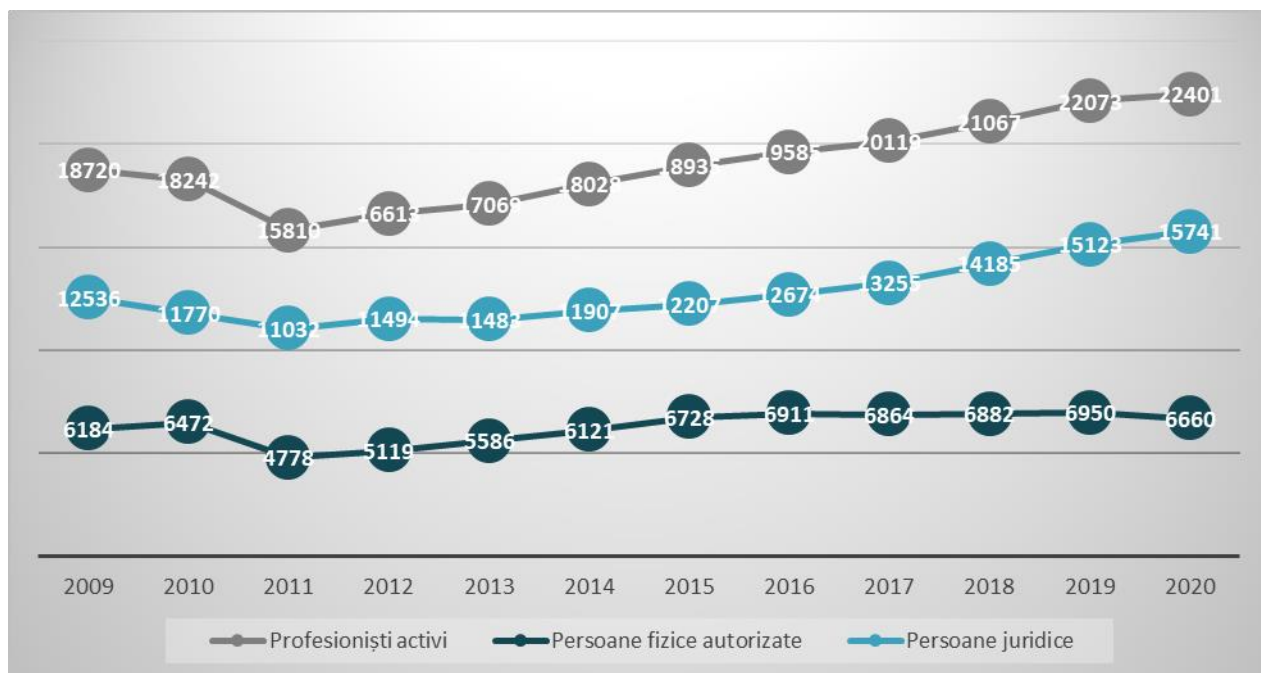
Sursa: EUROSTAT Database

3.1.2. ANALIZA MEDIULUI DE AFACERI JUDEȚEAN

Conform datelor Oficiului Național al Registrului Comerțului, în județul Buzău, la sfârșitul lunii ianuarie 2020, erau activi un număr de 22.401 profesioniști (1,6% din totalul celor existenți la nivelul întregii țări), dintre care 6.660 erau persoane fizice autorizate, respectiv 15.741 erau persoane juridice. Raportat la anul 2009, primul pentru care există informații statistice în acest sens, numărul profesioniștilor activi juridic a crescut cu 19%. Numărul persoanelor fizice autorizate a crescut doar cu 7,7%, iar cel al persoanelor juridice a crescut, în aceeași perioadă, cu 25%.

Densitatea agenților economici activi din punct de vedere juridic, în județul Buzău, era în 2020 de 48,4 de profesioniști / 1000 locuitori, sub media națională de 61,7 profesioniști / 1000 locuitori și puțin sub media regională de 51 de profesioniști / 1000 locuitori. O densitate mai mare de profesioniști raportată la 1000 de locuitori este prezentă doar în județele Constanța (66 profesioniști activi / 1000 locuitori) și Tulcea (58,4 profesioniști activi / 1000 locuitori).

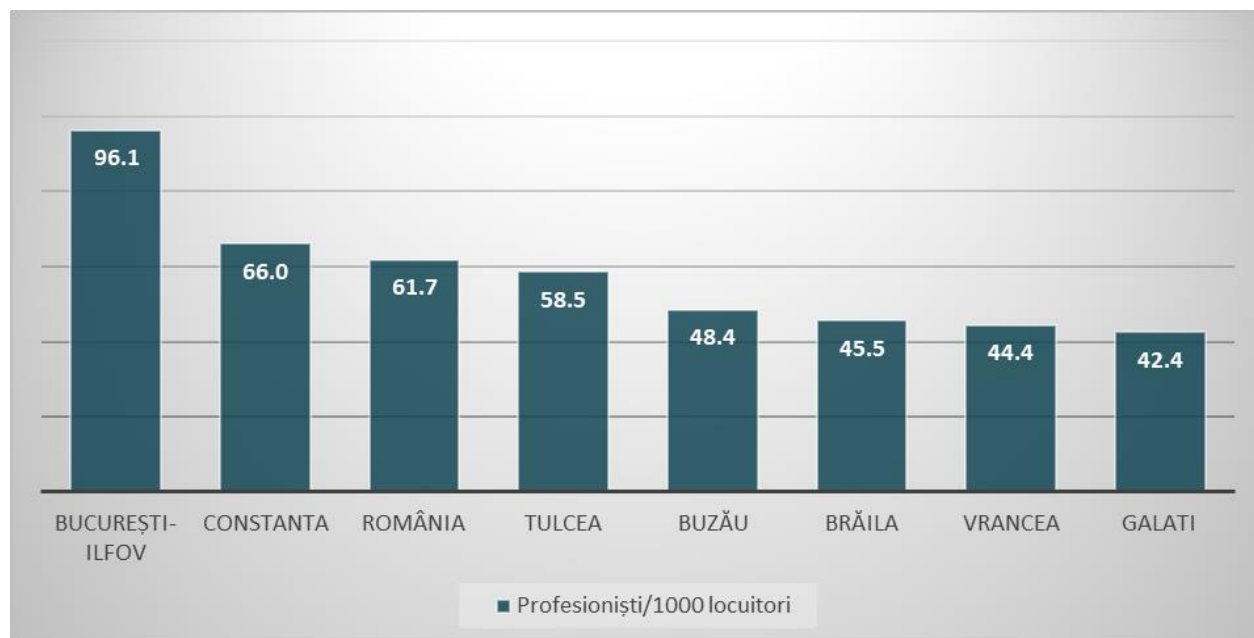
FIGURĂ 6 - PROFESIONIȘTII ACTIVI JURIDIC ÎNREGISTRAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2009-2020

Sursa: ONRC

Aceste valori reprezintă un interes mediu spre slab al locuitorilor din județul Buzău pentru deschiderea unei noi afaceri, tendință care se răsfrânge negativ asupra dezvoltării socio-economice a județului.

FIGURĂ 7 - DENSITATEA PROFESIONIȘTILOR ACTIVI JURIDIC LA 1.000 DE LOCUITORI STABILI, ÎN ANUL 2020

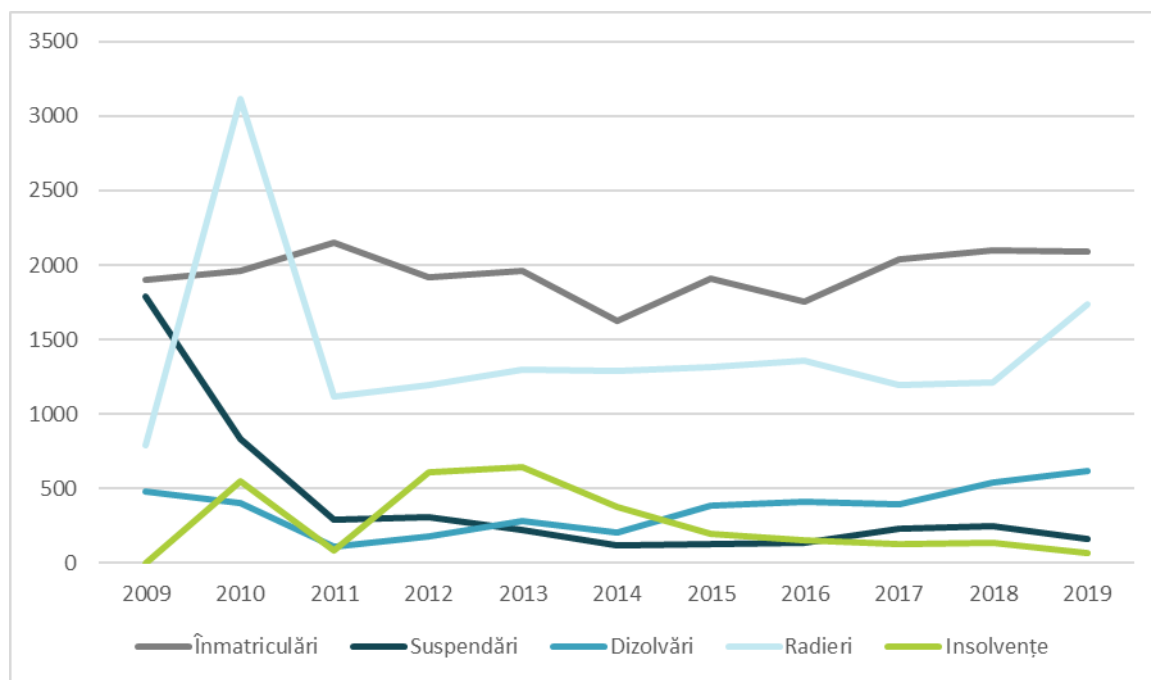

Sursa: ONRC. INS. Calcule proprii

Analizând demografia întreprinderilor din județul Buzău, datele ONRC ne pot arăta faptul că numărul de înmatriculări de noi agenți economici s-a menținut relativ constant în ultimii 10 ani, nefiind influențat de ciclurile economice de scădere și creștere. În schimb, efectele crizei globale au fost foarte vizibile în perioada 2009-2010 mai ales în ceea ce privește întâi suspendările, apoi radierea de firme. Perioada 2012-

2013 a adus un maxim al insolvențelor, pe fondul familiarizării mediului de afaceri cu acest concept nou în România (introdus doar în anul 2010). Începând cu anul 2014, evoluțiile indicatorilor au fost relativ stabile.

FIGURĂ 8 - DEMOGRAFIA PROFESIONIȘTILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2010-2019

Sursa: ONRC

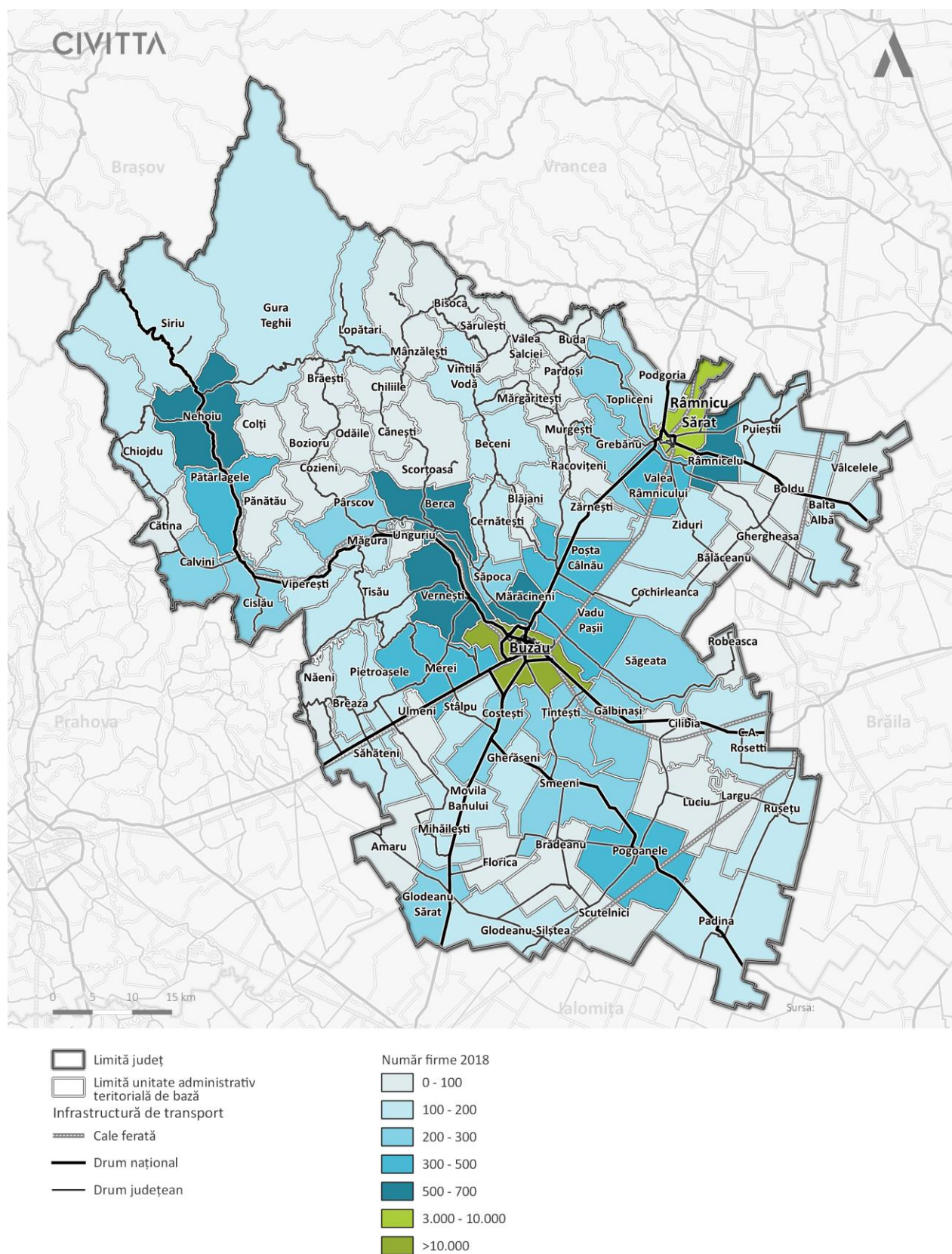
Cele peste 15.000 de persoane juridice din județul Buzău au în total în 2020, aproximativ 21600 de acționari/asociați, dintre care 61,3% sunt bărbați. Referindu-ne la structura pe vârstă a asociaților/acționarilor, doar 8% din numărul total au vârsta de până la 29 de ani, iar 20% au vârsta de peste 60 ani. Totuși, cei mai mulți întreprinzători (28,9%) au vârsta cuprinsă între 40-49 ani. Analizând din aceeași perspectivă, dintre cei 7028 de titulari/membri ai persoanelor fizice autorizate aproape 60% sunt bărbați. Și în acest caz, din numărul total, doar 10% au vârsta până la 29 de ani, iar 16% au vârsta de peste 60 de ani. Similar este și procentajul pentru întreprinzătorii cu vârsta 40-49 ani(29,8%).

La începutul anului 2020, în județul Buzău înregistrate 652 de SRL-D, dintre care doar 538 funcționau. Acestea reprezintă doar 1,4% din totalul de firme de acest tip înmatriculate în România. Această cifră plasează județul Buzău pe poziții medii raportat la celelalte județe. Din altă perspectivă, în județ au fost înființate 437 de firme ale studenților în baza HG nr. 166/2003, ceea ce reprezintă 2,2% din numărul total de astfel de firme înregistrate în România. De menționat este și faptul că doar 190 din cele 437 de firme erau în funcțiune la începutul anului 2020.

Vorbind despre activitate economică și antreprenoriat, ne putem raporta și la Programul START UP NATION, pentru care, în 2018, în județul Buzău au fost înregistrați 652 de aplicanți, pe când în 2017 doar 195 de aplicanți (planuri de afaceri), clasându-se pe poziții de mijloc la nivel național din acest punct de vedere.

De asemenea, pentru analiza mediului de afaceri din județul Buzău, este necesar de luat în considerare faptul că nu toți cei circa 22.000 de profesioniști activi din punct de vedere juridic sunt activi și din punct de vedere economic. Dacă pentru persoanele fizice autorizate nu avem date statistice disponibile cu privire la activitatea și starea lor economică, INS și alte companii private (de ex. ListaFirme.ro) colectează date statistice despre existența și activitatea economică a persoanelor juridice din județul Buzău.

FIGURĂ 9 - NUMĂRUL DE FIRME LA NIVEL JUDEȚEAN

Sursa: Prelucrare proprie după baza de date INS Tempo Online

Astfel, conform bazei de date online ListaFirme, din numărul total (14.185) de firme active juridic, la nivelul anului 2018, în județul Buzău, doar circa 10.989 (77%) și-au depus bilanțul financiar aferent respectivului an fiscal. Dintre acestea, doar 79% au înregistrat venituri. Prin urmare, putem constata că aproximativ un sfert din persoanele juridice din județ sunt inactive din punct de vedere economic. Dintr-un alt punct de vedere, doar 8.389(59%) de firme au personal angajat. Tot în acest context, 11.338(80%) de firme sunt microîntreprinderi (0-9 salariați).

Făcând referire la densitatea agenților economici, putem constata o polarizare la nivelul celor mai mari două centre urbane, și anume municipiul Buzău și municipiul Râmnicu Sărat. La nivelul municipiului Buzău, putem identifica o concentrare de aproape 70% a cifrei de afaceri totale raportate la nivelul întregului județ, incluzând, de asemenea, 63% din totalul de angajați din județ. Efectul de polarizare, împreună cu fenomenul de suburbanizare, creează disparități între localitățile din mediul rural, în ideea în care comunele din imediata apropiere a orașelor (ex. comunele Mărăcineni, Vernești, Râmnicele) au un număr de firme activ economic mai mare decât localitățile aflate la distanțe mai mari față de oraș. Acest fenomen poate fi explicat în contextul în care unele companii din mediul urban preferă să se relocheze în zonele periurbane, cel mai probabil din dorința de reducere a costurilor (prețuri mai reduse ale terenurilor), pentru a se putea extinde într-o zonă cu mai multe terenuri disponibile și cu mai puține constrângeri urbanistice sau de mediu. Tot în contextul urban-rural, circa 58% din numărul total al firmelor active sunt localizate în orașele județului, deși ponderea populației rurale este mai ridicată.

FIGURĂ 10 - UNITĂȚILE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

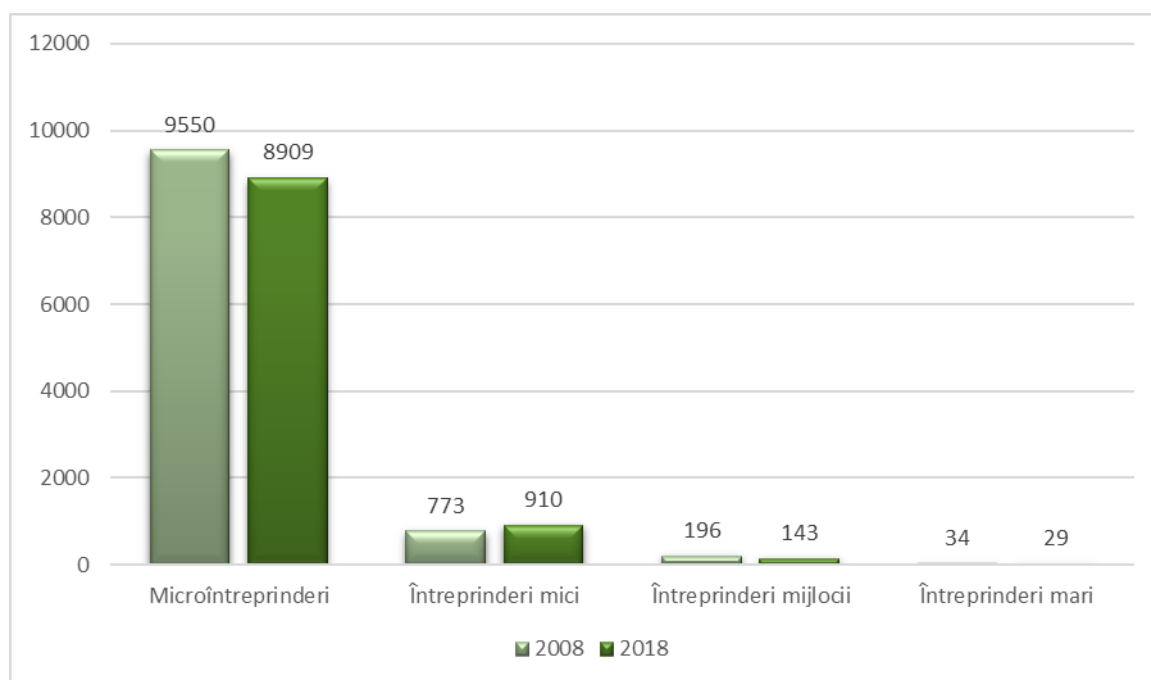
Dacă e să facem referire la altă sursă, respectiv la baza de date TEMPO a INS, putem observa că, pentru anul 2018, aceasta raportează un număr de 9.991 de unități locale active economic la nivelul județului Buzău. Acest număr reprezintă un procentaj de 70% din numărul firmelor active din punct de vedere juridic. Dacă e să ne raportăm la anul 2008, putem observa o scădere cu aproximativ 5% a numărului de unități locale active economic, fenomen ce poate fi explicat în contextul crizei economice globale și perioadei post-criză.

Analizând structura mediului de afaceri din județul Buzău prin prisma numărului de unități locale active pe clase de mărime după numărul de salariați, putem vedea o pondere covârșitoare a microîntreprinderilor (0-9 salariați). Comparativ cu anul 2008, numărul de microîntreprinderi a scăzut de la 9.550 la 8/909,

înregistrându-se astfel o scădere cu 6,7%. O creștere se poate observa în cazul întreprinderilor mici, numărul acestora în 2018 fiind cu 17,7% mai mare față de anul 2008. În cazul întreprinderilor mijlocii și mari se poate observa o scădere comparativ cu anul 2008 și număr relativ mic de astfel de unități locale.

Din acest punct de vedere, se constată o corelare a structurii mediului de afaceri buzoian cu structura națională și regională. Însă, analizând dintr-o perspectivă raportată la anul 2008, putem observa diferențe, în ideea în care la nivel național numărul microîntreprinderilor a crescut semnificativ, pe când la nivel regional și județean a scăzut. În cazul întreprinderilor mici, la nivel județean numărul lor a crescut, pe când la nivelul regiunii Sud-Est, în 2018 raportat la 2008, se înregistrează o scădere.

FIGURĂ 11 - UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME (DUPĂ NR. DE SALARIAȚI), ÎN 2008 ȘI 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO ONLINE

Referindu-ne la structura mediului de afaceri pe domenii de activitate, putem identifica că cele mai multe unități locale active se încadrează în activități de comerț, cu un procentaj de 39% din total. Top-ul este continuat de către industria prelucrătoare (11%), transporturile și depozitarea (10%) și, cu câte 8%, de construcții, respectiv de activități profesionale, științifice și tehnice. De partea cealaltă, putem observa un număr redus de firme în domeniul industriei extractive, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, învățământ, activitățile de spectacole, culturale și recreative. Agricultură ocupă o poziție medie, de aproximativ 6%.

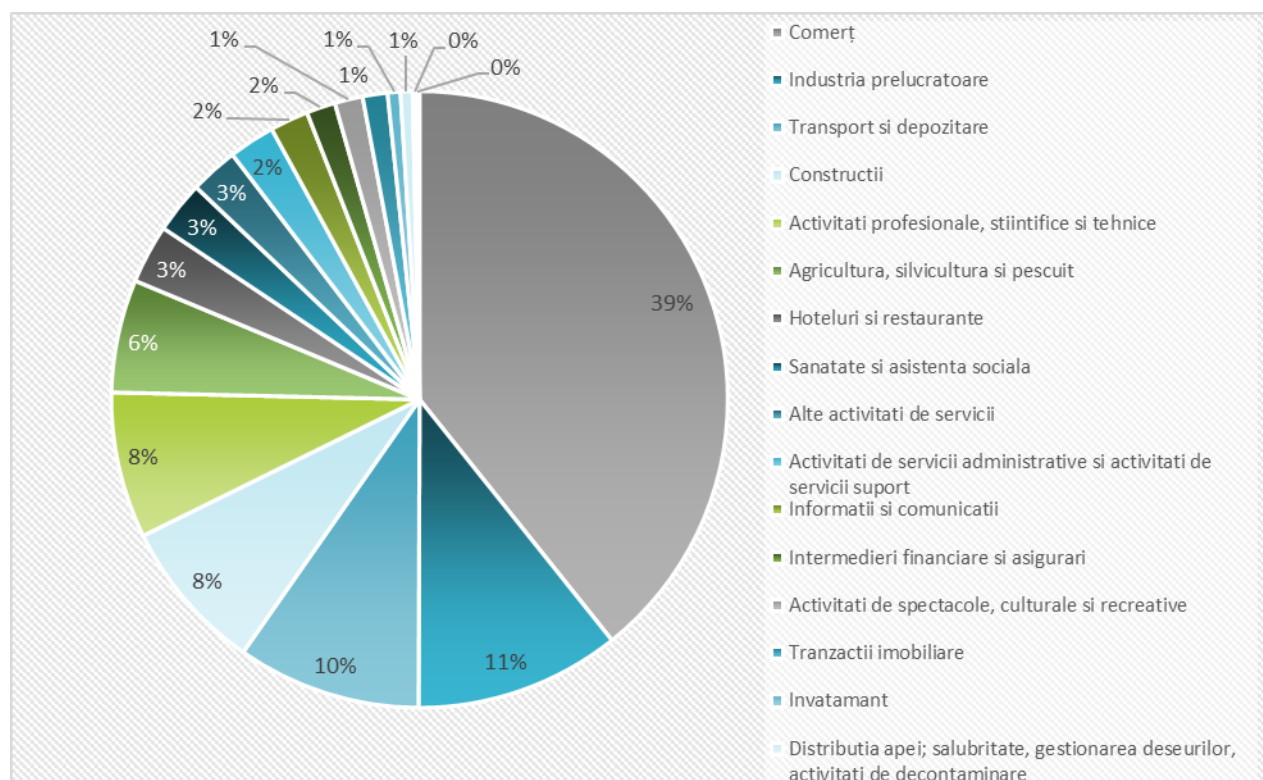
Raportat la anul 2008, este important de menționat că ponderea firmelor care au drept obiect al activității comerțul, a scăzut de la 49% în 2008, la 39% în 2018 (o scădere a numărului de unități active de 24,4%), pe fondul unei tendințe naționale de consolidare a acestui sector în jurul unor rețele de retail, cele mai multe cu capital străin. Alte domenii în care s-au înregistrat scăderi ale numărului de agenți economici au fost construcțiile (-23,4%) și industria prelucrătoare (-8,9%).

O evoluție pozitivă în ultimul deceniu s-a înregistrat mai ales în cazul activităților cultural-sportive și recreative (o creștere de 2,6 ori a numărului de firme între 2008 și 2018), învățământului privat (de 2,2 ori), a serviciilor de apă-canal, salubritate și gestionare a deșeurilor (+85,3%), al agriculturii (+62,2%), a serviciilor personale, colective și pentru gospodării – de ex. coafor, înfrumusețare, curățătorie-spălătorie, reparații, pompe funebre etc. (+61,5%), a serviciilor de asistență medicală privată (+48,9%), a

intermedierilor financiare (+39,4%), a sectorului de transporturi și depozitare (+30,6%), hoteluri, restaurante, baruri (+26,7%), IT&C (+20,4%), respectiv a activităților profesionale și tehnice (+15,6%). În domeniul tranzacțiilor imobiliare, respectiv al serviciilor administrative și suport pentru întreprinderi numărul firmelor a rămas aproximativ același ca în 2008.

Așadar, este vizibilă o tendință de orientare a antreprenorilor și investitorilor către sectorul de servicii, în linie cu tendințele globale, respectiv către cel agricol, în linie trendul național, în defavoarea industriei și construcțiilor.

FIGURĂ 12 - UNITĂȚILE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU PE DOMENII DE ACTIVITATE, ÎN ANUL 2018

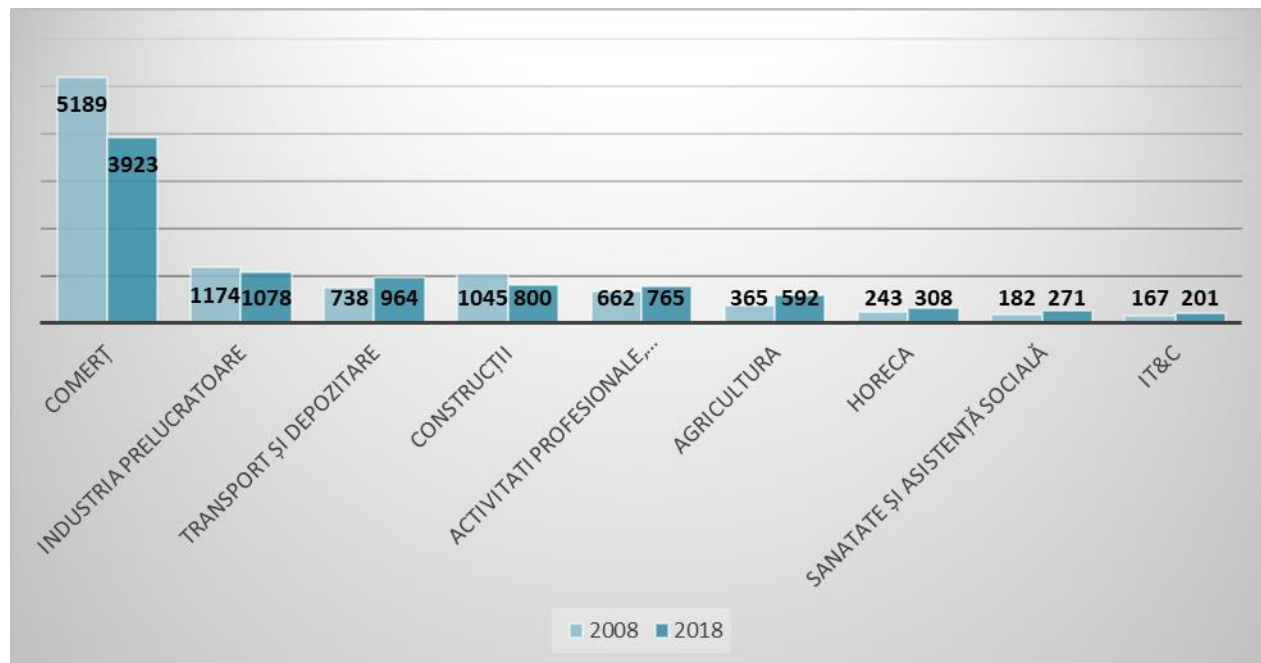

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online

Pentru variațiile numărului de firme din diferite domenii de activitate din 2018 față de 2008 există diverse explicații. Spre exemplu, în domeniul agricol, politica de subvenții, precum și fondurile structurale europene dedicate agriculturii, au fost un factor care a dus la creșterea atractivității acestui domeniu pentru antreprenori și chiar investitori de talie mare. Creșterea mobilității intra-regionale, regionale, naționale și internaționale a dus la o creștere a numărului de firme în domeniul transportului, mai ales în cazul mărfurilor. În cazul industriei prelucrătoare și a construcțiilor, scăderea poate fi explicată prin faptul că aceste două ramuri au fost puternic afectate de criza economică din 2008, de lipsa cererii pentru lucrările mari de infrastructură, dar și de presiunile tot mai mari pe costuri, care au condus la pierderea treptată a competitivității României în fața altor țări din afara UE. Activitățile profesionale și tehnice au fost favorizate în ultima perioadă de creșterea și afirmarea tot mai accentuată a diferitor profesii (contabili, consultanți, avocați, proiectanți, medici veterinari etc.). Creșterea din domeniul IT&C poate fi explicată prin prisma digitalizării, care cuprinde rapid toate domeniile de afaceri, dar și ale vieții. Apoi, în cazul serviciilor de sănătate, educație, intermedieri financiare, cultural-sportive, recreative, de înfrumusețare, de sprijin în activitățile gospodărești, de alimentație publică etc. imboldul principal a fost dat de creșterea venitului gospodăriilor, de limitările sectorului public în a furniza unele servicii (de ex. educație, sănătate), dar și de schimbarea treptată a comportamentului de consum al populației, mai ales în mediul urban (de ex. restrângerea timpului disponibil/alocat pentru treburi casnice, creșterea numărului de ieșiri la restaurante,

baruri, cluburi, dar și de vacanțe, comandă online de mâncare, creșterea numărului de animale de companie, apelarea mai frecventă la medici, analize medicale etc.).

FIGURĂ 13 - NUMĂRUL DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE DOMENII DE ACTIVITATE, ÎN 2008 ȘI 2018

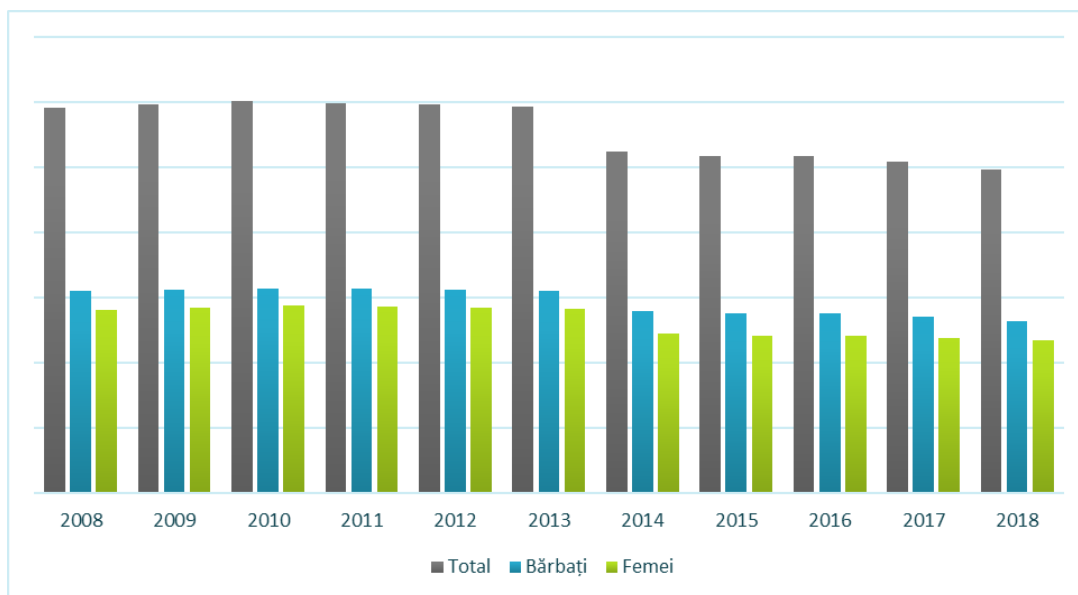
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

3.1.3. ANALIZA RESURSELOR DE MUNCĂ

Conform Institutului Național de Statistică, în 2018, în județul Buzău aveau reședința un număr de 248.600 de persoane în vârstă de muncă (în conformitate cu legislația în vigoare de la acel moment), care sunt echivalentul resursei de muncă teoretice/potențiale a acestuia. Prin urmare, aceasta reprezenta circa 48% din numărul total al populației rezidente din județ.

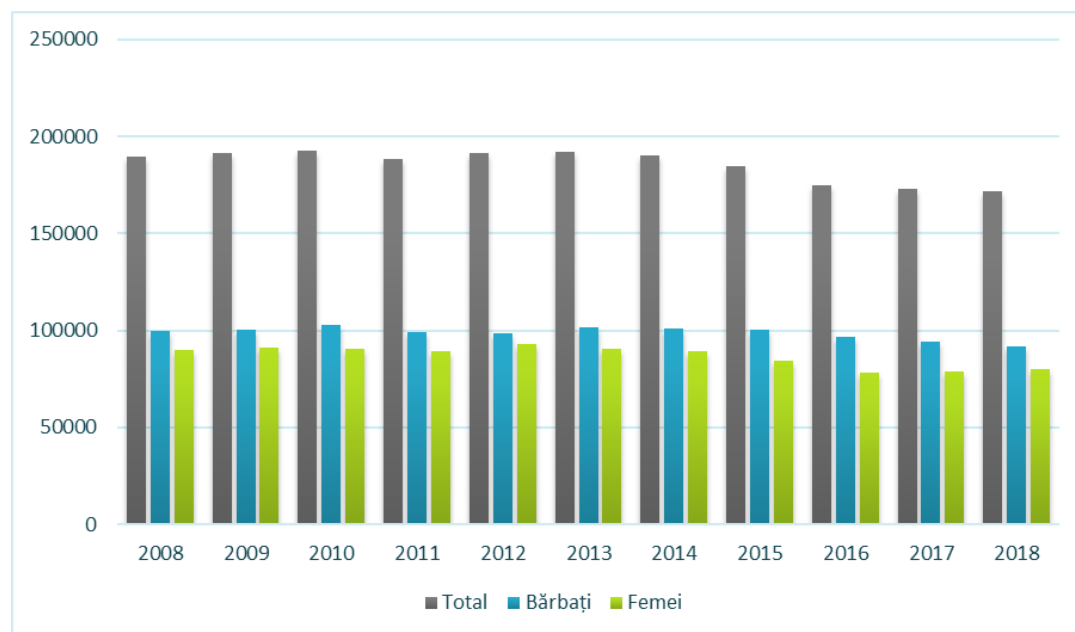
Din numărul total al acestora, analizând structura pe sexe, 131.500 erau bărbați, ceea ce reprezintă 52,9%, respectiv 117.100 erau femei, reprezentând 47,1% din totalul forței de muncă, diferență dată mai ales de piramida vârstelor populației (femeile fiind mai numeroase decât bărbații după vârsta de 60 ani). Dacă e să ne raportăm la anul 2008, putem observa o scădere cu aproximativ 16% a resurselor de muncă ale județului în ultimii 10 ani. Dacă pentru perioada 2008-2013 erau înregistrate niște fluctuații mici cu un număr total relativ sporit, în 2014 putem observa o scădere bruscă a forței de muncă, fiind urmată până în 2018 de un trend de scădere. Acest fenomen poate fi explicat prin prisma mai multor cauze, cum ar fi: îmbătrânirea demografică, migrația internă spre capitală sau alte orașe, migrația externă, dar mai ales modificările metodologice care au survenit cu privire la modul de calcul a indicatorului (începând cu anul 2014 acesta ia în calcul populația rezidentă).

FIGURĂ 14 - RESURSELE DE MUNCĂ ALE JUDEȚULUI BUZĂU, PE SEXE, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 15 - POPULAȚIA ACTIVĂ A JUDEȚULUI BUZĂU, PE SEXE, ÎN PERIOADA 2008-2018

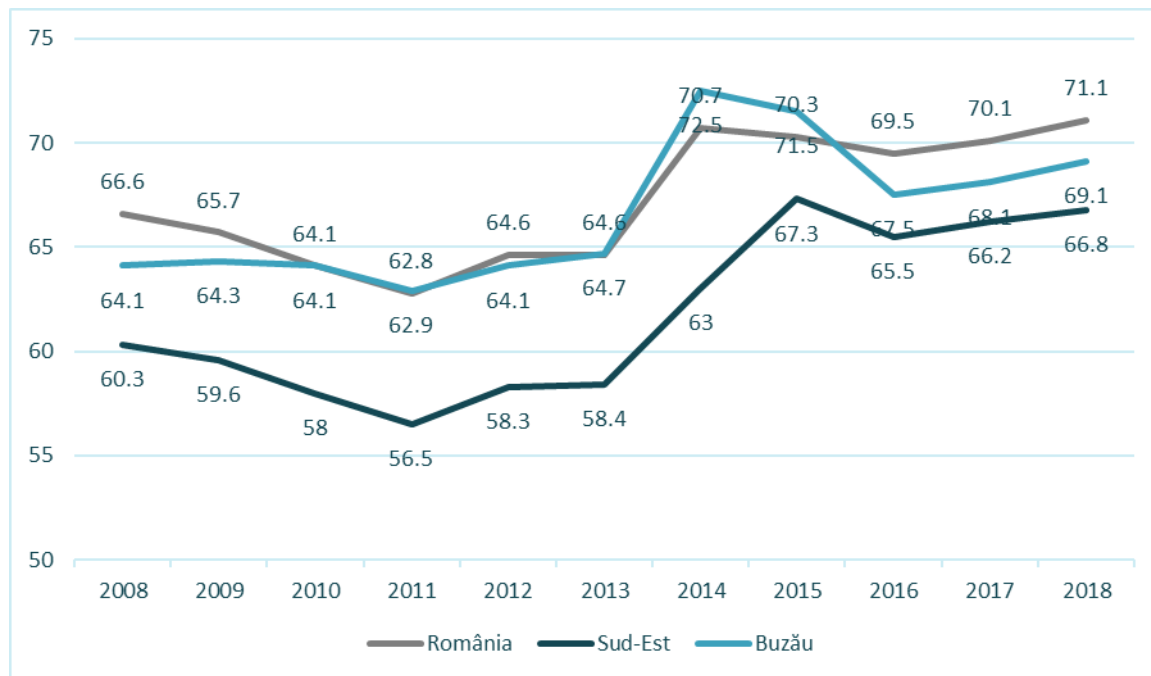
Sursa: Baza de date TEMPO Online

Dintr-o altă perspectivă, în 2018, Institutul Național de Statistică estima o populație activă a județului Buzău de aproximativ 171.100 de persoane. Dintre acestea, 91.900 (53,5%) erau bărbați și 79.800 (46,5%) femei. Din anul 2008 până în 2018 numărul populației active a scăzut cu 9,4% în contextul a diverse fenomene demografice, precum migrația și îmbătrânirea populației.

Analiza comparativă a ultimilor doi indicatori mai sus menționați scoate în evidență o diferență de 76.900 de persoane (39.600 bărbați și 37.300 femei), adică circa 31% din forța de muncă potențială a județului, nu sunt integrate, cel puțin oficial, pe piața muncii. În aceste 31% se pot încadra diferite categorii sociale, precum: elevii și studenții - care ar fi apti de muncă, dar își urmează studiile, persoanele casnice, pensionarii anticipați și persoanele care au emigrat și lucrează în străinătate. Prin urmare, constatăm că rata de

activitate a populației în vârstă de muncă din județul Buzău (69,1%) în anul 2018 este peste media regională (66,8%), dar sub media națională (71,1%). În anul 2014 a fost înregistrată cea mai înaltă rată de activitate, de 72,5%, perioadă în care rata a fost și peste nivelul național. Acest procent ar crește în viitor, în cazul în care pe piața de muncă vor fi create oportunități atractive de angajare la nivelul județului.

FIGURĂ 16 - RATA DE ACTIVITATE A POPULAȚIEI ÎN VÂRSTĂ DE MUNCĂ, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2008-2018

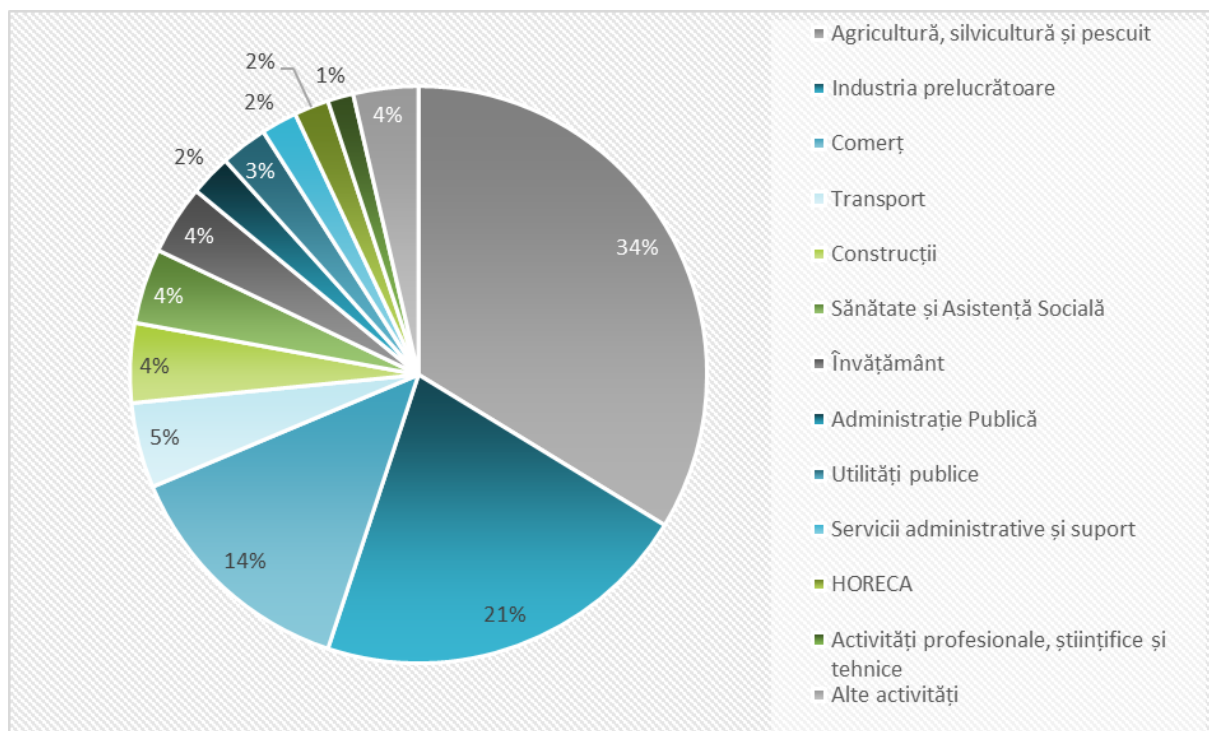
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform datelor Institutului Național de Statistică, în anul 2018 în județul Buzău erau aproximativ 159.200 de persoane ocupate, dintre care 74.900 (47% din total) erau femei, respectiv 84.300 (53%) erau bărbați. Raportat la anul 2008, în 2018 numărul de persoane ocupate a scăzut cu aproximativ 11%. Este important de menționat faptul că în această categorie se încadrează și persoanele cu reședința în județul Buzău, dar care practică în scop de serviciu navetismul în afara județului. Astfel, putem să concluzionăm că numărul locurilor de muncă disponibile în județ este mai mic decât cel al persoanelor ocupate.

Analizând structura pe domenii, putem observa că cele mai multe persoane sunt ocupate în agricultură (34%), industrie prelucrătoare (21%), comerț (14%), transport (5%) și construcții (4%). Din această structură putem deduce principalele activități economice ale județului, precum și faptul că din acest punct de vedere, județul Buzău este unul preponderent agricol. Față de media națională, ponderea ocupării în agricultură este cu 14% mai mare, iar față de media regională este cu aproape 9% mai mare – consecința directă a gradului scăzut de urbanizare. Pe de altă parte, ponderea persoanelor angajate în domenii cu valoare adăugată mare, precum IT&C, activități profesionale și tehnice, servicii financiare este mai mică decât media națională.

Referitor la agricultură, este important de menționat și practica agriculturii de subzistență, în contextul în care foarte puțini dintre cei 34% ocupați în domeniu au statul de angajat în domeniul agriculturii, în timp ce cei mai mulți lucrează pe cont propriu sau ca lucrători familiari neplățiți, în propria gospodărie sau pe micile loturi deținute. Acest fenomen este preponderent întâlnit în localitățile rurale ale județului, iar acest tip de agricultură lipsit de automatizare și mecanizare, destinat în mare parte consumului propriu, este specific unor categorii sociale expuse riscului de sărăcie și de excluziune.

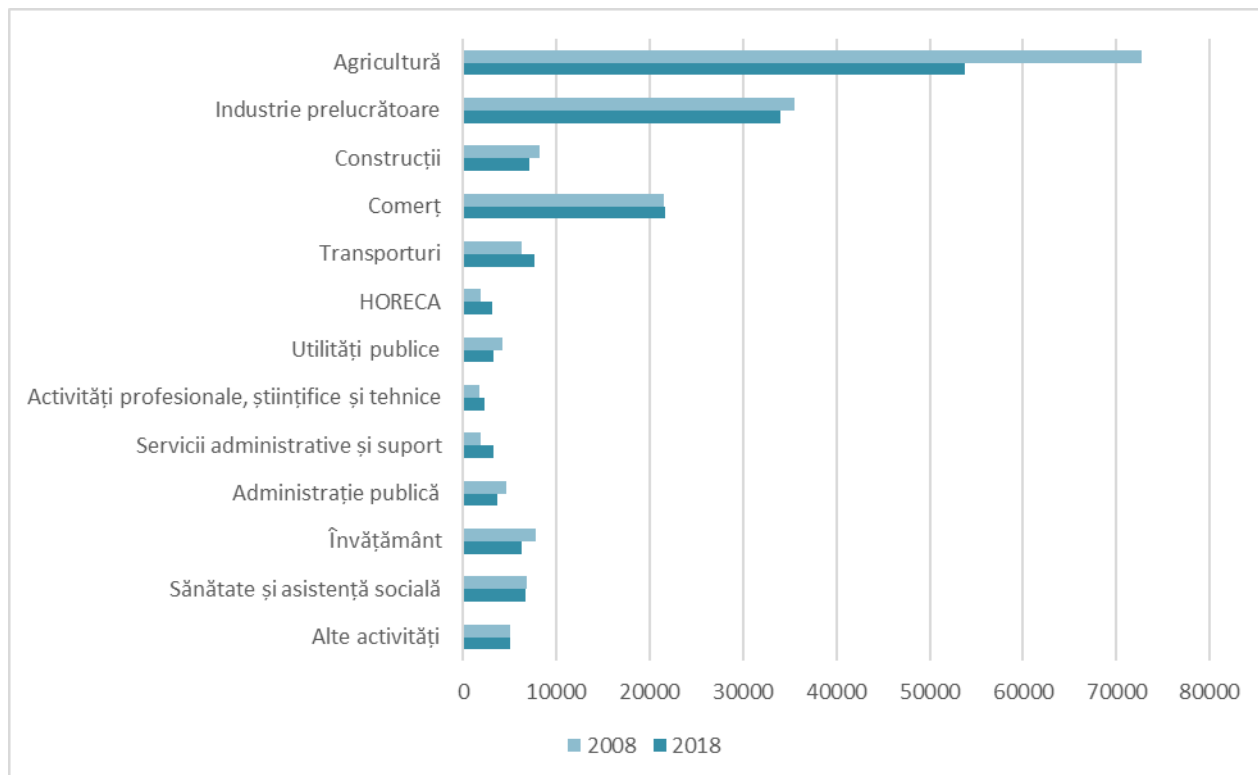
FIGURĂ 17 - STRUCTURA OCUPAȚIONALĂ A POPULAȚIEI DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Din cauza unui cumul de factori, precum criza economică din 2008-2009, îmbătrânirea demografică, migrația - atât internă cât și externă, restructurarea unor sectoare din industrie, variațiile politicilor aplicate sectorului public etc., în perioada 2008-2018 structura ocupațională a suferit modificări semnificative. Astfel, numărul de persoane care activau în domeniul agriculturii a scăzut cu 26%, iar în construcții scăderea a fost de 13%. Pozitiv este faptul că în domeniul activităților științifice, profesionale și tehnice numărul ocupațiilor a crescut cu 35% în 2018, față de 2008. Cu referire la sectorul care privește serviciile publice (învățământ, sănătate și asistență socială, administrație publică, utilitățile publice) se observă o scădere a numărului de ocupați din fiecare domeniu, cauzat de anumite politici publice mai restrictive ce țin de angajarea și salarizarea în domeniul public, majoritatea dintre ele fiind adoptate în perioada crizei și ca măsuri de redresare post-criză. Și în sectorul industrial se poate observa o scădere nesemnificativă a numărului de ocupați. Pe de altă parte, în sectorul serviciilor private, se înregistrează o creștere în majoritatea sub-domeniilor, deși unele dintre acestea (transporturi, HORECA, servicii administrative și suport) au o valoare adăugată relativ mică și nu un asigură un nivel de remunerare a personalului foarte ridicat.

FIGURĂ 18 - DINAMICA POPULAȚIEI OCUPATE, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN 2008 ȘI 2018

Sursa: INS Baza de date TEMPO Online

Cu privire la structura ocupării populației pe categorii de activități, singurele date complete și disponibile provin de la recensământul din 2011. Aceasta reflectă următoarele clustere de așezări:

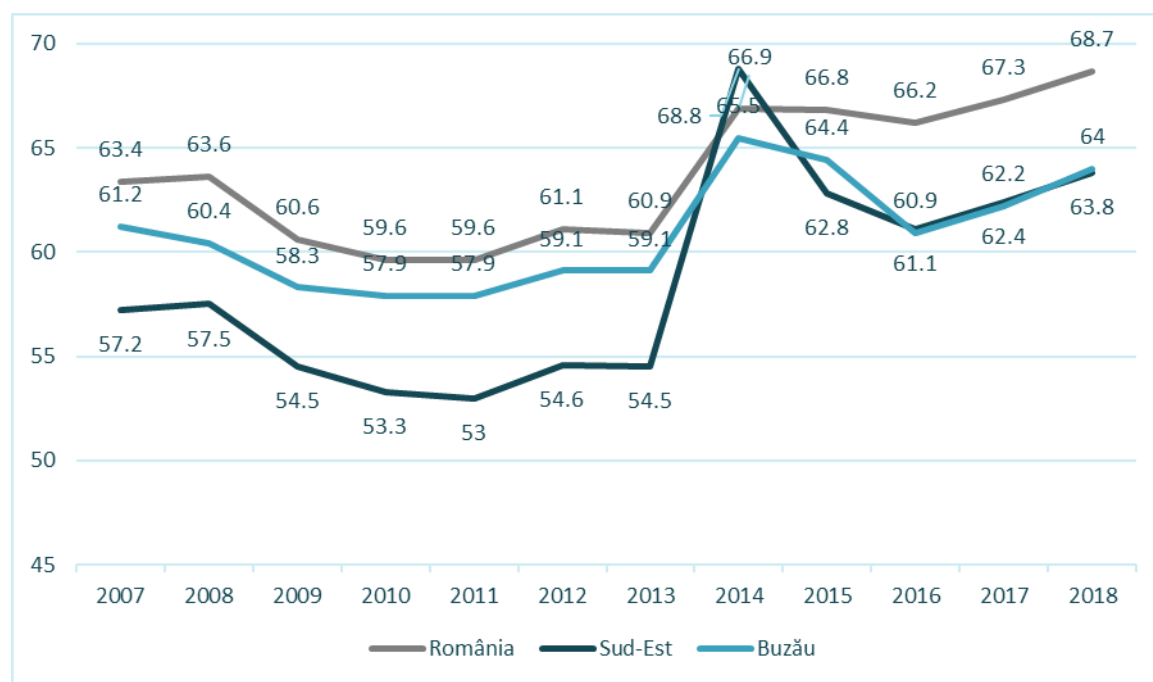
- UAT dependente de agricultura informală (peste 75% din populația ocupată): Pardoși, Valea Salciei, Glodeanu Sărat, Vâlcelele, Brădeanu, Ghergheasa, Balta Albă, Rușețu, Amaru, Năeni, Robeasca, Brăești, Viperești, Buda etc. – caracteristica comună a acestora este distanța mare față de centre urbane polarizatoare, context în care navetismului pentru locurile de muncă din industrie sau servicii nu este o opțiune viabilă. Aceste comune înregistrează, în general, un nivel redus de dezvoltare socio-economică, reflectat și în bugetele locale;
- UAT cu ocupare majoritară în agricultură (50-75% din populația ocupată), dar cu tendințe de diversificare ocupațională: Beceni, Grebănu, Pietroasele, Valea Râmnicului, Pogoanele, Tisău, Gura Teghii, Ulmeni, Pârscoav, Scorțoasa, Zărnești, Cănești, Cislău, Țintestești, Vintilă Vodă, Cilibia etc. Acestea fie sunt mai apropiate de orașele din județ, deci au fluxuri de navetiști către unitățile din acestea, fie dispun de resurse endogene (unități industriale, de construcții, de servicii publice sau private);
- UAT cu profil agricol și construcții: Siriu – caz particular dat de prezența pe teritoriul comunei a unui șantier de construcții hidrotehnice aferent lacului de acumulare.
- UAT cu profil agricol și industrial: Berca, Cernătești, Costești, Gălbinași, Nehoiu, Stâlpu. Sunt localități care păstrează o pondere însemnată, dar nu majoritară, a ocupării în agricultură, combinată cu existența unei activități industriale bine reprezentate sau cu un număr mare de navetiști în sectorul industrial al orașelor învecinate;
- UAT cu profil agricol și servicii: Pătârlagele, Măgura, Merei, Poșta Câlnău, Săpoca, Vadu Pașii, Vernești, Unguriu – păstrează încă un evident profil agro-rural, dar nu majoritar, și fie înregistrează un mare de navetiști către sectorul de servicii din orașele învecinate (cazul comunelor din jurul

municipiului Buzău), fie au pe teritoriul lor unități private (de ex. turismul din Stațiunea Sărata-Monteoru la Merei) sau publice (de ex. servicii medicale la Măgura) de servicii.

- UAT cu profil industrial și de servicii: Buzău, Râmnicu Sărat, Măcăneni – au, în prezent, cea mai mare parte a populației ocupată în sectorul serviciilor private, industrie și servicii publice, cu o tendință tot mai accentuată de terțiarizare. Implicit, acestea înregistrează și cel mai ridicat nivel de dezvoltare socio-economică din județ. Comuna Măcăneni a beneficiat de (re)locarea unor angajatori importanți pe teritoriul său, pe fondul fenomenului de suburbanizare (firme care preferă să se locheze/relocheze la periferia orașelor, unde disponibilitățile de teren la prețuri mai reduse sunt mai generoase).

Referitor la rata de ocupare a forței de muncă din județul Buzău, în anul 2018, conform datelor INS, aceasta era aproximată la circa 64%, sub rata națională de 68,7%, dar peste media regională de 63,80%. Raportat la ținta națională de 70% asumată de România pentru orizontul 2020 prin Acordul de Parteneriat, județul Buzău nu stă foarte departe, la o distanță de 6%, situație care oricum trebuie îmbunătățită. Analizând în dinamică, din 2007 până în 2013 au fost înregistrate valori în descreștere de la 57,2 până la 54,5, urmând ca în 2014 să existe o creștere rapidă până la 65,5% (determinată de modificarea bazei de raportare – de la populația cu domiciliul la cea rezidentă), urmată de o descreștere ulterioară până la 64% în prezent.

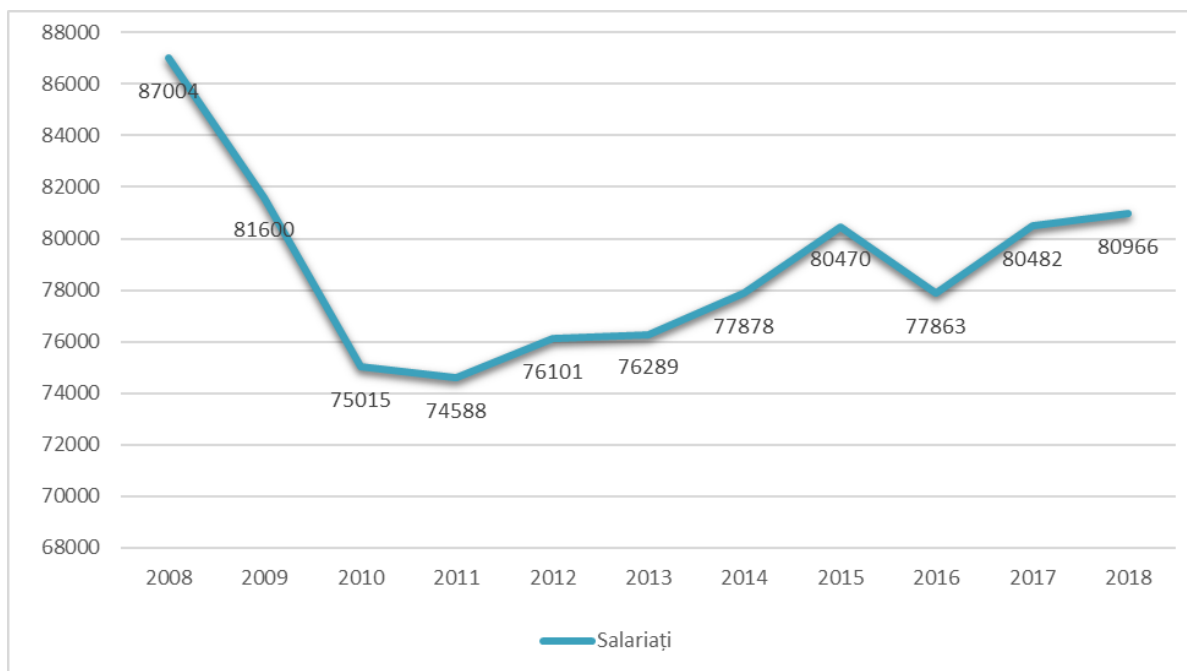
FIGURĂ 19 - RATA DE OCUPARE A POPULAȚIEI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2007-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

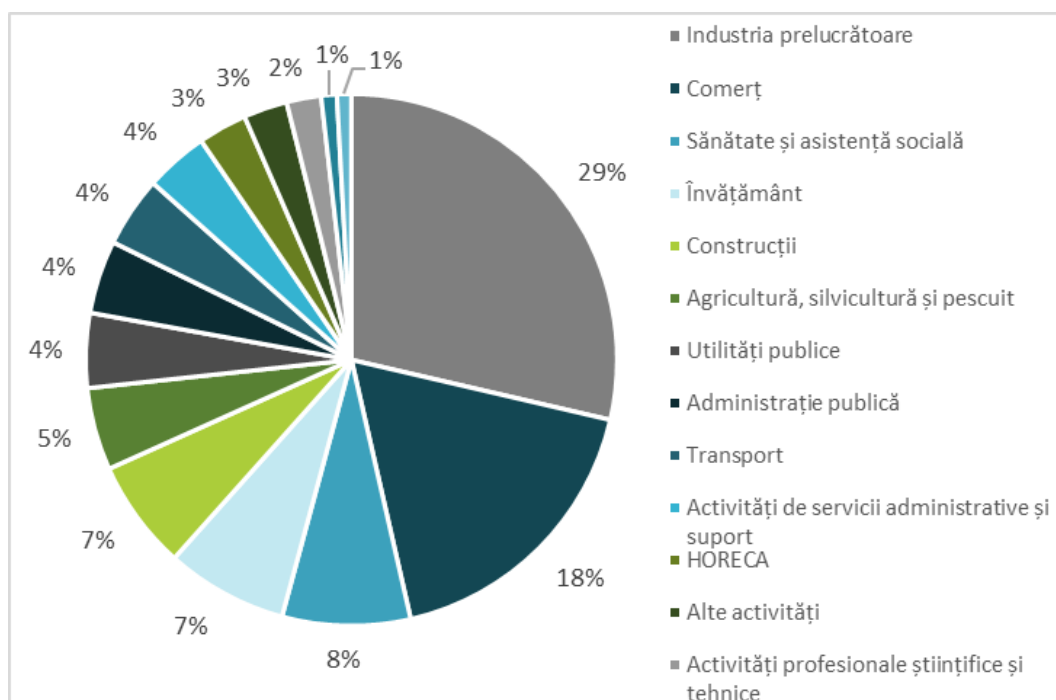
Numărul de salariați din județul Buzău în anul 2018, conform datelor Institutului Național de Statistică, era estimat la 80.966. Față de anul 2008, numărul de salariați din județ era în scădere cu 6,9%. Comparând numărul de salariați și numărul populației ocupate în județ în anul 2018, se poate observa o diferență de aproximativ 78.234 de persoane, dintre care 49.600 în domeniul agricol. Așadar doar puțin peste 50% din populația județului Buzău care desfășoară o activitate economică este salariată, restul fiind ocupată informal sau semi-informal, mai ales în domenii precum agricultura sau construcțiile. Majoritatea lucrează pe cont propriu (de ex. prin PFA-uri, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale etc., dar și fără forme legale) sau lucrează neremunerat în contul propriei gospodării, cel mai des munca fiind de tip agricol. Ultima categorie menționată, concentrată în mediul rural, este extrem de expusă sărăciei și excluziunii sociale. Tot în această categorie analizată se încadrează și o parte dintre persoanele care au emigrat și lucrează în străinătate, despre care nu există informații sau statistice relevante.

FIGURĂ 20 - NUMĂRUL TOTAL DE SALARIAȚI DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 21 - STRUCTURA SALARIAȚILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN ANUL 2018

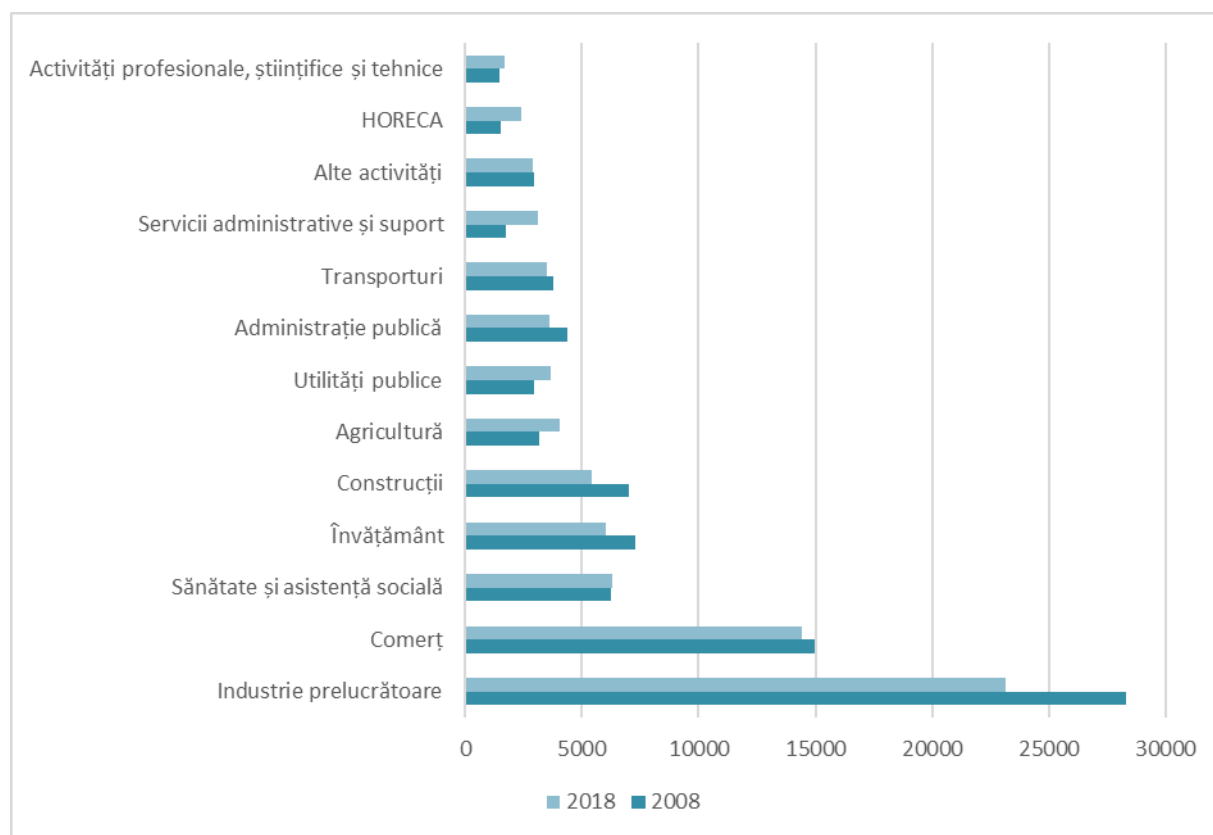
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Dintr-o perspectivă structurală, putem observa că cei mai mulți salariați din județ activează în industria prelucrătoare (29%) - în special în ramurile industriei alimentare, confecțiilor, construcțiilor metalice și maselor plastice. În comerț sunt antrenați 18% dintre salariații județului, în sănătate și asistență socială 8%, în învățământ 7%, iar în construcții 7%. De partea cealaltă, un număr mic de salariați se înregistrează în cazul domeniilor cu valoare adăugată mare și cu un nivel de salarizare pe măsură, cum ar fi: IT&C (1%), activități profesionale și tehnice (2%), intermediari financiare (1%).

În raport cu anul 2008, în 2018 se poate observa o scădere semnificativă a numărului de salariați în cazul industriei prelucrătoare cu aproximativ 18%, cu 22% în cazul construcțiilor și cu 18% în învățământ. Scăderi al numărului de salariați s-a înregistrat și în domeniul comerțului, administrației publice, transportului. Explicațiile pentru aceste scăderi sunt variate: sectorul industrial a fost afectat nu doar de criza care a debutat în anul 2008, ci și de pierderea treptată a competitivității prin costuri reduse în anumite ramuri, precum industria ușoară bază pe lohn, cea metalurgică, a sticlei etc. Construcțiile au avut de suferit de pe urma volumului redus al investițiilor în infrastructura majoră din zonă, dar și a concurenței din partea unui mari companii de construcție din U.E. Scăderea din învățământ poate fi pusă pe seama reducerii continue a populației școlare, care a condus la închiderea multor școli, mai ales în mediul rural.

Pe de altă parte, creșteri ale numărului de salariați, față de 2008, s-au înregistrat în agricultură (29%), în domeniul utilităților publice - distribuția apei, salubritate și reciclarea deșeurilor, furnizare apă, energie electrică, gaz etc. (25%), HORECA (58%), activități profesionale, științifice și tehnice (18%).

FIGURĂ 22 - DINAMICA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN 2008 ȘI 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

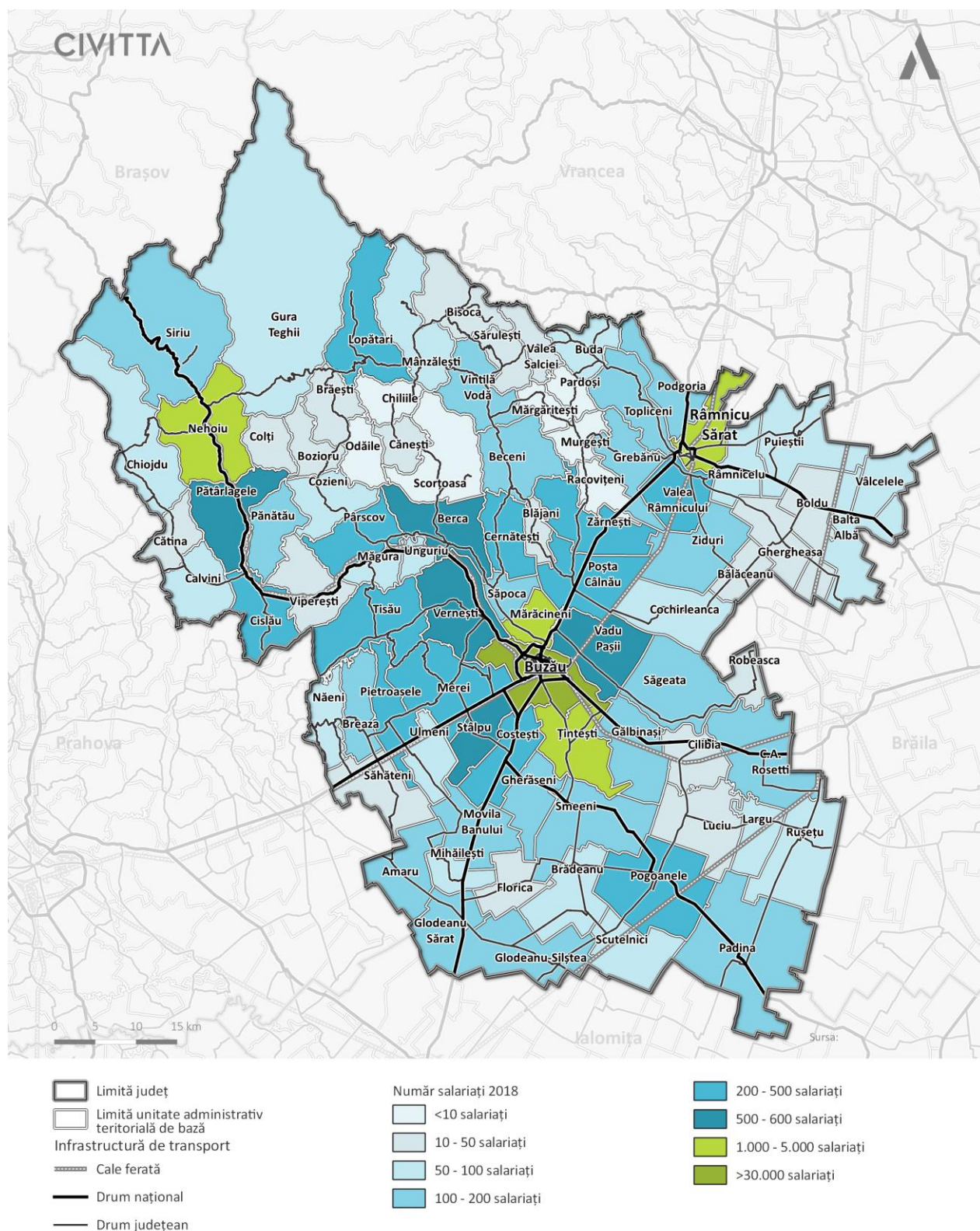
În cazul sectoarelor cu valoare adăugată mare, nu putem identifica mari creșteri, după cum ar fi fost de așteptat în contextul globalizării, digitalizării, luând în considerare un interval de 10 ani. În timp ce în cazul IT&C numărul de angajați a crescut cu doar 59 de salariați, în cazul operațiunilor financiare, acesta a scăzut cu aproximativ 300 de angajați, iar în cel al tranzacțiilor imobiliare cu 100 de angajați. Îmbucurător este faptul că în cazul activităților de cercetare-dezvoltare numărul de angajați a crescut de 2 ori, de la 66 în 2008, la 102 în 2018.

Referindu-ne la ponderea locurilor de muncă din județul Buzău, constatăm o puternică concentrare a salariaților în mediul urban, astfel 75,3% dintre salariați desfășurându-și activitatea în cele 5 orașe ale

județului. Cei mai mulți angajați, sunt evident, în municipiul Buzău (62%), urmat de municipiul Râmnicu Sărat (8,7%), orașul Nehoiu (2,5%), orașul Pătârlagele (1,2%) și orașul Pogoanele (0,8%).

În altă ordine de idei, în doar 3 localități din mediul rural putem întâlni o pondere de peste 1% în numărul total de angajați, după cum urmează: comuna Măcăineni (1,7%) și aproape 1400 de salariați, comuna Berca (1,2%) și comuna Poșta Câlnău (1,2%). De altfel, toate acestea se află în imediata apropiere a municipiului Buzău și a un beneficiat de fenomenul de suburbanizare. Comuna Berca este însă un caz aparte, aceasta moștenind o structură economică mai complexă încă din perioada comunistă (exploatare hidrocarburi, sticlărie, ceramică). În județ există, de asemenea, peste 20 de comune cu mai puțin de 100 de angajați, cei mai mulți dintre ei fiind, de fapt, angajați ai unor instituții publice.

FIGURĂ 23 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

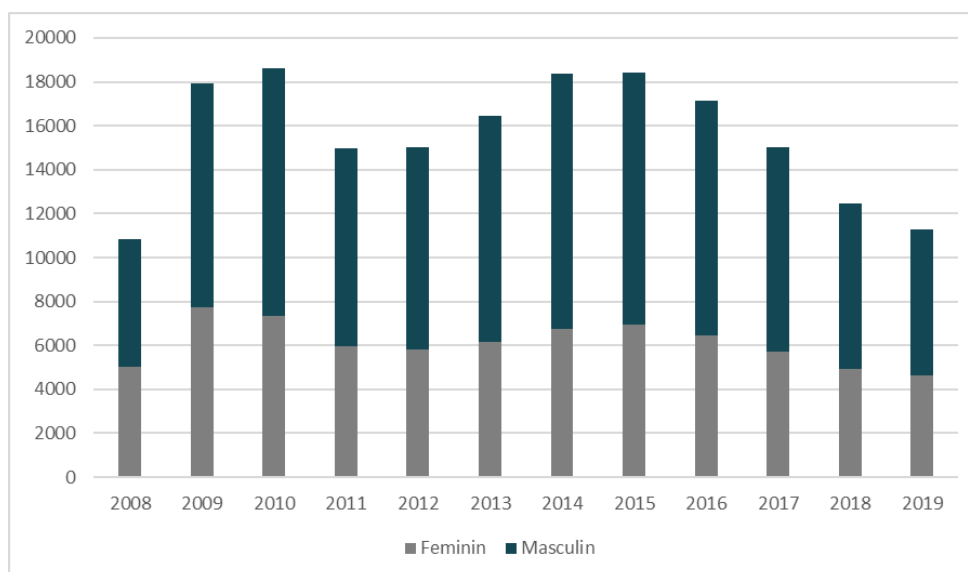

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

Institutul Național de Statistică, înregistra pentru 2019 un număr total de 11.296 de șomeri la nivelul județului Buzău, dintre care, pe sexe, 39,6% erau femei, respectiv 60,4% erau bărbați. Din numărul total de șomeri, doar 1% aveau studii universitare, 11% absolviseră studii liceale sau postliceale, iar 88% studii primare, gimnaziale sau profesionale. De menționat că din totalul acestora, 87,7% erau persoane care nu beneficiază de drepturi bănești (indemnizație).

În realitate, cele mai multe persoane înscrise ca șomeri la AJOFM Buzău (aproximativ 10.000) sunt beneficiare de venit minim garantat, care au obligația să declare că se află în căutarea unui loc de muncă, dacă sunt apti fizic în acest sens. Așadar, scăderea numărului de șomeri din ultimii ani nu poate fi pusă neapărat pe seama unei creșteri accentuate a numărului de locuri de muncă disponibile (a se vedea creșterea lentă a acestora din Figura nr. 14), ci mai degrabă a înăsprii verificării și controalelor la beneficiarii de ajutor social, în urma cărora numărul lor a scăzut.

FIGURĂ 24 - NUMĂRUL DE ȘOMERI ÎNREGISTRAȚI OFICIAL ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2019

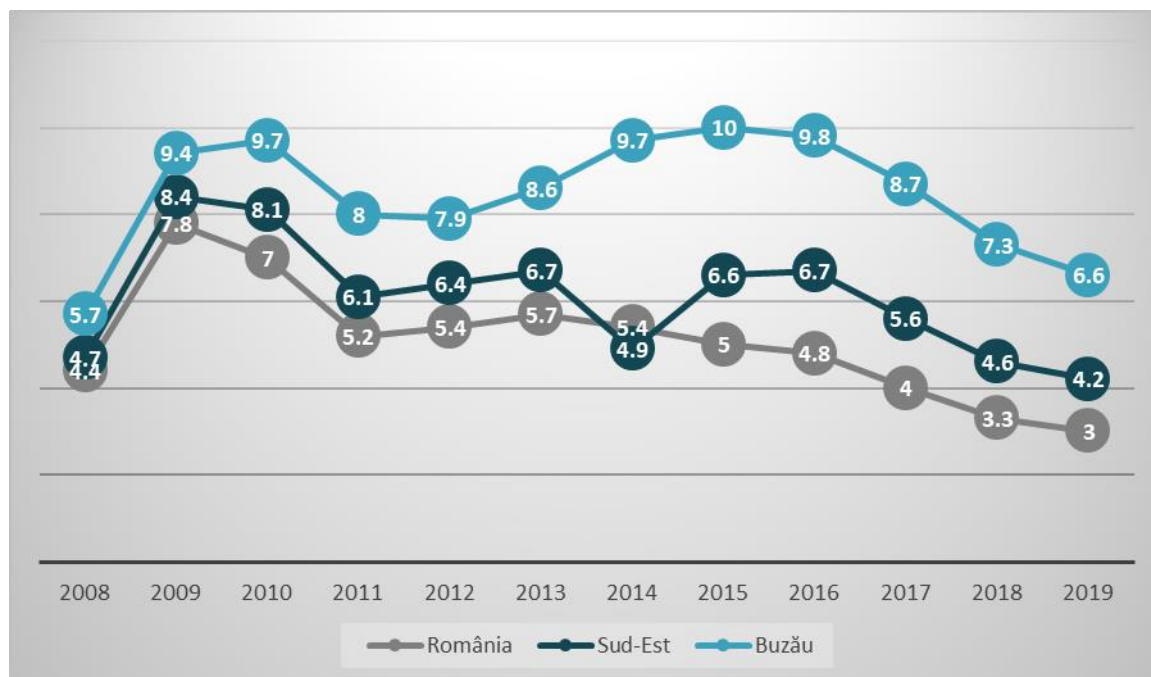

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Din numărul total de șomeri înregistrați în județul Buzău la finalul anului 2019, 18,3% proveneau din mediul urban, iar 81,7% din localitățile rurale ale județului, unde există puține locuri de muncă și unde sunt concentrați și beneficiarii de venit minim garantat. La sfârșitul lui 2019, cea mai înaltă rată a șomajului a fost înregistrată în localitatea Mihăilești – 21,7%, urmată de localitate Viperești – 19,4%, Luciu – 17,2%, Odăile – 16,6 și Brăești 16,4%. Aceste localități sunt caracterizate de lipsa unor angajatori majori și de probleme serioase pe plan economic și social (de ex. comunele Mihăilești și Viperești au o pondere ridicată a populației de etnie romă). De partea cealaltă, cea mai mică rată a șomajului este înregistrată în comuna Cernătești – 0,6%, municipiul Buzău – 0,7%, comuna Glodeanu-Siliștea – 0,9%, Mărăcineni 1,2% etc. Per total, erau înregistrate 12 localități cu o pondere a șomerilor de sub 2% în totalul resurselor de muncă.

Analizând în dinamică din 2008 până în 2019, putem observa fluctuații mari ale ratei șomajului cu o creștere semnificativă în perioada 2009-2010, ca efect al crizei globale, precum și o corelare cu creșterea de la nivel național, urmată mai apoi de o altă creștere care a înregistrat un vârf în 2015 – de 10%, urmată mai apoi de o scădere și îmbunătățire a situației, până la 6,6% la finalul anului 2019. Dacă e să comparăm cu media regională și națională, pe parcursul întregii perioade analizate, rata șomajului la nivel județean a fost mereu mai ridicată. Astfel, dacă în 2019 în Buzău aceasta ajunsese 6,6%, la nivel regional rata șomajului era de 4,2%, iar la nivel național de 3%. De menționat că în 2019 au fost înregistrate valori minime similare cu cele din perioada de dinainte de criză. Pe sexe, la sfârșitul anului 2019, rata șomajului în rândul femeilor era de 5,8%, iar în rândul bărbaților de 7,2%.

FIGURĂ 25 - RATA ȘOMAJULUI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN PERIOADA 2007-2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Este necesar de menționat că datele prezentate se bazează doar pe numărul de persoane înscrise obligatoriu (în cazul beneficiarilor de venit minim voluntar) sau voluntar în evidențele AJOFM, ceea ce înseamnă că nu reprezintă neapărat numărul real de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă la nivel județean. Data complete în acest sens se colectează doar la recensământul populației (ultimul fiind cel din 2011, următorul fiind programat pentru 2021).

Analizând datele de la recensământul oficial din 2011, constatăm că în județul Buzău au fost înregistrate în total 204.362 persoane active, ceea ce reprezintă 45,3% din populația stabilă a județului. Din totalul persoanelor active, 57,9% erau bărbați, iar 42,1% erau femei. Au fost înregistrați 11.681 șomeri. Prin urmare, pe baza declarațiilor chestionaților în cadrul recensământului, rata reală a șomajului a fost de 5,7%. În comparație, datele INS-ului pentru 2011 raportau o rată oficială a șomajului de aproximativ 8%. Se poate sesiza o diferență de peste 2% între cele două surse. Explicația constă din faptul că populația rurală se declară în mai mică măsură în căutarea unui loc de muncă pentru că își asigură subzistența din muncile agricole. Cum în orașele mai mari (precum Buzău sau Râmnicu Sărat) această opțiune nu prea există, numărul celor care într-adevăr au nevoie de un loc de muncă este mai ridicat. Aceștia nu apar în statisticile AJOFM pentru că nu sunt beneficiari de venit minim garantat și nici nu apelează la serviciile de plasare ale Agenției, preferând să caute un loc de muncă pe cont propriu (se deplasează la sediul angajatorilor, depun CV-uri în format fizic sau online, se înscriu pe platforme WEB înființate în acest scop, participă la târguri de job-uri etc.).

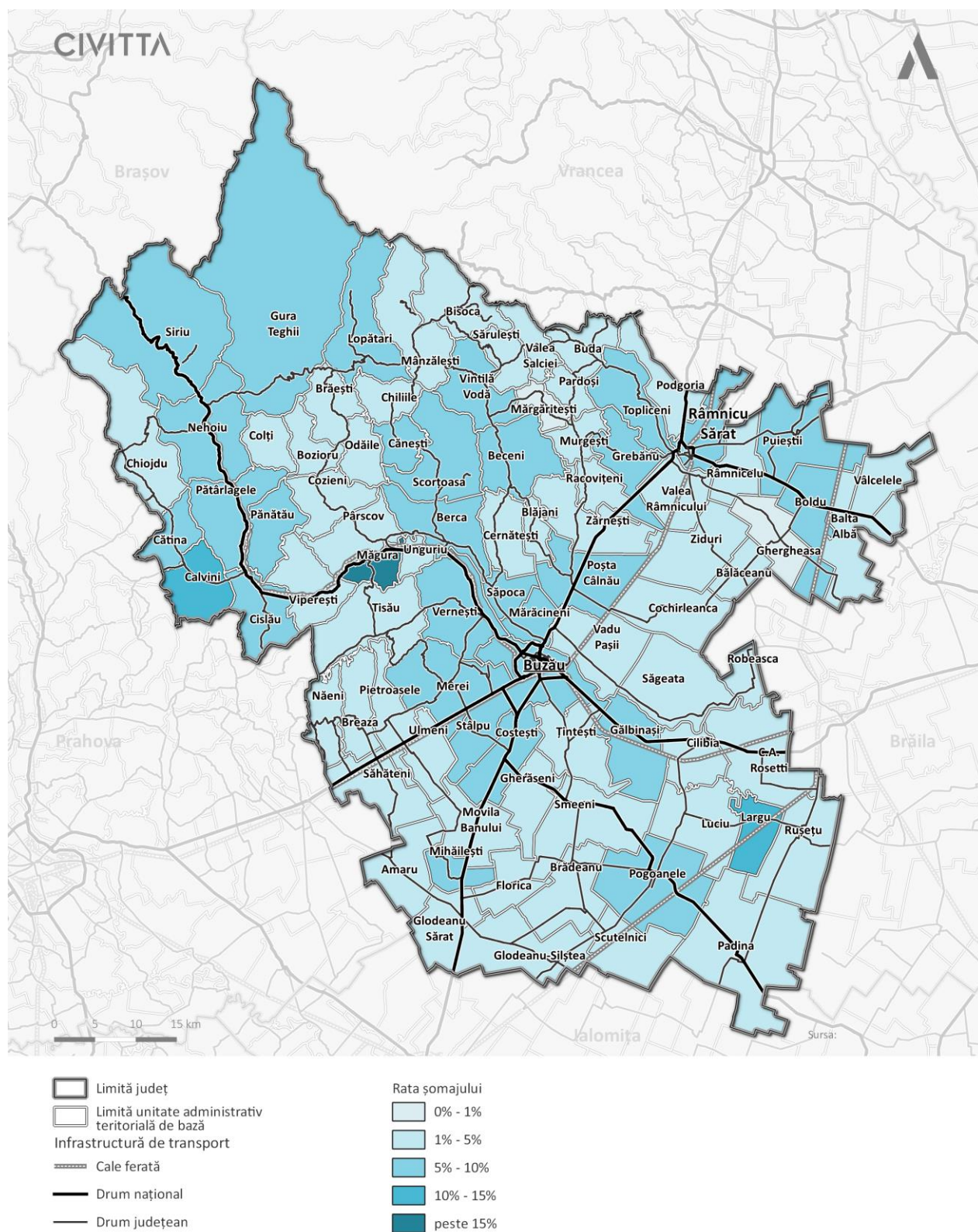
Extinzând comparația la nivelul localităților din județ, putem observa o rată a șomajului de 7,3% în cazul municipiului Buzău conform recensământului, mult peste cea estimată în statisticile AJOFM, preluate și de INS. Cele mai înalte rate ale șomajului au fost înregistrate în cazul localităților: Măgura (15,4%), Calvini (10,9%), Largu (10,5%), Râmnicu Sărat (9,8%). De partea cealaltă, peste 20 de localități înregistrau la recensământ o rată a șomajului de sub 3%, cele mai mici valori înregistrându-se în localitatea Mărgăritești (0,6%), Ghergheasa (0,9%), Chiliile (1,1%). Cazul comunei Odăile, în care conform recensământului rata șomajului era de 2,6%, iar în cazul datelor AJOFM/INS era de 16,3% pentru aceeași perioadă, este elocvent pentru localitățile rurale, unde ponderea covârșitoare a șomerilor înregistrați oficial sunt de fapt beneficiarii de venit minim garantat, pentru care plățile ajutoarelor sunt condiționate de înscrierea ca șomer.

O altă imagine de ansamblu pe care o putem avea asupra forței de muncă a județului în baza datelor exhaustive de la recensământul din 2011 se referă la structura persoanelor ocupate pe principalele ocupații. Din totalul de 192.681 de locuitori ocupați la acel moment, cei mai mulți lucrau ca agricultori – cei mulți fără pregătire teoretică în domeniu (32%), urmând apoi muncitorii calificați și necalificați (preponderent din industrie și servicii) cu câte 14% fiecare, și lucrătorii în servicii cu 12%. Un pondere de doar 2% aveau funcționarii superiori și conducătorii, 3% funcționarii administrativi și 6% tehnicienii, aceștia lucrând preponderent în sectorul public, care joacă astfel rolul esențial în ocuparea persoanelor cu un nivel mari ridicat de instruire.

Analizând structura populației ocupate pe localități, în județul Buzău, remarcăm un grad înalt de prezență a agricultorilor cu experiență pur practică în localitățile rurale ale județului. În aproximativ 40 de localități din mediul rural aceștia reprezintă peste 50% de populația ocupată, ceea ce face destul de dificilă reconversia lor profesională către alte domenii, în condițiile în care sunt persoane mai în vârstă, de cele mai multe ori fără calificare și cu studii de pază, care locuiesc în zone îndepărtate de nucleele urbane. O oportunitate temporară de câștiguri pentru aceștia au fost muncile necalificate temporare, în țară sau în străinătate.

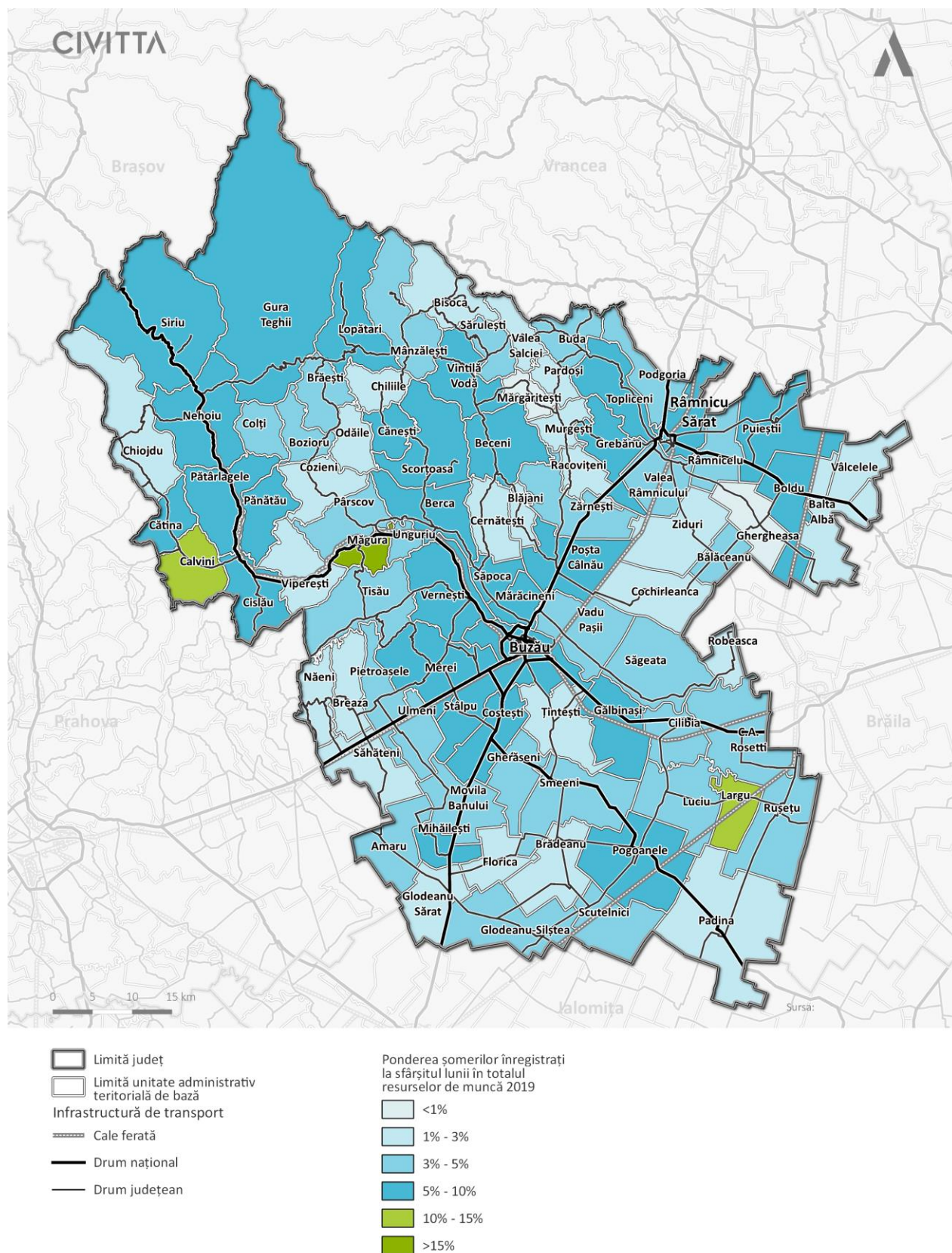
Procentul de specialiști este cel mai mare în municipiul Buzău – 23,7%, urmat de municipiul Râmnicu Sărat, orașul Nehoiu, comunele Măgura și Mărăcineni, și orașul Pătârlagele. În mod evident, explicațiile sunt legate de faptul că acestea concentrează serviciile publice (administrație, sănătate, educație, cultură etc.) care angajează personal cu studii superioare. Comuna Măgura înregistrează cel mai mare pondere a specialiștilor dintre localitățile rurale – 9,2%, explicația fiind însă faptul că în zonă funcționează un important spital de psihiatrie, mănăstiri etc. Pozițiile de conducere înregistrează cel mai mare procentaj în municipiul Buzău – 5%, fapt explicat tot prin existența mai multor instituții publice, dar și a unor agenți economici importanți. Comuna Măgura înregistrează un procentaj mare și în cazul ponderii lucrătorilor în servicii (sănătate, religie, hotelărie, alimentație publică) din total ocupați, 19,2%, fiind în top 5 localități alături de municipiile județului și de comunele Unguriu (desprinsă din comuna Măgura și beneficiind de aceleași condiții favorizante ca și aceasta) și Mărăcineni (de unde majoritatea locuitorilor apți de muncă fac naveta la unitățile cu profil comercial și de servicii din municipiul Buzău).

FIGURĂ 26 - RATA ȘOMAJULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

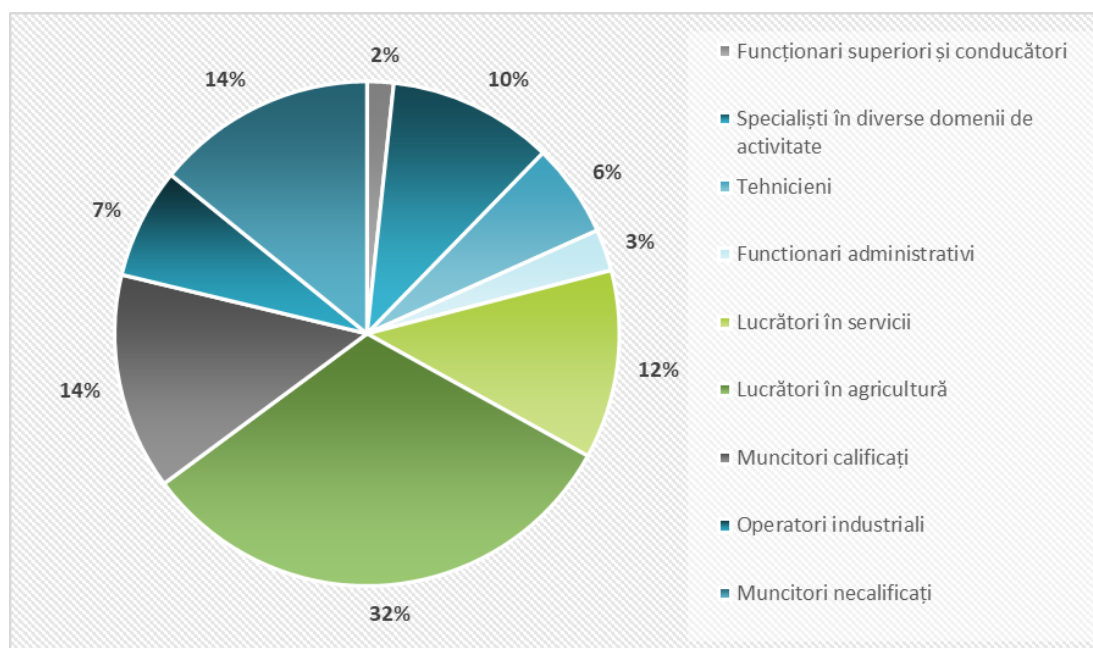
Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 27 - PONDERA ȘOMERILOR ÎNREGISTRAȚI LA SFÂRȘITUL LUNII ÎN TOTALUL RESURSELOR DE MUNCĂ. 2019

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 28 - STRUCTURA POPULAȚIEI OCUPATE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE GRUPE DE OCUPAȚII, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011

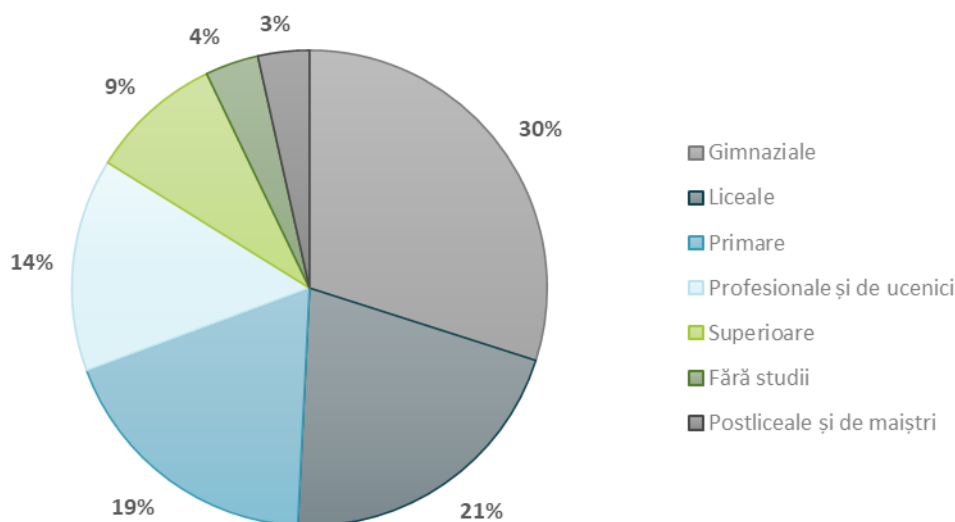
Sursa: INS. Rezultatele definitive ale Recensământului din 2011

Analizând datele recensământului din 2011, putem concluda că 49% dintre locuitorii județului Buzău au absolvit maxim studii 8 clase (30% învățământ primar, iar 19% doar învățământ primar), aceștia fiind preponderent locuitorii din zonele rurale, fie cu o vârstă mai înaintă, fie cei proveniți din comunități vulnerabile, cu rate ridicate de părăsire timpurie a școlii (precum cei de etnie romă). Doar 9% din populație avea studii superioare absolvite, clasându-se astfel sub media națională de aproximativ 14,3%. Un procentaj de 21% dintre rezidenți absolviseră studii liceale, iar 3% și postliceale. O categorie importantă era și cea a absolvenților de școli profesionale (14%), aceștia fiind activi mai ales în industrie și construcții.

Analizând pe localități ponderea absolvenților de studii superioare, observăm că în municipiul Buzău este înregistrată cea mai înaltă cotă – 21,8%. În general, pentru localitățile din mediu urban este caracteristică o medie de 17,9% de absolvenți de studii superioare, față de o medie de doar 3,5% în mediul rural, existând localități precum Ziduri – cu 1,9%, Săgeata – 2,3%, Robeasca – 1,3% etc. , dar și comune cu un procentaj în jur de 4-5%. Acest procent redus, chiar și în cazul centrelor urbane ale județului, este cauzat de un cumul de factori de natură socio-economică, precum: migrația absolvenților către orașe - unde pot găsi loc de muncă bine remunerat conform pregătirii lor, și, în același timp, amplasarea marilor angajatori în zone urbane mari, preferabil universitare, pentru a beneficia de stocul mare de populație cu studii superioare. Astfel, localitățile rurale și orașele mici suferă de pe urma acestui fenomen și rămân înafara acestui circuit de dezvoltare. De altfel, o bună parte dintre absolvenții liceelor buzoiene merg la facultate în București și rămân acolo pentru angajare, în condițiile în care oferta de locuri de muncă din județ pentru persoanele cu pregătire este modestă și este generată mai mult de sectorul public (spitale, școli, centre sociale, primării etc.) și mai puțin de agenții economici, în contextul în care, după cum am indicat anterior, numărul de angajați din sectoarele de vârf (IT&C, servicii financiare, cercetare-dezvoltare, activități).

Astfel, o resursă de bază a județului, din acest punct de vedere, mai ales în orașe, rămân absolvenții de studii medii – postliceale, liceale și profesionale, care reflectă și structura economiei județene, axată pe activități productive în mediul urban. Pentru a-și menține atractivitatea în atragerea investitorilor din domeniul industriilor tot mai avansate, județul și orașele ar trebui să asigure un număr suficient de absolvenții cu studii medii, mai ales de la școlile profesionale și liceele cu profil tehnologic.

FIGURĂ 29 - STRUCTURA POPULAȚIEI STABILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ NIVELUL STUDIILOR ABSOLVITE, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011

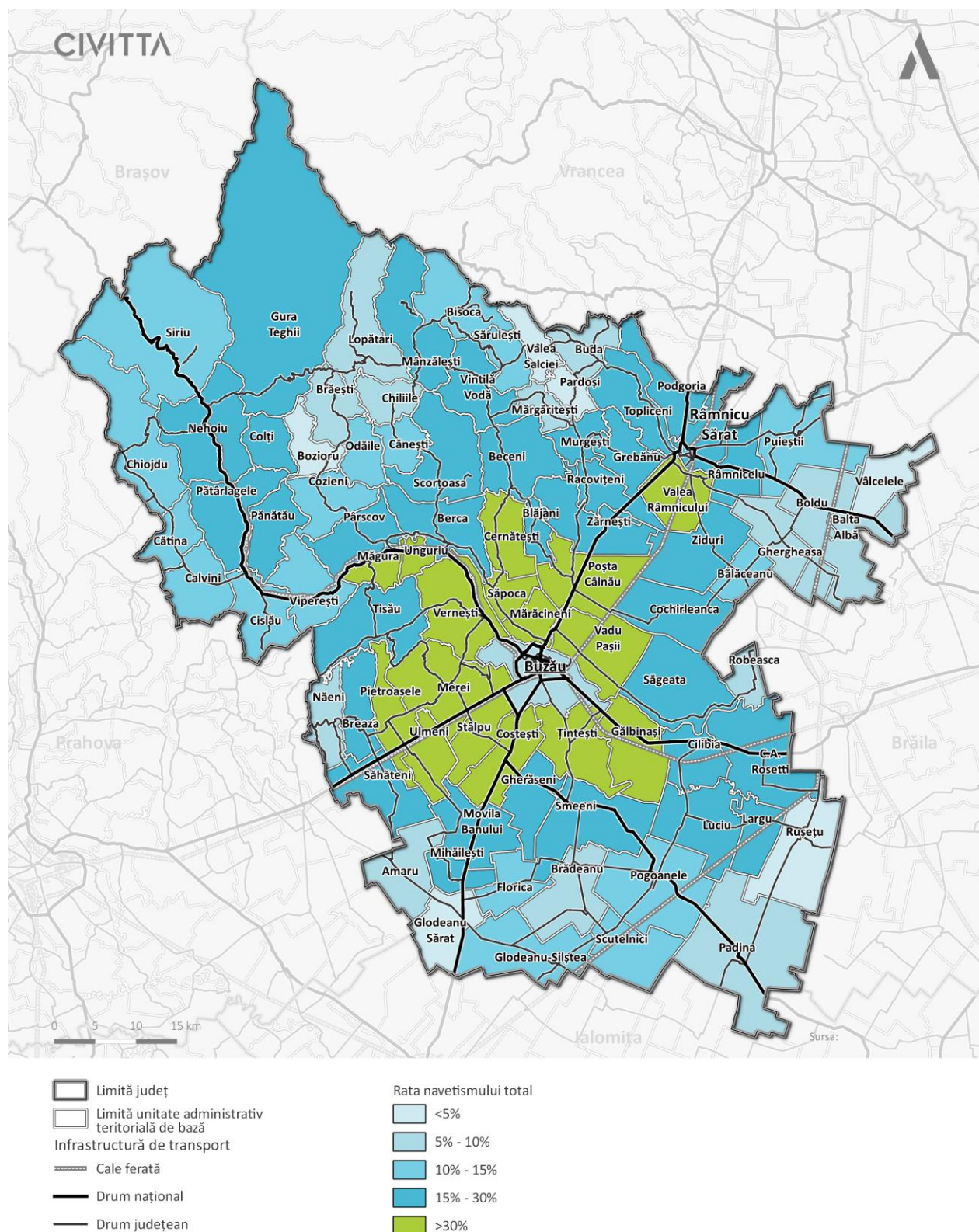
Sursa: INS. Rezultatele definitive ale Recensământului populației 2011

Un alt aspect interesant care poate fi analizat prin prisma datelor colectate în cadrul recensământului din 2011 vizează aspectul navetismului din cadrul județului. Astfel, din totalul populației stabile ocupate, 21% (40.704 de persoane ocupate) practică navetismul în interes de serviciu. Din totalul navetiștilor, 65% (26.752) fac naveta în interiorul județului Buzău, iar 25% (10.214) fac naveta în localități din afara județului. La aceștia se adaugă 9% (3.738) care au declarat la recensământ că au locul de muncă în altă țară. Pe sexe, 63% (25.878) dintre navetiști erau de gen masculin și 36% (14.826) de gen feminin, bărbații fiind așadar mai mobili la nivel teritorial. În mediul rural locuiau aproximativ 30.000 de navetiști, iar rata navetismului ajungea la 25,6%. Prin comparație, în mediul urban din județul Buzău, rata navetismului era aproape de două ori mai mică – 13,9%. Așadar, în mediul urban locuiau doar 25,4% (10.339) din numărul total de navetiști din județ. Explicația pentru amploarea mai mare a navetismului la sate este, evident, legată de oportunitățile mult mai reduse de găsire a unui loc de muncă la nivelul localității în care trăiesc. În plus, fenomenul de suburbanizare, vizibil mai ales în jurul municipiului Buzău, a condus la mutarea multor familii în localitățile din jur, care continuă însă să facă naveta zilnică la angajatorii din oraș.

Dacă ne referim la navetismul interjudețean, județul Buzău înregistra o pondere relativ ridicată, de 25% din total navetiști, care se deplasau în afara județului. Această valoare încadrează județul peste media regională de 21,3%. La nivel de regiune, Buzăul este depășit de județul Brăila cu o rată de 41,5% și de Tulcea – 28,5%.

Analizând navetiștii interjudețeni din județul Buzău, constatăm că există fluxuri de buzoieni care se deplasează pentru muncă în județul Vrancea, mai ales în zona de graniță cu acesta, în speță din municipiul Râmnicu Sărat (543 persoane), comunele Valea Râmnicului (58), Ziduri, Grebănu și altele. Spre județul Brașov există navetism din orașul Nehoiu și comuna Siriu, ambele amplasate aproape de granița cu acesta. Către București se îndreaptă cei mai mulți navetiști extra-județeni, după cum urmează: din municipiul Buzău (1503 persoane), Râmnicu Sărat (341), Nehoiu (132), Pătârlagele (115), Glodeanu-Siliștea, Padina, Mărcăneni, Chiojdu, Vernești, Vintilă Vodă, Cătina, Pârscov, Beceni etc. De asemenea există navetism și către zona Ploiești, în cea mai mare parte din municipiul Buzău. Concluzând, putem spune că principala direcție de migrație, ca și de navetism a forței de muncă rămâne municipiul București, cauzată de existența în Capitală a unei game diversificate de locuri de muncă mult mai bine remunerate, comparativ cu județul Buzău.

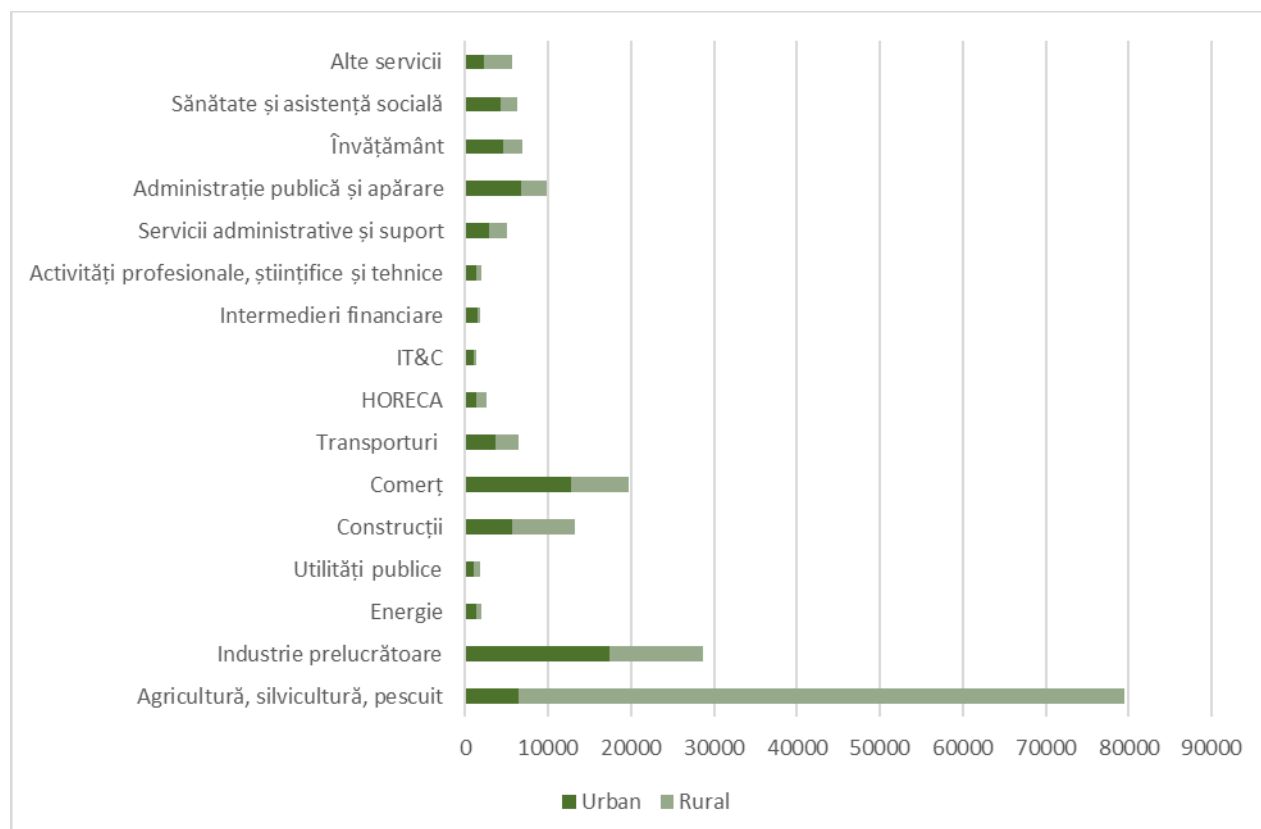
FIGURĂ 30: RATA NAVETISMULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU

Sursa: Prelucrare proprie după baza de date INS Tempo Online

În ceea ce privește navetismul intra-județean, fluxurile sunt orientate către centrele urbane care au un rol polarizator la nivel de județ, concentrând numeroase companii, locuri de firme, infrastructură socială, educațională etc. Putem observa o polarizare importantă la nivelul municipiului Buzău, prin faptul că o mulțime de localități au o rată de peste 20% a navetismului către municipiu (ex. Beceni, Berca, Cernătești, C.A. Rosseti, Cochirleanca, Cilibia, Pietroasele, Poșta Câlnău, etc.). Același lucru poate fi observat și în localitățile din imediată apropiere a municipiului Râmnicu Sărat.

FIGURĂ 31 - STRUCTURA OCUPĂRII PE ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI MEDII DE REZIDENȚĂ, JUDEȚUL BUZĂU, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011

Sursa: INS. Rezultatele definitive ale RGPL 2011

Datele recensământului din 2011 cu referire la structura ocupării populației pe activități economice, din perspectiva mediului de rezidență - rural/urban, evidențiază și mai clar discrepanțele între aceste medii. Putem observa o concentrare a ocupării în domeniile cu valoarea adăugată sporită, cum ar fi IT&C, intermedieri financiare, activități profesionale, tehnice, științifice și de suport în mediul urban, respectiv un număr mai mare de oameni încadrați în agricultură, construcții, industrie prelucrătoare – domenii mai slab remunerate, în mediul rural.

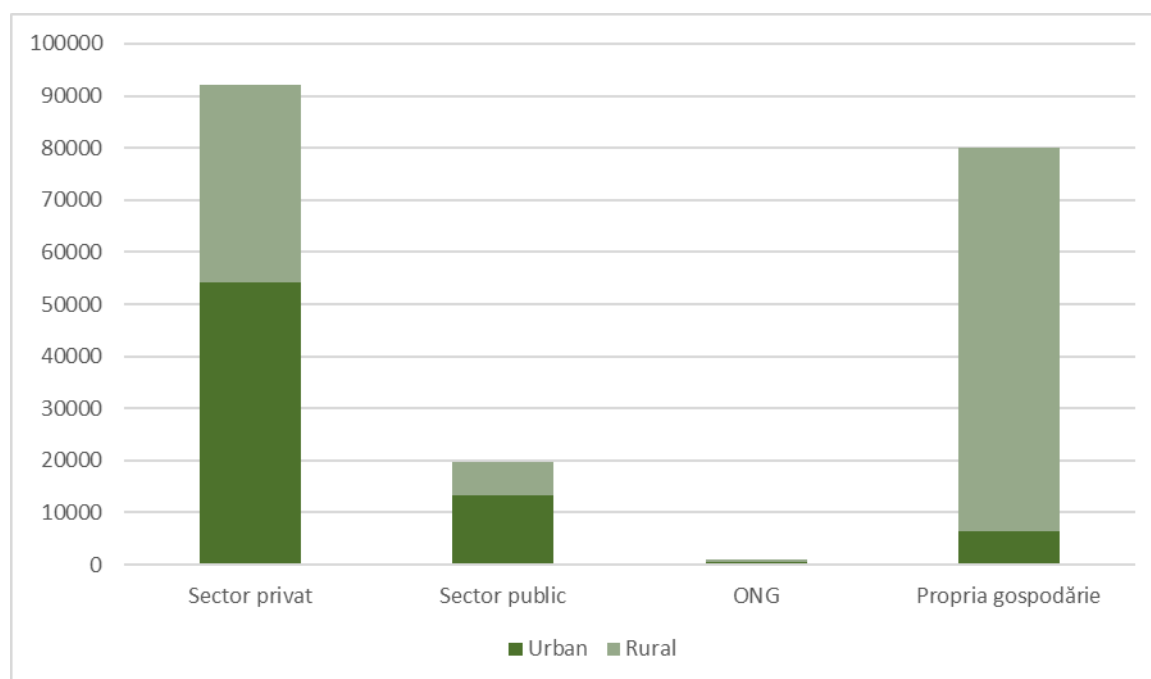
Per ansamblu, și pe baza datelor recensământului se poate observa detașat agricultura ca fiind ramura care antrenează cel mai mare număr din persoane ocupate, urmată de industria prelucrătoare, comerț și construcții. Ca și pondere din total, putem observa că la recensământul din 2011, în agricultură era ocupată 41% din forța de muncă a județului, în industrie prelucrătoare 15%, în comerț 10%, în construcții 7%. De partea cealaltă, cele mai mici procentaje erau înregistrate în domenii cu valoare adăugată ridicată, precum IT&C – 1%, intermedieri financiare – 1%, activități profesionale, științifice și tehnice – 1%.

Comparativ cu media regională, la nivel de județ ponderea în agricultură este mai mare (41% față de 31,5%), mult peste media națională, de 28,4%. În cazul industriei prelucrătoare procentajele erau asemănătoare, la nivel național înregistrându-se 16%, iar la nivel regional – 14,6%. Vorbind despre comerț, la nivel

județean ponderea de 10% este sub media regională și națională – de 12%. Astfel, putem concluziona că în mediul rural principalul generator de venituri pentru persoanele ocupate este agricultura, iar în mediul urban industria și comerțul.

Din numărul total al persoanelor ocupate, conform recensământului, în sectorul privat activau 47,7% (91.977 persoane), în sectorul public își desfășurau activitatea aproximativ 10% (19.711 persoane), iar în sectorul non-guvernamental (asociații, fundații etc.) mai puțin de 1% (1.031 persoane). În schimb, 41,5% (79.962 persoane) dintre persoanele ocupate declarau că lucrează în propria gospodărie. Analizând procentajul foarte mare al acestora, se constată că, în mediul urban acesta era de doar 9%, iar în mediul rural de 62%. Așadar, este clară corelația cu practicarea agriculturii de subzistență, ceea ce în general poate fi considerată drept o formă de mascare a șomajului real în zonele rurale și chiar în orașele mici, cu profil preponderent rural (de ex. Pătârlagele sau Pogoanele).

FIGURĂ 32 - STRUCTURA OCUPĂRII PE SECTOARE ȘI MEDII DE REZIDENȚĂ, JUDEȚUL BUZĂU, LA RECENSĂMÂNTUL DIN 2011

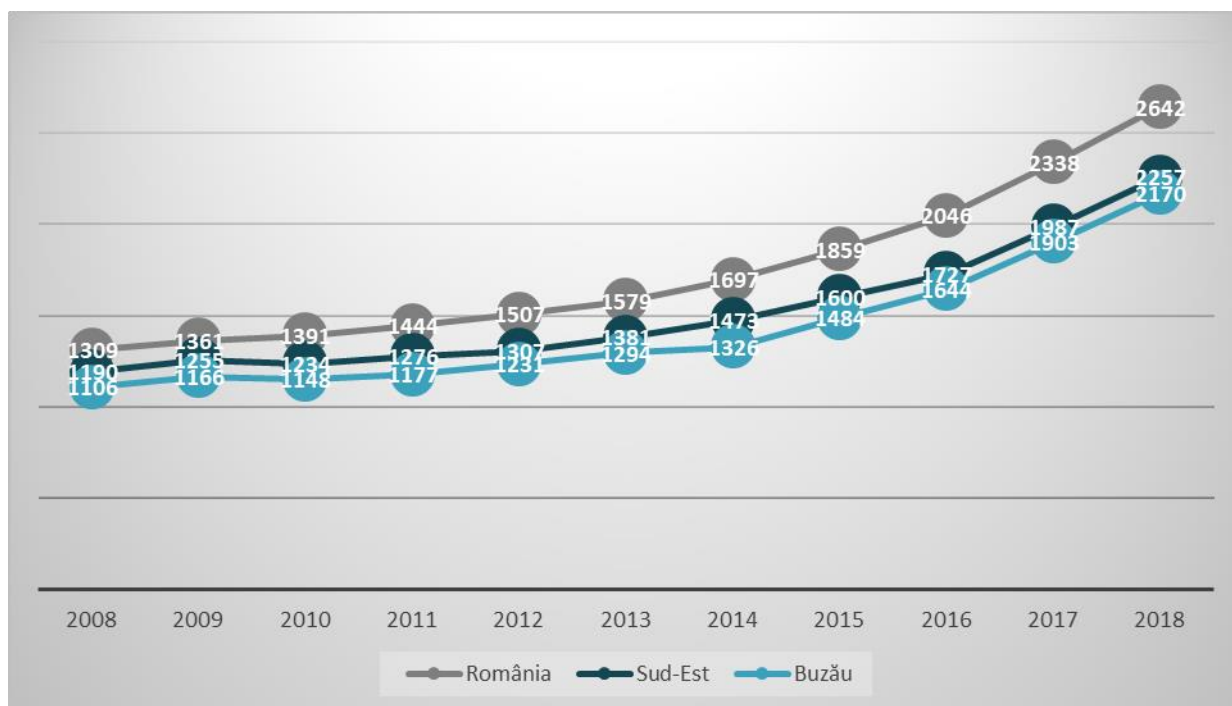
Sursa: INS. Rezultatele definitive ale Recensământului din 2011

Ocuparea informală în agricultură reprezintă un fenomen socio-economic specific în mare parte a localităților rurale care se află la o distanță mai mare față de centrele urbane și care, implicit, pot accesa mai dificil prin navetism locuri de muncă în domeniul serviciilor și industriilor. Din această categorie de localități, identificăm următoarele exemple: Murgești, Valea Salciei, Florica, Râmnicelu, Glodeanu-Sărat etc.

Conform INS, în 2018 salariul mediu net lunar la nivelul județului Buzău era de 2170 de lei, cu 18% mai mic comparativ cu media națională, respectiv cu doar 3,8% sub media regională. Acest lucru explică de ce migrația către București, unde salariul mediu era cu 60% mai mare ca în județ, face ca numărul buzoienilor care se mută acolo să fie mult mai mare decât al celor care optează pentru județele învecinate.

Analizând evoluția indicatorului în dinamică, constatăm o creștere continuă a salariului mediu net din județ, din 2008 până în 2018. De asemenea, comparativ cu media regională, evoluția salariilor din județ a fost aproape identică, păstrând mereu o diferență de maxim 150 de lei, în timp ce comparativ cu media națională diferențele s-au adâncit (de la 15% la 18%). Acesta este efectul creșterii accentuate a salariilor în câteva orașe mari din țară (de ex. București, Cluj-Napoca, Timișoara, Sibiu, Iași etc.).

FIGURĂ 33 - DINAMICA SALARIULUI MEDIU NET LUNAR, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN ÎN PERIOADA 2008-2018

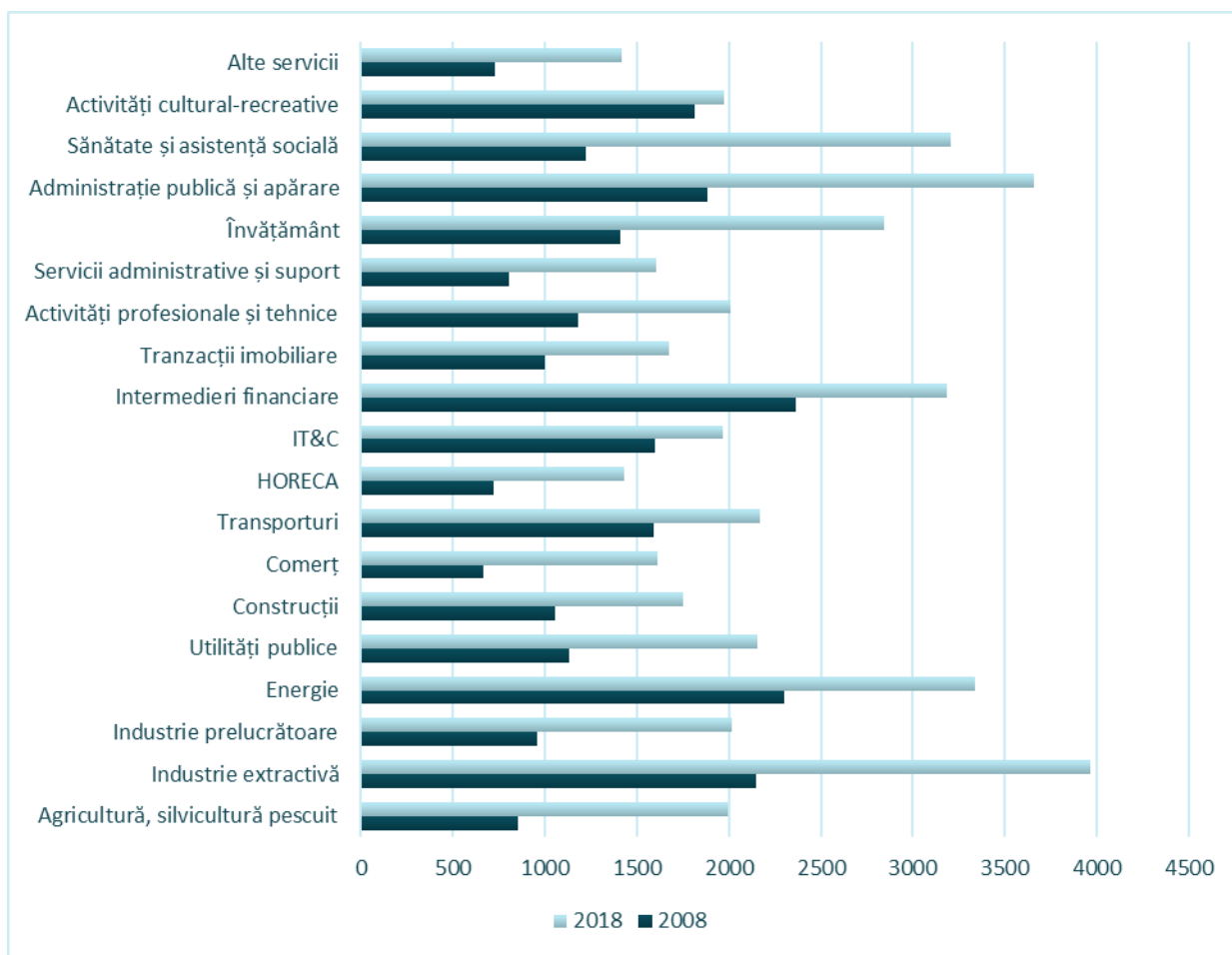
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

La nivelul anului 2018, cei mai bine remunerați angajați din județ activau în următoarele domenii: industrie extractivă – 3965 de lei, administrație publică și apărare – 3659 de lei, energie – 3318 de lei, intermediari financiare și asigurări – 3184 de lei, sănătate și asistență socială – 3204 de lei și învățământ – 2842 de lei. După cum indicam și anterior, sectorul public joacă un rol esențial în retenția persoanelor cu studii superioare în județ, inclusiv prin nivelul ridicat de salarizare. În cazul industriei extractive și energetice, impactul social al salarizării peste medie este limitat, numărul de angajați în aceste domenii fiind destul de restrâns și chiar în scădere.

De partea cealaltă, cea mai slabă salarizare se înregistrează în domeniul HORECA – 1432 de lei, servicii administrative și suport (de ex. pază, curățenie) – 1608 de lei, comerț – 1609 de lei, tranzacții imobiliare – de 1676 de lei și construcții – 1750 de lei. Aceste sectoare au o pondere importantă în ocupare (mai ales comerțul, dar și construcțiile sau serviciile de pază), prin urmare nivelul scăzut al salariilor oferite se repercutează social într-o putere scăzută de cumpărare a angajaților.

Folosind ca an de referință anul 2008, remarcăm că în 2018, în toate domeniile se înregistrează o creștere a salariului mediu net, exceptând doar – intermedierele financiare și asigurările, unde a fost înregistrată o scădere cu 3,7% a salariului mediu net. Cele mai semnificative creșteri salariale provin din domeniul industriei prelucrătoare – 85,6%, agricultură silvicultură și pescuit – 82,8%, comerț – 59%, alte servicii 82,9%. Pe de altă parte, cele mai reduse creșteri au fost înregistrate în domenii precum: transporturi – 15,8%, construcții – 23,4%, industria extractivă – 23,4%, activități cultural-sportive și recreative 25,1%. În câteva dintre cazuri, creșterile salariale nu au acoperit integral nici măcar rata inflației, ceea ce înseamnă o stagnare a puterii de cumpărare. În plus, aceste creșteri au fost rareori opțiunea angajatorilor, fiind determinate mai ales de deciziile guvernamentale succesive privind creșterea salariului minim pe economie.

FIGURĂ 34 - DINAMICA SALARIULUI MEDIU NET LUNAR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ECONOMICE, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Comparând salarizarea pe domenii la nivelul județului Buzău cu media națională, pentru 2018, putem observa că doar în cazul industriei extractive și învățământului salarizarea la nivel județean este peste media națională, cu aproximativ 200 lei, respectiv 20 de lei. În celelalte domenii salariile medii nete salarizarea este sub nivelul mediei naționale. Ba din contra, în domenii cu valoare adăugată mai mare, precum IT&C putem observa diferențe de peste 3000 de lei, salariul mediu net la nivel județean fiind de doar 1970 lei. Diferențe similare apar și în cazul activităților profesionale, științifice și tehnice, unde diferența de salariu mediu net este de peste 1400 lei, la nivel județean înregistrându-se un salariu mediu net de doar 2007 lei. În acest context, este evident că majoritatea absolvenților de studii superioare vor continua să prefere să rămână în București pentru a lucra.

3.1.4. INFRASTRUCTURA ȘI SERVICIILE-SUPORT PENTRU AFACERI, CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI INOVARE

În județul Buzău infrastructura și serviciile-suport pentru afaceri, cercetare-dezvoltare, transfer tehnologic și inovare sunt slab dezvoltate. Din această categorie, în județ sunt prezente următoarele unități:

- **Parcul industrial WDP Buzău – este vorba despre o hală de 20.000 mp – clădire de clasa A care, începând cu a doua jumătate a anului 2019, este închiriată de URSUS BREWERIES. Această structură reprezintă un punct strategic pentru producător, care va folosi locația în cauză ca punct**

de distribuție pentru clienții din Capitală, luând în considerare faptul că în municipiul Buzău au deja o unitate de producție², de altfel una dintre cele mai mari din România de acest profil..

- **Parcul industrial Frasinu – amplasat pe teritoriul unei foste ferme agricole – Agroindustrială Frasinu** din comuna Țintești (alipită de municipiul Buzău), este ocupat de compania GreenWEEE³. Această companie operează în domeniul reciclării sigure și moderne pentru toate dispozitivele electrice sau electronice, cabluri, baterii etc. Înființată în 2007 și începând producția în 2009, cu peste 10 ani de experiență, compania se identifică a fi unica din România cu licență de operare WEEELABEX în domeniul respectiv. În total, investiția de la Buzău a fost de 11 mil. Euro. Împreună cu filiala din Câmpia Turzii, firma înregistra în 2018 peste 400 de angajați și peste 20 mil. Euro cifră de afaceri.
- **Centrul de afaceri Buzău – este un centru de afaceri privat din municipiul Buzău**, gestionat de firma S.C. Activ Expert Consultanță și Servicii S.A, care, cu ajutorul fondurilor europene din POR 2007-2013, a și reamenajat și extins imobilul. Din 2011 centrul de afaceri este ocupat de către 10 firme care activează în domeniul consultanței juridice, avocatură, publicitate, consultanță fonduri europene etc. Proiectul a creat 22 locuri de muncă în cadrul firmei care gestionează centrul de afaceri, datorită extinderii și necesității de întreținere (personal de întreținere, marketing, secretariat, recepție etc.). Acest entitate a devenit astfel primul centru de afaceri din municipiul Buzău.
- **Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Buzău** ⁴ – după cum este definită: organizație neguvernamentală, apolitică, de utilitate publică, cu caracter autonom, reprezintă unul dintre cei mai importanți și puternici actori din peisajul mediului de afaceri buzoian. Organizația are drept scop promovarea și sprijinirea mediului de afaceri din toate ramurile economiei, jucând un rol important în ceea ce numim tranziție la economia de piață, și apără drepturile antreprenorilor în raport cu entități publice locale și nu numai. De asemenea, CCIA Buzău are și un rol consultativ, prin organizarea de evenimente de informare și reuniuni de afaceri, târguri și expoziții, cursuri de formare și perfecționare, asistență și consultanță pentru înființarea, dezvoltarea afacerilor sau accesarea unor finanțări, arbitraj comercial, eliberarea de certificate de origine pentru exportatori etc. În plus, aceasta elaborează anual topul firmelor din județ și le premiază pe cele mai performante dintre acestea. Camera derulează și proiecte proprii cu finanțare europeană, unul dintre acestea "Another ENTRance" vizând identificarea bunelor practici în domeniul economiei sociale în rândul persoanelor de etnie romă.

Structuri asociative ale mediului antreprenorial din județul Buzău – există diverse structuri de acest gen, care, de regulă reprezintă interesele agenților economici care activează într-un anumit domeniu al economiei. Spre exemplu: CNIPMMR – PIMM Buzău, UGIR 1903 – Filiala Buzău, Confederația Națională a Patronatului Român – Filiala Buzău, UGIR – Filiala Buzău, Federația AGROSTAR – Filiala Buzău, ACAR (Asociația Crescătorilor de Albine România, filiala Buzău), AGROCERES - Filiala Buzău și altele.

Cluster „Carpathian tourism cluster” – a fost înființat ⁵ în 2010 de către „Asociației pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului” din județul Brașov (APDT Brașov), alături de „Monteoru Renaissance” - Asociația pentru dezvoltare regională durabilă în turism (județul Buzău). Este primul cluster de turism interregional de interes național din România. Acesta are ca obiectiv dezvoltarea unui turism durabil și sustenabil prin inovare, cooperare, promovare și calitate, însă în ultimii ani nu au fost identificate activități sau proiecte derulate de această asociere.

2

<https://www.wdp.eu/sites/default/files/items/files/17.%20WDP%20-%20PB%20Roemeni%C3%AB%20investeringe%20najaar%202018%2001.10.2018%5D%20RO%200.pdf>

³ <http://greenweee.ro/>

⁴ <http://www.cciabuzau.ro/>

⁵ <http://tourism-cluster-romania.com/projects>

Clusterul "Danube Furniture Cluster" – înființat în anul 2018, acesta reunește o serie de producători de mobilă din zona de sud-est a țării, dar și o universitate. Printre membri se numără și firmele Romvitrine și Neo Pal Grup din Buzău.

Firmele de consultanță – reprezintă sursele de ajutor pentru întreprinderile din județ în ceea ce privește scrierea proiectelor și atragerea de fonduri europene nerambursabile, precum și fonduri naționale pentru dezvoltarea afacerilor.

Conform unei Hotărâri de Guvern din anul 2017, mai multe clădiri și terenuri din patrimoniul Ministerului Apărării Naționale (ale fostei unități militar din municipiu) au trecut în gestiunea Consiliului Local Râmnicu Sărat. O parte dintre aceste active ar putea să fie folosite pentru înființarea unui centru de afaceri sau chiar a unui parc industrial, în condițiile în care în zona de nord a județului nu există nicio astfel de funcțiune.

Infrastructura de cercetare-dezvoltare din județul Buzău include două unități cu profil agricol și una cu profil geofizic, respectiv:

- Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Pietroasa – din subordinea USAMV București, a fost înființată încă din anul 1893, fiind prima de acest tip din țară. Este amplasată în mijlocul celei mai mari podgorii din țară – Dealul Mare și administrează o suprafață de peste 200 ha de viță de vie, în scădere față de cele 500 din perioada comunistă, pe fondul retrocedărilor. Crama stațiunii dispune de un centru de vinificare vechi de 80 ani și de o vinotecă cu peste 100.000 de sticle de vin de patrimoniu. Activitatea de cercetare din ultimele 5 decenii s-a concretizat în omologarea a 5 soiuri noi de viță de vie și la clonarea altor 9. La acestea se adaugă numeroase soluții noi în domeniul agrotehnicii viticole, agrochimiei, ecologiei, protecției, chimiei, vinificației. De menționat este și faptul că stațiunea găzduiește și activități didactice, dar și de agroturism, dispunând de propriile spații de cazare.
- Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură Buzău – din subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gh. Ionescu Șişești", a fost înființată încă din anul 1957 pentru a deservi bazinul legumicol Buzău. Stațiunea își asigură cheltuielile de funcționare mai ales din activități comerciale, precum vânzarea de semințe, răsaduri și legume, dar și din diverse proiecte de cercetare câștigate. Stațiunea a brevetat de-a lungul timpului numeroase soiuri de legume.
- Stațiunea pentru Cercetarea Hazardelor Naturale Pătărlagele – din subordinea Institutului de Geografie al Academiei Române, cu o tradiție de peste 50 de ani.

La acestea se adaugă o serie de companii private cu activitate de cercetare, precum Euro Campus (agricultură), Recomplast&Romplast (echipamente electrice), Tehnomet (construcții metalice). Greentech (reciclare PET), Eximprod (echipamente energetice), Tehno Bionic (purificatoare și inhalatoare de aer), Greenfiber International (fibre sintetice).

Cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare de la nivelul județului Buzău sunt nesemnificative (circa 1 mil. Euro/an), la fel ca și numărul cercetătorilor (sub 50). Cauza principală o reprezintă lipsa universităților și a institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, care joacă un rol central în sistemul CDI din România.

Analizând domeniul de cercetare-dezvoltare, este necesar să menționăm și statisticile despre proprietatea intelectuală. Astfel, conform OSIM (Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci) în județul Buzău, în perioada 2013-2018 s-au înregistrat următorii indicatori:

- **Număr cereri de brevet de invenție – 668, dintre care 164 în anul 2018 (locul 2 la nivel național, după București);**

Număr mediu de cereri înregistrare desene modele – 12, dintre care 2 în anul 2018 (locul 26 la Conform bazei de date listafirme.ro, la nivel de județul Buzău, din cele peste 1300 de firme cu capital străin, doar

328 și-au depus bilanțul contabil pentru anul 2018. Aproximativ 60% dintre acestea își au sediul social în mediul urban, dintre care 50% în municipiul Buzău. Din punct de vedere al sferei de activitate, 26,5% operează în domeniul comerțului, 25,9% în industria prelucrătoare, 10% în construcții, 8,8% în agricultură, 8,5% în sfera tranzacțiilor imobiliare etc.

- **nivel național).**
- **262 de cereri de înregistrare marcă, dintre care 52 în 2018 (locul 27 la nivel național);**
- **4 brevete de invenție eliberate, dintre care unul în 2018 (locul 28 la nivel național).**

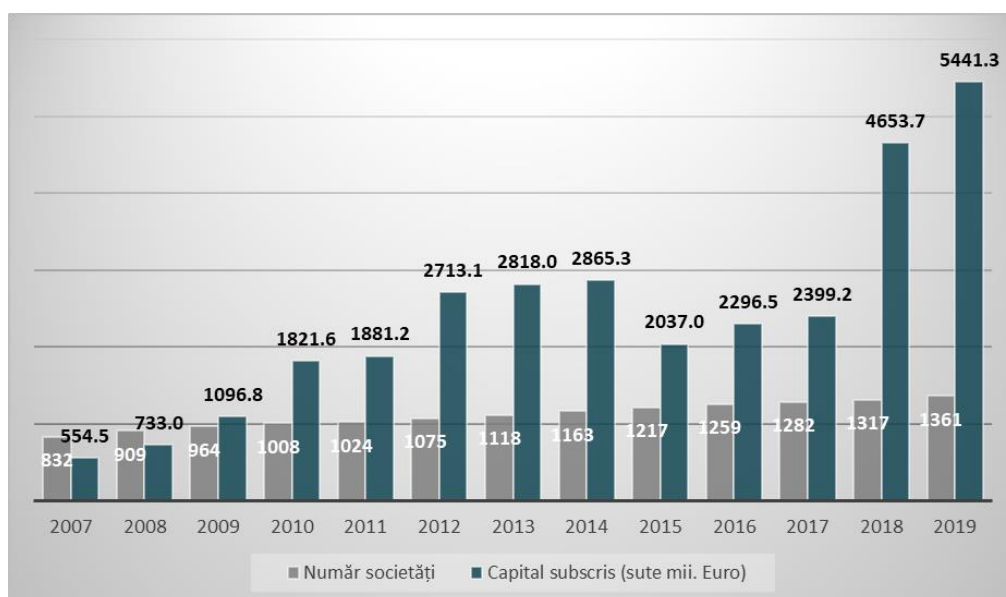
La Buzău nu funcționează un centru regional al OSIM, în schimb sunt atestați 2 consilieri în domeniul invențiilor, mărcilor și indicațiilor geografice, desenelor și modelelor, topografiilor și produselor semiconductoare.

Conform Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est, această zonă a țării și-a propus să se afirme în 4 domenii de excelență, respectiv: biotehnologii (de mediu, agro-alimentare), inginerie și transport naval (construcții și transporturi navale), turism (tradițional, balnear și de nișă), eco-tehnologii (echipamente pentru producția de bioresurse, tehnologii ecologice și eficiente energetice).

3.1.5. INVESTIȚIILE STRĂINE ȘI COMERȚUL EXTERIOR

Conform Oficiului Național al Registrului și Comerțului (ONRC), la sfârșitul anului 2019, în județul Buzău erau înregistrate 1.361 societăți cu participare străină la capital, cu o valoare a capitalului social subscris de 544,1 mil. Euro (1,2% din totalul la nivel național). Analizând din punct de vedere al numărului de societăți, județul Buzău se clasa pe locul 27 la nivel național, iar din punct de vedere al capitalului social total pe locul 17. Comparativ cu anul 2007, numărul de firme cu capital străin din județul Buzău a crescut cu aproximativ 58%, iar valoarea capitalului social total a crescut de peste 8 ori. De asemenea, observăm că în anul 2007, județul Buzău ocupa locul 28 în țară după capitalul social total al societăților cu capital străin. Așadar, perioada post-aderare la UE a determinat un trend ascendent în ceea ce privește evoluția firmelor cu participare străină la capital.

FIGURĂ 35 - DINAMICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2007-2019

Sursa: ONRC

În anul 2018, în județul Buzău, firmele cu capital străin au înregistrat în total o cifră de afaceri de 5.153 mil. lei (aproximativ 1,1 md. Euro). Un procentaj de 83% din cifra totală de afaceri a revenit firmelor din sectorul industriei prelucrătoare, urmând apoi cu 8% sectorul construcțiilor. În total, firmele cu capital străin care și-au depus bilanțul pentru anul 2018, au înregistrat peste 9.000 de angajați. Și în cazul numărului de angajați, observăm că domină industria prelucrătoare cu 79,3% din total.

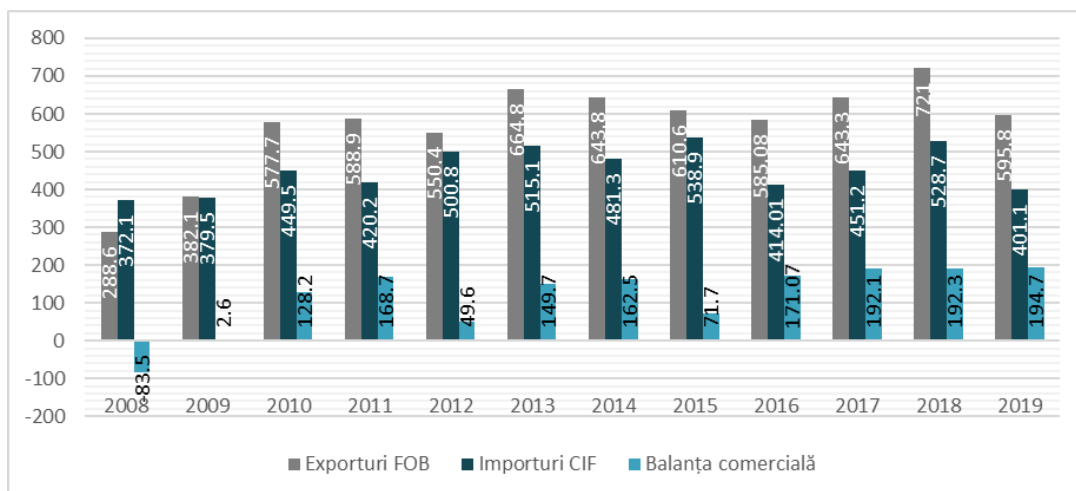
După cifra de afaceri și numărul de angajați, cele mai mari și importante firme cu capital străin din județul Buzău sunt:

- BUNGE ROMANIA SRL – producția de ulei vegetal, șrot (SUA);
- GREENFIBER INTERNATIONAL – producția de fibre sintetice din material reciclat (Taiwan);
- HOEGANAES CORPORATION EUROPE – producția de pulberi metalice (Marea Britanie)
- SOUFFLET AGRO ROMANIA – depozitare și comerț cu ridicata al cerealelor și semințelor (Franța)
- GREENTECH – reciclare deșeuri PET și poliolefine (Taiwan);
- SOUFFLET MALT ROMANIA - fabricarea malțului (Franța)
- GLASSCORP – producția de parbrize și de geam securizat (Turcia);
- ROMCARBON – reciclare deșeuri plastice, producția de cărbune activ, materiale de protecție respiratorie, ambalaje din polietilenă, țevi și suporti din PVC, polistiren expandat, saci din polipropilenă, filtre auto și industriale (Taiwan)
- DUCTIL – producția de electrozi de sudură (Franța);
- DUCTIL STEEL – producția de sârmă și oțel-beton (Rusia);
- VOESTALPINE VAE APCAROM – producția de aparate de cale ferată (Austria)
- INDUSTRIA FILATI BUZAU – producția de fire textile din lână, bumbac, acrilice, în amestec (Italia)
- AGRANA ROMANIA – producția de zahăr (Austria);
- ALISON HAYES – producția de confecții (Marea Britanie);
- URSUS BREWERIES – producția de bere (Japonia);
- MARTELLI EUROPE – spălare, vopsire, finisaj textil (Italia);
- RER SUD – salubritate (Germania);
- LIVING JUMBO INDUSTRY – producția de saci mari din polipropilenă (Taiwan);
- RING TEXTILE PRODUCTION – producția de confecții textile (Italia);
- LONDON FASHION – producția de confecții textile (Marea Britanie).

Analizând comerțul exterior al județului Buzău, pentru anul 2019 putem observa o balanță comercială pozitivă, ca urmare a unor exporturi FOB de 595,8 mil. Euro și a unor importuri CIF de 401,1 mil. Euro. Soldul pozitiv al balanței comerciale fiind de 194,7 mil. Euro. Pentru toată perioada analizată 2008-2019. doar în anul 2008 a fost înregistrat un bilanț comercial negativ. Cea mai mare valoare a exportului a fost înregistrată în 2018 – 721 mil. Euro, iar cea mai mare valoare a excedentului comercial în 2019 – 194.7 mil. Euro.

În anul 2019, conform datele INS, firmele din județul Buzău au exportat mai ales textile și articole din textile (25% din total), respectiv metale comune și articole din acestea (tot 25%). O pondere de 11% din exporturi au fost reprezentate de produse alimentare și băuturi, iar 10% de grăsimi și uleiuri vegetale. Trebuie totuși menționat faptul că alocarea exporturilor pe județe se face funcție de sediul social al exportatorilor, care poate diferi de locul unde aceștia își desfășoară activitatea (de ex. compania Agrana România își are sediul social în București, deși capacitățile sale de producție sunt în Buzău și Roman; la fel se întâmplă și în cazul Ursus Breweries). Deși mare parte din producția de cereale a județului se exportă, acest lucru se realizează prin intermediul unor traderi internaționali cu sediul în Capitală, fiind subreprezentate în statisticile oficiale cu privire la exporturile județului.

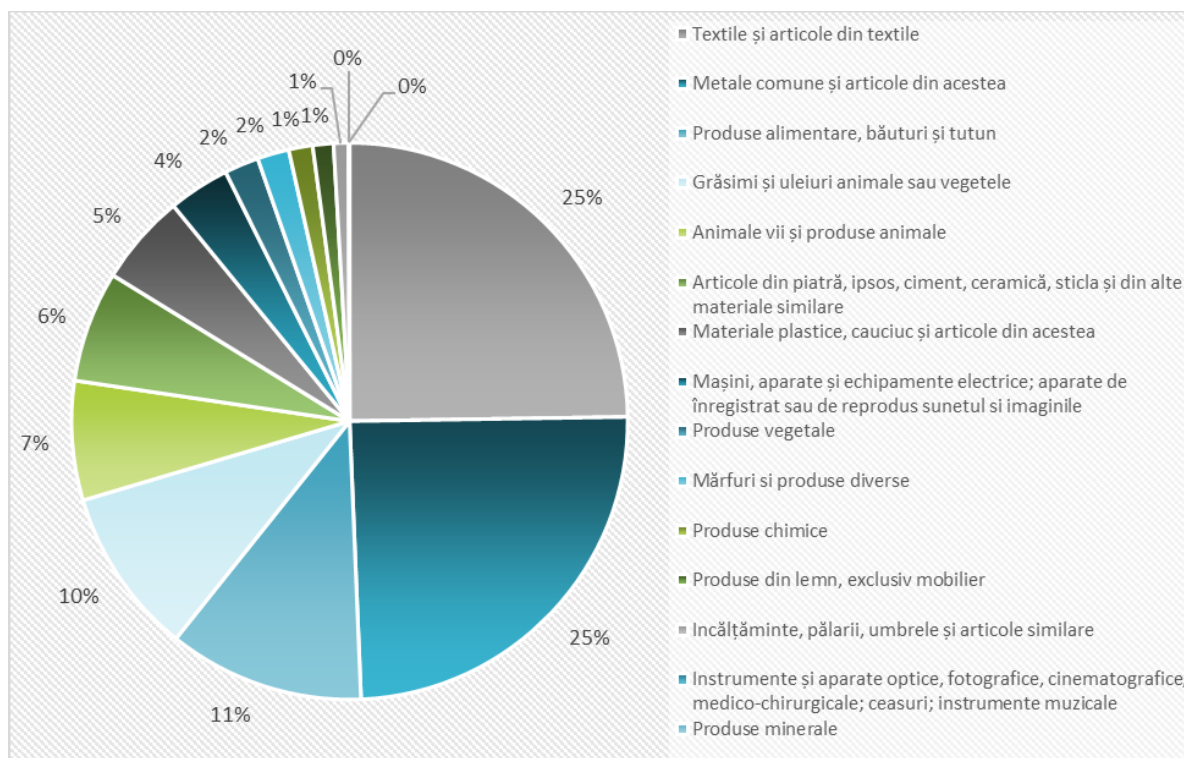
FIGURĂ 36 - DINAMICA EXPORTURILOR ȘI IMPORTURILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU (MIL. EURO), ÎN ANII 2008-2019

Sursa: INS. Buletinele statistice județene lunare din 2008-2019

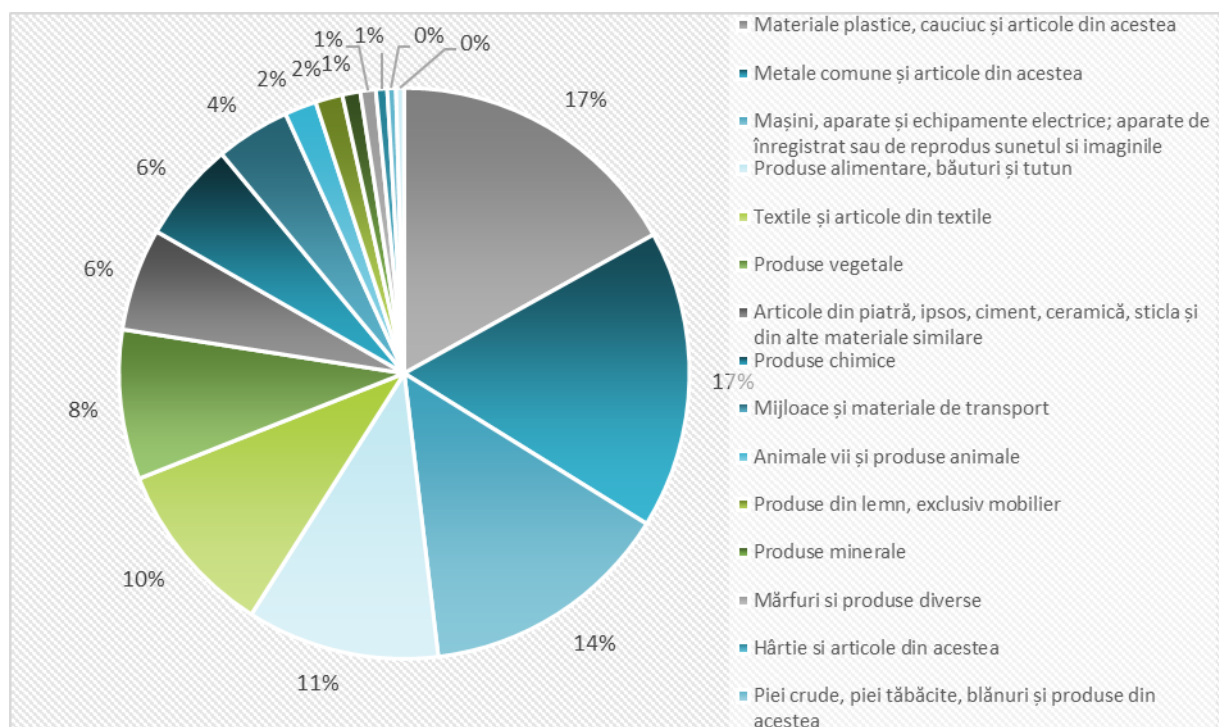
Comparativ cu anul 2014, se observă o creștere semnificativă a exportului de metale comune și articole din acestea, de la 18% la 25%. A scăzut, în schimb, ponderea exporturilor de textile și a articolelor din textile (de la 27% - în 2014 la 25% în 2019), de uleiuri vegetale (de la 12% la 10%) și de produse vegetale (de la 12% la doar 2%). Aceste modificări au mai multe explicații: creșterea activității unor agenți economici din domeniul metalurgiei (de ex. Hoeganaes Corporation Europe), restrângerea activității în domeniul industriei confecțiilor textile în sistem lohn (pe fondul creșterii salariului minim și a deficitului de forță de muncă, care face România tot mai puțin atractivă pentru producătorii din domeniu), respectiv tranzacționarea cerealelor produse în județ prin traderi cu sediul în alte județe.

FIGURĂ 37 - STRUCTURA EXPORTURILOR JUDEȚULUI BUZĂU ÎN ANUL 2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 38 - STRUCTURA IMPORTURILOR JUDEȚULUI BUZĂU ÎN ANUL 2017

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Importurile județului Buzău au însă o altă structură mai diversificată. Câte 17% din importuri reprezintă materialele plastice, respectiv metalele comune și articolele din acestea. Acestea sunt urmate de importurile de echipamente electrice – 14% și produse alimentare, băuturi – 11%. Acestea 4 ramuri înglobează 59% din importurile județului.

3.2. ANALIZA SECTORULUI PRIMAR (AGRICULTURA, SILVICULTURA ȘI PISCICULTURA)

3.2.1. AGRICULTURA

Asemenea celorlalte județe din regiunea Sud-Est, Buzăul are un profil economic în care agricultura joacă un rol foarte important, mai ales în contextul în care populația rurală este majoritară. Un alt aspect favorizant pentru dezvoltarea agriculturii în această zonă este faptul că județul cuprinde toate formele de relief, acoperind o parte din Bărăgan – o zonă de câmpie cu soluri foarte fertile, zona subcarpatică foarte favorabilă culturilor de viță de vie și pomi fructiferi, respectiv zona montană cu pășuni bogate, propice pentru practicarea zootehniei.

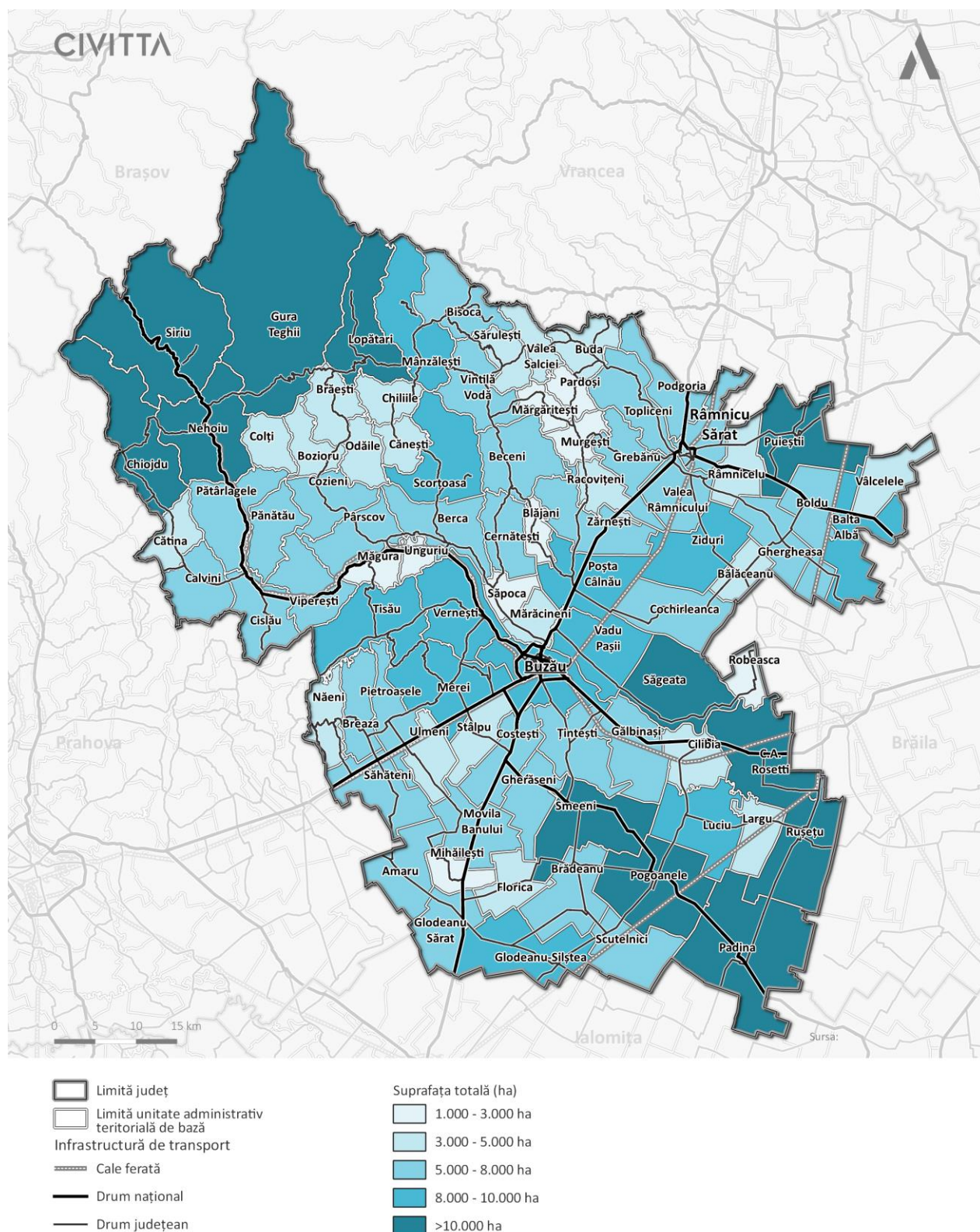
FONDUL FUNCAR ȘI PROPRIETATEA AGRICOLĂ

Institutul Național de Statistică estima pentru anul 2014 o suprafață agricolă de 402.346 ha din totalul de 610.255 ha ale județului Buzău, ceea ce reprezenta 65,9% - valori care urmează a fi revizuite după încheierea procesului de cadastrare a țării. Comparativ cu județele din regiune, ponderea terenurilor agricole din județul Buzău este mai mare decât ponderea terenurilor agricole din județele Tulcea (42,8%) și Vrancea (52,5%). Județele Constanța, Brăila și Galați înregistrează ponderi de circa 80% al terenului agricol din totalul suprafeței, situație explicabilă întrucât acestea nu au pe teritoriul lor zone montane împădurite. De asemenea, din suprafața totală a județului, 79,8% reprezintă terenuri proprietate privată și 20,2% sunt în proprietate publică.

Analizând UAT-urile din județ, observăm discrepanțe majore în ceea ce privește ponderea suprafeței agricole din total. Astfel, în comune precum Siriu, Gura Teghii, Tisău - toate din regiunea montană, terenurile agricole au o pondere de sub 20%, fiind preponderent pășuni și fânețe. Această situație este caracteristică și altor localități din partea vestică și nord-vestică a județului, unde condiții pedo-climatice sunt defavorabile practicării agriculturii. În partea opusă, de est și sud-est, terenul agricol ocupă ponderi foarte mari datorită reliefului de câmpie. În unele UAT-uri din această zonă terenul agricol ocupă chiar 95%-97% din suprafața totală a UAT-urilor, remarcându-se în acest sens comunele Padina (18201 ha), Scutelnici (6472) sau Florica (4258 ha).

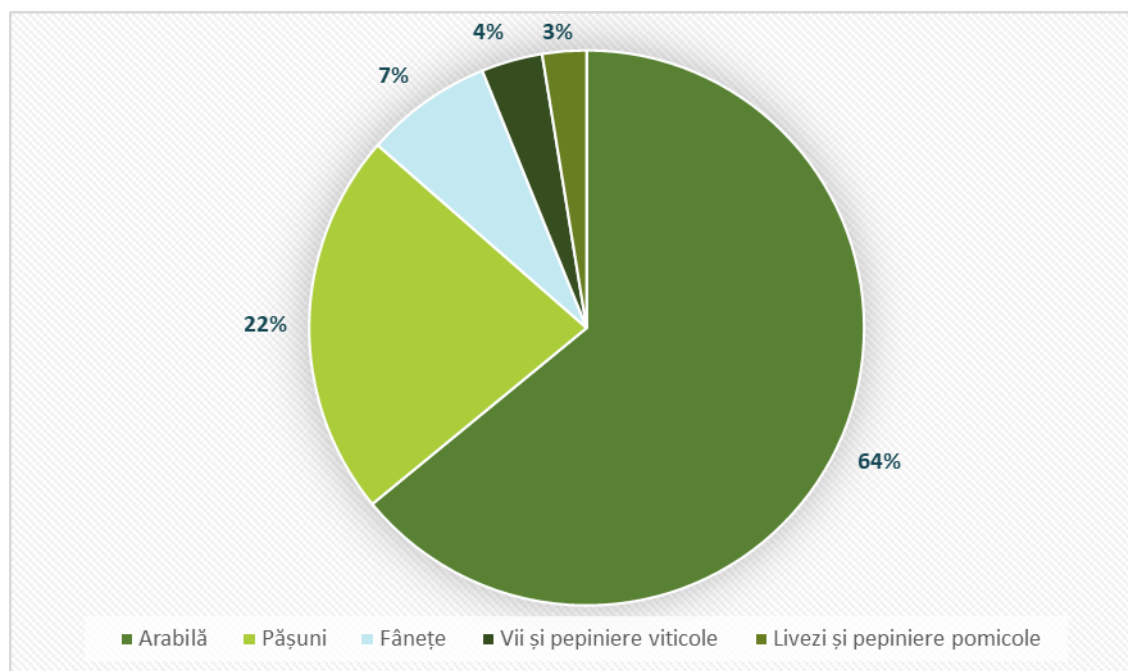
Conform INS, în 2014, din suprafața totală agricolă, 64% (echivalentul a 42% din suprafața totală a județului) era formată din terenuri arabile, 22,3% erau pășuni, 7,4% erau fânețe, 3,5% erau vii și pepiniere viticole, iar 2,8% erau livezi. La nivel regional, județul Buzău ocupa penultima poziție din punct de vedere al suprafeței totale de terenuri arabile, cu o suprafață de 257.719 ha, depășind doar județul Vrancea, care are doar 148.729 ha – terenuri arabile. Situația diferă însă, când vorbim despre terenurile agricole în ansamblu, unde județul Buzău este depășit doar de județul Constanța, care are 558.153 ha, iar județul Buzău – 402.346 ha. Explicația este dată de faptul că județul are o suprafață foarte extinsă de pășuni și fânețe în zona sa montană.

FIGURĂ 39: SUPRAFAȚA TOTALĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU

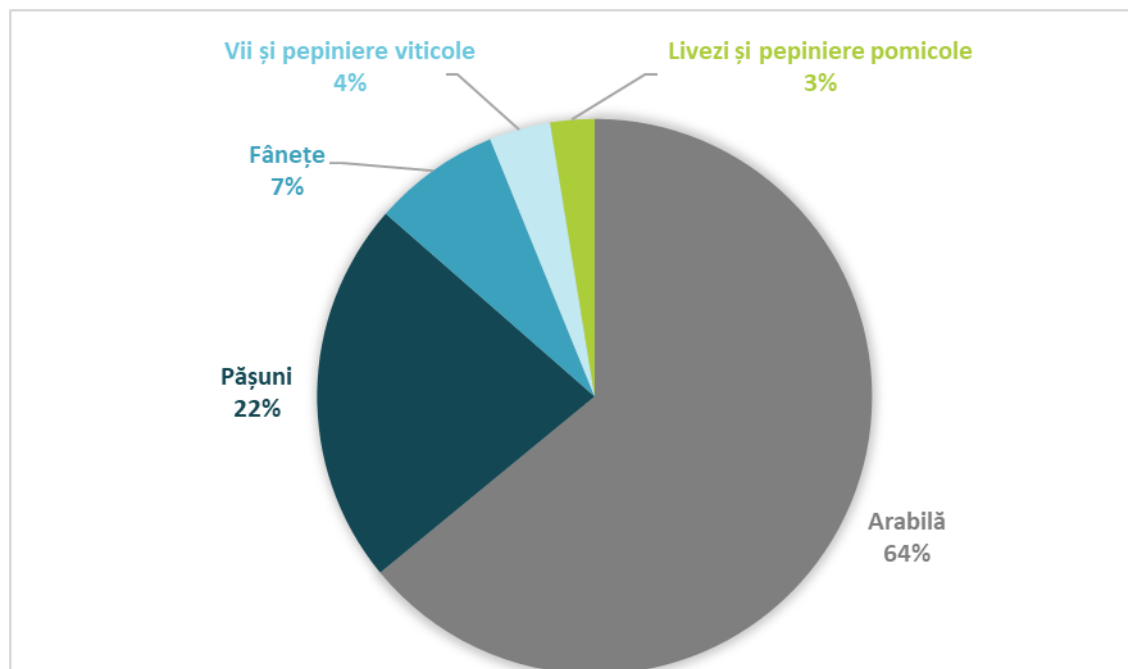
Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 40 - MODUL DE UTILIZARE A TERENURILOR AGRICOLE DIN JUDEȚUL BUZĂU

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 41 - CATEGORIILE DE FOLOSINȚĂ ALE SUPRAFEȚEI AGRICOLE UTILIZATE DE EXPLOATAȚIILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN 2016

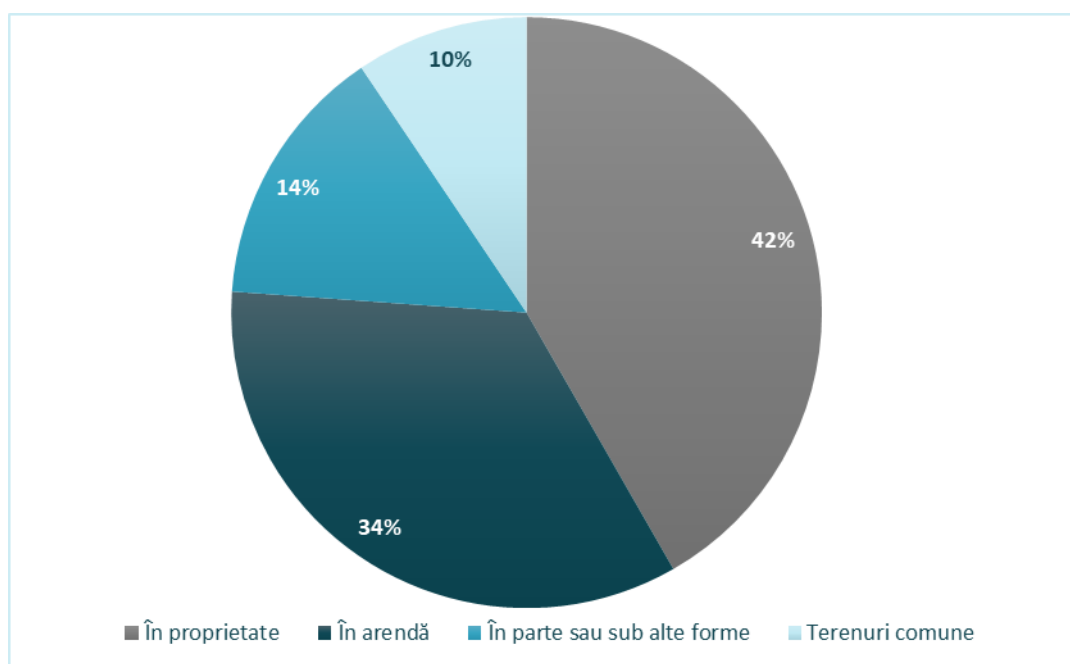
Sursa: INS. Ancheta Structurală în Agricultură 2016

Dat fiind faptul că datele livrate de Institutul Național de Statistică reprezintă niște estimări, iar cele mai recente și corecte le vom avea doar după încheierea procesului de cadastrare a țării, la momentul actual cele mai detaliate date cu referire la proprietatea agricolă și modul de utilizare a terenurilor provin din

Ancheta Structurală în Agricultură 2016 (la nivel de județ), respectiv din Recensământul General Agricol 2010 (la nivel de UAT). Astfel, conform Anchetei Structurale din 2016, suprafața agricolă totală deținută de exploatațiile din județul Buzău era de 347.838 ha, valoare mai mică cu 54.500 ha față de estimările INS din anul 2014. Din suprafața totală a exploatației agricole, 230.220 ha (66,2%) erau terenuri arabile, 4.229 ha (1,2%) erau grădini familiale, 98.330 ha (28,3%) erau pășuni și fânețe, 13.584 ha erau vii și livezi (3,9%), iar 1.475 ha (0,4%) erau nefolosite. Aceste valori sunt inferioare celor de la Recensământul Agricol din 2010, care indica o suprafață agricolă totală de peste 393.000 ha, din care 251.000 ha de teren arabil, 115.000 ha de pășuni și fânețe, 17.000 de hectare de vii și livezi, 5.000 ha de grădini familiale și aproape 4.000 ha de terenuri nefolosite. Cel mai probabil diferențele sunt date de abordările metodologice diferite, recensămintele agricole fiind, spre deosebire de anchete, exhaustive. Dincolo de suprafețele propriu-zise, structura utilizării terenurilor a fost aproximativ aceeași, atât la recensământ cât și la anchetă. Acestea diferă semnificativ în minus față de estimările INS doar în cazul culturilor permanente (vii și livezi), cel mai probabil prin faptul că o parte dintre acestea au fost abandonate de către proprietari.

Cele mai mari suprafețe de teren agricol neutilizat se înregistrau, la recensământul agricol din 2010, în localitățile Berca - 506 ha, Costești - 316 ha, Merei 452 ha, Scorțoasa – 281 ha, Beceni – 230 ha, Racovițeni – 199 ha etc. Totuși, acestea pot suferi fluctuații importante de la un an la altul, funcție de opțiunile proprietarilor.

FIGURĂ 42 - MODUL DE DEȚINERE A SUPRAFEȚELOR AGRICOLE UTILIZATE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2016

Sursa: INS. Ancheta Structurală în Agricultură, 2016

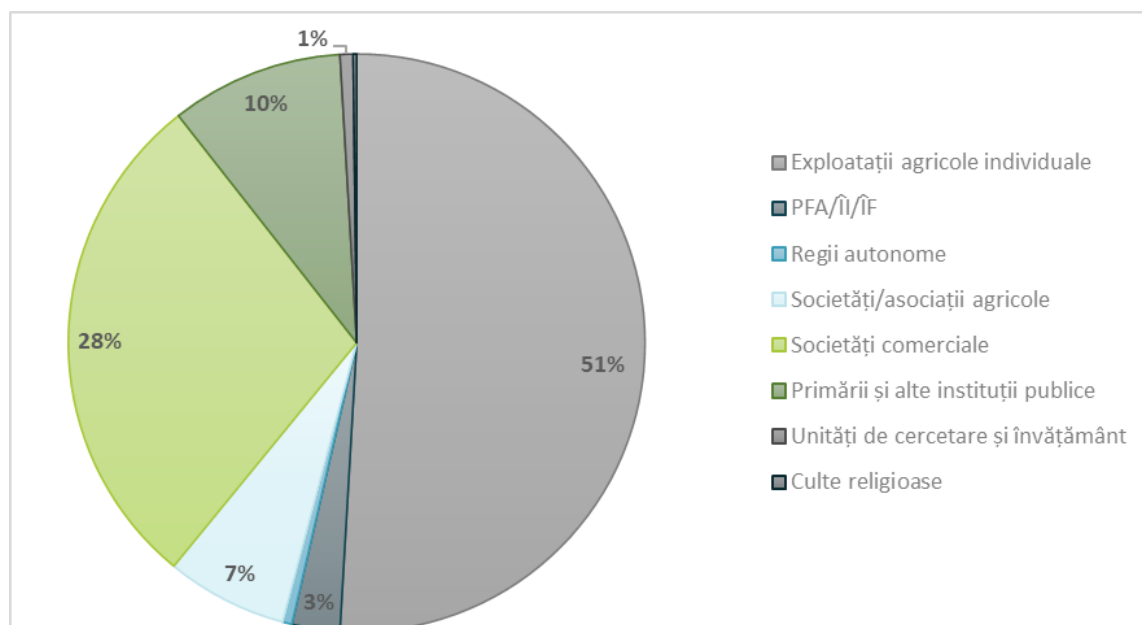
Conform Anchetei Structurale din 2016, din suprafața totală agricolă utilizată de către exploatațiile din județul Buzău, 144.505 ha erau lucrate de proprietari (41,7%), 205.968,46 ha (53%), 119.206 ha erau exploatate în regim de arendă (34,4%), 32.725 ha erau terenuri comune (9,4%), iar 49.927 erau lucrate în parte sau sub alte forme (14,4%). În context regional, județul Buzău ocupă penultimul loc (înaintea județului Vrancea) la ponderea suprafețelor lucrate în arendă. Față de Recensământul din 2011 se observă totuși o scădere cu peste 10 puncte procentuale a ponderii terenurilor lucrate direct de către proprietari și tranziția treptată la forme de tip asociativ. Acest lucru este explicabil și prin îmbătrânirea accentuată a forței de muncă din agricultură, numărul cetățenilor din mediul rural și din orașele mici care au forța de a-și lucra de unii singuri micile loturi de terenuri din proprietate fiind tot mai restrâns, în timp ce tinerii nu sunt atrași decât în foarte mică măsură de acest domeniu.

Conform Recensământului Agricol din 2010, cele mai mari suprafețe în arendă se înregistrau în localitățile: Padina – 9.831 ha, Pogoanele – 7.579 ha, Puiești 6.552 ha, Amaru 5.031 ha și Ziduri – 5.012 ha. Aceste sunt amplasate în zona de câmpie a județului, unde există parcele de teren relativ compacte, propice pentru coagularea de ferme de mari dimensiuni. Terenurile lucrate în regim de concesiune (preponderent pășuni, proprietate a ADS sau a autorităților locale) erau concentrate în comuna Ziduri – 1.413 ha, municipiul Buzău 331 ha, comuna Puiești 360 ha, Siriu – 361 ha, Zărnești 519 ha. La nivel de județ erau multe UAT-uri în care nu existau terenuri în regim de concesiune, precum și altele în care suprafața acestora nu depășea 100 ha. Suprafețe mari lucrate în parte erau în comunele Valea Râmniciului – 807 ha, Zărnești – 719 ha, Luciu – 707 ha și Stâlp – 663 ha. La fel ca în cazul terenurilor în regim de concesiune, în multe localități suprafața terenurilor lucrate în parte nu depășea 100 ha.

În județul Buzău, conform rezultatelor Anchetei Structurale în Agricultură 2016, existau în total 124.257 de exploatații agricole. Din acestea, 30.046 erau exploatații agricole numai cu suprafață agricolă utilizată, 7.920 erau exploatații agricole numai cu efective de animale, iar 86.289 erau exploatații agricole mixte (atât efectiv de animale cât și suprafață agricolă utilizată). Față de recensământul din 2010, se constată o scădere cu peste 12.000 (9%) a numărului de exploatații, excepție făcând numărul celor care se ocupau doar cu creșterea animalelor, care a crescut cu 17%. Scăderea de circa 10% a numărului de ferme mixte și vegetale poate fi pusă pe seama scăderii numărului de gospodării ale populației din mediul rural (declin și îmbătrânire demografică), dar și a tendinței de concentrare a terenurilor în exploatații de mari dimensiuni. Cu toate acestea, județul Buzău continuă să aibă cel mai mare număr de exploatații din regiunea Sud-Est (30,3% din total), ceea ce indică o tendință de fărâmițare a proprietății mai ridicată ca în restul județelor.

Din punct de vedere al formei juridice, din numărul total de 124.257 de exploatații agricole, 123.550 (99,4%) nu aveau personalitate juridică, fiind vorba mai ales exploatații agricole individuale, la care se adăugau câteva zeci de persoane fizice autorizate sau întreprinderi individuale/familiale. Doar 0,6% dintre exploatații, adică 707 ferme, aveau personalitate juridică (locul 2 la nivel regional, după Constanța), peste jumătate fiind societăți comerciale, la care se adăugau asociații / cooperative agricole, consilii locale, parohii, unități de învățământ, stațiuni de cercetare etc.

FIGURĂ 43 - SUPRAFAȚA AGRICOLĂ UTILIZATĂ DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ TIPUL EXPLOATAȚIEI, ÎN 2016

Sursa: INS. Ancheta Structurală în Agricultură 2016

Exploatațiile agricole individuale lucrau, la nivelul anului 2016, 51% din suprafața agricolă utilizată (locul 2 la nivel regional, după Vrancea), fiind urmate de societățile comerciale cu profil agricol (28%), primării și

alte instituții publice (10%), respectiv asociații agricole (7%). Spre comparație, la nivel regional doar 33% din terenuri erau lucrate de exploatațiile individuale, în timp ce la nivel național procentul era același ca în județ (51%). Totuși, în comparație cu recensământul din 2010, ponderea terenurilor lucrate de gospodării a scăzut cu 4 puncte procentuale.

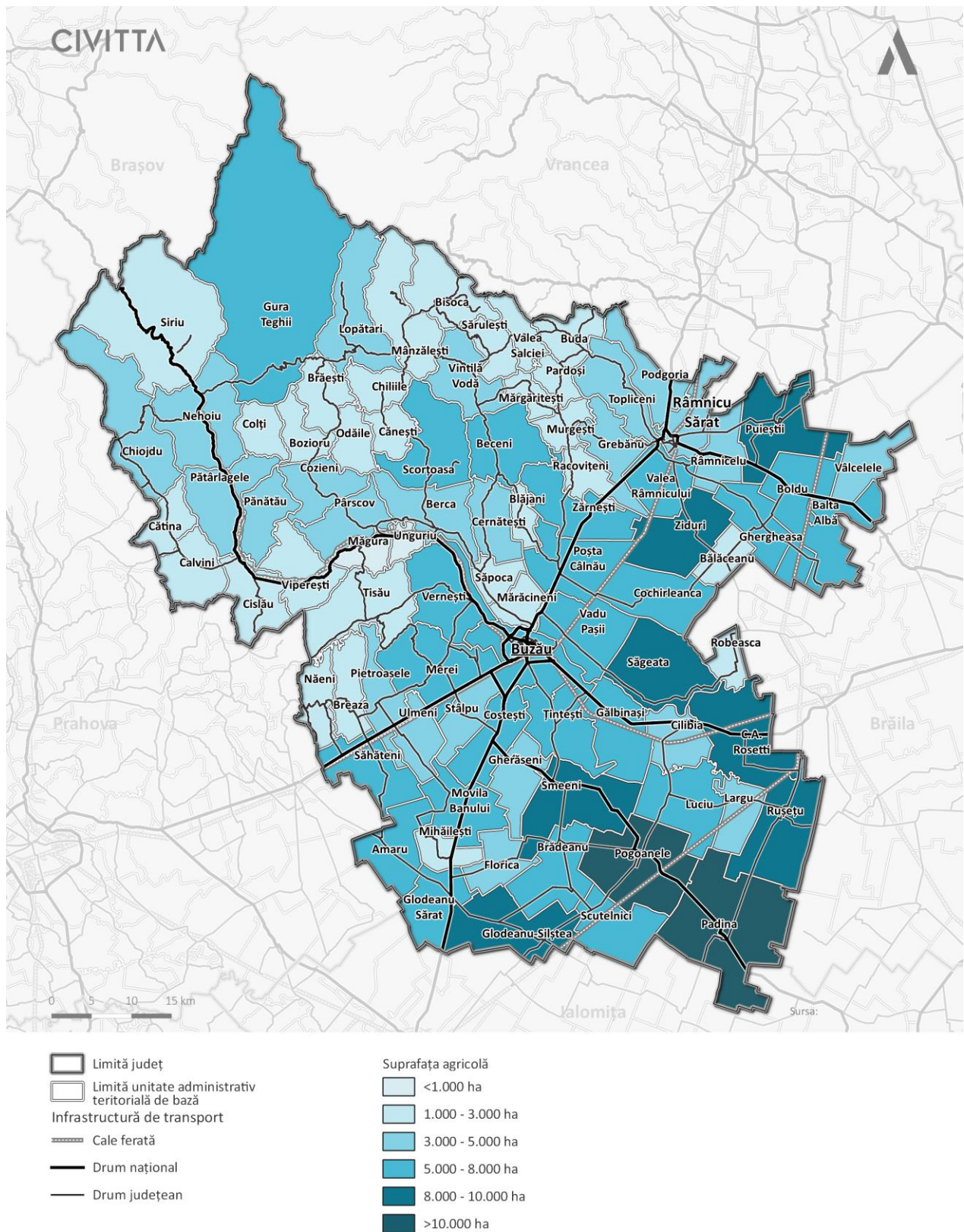
În același context, analizând suprafața agricolă utilizată ce revenea în medie unei exploatații, în 2016 observăm o medie pe județ de aproximativ 2,98 ha, sub media regională (5,24 ha – locul 5/6, depășind doar Vrancea), națională (4,13 ha) și a U.E. 27 – (14ha/fermă). Aceasta s-a menținut relativ constantă la nivelul județului în comparație cu recensământul din 2011, în timp ce național și regional a crescut cu peste 0,5 ha.

Exploatațiile cu personalitate juridică din județ gestionau, în medie 229 ha (penultimul loc la nivel regional, dar cu 61% mai mult decât media națională), pe când cele fără personalitate juridică doar 1,62 ha (ultimul loc la nivel regional). De regulă, micii proprietari de pământuri activează în agricultură doar pentru consum propriu, pe când exploatațiile cu personalitate juridică sunt orientate către piață și pot deveni competitive pe piața internă sau europeană datorită suprafețelor mari prelucrate.

Conform Anchetei Structurale din 2016, doar 417 (0,3% din total, penultimul loc la nivel regional) exploatații agricole lucrau peste 100 ha de teren agricol, 182 (0,1%) între 50 ha și 100 ha, iar 389 (0,3%) de exploatații gestionau între 20-50 ha. De partea cealaltă, 92.186 (79,2%, locul 1 la nivel regional) de exploatații lucrau sub 2 ha, acestea fiind în fapt loturile de teren deținute de exploatațiile individuale.

La recensământul agricol din 2010, cele mai multe ferme de dimensiuni mari (peste 100 ha) au fost înregistrate în localitățile din zona de vest și sud-vest a județului: Padina – 24, orașul Pogoanele – 17, comuna Cochirleanca – 16, Brădeanu, Puiești, Săgeata, Rușețu – câte 15 fiecare. Pe de altă parte, existau și comune fără exploatații de astfel de dimensiuni (de ex. Blăjani, Brăești, Colți, Lopătari, Mânzălești, Unguriu), precum și comune cu o singură astfel de exploatație (Beceni, Berca, Bisoca, Breaza). În comune precum Amaru, Boldu, Bălăceanu, Cilibia, Gălbinași, Ghergheasa, Largu, Padina, Rușețu, Scutelnici, Vâlcele, Ziduri, precum și în orașul Pogoanele peste 75% din totalul terenurilor agricole erau lucrate de ferme mai mari de 100 ha, acestea îndreptându-se cu pași rapizi către o agricultură modernă, tehnologizată, bazată pe ferme mari.

FIGURĂ 44: SUPRAFAȚA AGRICOLĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU

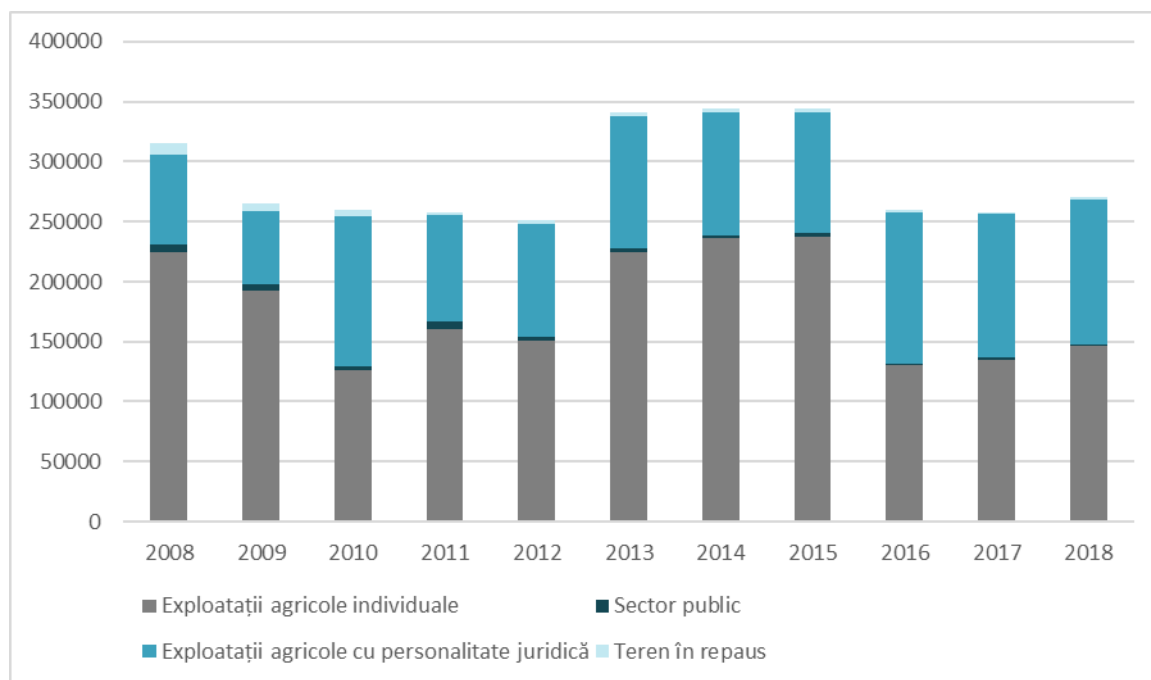
Sursă: Prelucrare proprie după baza de date INS Tempo Online

SECTOR AGRICOL VEGETAL (PRODUCȚIE, POTENȚIAL)

Conform estimărilor Institutului Național de Statistică, în județul Buzău, suprafața totală arabilă cultivată era de 268.699 ha în anul 2018, adică 3,2% din suprafața totală arabilă cultivată la nivel național. Din totalul suprafeței totale arabile cultivate din județ, 146.654 ha (54,6%) se aflau în gestiunea exploatațiilor agricole individuale, 120.848 ha (45%) erau administrate de exploatații agricole cu personalitate juridică, la care se adăugau 1.197 ha (0,5%) care erau gestionate de către instituții din sectorul public. Tot în acest context, menționăm că doar 1.324 ha erau terenuri aflate în repaus, un indicator al cărui valoare a scăzut constant, din 2008, când înregistra peste 9.800 ha, performanță legată cel mai probabil de politica de subvenții care a încurajat lucrarea terenurilor. Putem astfel concluziona că principalii actori din peisajul agricol buzoian sunt micii proprietari de pământuri – exploatațiile agricole individuale, urmați de exploatațiile cu personalitate juridică – de regulă ferme.

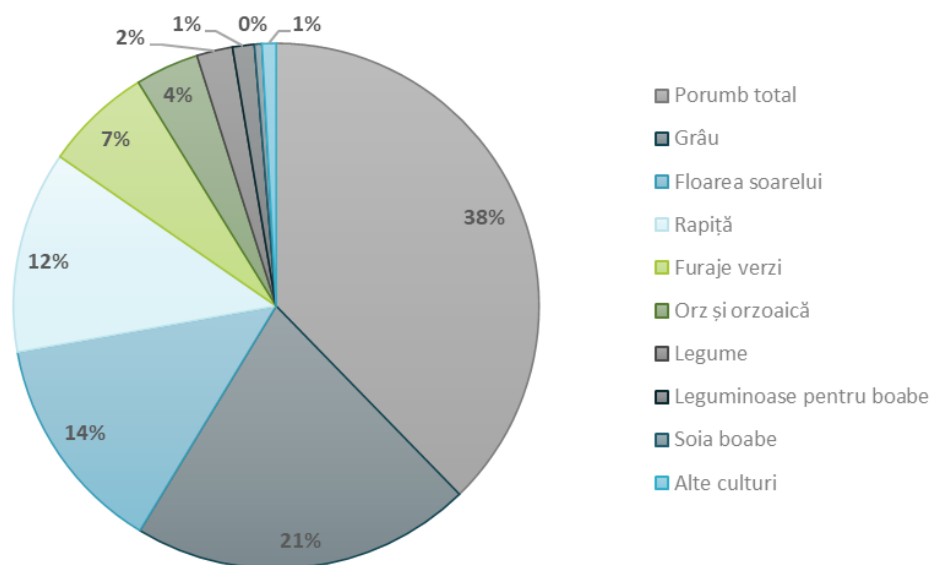
De-a lungul perioadei analizate, se întâlnesc oscilații mari în ceea ce privește suprafața totală cultivată a județului Buzău. Astfel, de la 305.481 ha în 2008, observăm o scădere de până la 248.232 ha în 2012, iar apoi o creștere de până la 341.358 în 2015. Începând cu 2016, se înregistrează iar valori mai scăzute, de doar 257.870 ha, pentru ca în 2018 suprafața totală cultivată să ajungă la 268.699 ha. În același context vorbim și despre o pondere tot mai scăzută a exploatațiilor agricole individuale în favoarea exploatațiilor agricole cu personalitate juridică, ceea ce înseamnă, de regulă, o productivitate sporită în agricultură, prin mecanizarea și prelucrarea mai eficientă a unor suprafețe mai mari de pământ.

FIGURĂ 45 - SUPRAFAȚA ARABILĂ CULTIVATE (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, DUPĂ TIPUL EXPLOATAȚIILOR, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 46 - SUPRAFAȚA ARABILĂ CULTIVATĂ (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN ANUL 2018

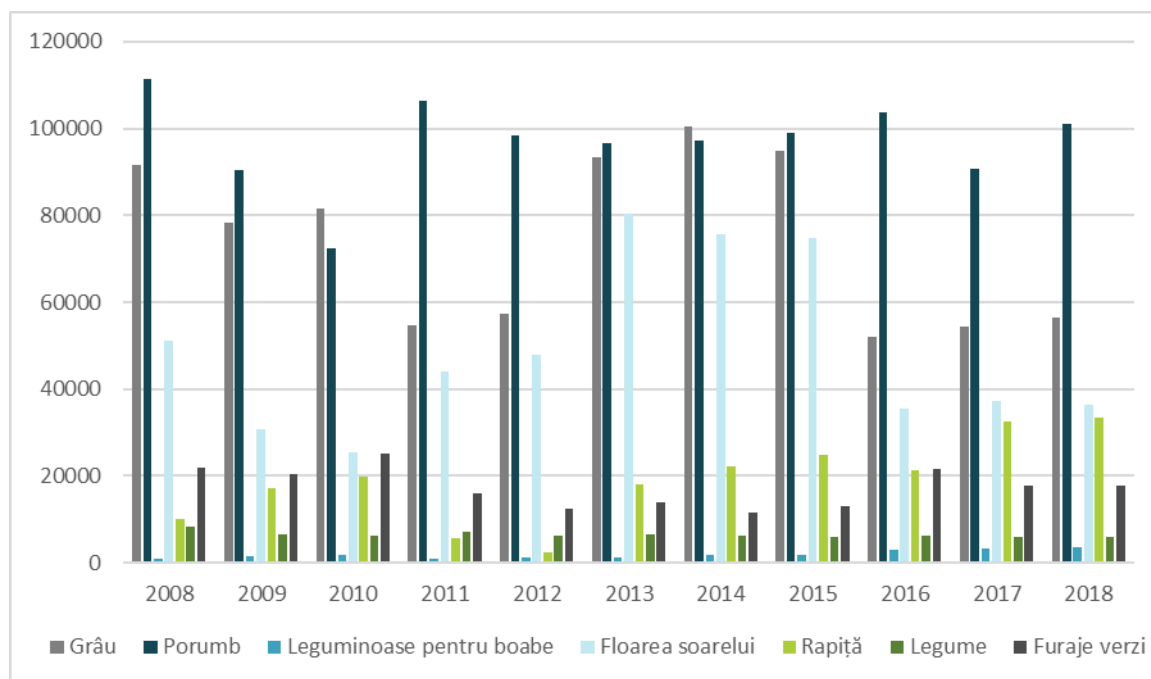

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Analizând structura culturilor de pe suprafața arabilă cultivată, în 2018, în județul Buzău, cea mai mare suprafață era plantată cu porumb 101.343 ha (38% din suprafața arabilă cultivată totală). Urmează cultura de grâu, cu 56.322 ha (21%), ceea ce înseamnă o pondere foarte ridicată a suprafețelor cultivate cerealelor pentru boabe. Suprafețe mai mici au revenit plantelor uleioase, și anume 36.301 ha (14%) au fost plantate cu floarea soarelui, iar 33.341 ha (12%) au fost folosite pentru a planta rapiță. Furajele verzi din teren arabil au acoperit o suprafață de 13.698 ha (7%), iar pentru creșterea plantei de orz și orzoaică s-au folosit 10.509 ha (4%). Suprafețe mai mici de teren s-au folosit pentru cultivarea legumelor sau a altor tipuri de plante.

Analizând în dinamică structura suprafeței arabile cultivate pe principalele culturi, observăm o pondere a porumbului foarte mare de-a lungul anilor. Variații semnificative se înregistrează în cazul oricărei culturi, ca rezultat al principiului de rotație a plantelor, a dinamicii de cerere/ofertă de pe piață, a condițiilor climaterice etc. Totuși, începând cu 2016, observăm o suprafață cultivată cu grâu și floarea soarelui mai redusă, în schimb, suprafața acoperită de rapiță este în creștere. Totuși, putem afirma că avem de-a face cu un profil agricol preponderent cerealier al județului Buzău.

FIGURĂ 47 - DINAMICA SUPRAFEȚEI ARABILE CULTIVATE (HA) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018

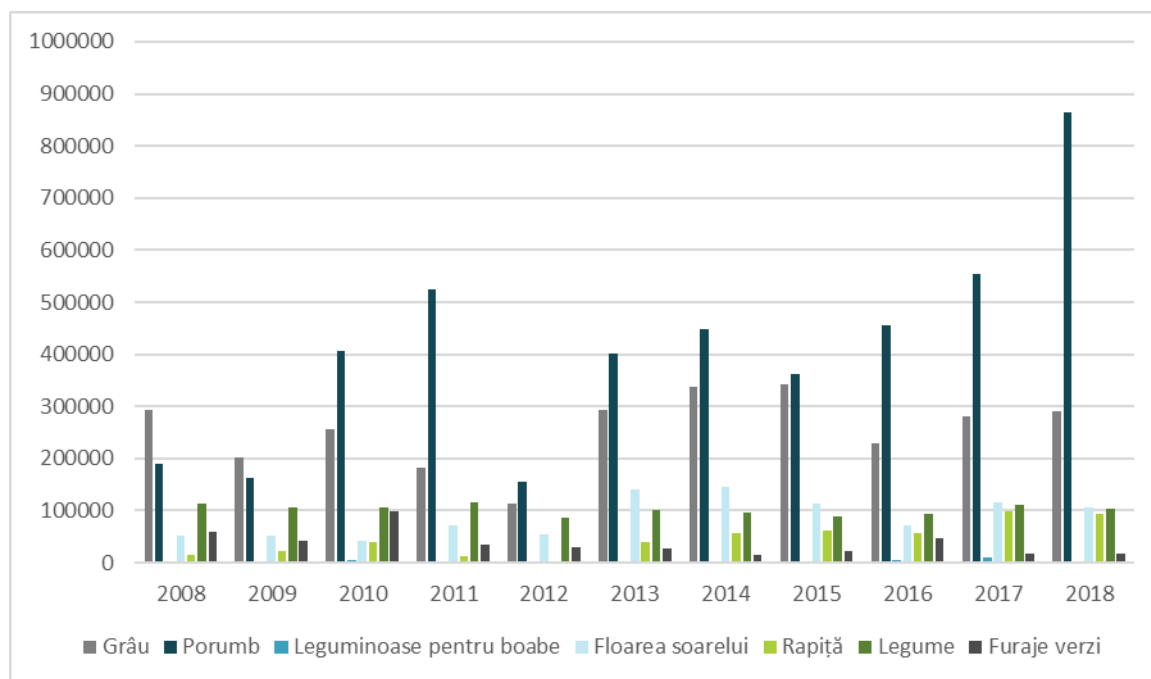

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În context agricol, pe lângă suprafața arabilă cultivată, este important să vorbim și despre producția agricolă totală. Astfel, în dinamică, observăm o creștere continuă a producției agricole în județul Buzău, datorită tehnologizării și modernizării. Au fost introduse în uz noi utilaje agricole, au fost aplicate îngrășămintele chimice și pesticide, iar input-urile din domeniu sunt tot mai eficiente și contribuie la creșterea producției. Astfel, în 2018, putem observa o producție record de porumb, de 865.417 tone, ceea ce înseamnă aproape 5% din producția totală de la nivel național. De asemenea, în județul Buzău s-a obținut circa 94.119 tone de rapiță, aproape 6% din totalul național. Tot în cazul plantelor uleioase, producția de floarea soarelui din județul Buzău reprezintă circa 3,4% din producția totală din România, înregistrând circa 105.491 tone. Aceste performanțe s-au înregistrat în condițiile unui an agricol bun, în care efectele secetei au fost mai puțin resimțit în județ.

Putem concluzia că, deși rămâne încă dependentă de condițiile meteo, producția totală agricolă din județul Buzău înregistrează valori tot mai înalte de la an la an, datorită atât modernizării proceselor din agricultură, cât și a politicilor de subvenții sau a fondurilor nerambursabile (PNDR) prin care agricultorii/fermierii sunt ajutați și încurajați în vederea modernizării fermelor.

FIGURĂ 48 - DINAMICA PRODUCȚIEI AGRICOLE (TONE) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

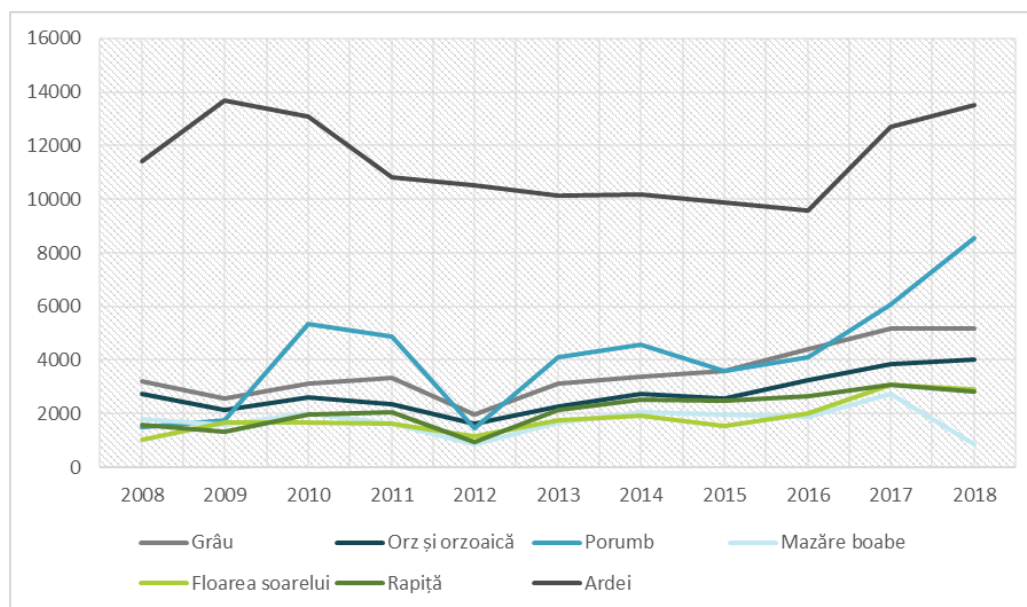
În contextul creșterii producției totale agricole și a modernizării proceselor și utilajelor din agricultură, este de așteptat să crească și producția medie la hectar. Astfel, pentru culturile analizate observăm o creștere a producției medii la hectar în ultimii ani. În cazul producției de grâu, la nivel de județ, în anul 2018 se înregistrează o producție medie de 5.156 kg/hectar, peste media națională de 4.793 kg/ha. Pentru producția de porumb, s-au raportat 8.534 kg/ha, ceea ce depășea media națională de 7.644 kg/ha. În cazul plantelor uleioase, floarea soarelui a avut recolte medii pe hectar de 2.906 kg, sub media națională de 3.041 kg/ha, iar rapița – producție medie de 2.815 kg/ha, peste media națională de 2.546 kg/ha.

Cea mai înaltă producție medie pe hectar, dintre cele analizate, era prezentă în cazul ardeilor, cu o medie de 13.510 kg/ha, cu aproape o tonă peste media națională de 12.775 kg/ha. Valori descrescătoare au fost înregistrate în cazul culturii de mazăre, care în 2018 a fost de 860 kg/ha, cu peste 1.800 kg mai puțin decât în 2017.

Analizând producția medie la hectar a diferitor culturi, în comparație cu media națională și regională, constatăm că județul Buzău depășește atât media regională cât și națională în ceea ce privește culturile de grâu și porumb. În cazul tomatelor și a ardeilor, media județeană de producție la hectar este peste media națională, dar sub media regională. Vorbind despre pepeni, atât producția la nivel de județ cât și la nivel de regiune este sub media națională. Aceeași situație apare și în cazul producției de lucernă.

Creșterea diferitor culturi și valori diferite ale producției medii la hectar este firească în contextul în care vorbim despre diverse condiții pedologice și climatice din diferite județe și regiuni ale țării, care pot fi favorabile unor categorii anumite de culturi și plante.

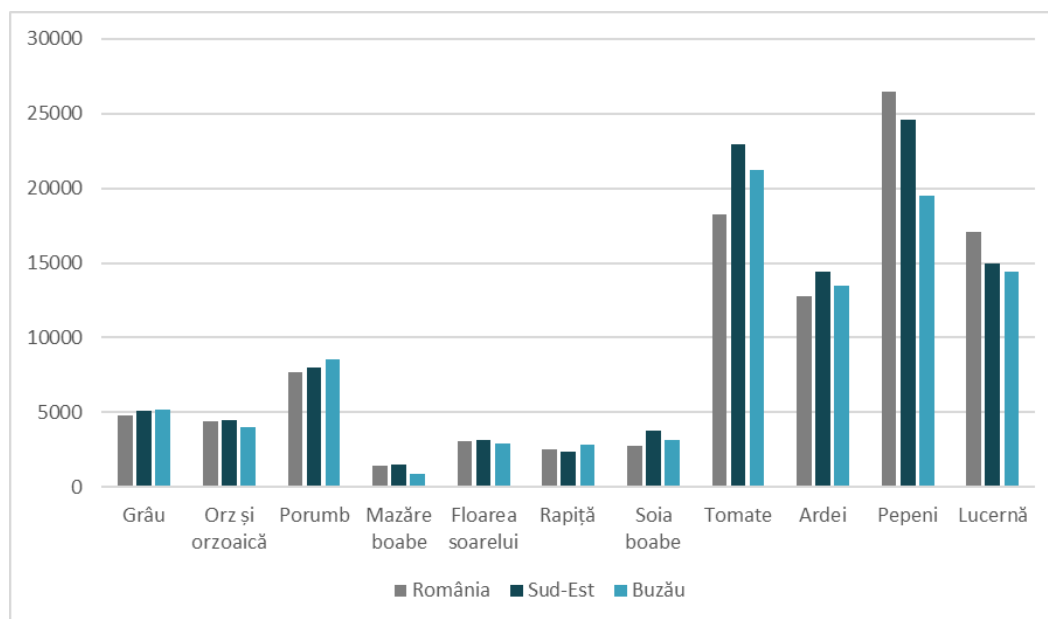
FIGURĂ 49 - DINAMICA PRODUCȚIEI MEDIE LA HECTAR (KG) DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE PRINCIPALELE CULTURI, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În acest context, este important să menționăm și producția medie la hectar a exploatațiilor agricole individuale, care este mai mică. Spre exemplu, productivitatea la hectar în cazul grâului a fost cu 6,4% mai mică decât media județeană în cazul exploatațiilor individuale, în cazul porumbului diferența este de 8%, iar a orzului și orzoaicei de 8,9%. Acest fenomen este explicat prin prisma faptului că exploatațiile agricole individuale sunt bazate preponderent pe munci manuale, animale de tracțiune sau utilaje agricole învechite, cu un procent redus de mecanizare și fără tehnologii agricole moderne.

FIGURĂ 50 - PRODUCȚIA MEDIE LA HECTAR, PE PRINCIPALELE CULTURI, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN ANUL 2018

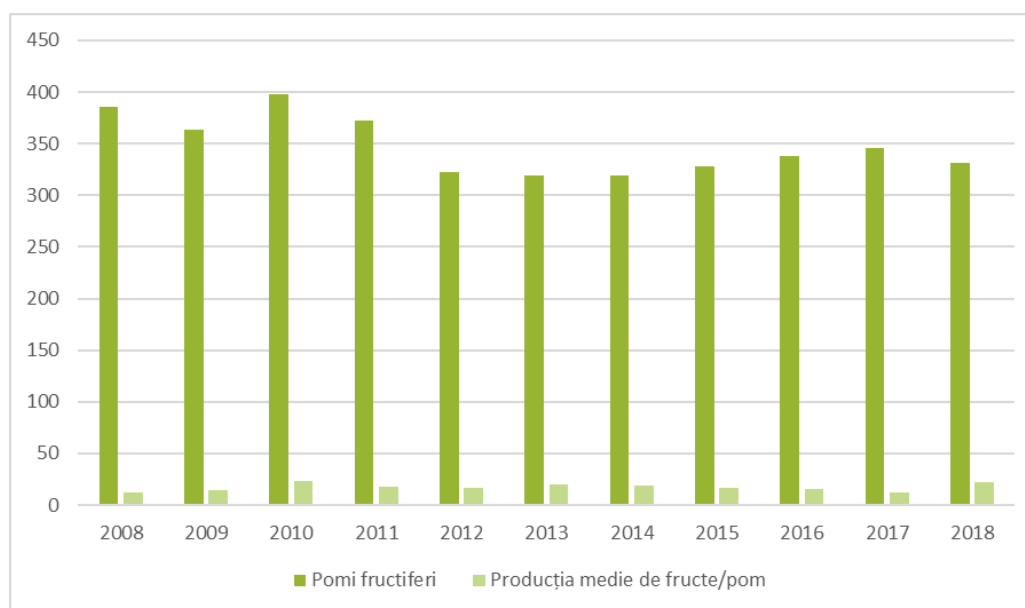

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Din cele analizate anterior, reiese că în peisajul agricol buzoian legumicultura ocupă un loc secundar, în raport cu creșterea suprafețelor și a producției de cereale și a plante uleioase. Astfel, cultura plantelor

leguminoase pentru boabe ocupă, conform datelor de la Recensământul General Agricol 2010, suprafețe semnificative în comuna Padina (9% din totalul suprafeței acoperite cu leguminoase din județ), Cilibia (7%), Smeeni (7%), Grebănu, Poșta Câlnău. Un alt aspect important al agriculturii și în speță al legumiculturii îl reprezintă suprafețele cultivate cu legume, pepeni și căpșuni crescute în câmp. În comunele Săgeata, Vâlcelele, Râmnicelu, Puiești și orașul Pogoanele, se înregistrau între 150 ha și 220 ha de suprafață cu astfel de suprafețe. Aceste localități adună împreună peste 40% din suprafața totală de legume crescute în câmp din județul Buzău. Cultivarea de legume pentru comercializare în grădini este specifică comunei Boldu (peste 100 ha), municipiului Buzău, comunelor Padina, Mărăcineni, Goldeanu Sărat, Săgeata etc. De remarcat că în comuna Boldu se au fost înregistrate peste 102,26 ha, adică aproape 22% din suprafața totală de legume crescute în grădină din județ. Sere și solarii legumicole se întâlneau mai ales în comuna Glodeanu Sărat – 52 ha (51% din total județean), C.A. Rosetti – 10 ha, Ghergheasa – 6 ha și Luciu – 5 ha.

FIGURĂ 51 - NUMĂRUL DE POMI FRUCTIFERI (ZECI DE MII) ȘI PRODUCȚIA MEDIE DE FRUCTE (KG/POM) LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online. Calcule proprii

Pomicultura este o altă ramură importantă și cu tradiție în agricultura județului Buzău. La nivel regional, județul Buzău ocupă primul loc la suprafața ocupată cu livezi și pepiniere agricole, aceasta reprezentând 50% din totalul suprafețelor cu destinație pomicolă din zona de sud-est a țării. Conform Institutului⁶ de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, în 2014, cele mai mari suprafețe erau ocupate de plantații pomicole de prun (66%), măr (20%), păr, cireș și vișini, la care și altele. Conform raportului aceluiași Institut, la nivelul anului 2014, 99% din plantațiile pomicole ale județului aveau vârsta de peste 25 de ani, ceea ce le încadra în categoria de declin a producției. Acest fapt înseamnă că e necesară o revizuire a politicii pomicole prin investiții bine orientate pe termen lung în această ramură agricolă. Localitățile din județ în care se practică pe suprafețe mai întinse pomicultura sunt: comunele Calvinii, Beceni, Cătina, Chiojdu, Cozieni, Pănătău și orașul Pătârlagele (suprafețe peste 200 ha). La sfârșitul anului 2018, conform INS, în județul Buzău erau raportați 3.310.294 de pomi fructiferi, în scădere față de anii precedenți. Producția medie de fructe măsurată în kilograme per pom, a fost de 22 kg/pom, aproape dublată față de 2017, când a fost de doar 12 kg/pom. În 2018, producția medie pe pom din județul Buzău a fost la același nivel cu media regiunii și cu un kilogram mai puțin decât media națională.

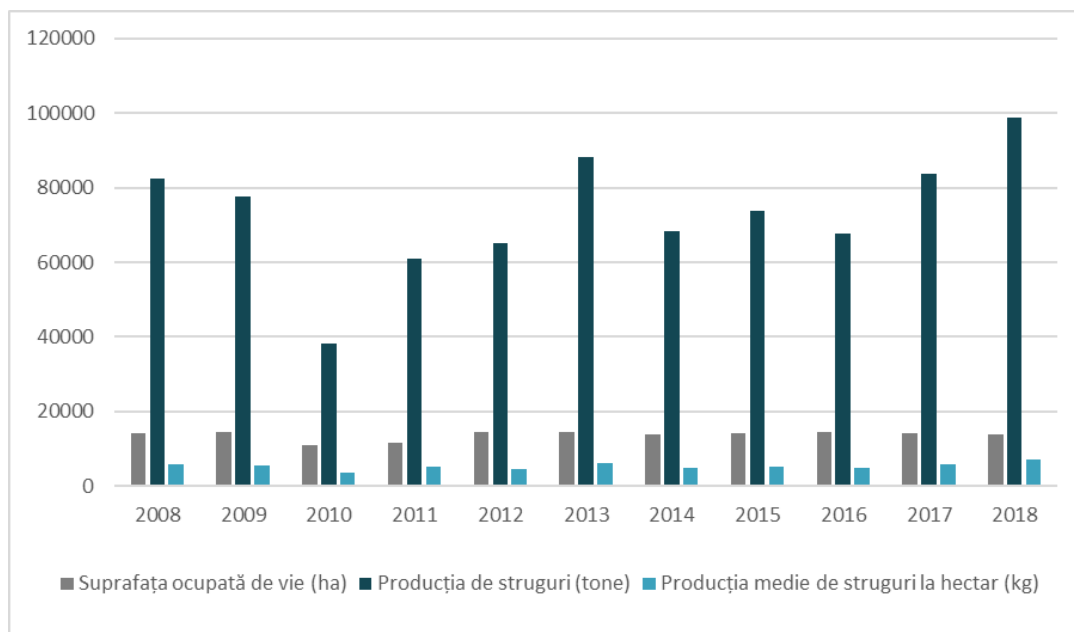
6

https://www.academia.edu/25671915/INSTITUTUL_DE_CERCETARE_DEZVOLTARE_PENTRU_POMICULTUR%C4%82

Viticultura este o ramură strategică, tradițională și importantă pentru economia și notorietatea județului Buzău, care este cunoscut pentru cramele sale și potențialul vitivinicol. Persoanele care activează în acest domeniu pot beneficia de suport științific-consultativ din partea Stațiunii de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Pietroasa – cea mai veche unitate de profil din România. Pe teritoriul județului se desfășoară circa jumătate din Podgoria Dealu Mare, cea mai mare din România, respectiv în întregime Podgoria Dealurile Buzăului. Acestea se dezvoltă pe dealurile subcarpatice din zona de contact cu Câmpia Buzăului și Câmpia Râmnicului, fiind despărțite de valea Buzăului și includ numeroase regiuni viticole și crame. Dintre acestea putem menționa: Domeniile Blaga și Crama Lacerta (Fințești-Năeni), Crama Aurelia Vișinescu, Domeniile Franco-Române și Domeniile Săhăteni (Săhăteni), Stațiunea Pietroasa, Crama Tomoiu și La Butoaie (Pietroasele), Nomibo (Greceana – Breaza), Crama Copaci și Crama Ionut (Izvoru Dulce – Merei), Domeniile Zorești și Prince Matei (Zorești - Vernești) etc. – 26 în total. Aceste crame au nu doar o valoroasă funcție de struguri și vin, ci și una turistică în cadrul produsului turistic denumit „Drumul Vinului”. Acesta străbate zona subcarpatică a județelor Prahova și Buzău, cuprinzând cramele buzoiene sus-menționate, la care se adaugă cele prahovene (de ex. Domeniile Tohani, Serve Ceptura, Crama Budureasca, ICDVV Valea Călugărească, Rotenberg, Dealul Mare Urlați, Crama Basilescu etc.). Acesta este frecventat anual de mii de turiști români și străini. În județul Buzău există asociație „GAL7 Drumul Vinului” care vizează de fapt un parteneriat public-privat ce include și ONG. Cu ajutorul asociației și parteneriatului s-a reușit scrierea de proiect și obținerea de fonduri nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru valorificarea potențialului arhitectural, patrimoniului de mediu și viticol.

La Recensământul General Agricol din 2010, cele mai mari suprafețe cultivate cu viță de vie se înregistrează în comunele Breaza (1.190 ha), Pietroasele (1.086 ha), Merei (984 ha), Podgoria (630 ha), Năeni (600 ha) și Vernești (545 ha). Dacă ne referim însă doar la plantațiile care asigurau producția de vin de calitate, acestea erau concentrate în Vernești (326 ha), Podgoria (128 ha), Pietroasele (124 ha), Breaza (121 ha), Năeni (100 ha).

FIGURĂ 52 - PRINCIPALII INDICATORI AI SECTORULUI VITICOL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform INS, în anul 2018, în județul Buzău a fost înregistrată o producție totală de 98.896 tone de struguri, ceea ce îi clasa pe prima poziție la nivel regional, reprezentând 20% din producția totală din regiune. Aceasta

⁷ <https://www.galdrumulvinului.ro/#>

este cea mai înaltă producție înregistrată în perioada 2008-2018. Suprafața totală ocupată de viță de vie, a variat între 10.000 ha și 14.000 ha, în 2018 fiind raportate 13.880 ha (21% din totalul regional), doar județul Vrancea depășind această performanță. Producția medie de struguri la hectar a fost în 2018 de 7.125 kg/ha, cu 3% sub media regională de 7.354 kg/ha, dar cu 10% peste media națională de 6.447 kg/ha.

Cele mai mari ferme vegetale din județ, funcție de volumul subvențiilor încasate de la APIA în anul 2018, aparțin Avicola Buzău, Vis Campi și Vis Agri.

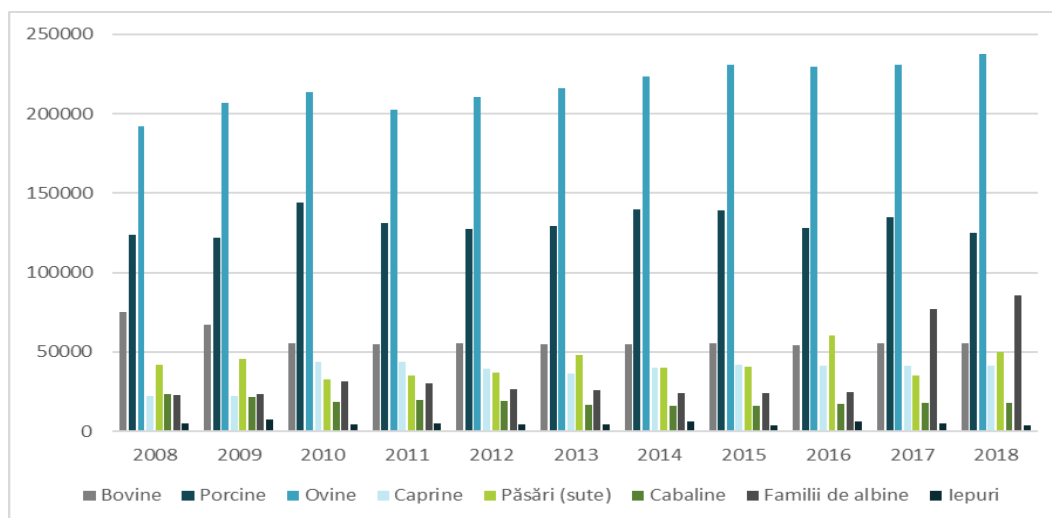
SECTORUL ZOOTEHNIC (POTENȚIAL, PRODUCȚIE)

Creșterea animalelor este o activitate practică de secole în istoria omenirii. Datele din subcapitolul anterior au arătat că în județul Buzău peisajul agricol este dominat de cultura plantelor, în special cereale, plante uleioase, viță de vie și pomi fructiferi, nu putem ignora nici importanța mare pe care zootehnia o are în agricultura și economia județului. Această ramură a agriculturii beneficiază de resurse naturale foarte propice, județul ocupând locul 1 la nivel regional din perspectiva suprafeței pășunilor și fânețelor, care acoperă aproape 30% din teritoriul administrativ, mai ales în zona subcarpatică și montană.

Conform datelor și estimărilor INS, la sfârșitul anului 2018, în județul Buzău efectivul total de animale era alcătuit din:

- 124.912 de porcine, dintre care 7.233 erau scroafe de prăsilă, iar 781 erau scrofițe pentru reproducție (locul 3 la nivel regional);
- 55.543 de bovine, dintre care 2.001 erau juninci și 30.836 erau vaci și bivolițe (locul 1 la nivel regional);
- 237.805 ovine, dintre care 208.730 erau oi și mioare (locul 4 la nivel regional);
- 41.415 de caprine, dintre care 32.607 erau capre (locul 5 la nivel regional);
- 17.934 cabaline, dintre care 14.644 – cabaline de muncă (locul 3 la nivel regional);
- 4.983.479 de păsări, dintre care 1.658.823 erau păsări ouătoare adulte (locul 1 la nivel regional și național);
- 85.615 de familii de albine (locul 1 la nivel regional);
- 4000 iepuri (locul 1 la nivel regional).

FIGURĂ 53 - EFECTIVELE DE ANIMALE DIN JUDEȚUL IALOMIȚA, ÎN PERIOADA 2008-2018

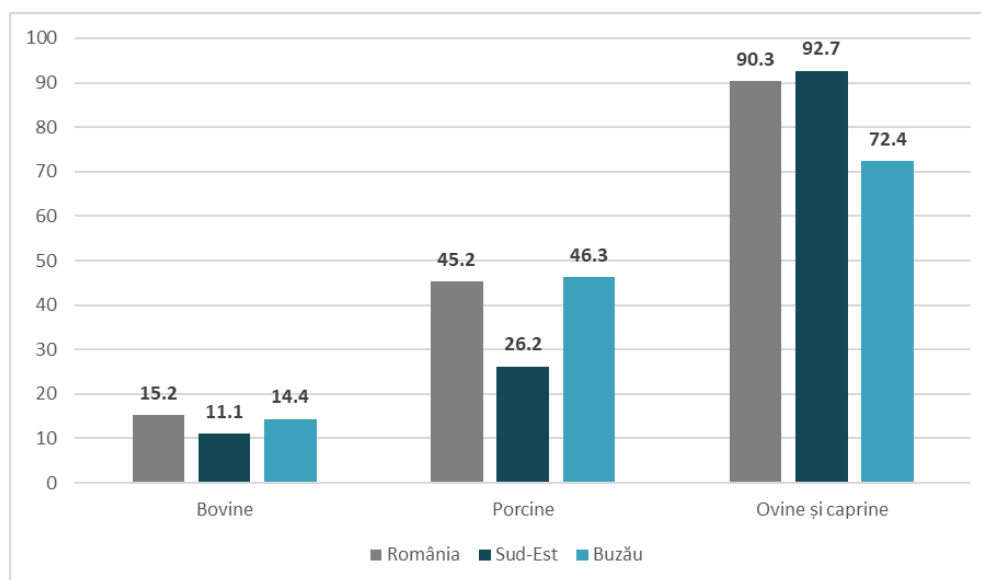
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cu excepția porcinelor și a păsărilor, majoritatea efectivelor de animale erau crescute de cetățeni în propriile gospodării: 100% din iepuri, 99,6% din familiile de albine, 99,4% din ovine, 98% din caprine și cabaline, respectiv 93,9% din bovine. În cazul porcinelor, doar 38,4% din total erau crescute în exploatații agricole individuale, procent care ajungea la 37% în cazul efectivului de păsări. În timp ce creșterea animalelor în propriile gospodării are drept scop principal propriul consum, la care se adaugă eventual micul comerț, fermele mari, cu personalitate juridică, vând produsele mai ales lanțurilor comerciale.

Comparativ cu anul 2008, în 2018 efectivul de bovine s-a redus cu 25,8%, cel de porcine a crescut cu aproape 1%. Numărul ovinelor a crescut cu 23,8%, iar cel al caprinelor cu 86,6%. O creștere spectaculoasă de 277% a fost înregistrată cu privire la numărul familiilor de albine. Interesant de menționat faptul că în cazul porcinelor, scăderea numărului de animale în cazul exploatațiilor agricole individuale a fost de aproape 60%, deși per general numărul a crescut. Situație similară este prezentă și în cazul efectivului de păsări, unde numărul de capete din exploatațiile agricole individuale au scăzut cu 43%, iar per total în județ a crescut cu 18,9%. În acest caz vorbim de o trecere a zootehniei, cel puțin în cazul porcinelor și păsărilor, de la modelul tradițional bazat pe ferme de subzistență, la cel modern, bazat pe ferme mari orientate către piață.

Analizând densitatea animalelor la 100 ha de teren agricol, conform INS, județul Buzău se află peste media națională și regională în cazul porcinelor, este plasat sub aceasta în ceea ce privește ovinele și caprinele, iar în cazul bovinelor are o densitate mai mare decât media regională, dar mai mică decât media națională. Spre exemplu, în județul Buzău există 2,8% din numărul total de bovine din țară, 3,1% de porcine, 4% de cabaline, 5% de albine, 2.3% de ovine, 2.6% de caprine și 1,5% de iepuri. Pe fondul creșterii numărului de ovine și caprine din ultimii ani, se poate estima o creștere a densității ovinelor și caprinelor, care ar putea ajunge aproape de media națională. În schimb, județul Buzău ocupă locul 1 la nivel național la efectivele de păsări.

FIGURĂ 54 - DENSITATEA ANIMALELOR LA 100 HA, LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform datelor INS, volumul producției agricole animale din județul Buzău, în 2018 a fost următorul:

- 97.096 tone de carne, dintre care 5.605 tone – bovine, 18.139 tone – porcine, 2951 tone – ovine și caprine, 70.401 tone – păsări;
- 1.198.000 hl de lapte, dintre care 1.056.000 hl era lapte de vacă și 142.000 hl era lapte de oaie și capră;
- 513 tone de lână;

- 223 milioane ouă;
- 1.129 tone de miere.

FIGURĂ 55 - PRODUCȚIA ANIMALĂ DE LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Raportat la anul 2008, producția de carne totală a crescut cu 126%. Producția de carne de porcine a crescut cu 62,7%, cea de ovine și caprine a crescut cu 12,8%, iar cea de păsări – cu 252,7%. Totuși, a scăzut producția de carne de bovine cu 38,8%. Odată cu creșterea spectaculoasă a numărului de familii de albine, a crescut și producția de miere cu 176%. Producția de lapte a scăzut cu 17%, mai ales în cazul laptelui de vacă.

Tot în acest context, menționăm că producția de carne din județul Buzău reprezintă 6,5% din totalul înregistrat la nivel național (2,9% la carnea de bovine, 3,2% la cea de porcine, 2,54% la cea de ovine și caprine, respectiv 11% la carnea de pasăre – locul 1 la nivel național). De asemenea, județul Buzău asigura în 2018, 2,6% din producția de lapte totală, 2,1% din producția de lână, 3,9% din producția de ouă și 3,8% din producția de miere de albine a României. Așadar, Buzăul joacă un rol strategic în aprovizionarea cu produse alimentare a României, în general, și a pieței Capitalei, în special.

În ceea ce privește zootehnia și distribuția acesteia la nivel de UAT, date relevante există doar de la Recensământul General Agricol din 2010, după cum urmează:

- Cele mai mari efective de bovine erau în localitățile: Bisoca, C.A. Rosetti, Gălbinași, Săgeata, Vadu Pașii, Țintești, orașul Pogoanele, iar cele mai puține în comunele Unguriu, Florica, Măgura, Breaza;
- Cele mai multe păsări creșteau în municipiul Buzău, comuna Gherăseni, Glodeanu-Siliștea, Merei, Vadu Pașii, Vernești, iar cele mai puține în Valea Salciei, Cănești, Chiliile, Pardoși, Colți, Bozioru etc.;
- Cele mai multe familii de albine erau în comunele: Pârscov, Chiojdu, Sărulești, Tisău, municipiul Râmnicu Sărat etc., iar cele mai puține în comunele: Mihăilești, Amaru, Stâlp, Boldu, Săgeata, Mărăcineni etc.;
- Porcinele se înregistrau în număr mare în comunele: Podgoria, Gălbinași, Zărnești, Vadu Pașii, Smeeni, Grebănu și orașul Pogoanele. Mai puține porcine se înregistrau în comunele: Cănești, Măgura, Pardoși, Gărgăritești, Chiliile și municipiul Râmnicu Sărat;

- Cei mai mulți iepuri se regăseau în comunele: Merei, Țintești, Topliceni, Săhăteni, Padina. Un număr mai redus de iepuri de casă, se înregistrau în localitățile: Pardoși, Cătina, Chiliile, Pănătău, Vâlcelele;
- În ceea ce privește efectivele de cabaline, în comuna Rușețu, orașul Pogoanele, comuna Smeeni, Vadu Pașii, Cochirleanca, Padina, Săgeata – se înregistrau cele mai multe capete, pe când în localitățile: Unguriu, Sărulești, Colți, Berca, Cănești era un număr redus de cabaline (sub 40);
- Creșterea ovinelor, conform recensământului, se practica mai ales în localitățile Smeeni, C.A. Rosetti, Poșta Călnău, Luciu, Chiojdu, Padina (peste 5500 capete). Un număr redus de bovine (sub 600) a fost înregistrat în comunele Năeni, Săpoca, Tisău, Măgura.
- Crește caprinelor are loc la o scară mai largă în comunele Poșta Călnău, Merei, Chiojdu, Cernătești, Berca (peste 1200), și la o scară mai redusă cu un efectiv mai mic de capete, în localitățile: Stâlp, Scutelnici, Cilibia, Gherăseni, Mihăilești (sub 130);
- Efectivele de măgari și catări erau reduse în 2010, fiind de doar 233 de capete. Peste 20 de capete se înregistrau în comunele Chiojdu, Odăile, Chiliile, Cozieni. Pe de altă parte, localități precum Puiești, Bozioru, Podgoria, Țintești și multe altele, nu înregistrau nici un măgar sau catâr.

Datele DSVSA Buzău aferente anului 2020 indicau prezența următoarele exploatații comerciale active:

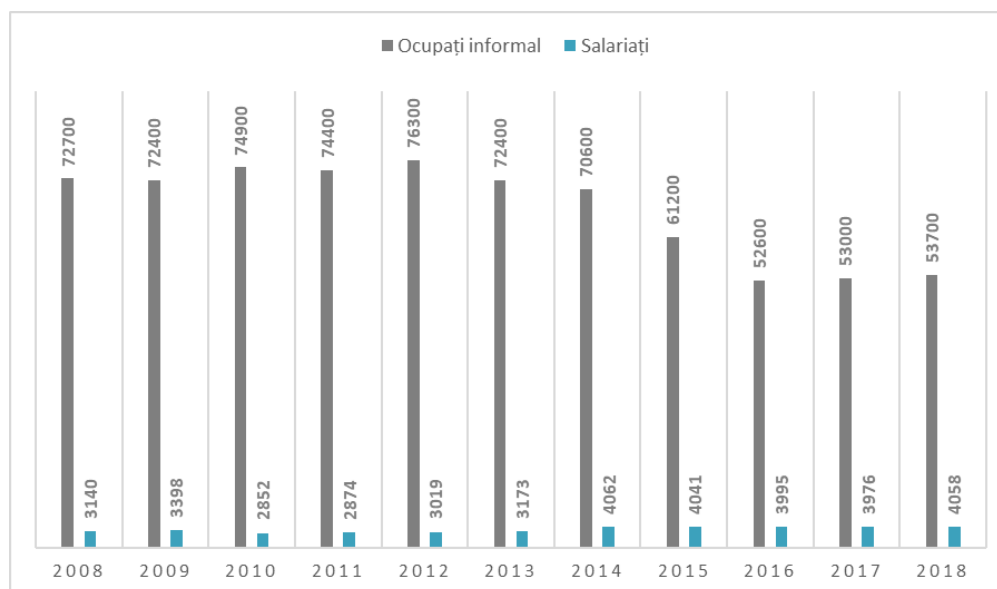
- Ferme de porcine: Glodeanu-Siliștea, Râmnicu Sărat, Buzău, Florica, Gălbinași, Amaru, Grebănu, Stâlp, Cilibia, Zărnești;
- Ferme de bovine: Săhăteni, Merei, Amaru, Pogoanele, Glodeanu-Siliștea, Râmnicelu, Padina, Cilibia;
- Ferme de ovine: Râmnicelu, Rușețu;
- Ferme de caprine: Berca;
- Ferme avicole: Săhăteni (găini reproducție, stație de incubatie), Buzău, Vernești, Merei, Gherăseni, Glodeanu Siliștea, Boldu, Amaru, Luciu (pui de carne), Râmnicu Sărat (stație de incubatie)
- Herghelii: Rușețu, Cislău, Vadu Pașii;
- Unități ale institutelor de cercetare cu profil apicol: Florica, Cislău.

FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ ÎN AGRICULTURĂ

În județul Buzău, în anul 2018, conform datelor INS, în agricultură erau ocupate 53.700 de persoane, ceea ce reprezenta circa 21,6% din totalul persoanelor în vârstă de muncă și circa 31,3% din populația activă a județului. Prin urmare, astfel de valori înregistrate plasau agricultura în topul activităților economice din județ din perspectiva ocupării. Însă, prin raportare la anul 2008, numărul persoanelor ocupate în agricultură a scăzut cu circa 19.000 (-26%), iar ponderea lor în totalul populației ocupate a scăzut de la 40,7% la 33,7%. Cu toate acestea, rata de ocupare în agricultură rămâne peste media regională și națională la nivelul Buzăului, explicabilă în contextul ponderii ridicate a populației care trăiește în mediul rural.

Totuși, cea mai mare parte din populația ocupată în agricultură activează informal în acest domeniu. Numărul de salariați în agricultură era în 2018 de doar 4.058, ceea ce reprezenta 7,5% din totalul populației ocupate în agricultură. Prin urmare, restul, peste 49.000 de cetățeni ai județului au ca sursă principală de venit practicarea unei agriculturi de subzistență, în propria gospodărie sau pe micile loturi de teren din proprietate, pentru propriul consum și, în cazurile fericite, pentru micul comerț (de ex. predarea laptelui la centrele de colectare, vânzarea animalelor pentru carne la abatoare sau târguri, a legumelor și brânzeturilor în piețele agroalimentare etc.). Aceste persoane sunt considerate vulnerabile din punct de vedere social, în condițiile în care nu au venituri stabile și, în multe cazuri, nu beneficiază de asigurări sociale sau la sistemul de pensii.

FIGURĂ 56 - FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ ÎN AGRICULTURA JUDEȚULUI BUZĂU, DUPĂ STATUTUL OCUPAȚIONAL, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform estimărilor INS, în 2018 salariul mediu net din domeniul agricol a fost de 1993 lei, la același nivel cu media județeană, dar cu 6,7% mai mic decât media națională. Totuși, în termeni nominali, în intervalul 2008-2018 a fost înregistrată o creștere salarială cu 132,8%. Aceasta poate fi explicată prin concurența tot mai mare între fermele de mari dimensiune pentru atragerea numărului tot mai mic de specialiști în domeniu, în contextul în care interesul tinerilor pentru activitățile agricole este tot mai restrâns.

Informații mai exacte cu privire la numărul de persoane care au efectuat muncă agricolă pot fi preluate din Ancheta Structurală în Agricultură 2016. Astfel, conform recensământului, un număr total de 196.104 de locuitori ai județului Buzău au declarat că au practicat munci agricole cel puțin o dată pe parcursul anului 2016, ceea ce echivala cu aproximativ 46% din populația cu reședință în județ, respectiv 54% din cea cu vârsta de peste 15 ani. Trebuie totuși menționat că această cifră nu reprezintă numărul celor ocupați în agricultură, pentru că include și muncile agricole prestate de persoanele care nu trăiesc exclusiv din agricultură, precum pensionarii, salariații în industrie, construcții sau servicii, persoanele casnice, șomerii etc.

Dintre aceștia, 193.418 (98,6%, locul 1 la nivel regional) au declarat că au practicat muncă agricolă în propriile gospodării, 226 (0,1%) în întreprinderi individuale (PFA, II, IF), 1.828 (0,8%) în societăți comerciale cu capital majoritar privat, 274 (0,1%) în asociații agricole, 53 în regii autonome, 61 în unități de învățământ și cercetare, 85 în primării, 22 în alte instituții publice, iar 137 în organizații de cult și non-profit. Per ansamblu, doar 2.460 (1,3%) au practicat muncă agricolă în exploatații agricole cu personalitate juridică. Un număr mai mare de persoane care practica agricultura în exploatații agricole cu personalitate juridică a fost înregistrat la recensământul din 2010 în Merei, municipiul Buzău, Padina, Robeasca, Vernești etc.

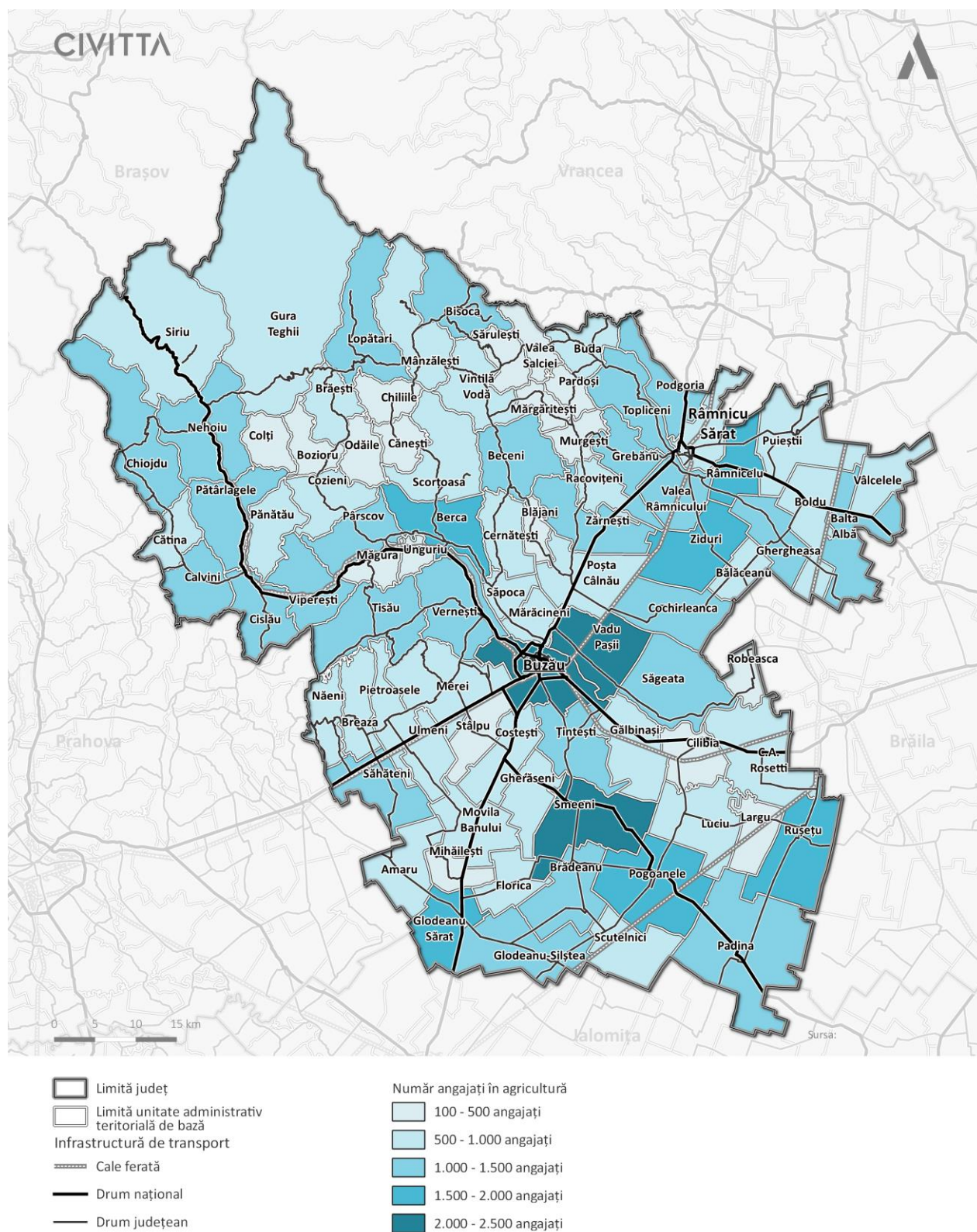
Pe sexe, din cele 193.418 persoane care au declarat că au practicat muncă agricolă, 100.850 (52,1%) erau de gen masculin și 95.254 (47,9%) erau de gen feminin.

Pe categorii de vârstă, din totalul de 124.327 de capi de exploatație agricolă din județ, 86.585 (69,6%) aveau vârsta de peste 55 de ani, iar 34.505 (27,8%) aveau vârsta cuprinsă între 35 și 54 de ani. În acest context remarcăm și o prezență foarte redusă a persoanelor cu vârsta sub 35 de ani, în număr de doar 3.237 (2,6% din total). Pe lângă interesul și/sau posibilitățile de a deveni fermieri ale tinerilor, aceștia nu par să acorde o atenție mai sporită pregătirii în domeniu, având în proporție de peste 96% doar pregătire practică, cifră

aproape identică cu cea înregistrată în cazul celorlalte două categorii de vârstă. Chiar dacă tinerii beneficiază de stimulente financiare pentru a deveni fermieri, numărul acestora rămâne de zeci de ori mai mic decât al persoanelor care vor trebui să renunțe la muncile agricole din cauza vârstei înaintate. Așadar, vor continua să asistăm la o tranziție tot mai accentuată de la agricultura practică în gospodării la cea realizată în ferme mari.

În ceea ce privește timpul de lucru, conform Anchetei Structurale din 2016, circa 70,2% din cei care au practicat muncă agricolă – au alocat mai puțin de 25%, iar 20,3% între 25% și 50% din unitatea anuală de muncă (determinată statistic la 245 de zile lucrătoare) muncilor cu caracter agricol. După cum arată și analiza pe grupe de vârstă, cei mai mulți agricultori din județ sunt pensionari din mediul rural, cu venituri reduse, care încearcă să-și asigure subzistența din lucrarea micilor loturi retrocedate după 1990. Dacă în cele două municipii acest fenomen este puțin prezent, în orașele mici și în mediul rural, un procent foarte ridicat de cetățeni (în unele comune până la 90%, mai ales dintre cei trecuți de 50-60 ani), optează la acest mod de viață.

FIGURĂ 57: NUMĂR ANGAJAȚI ÎN AGRICULTURĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

MECANIZAREA ȘI CHIMIZAREA AGRICULTURII

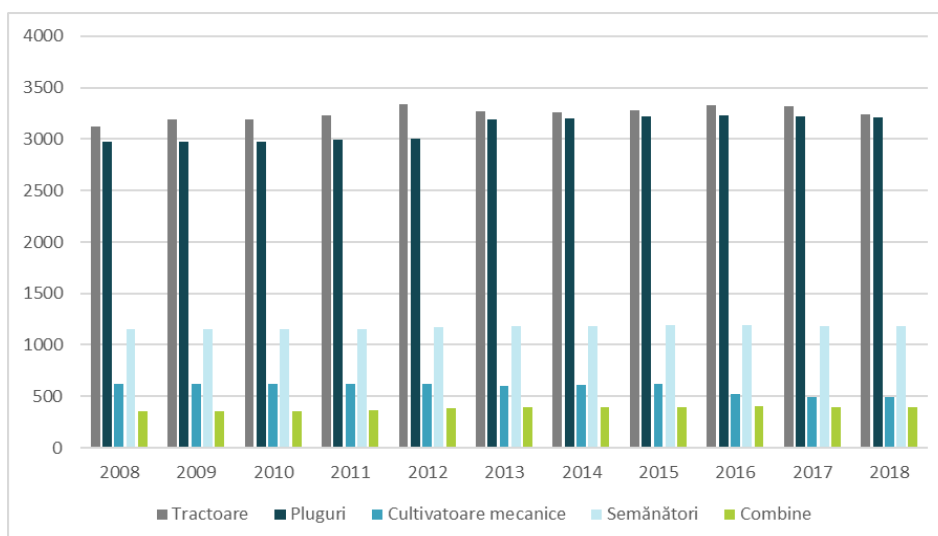
Mecanizarea agriculturii reprezintă un proces esențial în vederea creșterii producției din domeniu. Institutul Național de Statistică a estimat, pentru finalul anului 2018, în județul Buzău, un parc de utilaje agricole alcătuit din:

- 3238 tractoare agricole fizice;
- 3211 pluguri pentru tractor;
- 1185 semănători mecanice;
- 407 cultivatoare mecanice;
- 393 combine autopropulsate pentru recoltat cereale;
- 165 prese pentru balotat paie și fân;
- 69 vindrovere pentru furaje;
- 24 combine autopropulsate pentru recoltat furaje;
- 5 combine și mașini pentru recoltat cartofi.

Prin raportare la anul 2008, a crescut numărul de tractoare agricole cu 3%, numărul de pluguri pentru tractor cu 7,8%, cel de semănători cu 3%, iar de combine cu 16,9%. De asemenea, a crescut și numărul de prese pentru balotat paie și fân și cel de vindrovere pentru furaje. Pe de altă parte, a scăzut numărul de cultivatoare cu 19,6%, la fel ca și al mașinilor de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică. Unele scăderi pot fi explicate prin prisma faptului că unele utilaje mai vechi și mai puțin eficiente au fost înlocuite de altele noi, performante, mai ales în contextul absorbției de fonduri europene, prin care diferite ferme din județ au obținut finanțări pentru dotări de ultimă generație.

Conform estimărilor INS, la nivelul județului Buzău, revin în medie 80 ha de suprafață arabilă/tractor, sub media regională (89 ha/tractor), dar mult peste cea națională (44 ha/ tractor). Tot în acest context, menționăm că în 2018, în județul Buzău erau înregistrate 1,5% de tractoare din totalul tractoarelor agricole din România, 1,9% din pluguri, 1,7% din cultivatoarele mecanice, 1,5% din semănătorile mecanice, 3,4% din mașinile de stropit și prăfuit cu tracțiune mecanică și 1,4% din numărul total de combine autopropulsate pentru recoltat cereale. Numărul mai redus de echipamente la hectar are două explicații: pe de o parte, puține dintre exploatații individuale au resurse pentru astfel de dotări, deși lucrează peste jumătate din suprafața arabilă totală; pe de altă parte, fermele mari din județ utilizează un număr relativ mic de echipamente moderne, cu o productivitate foarte ridicată, tocmai pentru a-și optimiza costurile.

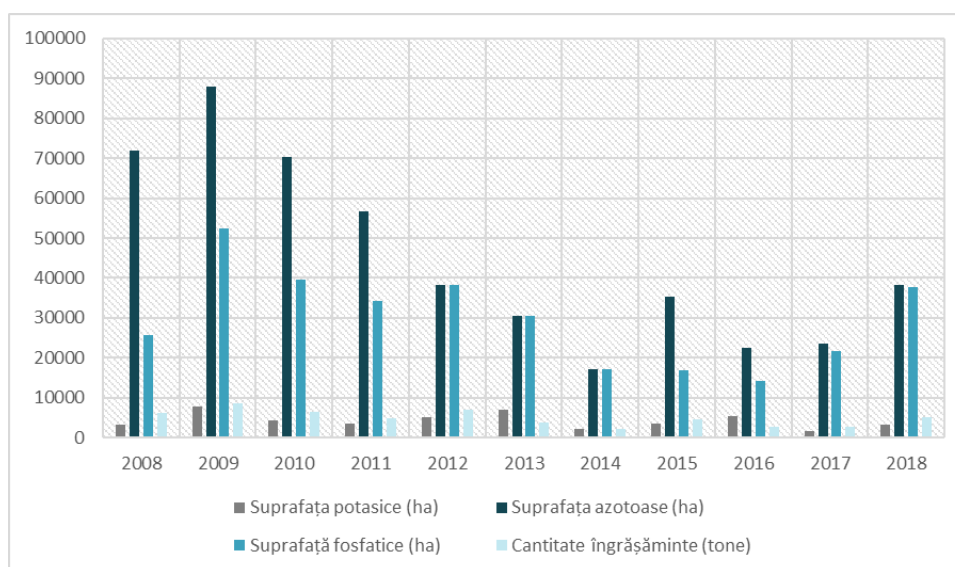
FIGURĂ 58 - DINAMICA PARCULUI DE MAȘINI ȘI UTILAJE AGRICOLE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Analizând gradul de mecanizare la nivel de localitate, datele Recensământului General Agricol din 2010 reprezintă singura sursă de astfel de informații. Astfel, cele mai multe tractoare agricole au fost înregistrate în 2010 în localitățile Zărnești, Smeeni, Puiești, Glodeanu Sărat, Merei, Padina (peste 90 de tractoare). Un număr foarte mic de tractoare era în Pănătău, Mânzălești, Gura Teghii, Lopătari, Chiliile, Chiojdu, Cănești, etc.. Dacă să analizăm suprafața agricolă a fiecare comune, raportate la numărul de tractoare, observăm un grad înalt de mecanizare în următoarele localități: Glodeanu Sărat (1 tractor/21,5ha), Zărnești (1 tractor/47,2ha), Puiești (1 tractor/47,3 ha), Râmnicu Sărat (1 tractor/49,6 ha), Merei (1 tractor/70,9 ha), comuna Breaza (1 tractor/77,7 ha) etc. De partea cealaltă, existau comune cu un singur tractor sau fără tractoare înregistrate, precum Siriu, cu o suprafață agricolă de peste 2.900 ha. Localități cu peste 1000 ha care revin la un tractor erau: Valea Salciei, Scorțoasa, Sărulești, Pănătău, Mânzălești etc. Totuși, în cele mai multe dintre aceste comune predominau pășunile, care nu necesită un grad de mecanizare atât de ridicat ca terenurile arabile.

FIGURĂ 59 - SUPRAFEȚE PE CARE S-AU FOLOSIT ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE ȘI CANTITATEA ACESTORA, LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

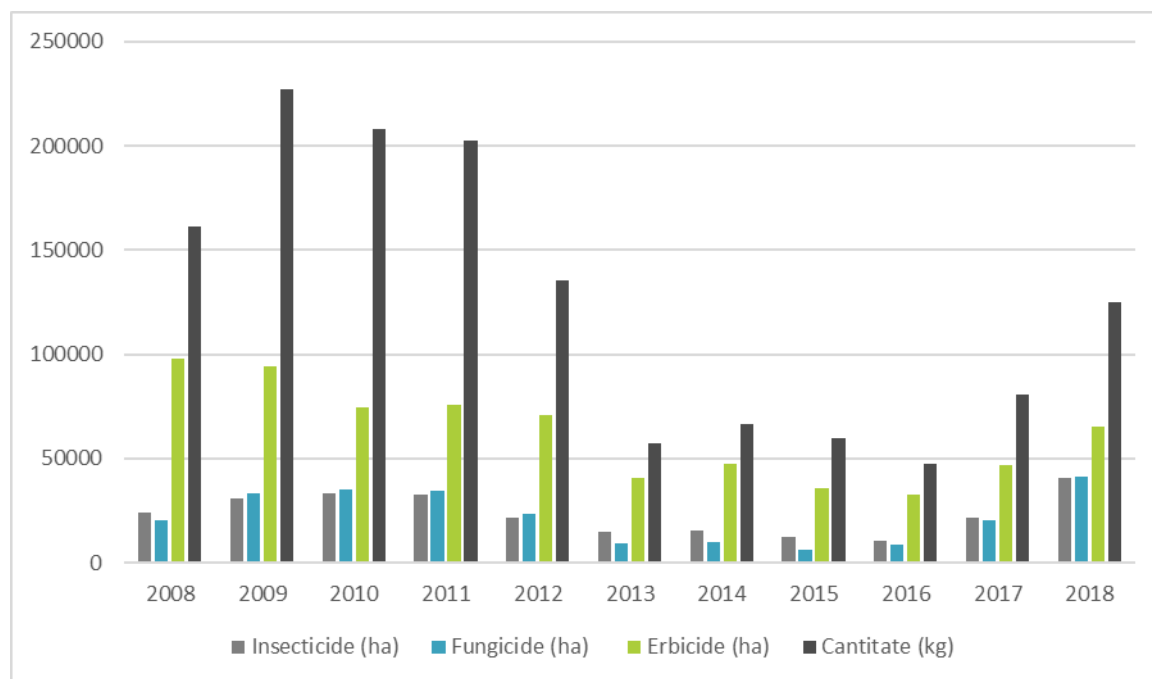

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură reprezintă un alt avans al științei și modernizării în domeniul agricol, în pofida riscurilor de mediu pe care le induce. În 2018, conform INS, în județul Buzău au fost aplicate îngrășăminte chimice pe o suprafață de 79.126 ha (29,4% din suprafața cultivată totală a județului). Îngrășăminte azotoase au fost utilizate pe o suprafață de 38.113 ha (14,1%), îngrășăminte fosfatice pe o suprafață de 37.798 ha (14,1%), iar îngrășăminte potasice pe 3.216 ha (1,2%). De menționat că au fost folosite și îngrășăminte naturale, pe o suprafață de 12.588 ha (4,7%). Comparativ cu anul 2008, suprafața pe care au fost utilizate îngrășăminte chimice s-a redus cu 21,4%. Analizând cantitativ, în anul 2018, conform INS, au fost utilizate 5.135 de tone de substanță activă de îngrășăminte chimice, dintre care: 2.509 tone – îngrășăminte azotoase, 2.488 tone de îngrășăminte fosfatice și 138 tone de îngrășăminte potasice. Față de anul 2008, se înregistrează o scădere cu 15,9% a îngrășămintelor chimice utilizate.

O situație similară se întâlnește și în cazul utilizării pesticidelor în agricultură. Conform INS, în anul 2018 au fost folosite pesticide pe o suprafață de peste 65.000 ha. Pe categorii de pesticide, au fost aplicate: insecticide pe o suprafață de 40.722 ha (15,1% din suprafața totală cultivată), fungicide pe o suprafață de 41.475 ha (15,4%) și eribicide pe o suprafață de 65.148 ha (24,2%). În total, în județ a fost administrată o cantitate totală de 124.753 kilograme de pesticide, în scădere cu 22,7% raportat la anul 2008.

FIGURĂ 60 - SUPRAFAȚA PE CARE S-AU ADMINISTRAT ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE ȘI CANTITATEA ACESTORA, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

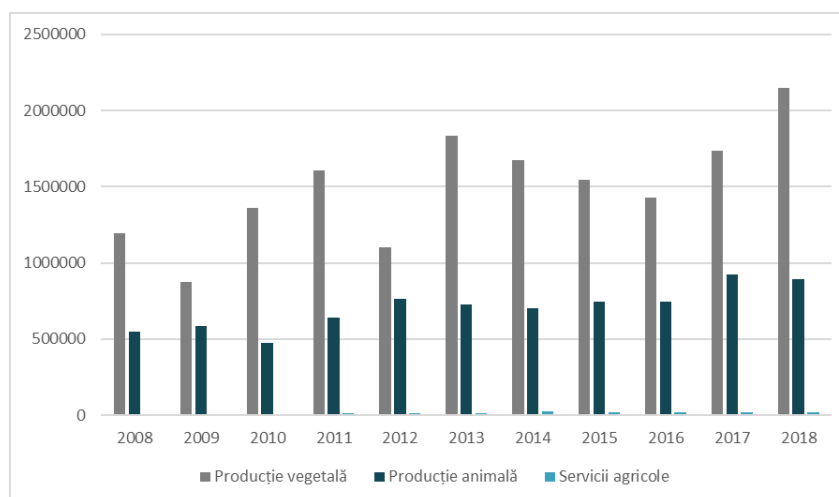

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

VALORIFICAREA PRODUSELOR AGRICOLE

În anul 2018, la nivelul județului Buzău, conform INS, valoarea producției agricole a fost de 3.061 mil. lei (circa 658 mil. Euro). Față de anul 2008 aceasta a înregistrat o creștere nominală cu circa 75,3%. Pe categorii, din valoarea totală a producției agricole, 2.149 mil. lei (70,2%) a reprezentat producția vegetală, 893 mil. lei (29,1%) cea animală, iar 18 mil. lei (0,6%) au fost serviciile agricole.

FIGURĂ 61 - VALOAREA PRODUCȚIEI AGRICOLE (MIL. LEI) A JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

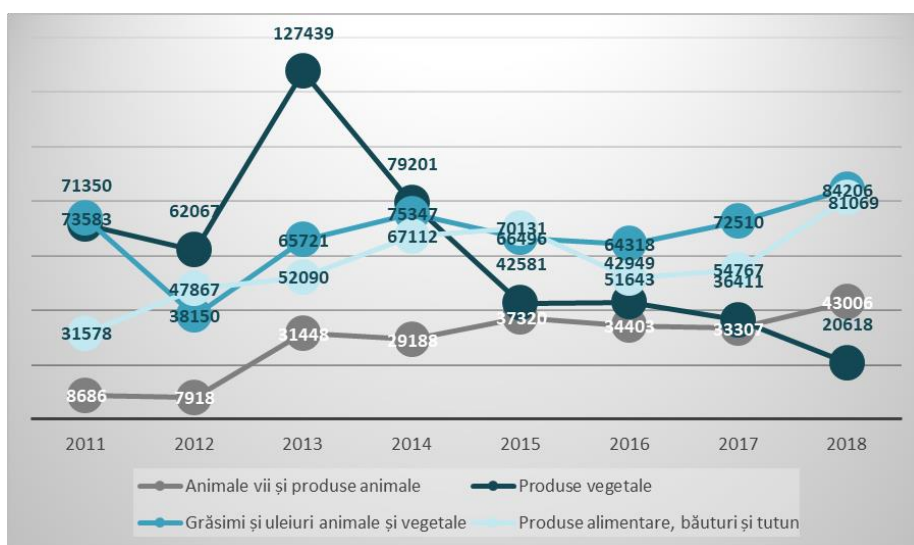

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Județul Buzău a contribuit cu 3,5% la producția agricolă totală a României, respectiv cu 3,5% la producția agricolă vegetală, cu 3,7% la producția animală și cu doar 1,5% în cazul serviciilor agricole. Raportat la nivel regional, județul Buzău a contribuit cu 18% la producția vegetală regională, 27,5% - la producția animală și cu 6,3% la serviciile agricole.

Volumul exporturilor de produse agroalimentare realizate de unitățile economice din județul Buzău, a fost în anul 2018 de 228,8 mil. Euro. Acestea reprezentau 31,7% din exporturile totale din județ. Exporturile agroalimentare erau formate din 18% - export de animale vii și produse animale, 9% - produse vegetale, 36% - grăsimi și uleiuri animale sau vegetale și 35,4% - produse alimentare, băuturi și tutun. Valoarea reală a exporturilor din județul Buzău este mai mare, deoarece o parte semnificativă din export (mai ales în cazul produselor vegetale) este asigurat prin intermediul firmelor care sunt înregistrate în municipiul București sau în alte județe din țară. Cu toate acestea, observăm o tendință evidentă de creștere a exporturilor de ulei și de carne (mai ales de pasăre).

FIGURĂ 62 - EXPORTURILE FOB (MII EURO) DE PRODUSE AGROALIMENTARE REALIZATE DE COMPANIILE DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2011-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Analizând punctele de procesare a materiilor prime agricole, în județul Buzău, conform DVSVA Buzău, există următoarele tipuri de unități autorizate: 30 de carmangerii, 63 de măcelării, 205 centre de prelucrare a laptelui integrat în cadrul exploatației, 9 centre independente de prelucrare a laptelui, 4 centre de extracție și colectare a mierii și a altor produse apicole, 25 de fabrici de pâine/brutării, 41 de patiserii-covrigării, 6 unități de patiserie durabilă, 41 de mori de cereale, 19 unități de producere a conservelor de legume și fructe, 4 unități de producere a sucurilor de fructe și legume, 4 unități de producere a uleiului vegetal, o fabrică de zahăr, 6 unități de fabricare produse zaharoase (ciocolată, rahat, zahăr farin etc.), 3 unități de producere a pastelor făinoase, 4 unități de fabricare a condimentelor, 7 unități de producere a altor produse alimentare (de ex. pufuleți, produse din soia, produse dietetice etc.), o unitate de fabricare a băuturilor distilate, 15 unități de vinificație, 2 unități de producere a berii, o fabrică de malț, 2 unități de fabricare a înghețatei, o ciupercărie.

La acestea se adaugă unitățile de comercializare a produselor alimentare, de cazare și de alimentație publică, respectiv: 560 de restaurante, 36 de pizzerii, 106 cantine, 177 de laboratoare de cofetărie, 44 de cofetării, 42 de pensiuni turistice, 3399 de magazine alimentare, 54 hipermarket-uri și supermarket-uri, 75 de puncte mobile de vânzare, 44 de depozite alimentare, 22 de unități de catering, 4 automate de vânzare a laptelui crud, 24 de magazine de desfacere a produselor piscicole - pescării etc. Per ansamblu, aceste unități pot contribui la dezvoltarea și valorificarea superioară a producției agricole din județ.

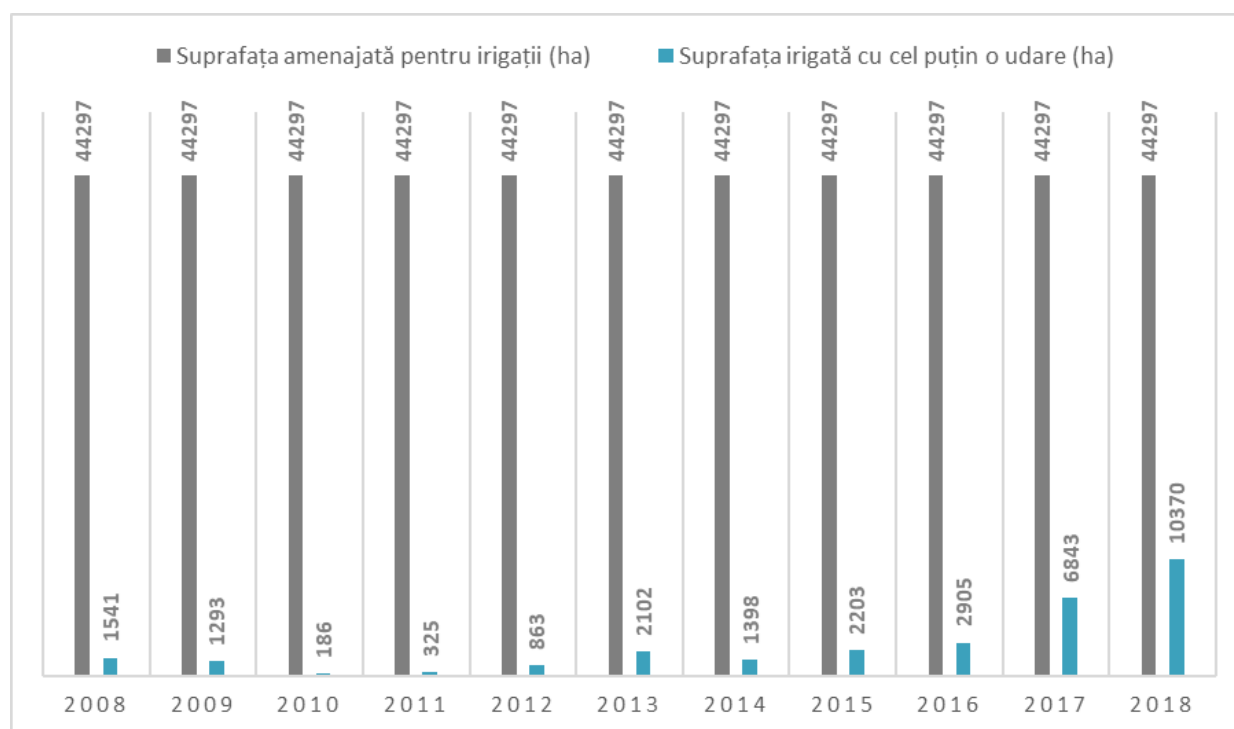
Din punct de vedere al capacității de depozitare a produselor agricole (preponderent cereale și plante uleioase) autorizate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, acestea reuneau în total o capacitate de 963.378 de tone, dintre care, 429.968 de tone în silozuri, respectiv 533.410 de tone în magazine. Cele mai

mari silozuri sunt amplasate în municipiul Buzău, Râmnicu Sărat, comunele Amaru, Cilibia, Glodeanu-Siliștea, Săhăteni și orașul Pogoanele. Magazii de mari dimensiuni se găsesc în Ulmeni, Mihăilești, Cochirleanca, Cilibia, Podgoria, Buzău, Săgeata, C.A. Rosetti, Pogoanele, Ziduri, Balta Albă. În cazul depozitelor de legume și fructe, la nivelul anului 2020 erau autorizate de către DSVSA Buzău doar patru astfel de unități, la Buzău, Vadu Pașii, Cislău și Râmniceleu.

INFRASTRUCTURI ȘI SERVICII-SUPPORT PENTRU AGRICULTURĂ. STRUCTURI ASOCIATIVE

Conform Institutului Național de Statistică, la nivelul județului Buzău, în anul 2018, pentru irigații, a fost amenajată o suprafață de 44.297 ha, dintre care 44.177 ha era suprafață agricolă, iar 37.164 ha era teren arabil. Suprafața totală amenajată pentru irigații reprezintă doar 17,1% din suprafața totală arabilă a județului. În acest context, suprafața efectiv irigată cu cel puțin o udare a fost de 10.370 ha, ceea ce reprezintă 23,4% din suprafața amenajată pentru irigare, și doar 4% din suprafața totală arabilă a județului. Datele indică pentru ultimii ani un trend pozitiv în ceea ce privește suprafețele irigate. Pe de altă parte, dacă la nivel de județ, din suprafața amenajată, a fost irigată 23,4%, la nivel regional – procentajul este de 15,3%, iar la nivel național de doar 8,5%. Suprafața irigată cu cel puțin o udare din județul Buzău reprezintă circa 3,8% din suprafața efectiv irigată în România.

FIGURĂ 63 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ PENTRU IRIGAȚII, RESPECTIV SUPRAFAȚA EFECTIV IRIGATĂ CU CEL PUȚIN O UDARE, LA NIVELUL JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Infrastructura principală de irigații din județ se află în administrarea ANIF – Filiala Teritorială pentru Îmbunătățiri Funciare Buzău, din subordinea Ministerului Agriculturii. În cazul 2019, din cele peste 40.000 ha amenajate în acest scop, doar 17.000 ha (41%) mai puteau fi irigate, pentru restul suprafețelor sistemele nemaifiind funcționale. Instituția a încheiat în anul 2019 contracte de livrare a apei pentru circa 16.200 ha, adică 95% din suprafața posibil de irigat, dintre care 12.900 ha făceau obiectul unor contracte multianuale, iar 3.300 a unor contracte temporare. La nivelul județului s-au înființat 16 organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații, care acoperă o suprafață de 14.400 ha de teren agricol în zonele Odoaba, Istrița, Lipia, Vernești, Ulmeni, Mărăcineni-Săpoca, Dealul Viei, Săhăteni, Lunca Călmățuiului, Poșta Călnău, Vadu Pașii, Breaza, Greceanca. Alte două organizații erau în curs de înființare în zona Verguleasa și Crângu Ursului.

Acestea sunt eligibile pentru atragerea de fonduri din PNDR 2014-2020 în vederea dezvoltării și modernizării infrastructurii secundare de irigații, 10 dintre organizațiile din județ depunând deja cereri de finanțare în acest sens. Pe lângă aceste organizații, mai aveau contracte de irigații și Stațiunea de Cercetări Legumicole Buzău, compania municipală Urbis Serv Buzău, respectiv companiile private Afiliu Trans SRL Amaru și Florea Comflor SRL Lipia. ANIF livrează gratuit apa pentru utilizatorii care au contract cu instituția. În prezent, ANIF implementează 3 proiecte de investiții în cadrul Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România – Etapa I, în valoare estimată de circa 69 mil. lei, respectiv:

- Reabilitarea Canalului Vest din AHC Câmpia Buzăului;
- Reabilitarea Amenajării de irigații Câmpia Buzăului Canal Vest – cu o suprafață de peste 35.800 ha;
- Reabilitarea conductei îngropate ce se alimentează din Canalul Vest – derivațiile 1C, 2C, 3C și 4C Vest.
- Pentru Etapa a II-a a programului se are în vedere reabilitarea Amenajării de Irigații Câmpia Buzăului Est, cu o suprafață de 9.900 ha.

Chiar și în contextul finalizării acestor lucrări de investiții, partea de est și de sud a județului, unde perioadele de secetă sunt foarte frecvente, rămâne vitregit din cauza lipsei amenajărilor pentru irigații (încă din perioada comunistă), în comparație cu județele din regiune sau cele învecinate (Brăila, Ialomița, Galați, Constanța) care au aproape întreaga suprafață agricolă amenajată pentru irigații.

În 2018, în județul Buzău, conform INS, a fost amenajată o suprafață de 127.644 ha pentru lucrări de desecare. Din suprafața aceasta, 115.524 ha erau terenuri agricole, iar 97.819 ha erau terenuri arabile (37,9% din suprafața totală arabilă a județului). Pe o altă suprafață de circa 53.400 ha (20,7% din suprafața arabilă totală) au fost amenajate lucrări de combatere a eroziunii și de ameliorare a terenurilor, dintre care 9.000 ha aveau destinație agricolă, iar 7.700 ha erau terenuri arabile.

Amenajări extinse de combatere a eroziunii solului există în zonele Bălăneasa, Călnău, Sărățel (peste 8.000 ha fiecare), dar și Slănic Versant Stâng, Slănic Versant Drept, Tohăneanca, Pârscov, Niscov-Sărata, Chiojdu, Blăjanca, Câmpulungeanca (peste 1.000 ha). Amenajări pentru desecare se întâlnesc pe suprafețe mai întinse în zonele Glodeanu-Siliștea, Pogoanele, Padina (peste 12.000 ha fiecare), dar și Brădeanu, Naianca, Săgeata, Grindu-Cocora, Stâlp-Costești, Mihăilești, Greceanca, Amaru, Glodeanu Sărat (între 3.500 și 7.000 ha). Amenajări complexe de desecare și combatere a eroziunii există în zonele Râmnicu Sărat (peste 7.500 ha) și Valea Teancului (circa 1.200 ha). Amenajări complexe de irigații și desecare se întâlnesc în Bazinul Hidrografic Călmățui (extins în județele Buzău și Brăila), Câmpia Buzăului (Buzău și Prahova), Terasa Ialomița-Călmățui (Buzău, Brăila, Ialomița).

Din rândul instituțiilor publice care sprijină activitatea din domeniul agricol din județul Buzău, le amintim pe următoarele:

- Direcția pentru Agricultură Județeană Buzău – serviciu public deconcentrat responsabil cu implementarea politicilor și strategiilor MADR, în domeniile de activitate ale acestuia, statistică, asistența tehnică, informarea, îndrumarea și consilierea pentru obținerea fondurilor europene și naționale în rândul fermierilor, efectuarea activităților de monitorizare, inspecții și control în domeniile în care activează, etc.
- Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Buzău – reprezintă o instituție publică, care drept scop controlul și reglementarea asupra sectorului sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, după cum sugerează și denumirea.
- Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor Buzău – efectuează controale în cadrul laboratoarelor de specialitate, autorizează și monitorizează agenții economici din domeniu. Supraveghează activitatea din domeniul semințelor și a materialului săditor.
- Oficiul Județean pentru Studii Pedologice și Agrochimice Buzău – este o instituție publică, ale cărei atribuții sunt: activitatea științifică de cartare pedologică și agrochimică a solurilor, desfășurată în primul rând pe teren, care se concretizează cu studii ale căror rezultate sunt utilizate în domeniul agriculturii.

- Oficiul Fitosanitar Județean Buzău – se ocupă cu controlul persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități cu produse de protecție a plantelor, a prevenirii și interzicerii comercializării și utilizării pe teritoriul României a produselor de protecție a plantelor care se află în afara parametrilor de omologare, a acelor care prezintă risc pentru sănătatea publică, siguranța alimentelor și mediul înconjurător.
- Oficiul Județean de Zootehnie Buzău – monitorizează situația în ceea ce privește reproducția, exploatarea și ameliorarea animalelor, precum și conservarea resurselor de natură genetică la animale.
- Filiala teritorială de îmbunătățiri funciare Buzău – instituție cu activitatea de exploatare, întreținere și reparații a amenajărilor de irigații, exploatare, întreținere și reparații a amenajărilor de desecare prin pompare, respectiv desecare gravitațională, exploatare, întreținere și reparații a amenajărilor de combaterea eroziunii solului respectiv și activități de investiții.
- Centrul Județean APIA Buzău – derulează și gestionează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură. Există centre locale în municipiile Buzău, Râmnicu Sărat, orașele Pogoanele, Pătârlagele, comunele Beceni și Mihăilești.
- Reprezentanța teritorială a Agenției Domeniilor Statutului – instituție cu atribuții în domeniul arendării și concesiunii terenurilor cu destinație agricolă proprietate publică și privată a statului.
- Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Buzău – principalul scop al instituției constituie în implementarea tehnică și financiară a Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR).

Conform datelor Direcției pentru Agricultură Buzău, în anul 2019 la nivel județean existau 147 de operatori înscrși în agricultura ecologică, dintre care 132 de producători, 7 procesatori, 7 comercianți și un importator. Numărul acestora a scăzut față de 2018 (159), dar rămâne mult mai mare ca în 2017 (90). În contextul creșterii cererii de produse ecologice la nivel global, dar și a constrângerilor tot mai serioase de mediu, sectorul agriculturii ecologice este de așteptat să joace un rol central în următoarele decenii.

În ceea ce privește produsele tradiționale, doar în anul 2019 au fost atestate 14 preparate din carne (cârnați de porc, pastramă, babic, cârnați buzoieni, mici, tobă, lebăr, cârnați de casă, salam, cârnați țărănești, șuncă țărănească, ghiudem, cârnați trandafir – sub brandurile "Casa Râmniciană", "Măcelăria Veche", "Roxana", "La bunica Gina", "Nea Popa" etc.), covrigi de Buzău (sub brandul "David"). De asemenea, în județ există și producători care utilizează mențiunea facultativă "Produs montan".

Structurile asociative agricole din județul Buzău sunt diverse și au un rol important în consolidarea economiei agricole. Grupurile de producători și cooperative agricole atestate la nivelul județului în anul 2019 erau:

- Agro Smeeni Grup Smeeni (cereale)
- Apicultorii Profesioniști Buzoieni Cooperativă Agricolă Buzău (miere și produse apicole)
- APIS Mellifera Albina Buzoiană Cooperativa Agricolă Buzău (miere și produse apicole)
- Asociația Grupul de Producători "MunteniaSuin" Grebănu (carne de porc)
- Călmățui Izvoare Cooperativa Agricolă Vernești (cereale, plante oleaginoase)
- Indac Agro Cooperativa Agricolă Buzău (cereale, plante oleaginoase)
- GMS Cereal Boldu Cooperativa Agricolă Balta Albă (cereale, plante oleaginoase)
- Carpathian Honey Land Cooperativă Agricolă Buda (miere și produse apicole)
- Dintre asociațiile cele mai importante ale crescătorilor de animale din județ putem menționa:
- Asociația Crescătorilor de Animale "Zilișteanca" Poșta Câlnău (ovine)
- Asociația "Zooval 2012" Valea Salciei (ovine)
- Asociația Crescătorilor de Animale "Cercel" Buzău (ovine)
- Asociația Profesională "DAL" Ghergheasa (ovine)
- Asociația Crescătorilor de Vaci de Lapte "Fortis" Săpoca (bovine)
- Asociația Crescătorilor de Taurine Buzău (bovine) etc.

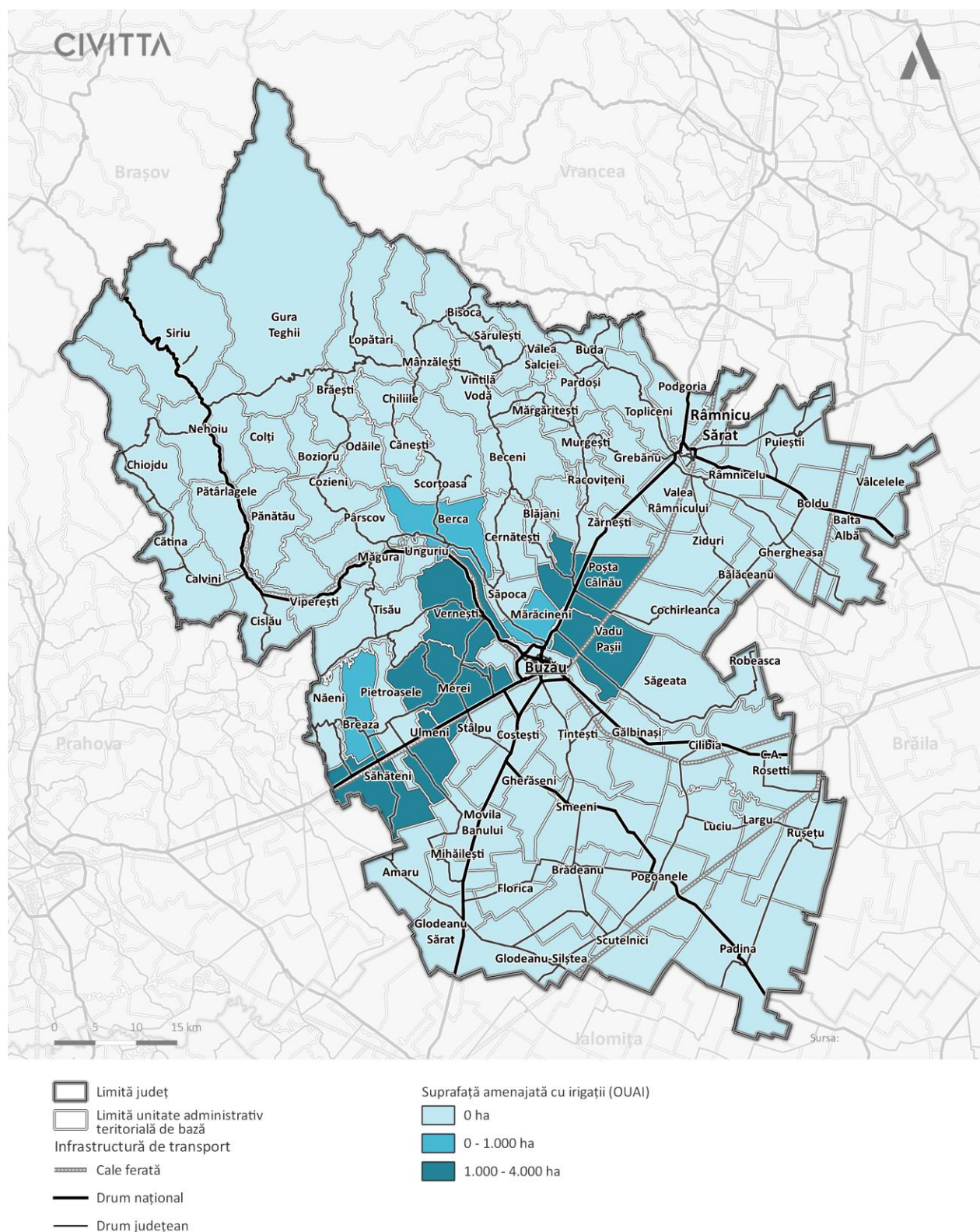
În multe comune din județ (de ex. Puiești, Largu, Cernătești etc.) există asociații ale crescătorilor de animale, în contextul în care acestea închiriază pășunile comunale de la primărie. Asociațiile în cauză reprezintă interesele membrilor și ajută membrii, spre exemplu, la achizițiile pe care le fac la comun, obținând o ofertă mai bună.

De asemenea, în județul Buzău funcționează Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Legumicultură Buzău. Stațiunea are drept scop cercetarea în domeniile: selecția conservativă și producerea materialului biologic la soiurile de legume și flori, agrochimie, fiziologie, biochimie, floricultură, protecția plantelor, ameliorare, optimizarea tehnologiilor de cultură pentru culturile din câmp deschis și spații protejate. De asemenea, în cadrul SCDL Buzău activează și un centru de consultanță. Un succes remarcabil al SCDL Buzău poate fi considerat reușitele în ceea ce privește tomatele din soiul Buzău – 1600. Acesta a fost creat de SDCL Buzău și a ajuns în magazinele LIDL, totodată fiind cultivat și în Germania. După succesul înregistrat în cazul soiului de tomate, către SDCL au venit o mulțime de cereri de semințe, răsad atât de tomate, cât și de alte plante, inclusiv exotice și atipice, cum ar fi: roșiile tigrate, castravetele antidiabet, vinetele albe, ardei iuți multicolori etc.

O altă stațiune de cercetare din județul Buzău vizează sectorul viticulturii - „Stațiunea De Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Pietroasa”, prezentată mai pe larg în subcapitolele anterioare. Activitatea acestora este strâns legată de produsele tradiționale vinicole, și anume vinurile dulci din soiul Tămâioasa românească și Busuioaca de Bohotin. De asemenea, aici au fost create soiuri noi precum Otilia, Istrița, Alb aromat, Timpuriu de Pietroasa, Grasă de Cotnari, Tămâioasa românească.

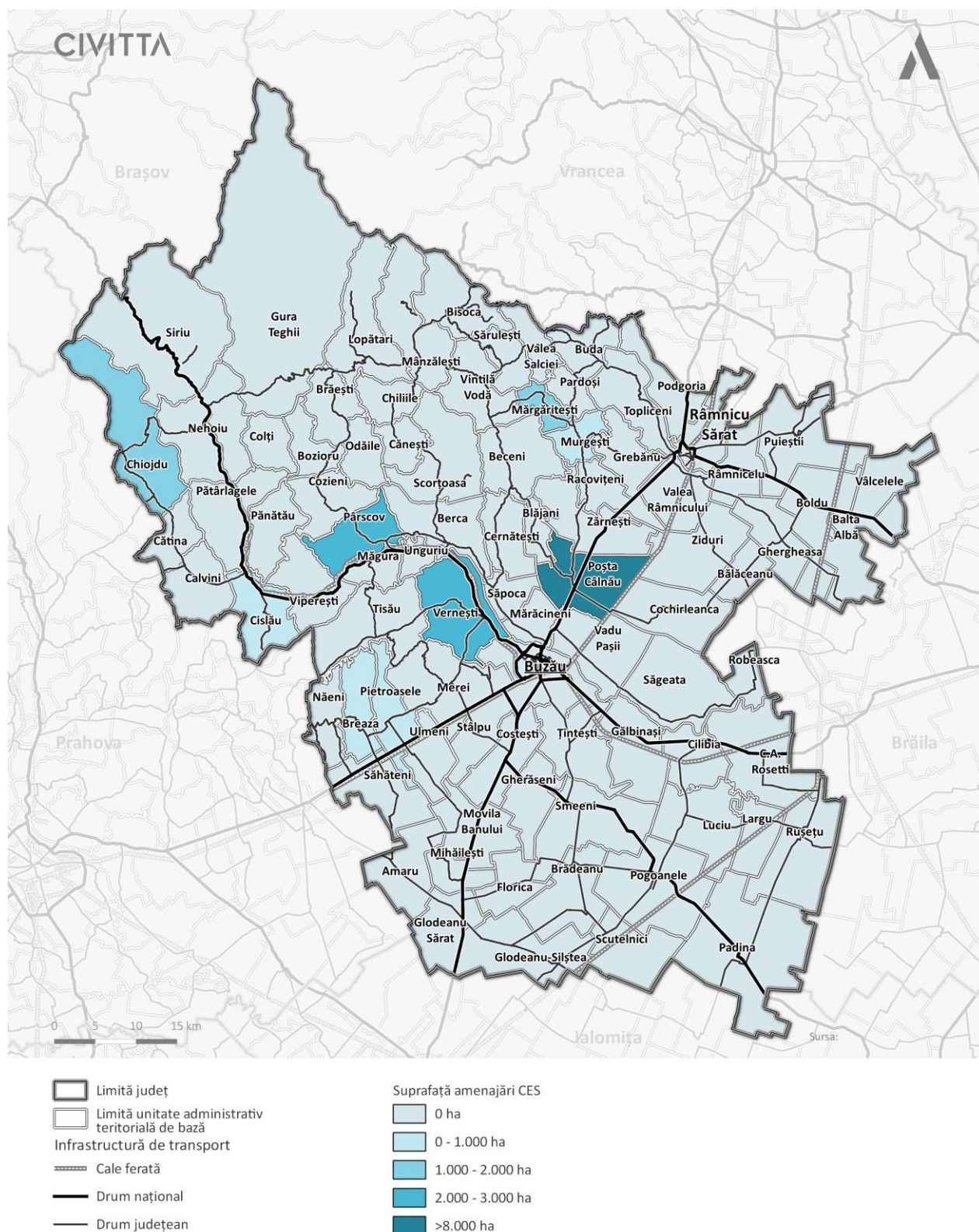
În același context amintim și despre Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor de la Rușețu, care a fost absorbită de Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor – Palas, din județul Constanța. Stațiunea de la Rușețu împreună cu alte două unități similare din țară au fost reorganizate, pierzându-și personalitatea juridică și devenind baze experimentale.

FIGURĂ 64 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ CU IRIGAȚII (OUAI) ÎN JUDEȚUL BUZĂU

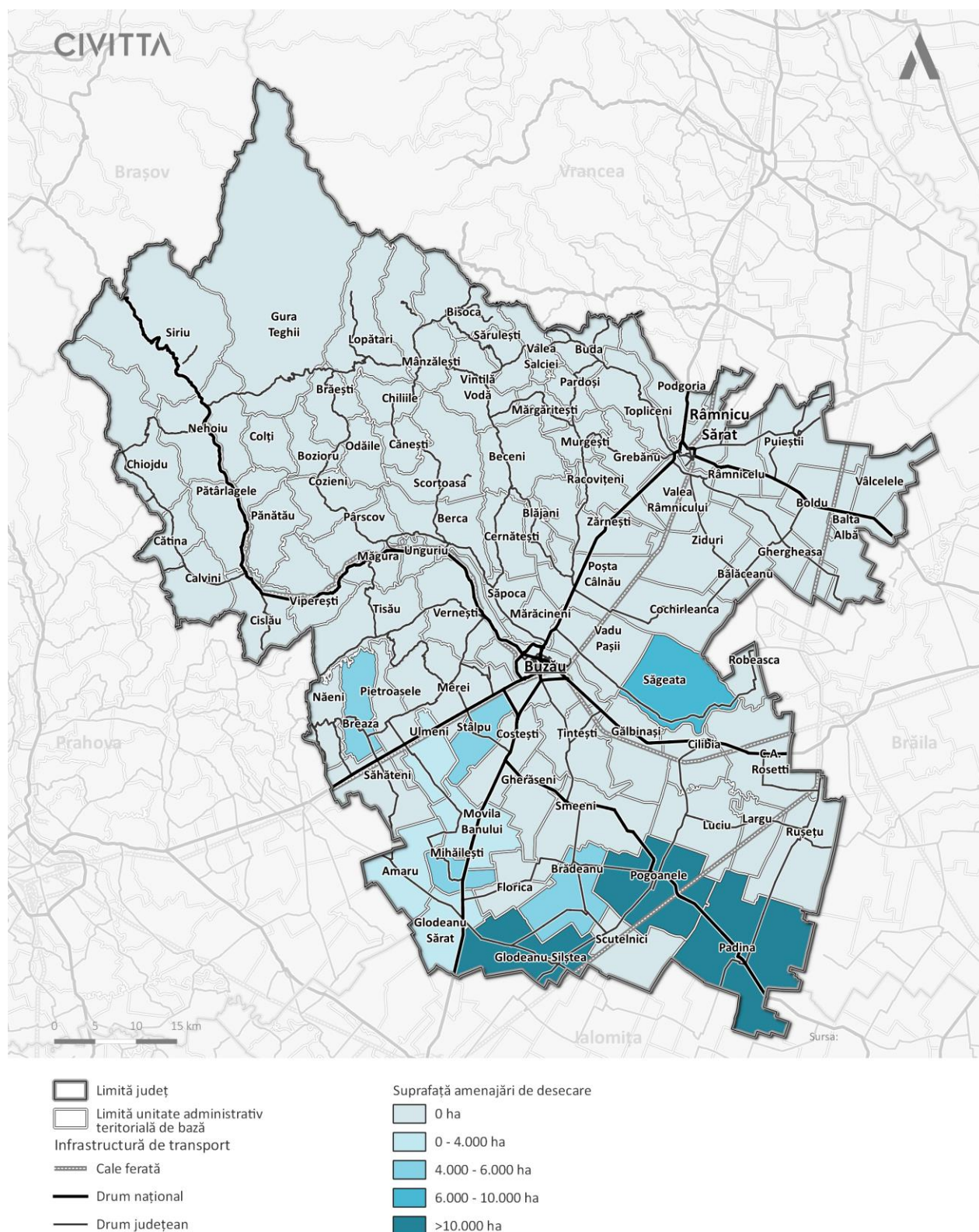
Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 65 - SUPRAFAȚĂ CU AMENAJĂRI CES ÎN JUDEȚUL BUZĂU

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 66 - SUPRAFAȚA AMENAJATĂ DE DESECARE ÎN JUDEȚUL BUZĂU

3.2.2. SILVICULTURA

În condițiile în care zona montană reprezintă circa o treime din suprafața totală a județului, județul Buzău s-a remarcat de-a lungul timpului prin dezvoltarea sectorului de silvicultură, dar și de exploatare și prelucrare a lemnului, grație unui fond forestier bogat și valoros. Bineînțeles, aceasta se regăsește preponderent în regiunile deluroase și montane ale județului, doar 2% din pădurile județului fiind amplasate în zonele de câmpie. Pădurile din județ sunt administrate preponderent de sectorul public, însă proprietatea lor este majoritar privată, urmare a retrocedărilor de după 1990.

RESURSE FORESTIERE

Conform INS, în anul 2018, suprafața totală a fondului forestier din județul Buzău era de 160.800 ha, dintre care 47.600 ha (29,6%) reprezentau rășinoasele, 110.500 ha (68,7%) reprezentau pădurile de foioase, restul fiind alte tipuri de terenuri forestiere. Astfel, județul Buzău concentra circa 29,1% din suprafața fondului forestier de la nivelul regiunii Sud-Est (locul 2, după Vrancea) și circa 2,4% din cel existent la nivel național. Dintr-un alt punct de vedere, suprafața acoperită cu păduri și alte tipuri de vegetație forestieră ocupa 26,7% din suprafața totală a județului, ceea ce clasează județul Buzău pe locul 23/41 în țară, cu un procent situat ușor sub media națională (27,3%). Cele mai mari suprafețe acoperite cu păduri se regăsesc în comunele din zona montană a județului, respectiv Gura Teghii, Siriu, Chiojdu, Lopătari, Mânzălești, Tisău (peste 6000 ha fiecare). În altă ordine de idei, în comunele din zona de câmpie, precum Luciu, Glodeanu Silișteea, Săhăteni, Săgeata, Scutelnici, Smeeni, Ulmeni, Cochirleanca, Boldu, Amaru, suprafața fondului forestier nu depășea 50 ha.

Din totalul pădurilor din județ, 42% sunt proprietatea statului român, 56% sunt deținute de proprietari privați (persoane fizice și juridice), iar restul de 2% aparțin UAT-urilor. În cazul a 13.000 de hectare de pădure privată (8% din totalul fondului forestier din județ), nu se asigură serviciile silvice și de administrare, fie din cauza imposibilității de a găsi proprietarii (unii decedând), fie din cauza opoziției acestora în a semna contracte de pază și administrare. Pentru a evita infracțiunile silvice în cazul acestora, ocoalele silvice din județ au preluat de câțiva ani și paza acestora. Totuși, doar în anul 2018 au fost constatare 41 de infracțiuni cu privire la tăieri ilegale, pentru un volum de 304 mc de lemn, respectiv 81 de contravenții pentru 97 mc. Zonele cele mai vulnerabile din județ sunt Căndești, Cislău-Calvini, Grebănu, Siriu, Lopătari, Nehoiu.

Direcția Silvică Buzău⁸ prin intermediul celor 7 ocoale silvice pe care le are în subordine administrează o suprafață de 85.964 ha, adică 53% din suprafața fondului forestier din județ. Din suprafața totală gestionată, 66.928 ha era fond forestier proprietate publică a statului, 17.136 ha reprezentau fond forestier proprietate privată pentru care se prestează servicii de pază pe bază de contract, 1.769 ha în pază cf. Art. 16 din Codul Silvic, respectiv 130 ha în baza Legii 374/2006. Pe specii, în fondul administrat de Direcția Silvică predomină pădurile de fag – 21.942 ha (25% din total), apoi de rășinoase – 14.261 ha și cvercinee (stejar) – 9.951 ha. Fondul forestier se află în proporție de 9% pe câmpie, 44% la deal și 47% în regiune montană. Ocoale silvice sunt la Buzău, Cislău, Gura Teghii, Pârscov, Râmnicu Sărat, Tisău, Vintilă Vodă. Trebuie menționat că unele păduri din județ sunt administrate de către Direcțiile Silvice din județele învecinate, dar și de ocoale silvice private, precum Siriu și Nehoiu, cu zeci de mii de hectare de pădure în zona montană, care aparțin obștilor de moșneni și persoanelor fizice. La acestea se adaugă și Ocolul Silvic Penteleu al Academiei Române, unul dintre principalii proprietari de fond forestier din județ.

Direcția Silvică Buzău a început în anul 2019 demersurile pentru exproprierea de terenuri de-a lungul DN 2 și DN 2B pentru realizarea de perdele forestiere de protecție pe circa 69 ha.

⁸ http://buzau.rosilva.ro/articole/prezentare_generala_p_1725.htm

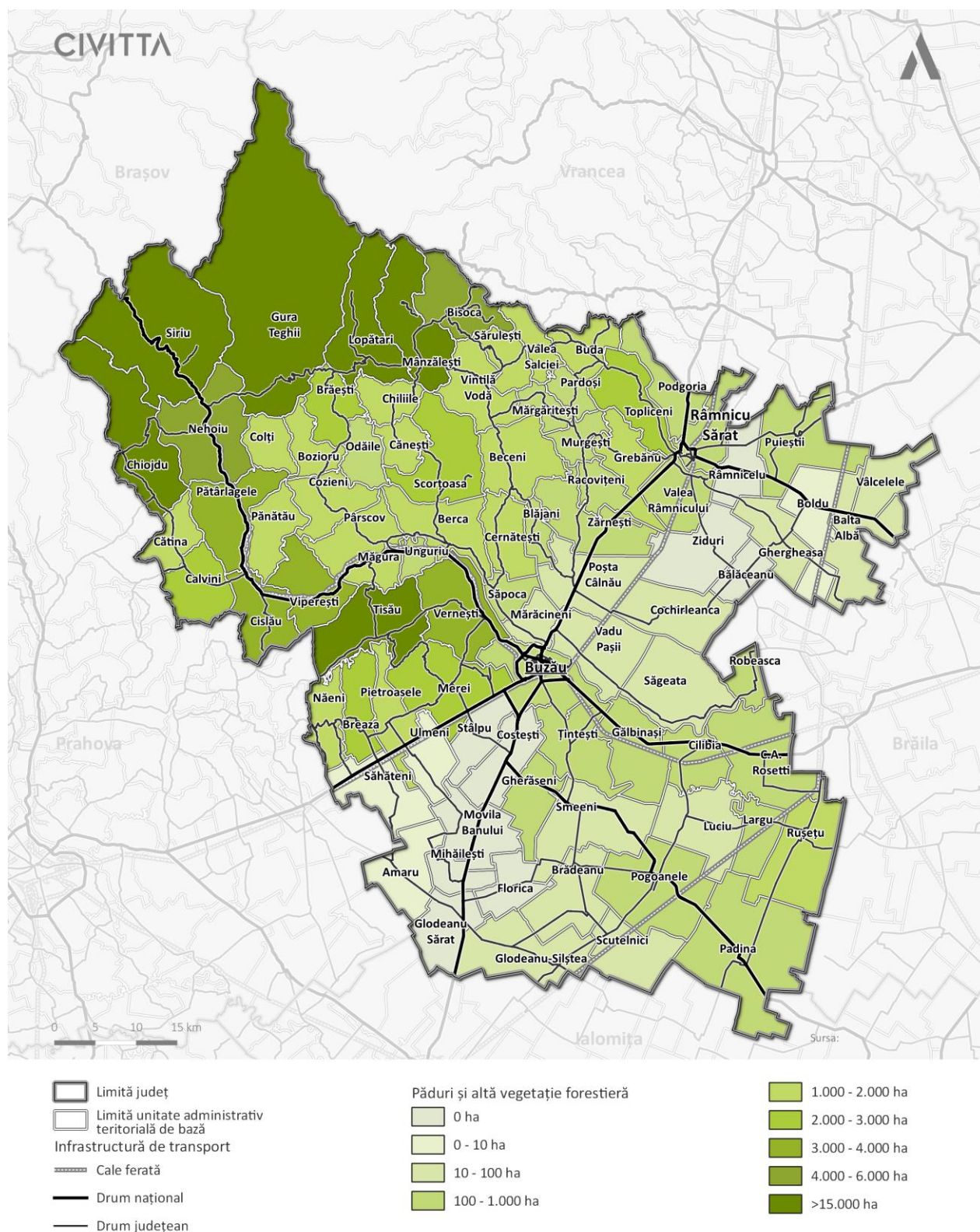
FUNȚIUNILE ȘI STAREA FONDULUI FORESTIER

Conform rapoartelor de la Direcția Silvică Buzău, aceasta are pe propriul teritoriu 9 pepiniere silvice, care acoperă o suprafață de 56,8 ha, care este folosită pentru a produce puiți forestieri și ornamentali. Anual, se produc circa 2,5 milioane de puiți forestieri, din care 200.000 sunt puiți de rășinoase, iar 2,3 milioane de puiți de foioase. Din aceștia, circa 300.000 sunt folosiți pentru lucrările de reîmpădurire, iar 2,2 milioane de puiți sunt de vânzare. O pepinieră importantă este Pepiniera Silvică Simileasca în care se cresc peste un milion de puiți. Privitor la procesul de împădurire, D.S. Buzău raporta o suprafață de 36 ha împădurită în programul de primăvară 2019 și 10 ha de completare, la fel în primăvara 2018. Au fost folosiți în total circa 206.500 bucăți de puiți forestieri, precum molid, brad, frasin, gorun, stejar roșu, salcâm, etc.

De asemenea, Direcția Silvică Buzău efectuează lucrări de regenerare artificială pe 40-130 ha/an (conform INS, pentru intervalul 2008-2018). La acestea se adăugau 250-600 ha/an vizate de lucrări de regenerare naturală. Suprafețele parcurse cu tăieri au fost în anul 2018 de 21.500 ha, nivel similar cu cel înregistrat în perioada 2015-2017, dintre care pe circa 1.800 ha s-au executat tăieri de regenerare în codru (mai ales de tip progresiv și grădinarite). De menționat este că, pe tipuri funcționale, circa 27,5% din pădurile județului Buzău sunt de tipul funcțional I-II, având rol de protecție și restricții de exploatare, iar 72,5% păduri de tipul III-VI, cu rol preponderent de producție.

Principalul pericol la care este expusă pădurile și fondul forestier îl reprezintă defrișările în exces, în scopuri industriale sau pentru producția de biocombustibil, în speță – cele ilegale. Pe lângă această problemă, se mai enumeră degradarea pădurilor din cauza dăunătorilor sau bolilor sau a unor specii invazive (insecte vătămătoare), schimbările climatice (incendii, înghețuri târzii, gerul, căldura), turismul negestionat, etc. Pentru prevenirea lor, pot fi luate un set de măsuri, care trebuie corelate atât la nivel local cât și național. Se raportează o situație îmbunătățită în ceea ce privește fenomenul defrișărilor din județ, în raport cu anii anteriori și alte județe.

FIGURĂ 67 - SUPRAFAȚA PĂDURILOR ȘI A ALTOR VEGETAȚII FORESTIERE (HA) ÎN JUDEȚUL BUZĂU

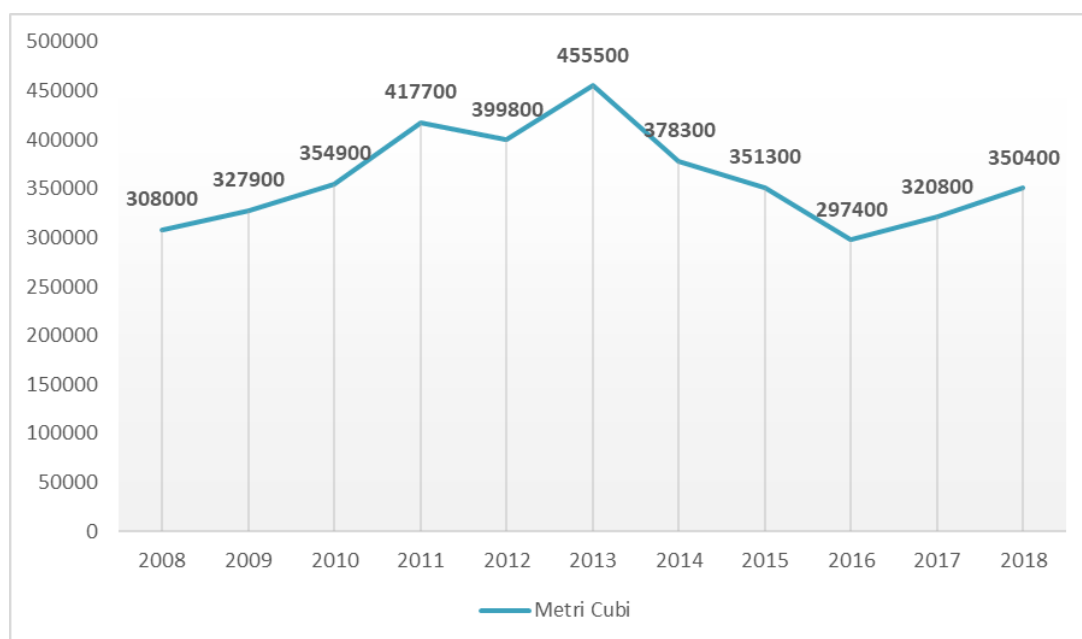

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

VALORIFICAREA ECONOMICĂ A PĂDURILOR ȘI A PRODUSELOR SILVICE

Conform INS, volumul de lemn brut recoltat în 2018 la nivelul județului Buzău, a fost de 350.400 mc, dintre care 105.700 mc de rășinoase, 151.300 mc de fag și 22.700 mc de stejar. Pe forme de proprietate, circa 38,4% din masa lemnoasă recoltată provenea din proprietăți publice ale statului, 61,2% din proprietăți private ale persoanelor fizice și juridice, restul ținând de proprietate publică a UAT-urilor sau vegetație din afara fondului forestier. Recoltarea de masă lemnoasă, de regulă, se efectuează pe baza unor amenajamente silvice elaborate pe perioade diferite. Ulterior lemnul este vândut prin licitație. În afară de vânzarea prin licitație a masei lemnoase colectate, D.S. Buzău obține venituri și din vânzările de puieți forestieri sau ornamentali, fructe de pădure, semințe forestiere, servicii etc. Cifra de afaceri pentru Direcția Silvică Buzău a fost în anul 2019 de aproape 9 mil. Euro.

FIGURĂ 68 - VOLUMUL DE LEMN BRUT RECOLTAT DIN PĂDURILE JUDEȚULUI BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În total, numărul de salariați activi în unitățile cu profil silvicultură și exploatare forestieră din județ ajungea în 2018 la 500, înregistrându-se un salariu mediu net de 2.567 lei, în creștere nominală cu 140% față de anul 2008, și cu 4% peste media națională din domeniu. Exceptând Direcția Silvică, unitățile din domeniu sunt toate întreprinderi mici și foarte mici, concentrate mai ales în UAT-urile din zona montană (Nehoiu, Siriu, Gura Teghii, Cislău etc.).

Referitor la fondurile cinegetice din județul Buzău, Direcția Silvică gestionează 7 astfel de fonduri, cu următoarele animale: cerb comun, căprioare, mistreți, iepure, fazani. Aceste 7 fonduri acoperă o suprafață totală de circa 89.000 ha, instituția dispunând și de locuri de cazare la cabanele Coceanu și Vadu Oii. Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi Buzău gestionează 34 de fonduri cinegetice, prin cluburile de la Buzău, Râmnicu Sărat și Pătârlagele, pe o suprafață de 338.656 ha, adică circa 60% din suprafața totală a fondurilor de vânătoare. Acestea cuprind majoritatea păsărilor și mamiferelor din fauna României, datorită întinderii fondurilor pe toate formele de relief. Asociația înregistrează un număr de peste 1000 de membri vânători și peste 570 de pescari sportivi, dispunând de un centru de colectare a vânatului (iepuri) în Buzău. În același context, amintim și despre frumoasele și remarcabilele herghelii de la Cislău și Rușetu care, pe lângă activitățile de bază, prestează și servicii de agrement.

PISCICULTURA

Apele de suprafață din județul Buzău, respectiv râurile, în frunte cu Râul Buzău, și lacurile din județ constituie premise favorabile practicării pisciculturii. În prezent, piscicultura în județul Buzău cunoaște un nivel mediu de dezvoltare, fiind prezente crescătorii sau păstrăvării. Totuși, la nivel general, pescuit rămâne mai degrabă un hobby sau o activitate recreativă decât o sursă importantă de venituri pentru populația județului. Datele INS pentru anul 2018 indică un număr de sub 100 de salariați în acest domeniu și o cifră de afaceri de circa 7 mil. Euro.

2.3.1 Potențialul piscicol

În județul Buzău, conform estimărilor Institutului Național de Statistică, suprafața acoperită cu ape este de 10.707 ha, reprezentând 1,8% din suprafața administrativă a județului. Cele mai mari suprafețe ocupate de luciul de apă erau raportate în comunele Balta Albă, Boldu, Luciu, Mihăilești, Săgeata, Siriu (peste 300 ha), pe teritoriul cărora se află lacuri naturale sau artificiale de mari dimensiuni.

EXPLOATAȚII ȘI AMENAJĂRI PISCICOLE

În județul Buzău, conform raportului Agenției Naționale pentru Piscicultură și Acvacultură, existau următoarele amenajări piscicole autorizate:

- Amenajarea Piscicolă Amara – Crescătorie și Pepinieră – comuna Balta Albă, 878 ha
- Amenajarea Piscicolă Balta Mihăilești – Crescătorie, comuna Mihăilești, 65 ha
- Amenajarea Piscicolă Ghergheasa – Crescătorie, comuna Ghergheasa, 77,4 ha
- Amenajarea Piscicolă Lac Moceanu – Crescătorie, comuna Lopătari, 7 ha
- Amenajarea Piscicolă Vernești – Crescătorie, comuna Vernești, 5,9 ha
- Amenajarea Piscicolă Ziduri – Crescătorie, comuna Ziduri, 9,9 ha
- Păstrăvăria Lunca Bascii – Crescătorie, comuna Calvinii, 1,5 ha
- Acumularea Crângu Ursului – comuna Râmnicelu, 90 ha
- Amenajarea Robeasca – comuna Robeasca, 72,7 ha
- Amenajarea Boldu – comuna Boldu, 184,1 ha
- Amenajarea Piscicolă C.A. Rosetti – comuna C.A. Rosetti, 106,1 ha
- Amenajarea Piscicolă Luciu – comuna Luciu, 100,8 ha

Conform DSVSA Buzău, la lista de mai sus se adaugă o fermă piscicolă la Săpoca.

Unele exploatații, active în trecut, precum cele din Puiești (care are totuși autorizație sanitară), Mărăcineni, Lopătari, Săgeata, Bălăceanu nu mai sunt autorizate. Majoritatea fondurilor piscicole din județ se află în proprietatea ANPA, a primăriilor rurale, a ANIF sau a Direcției Silvice. Acestea concesionează respectivele lucii de apă companiilor private de profil, singura excepție fiind Direcția Silvică, care exploatează o păstrăvărie în regie proprie.

Cu privire la pescuitul recreativ, zonele în care este permis acesta sunt administrate de către Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din Buzău, respectiv:

- Râul Călmățui cu afluenții săi – 54 km – de la izvoare până la ieșirea din județ;
- Buzăul inferior, 107 km – de la confluență cu pârâul Sibiciu până la ieșire din județ;
- Râmniciu Sărat – 45 km – de la intrare județ până la ieșire din județ;
- Valea Slănicului – 25km – de la izvoare până la confluența cu râul Buzău;
- Bâsca Chiojdului – 17 km – de la izvoare până la confluența cu râul Buzău;
- Lac acumulare Siriu – artificial;
- Buzăul superior cu afluenții săi (Siriu, Bâsca Rozilei, Bâsca Mare, Crasna, Valea Sibiciului) – 158 km.

Deși există spații amenajate pentru activități de vânat și pescuit, totuși, în prezent în județul Buzău braconajul reprezintă încă un fenomen prezent. Nu într-un singur rând au fost vehiculate informații despre

cazuri în care au fost confiscate arme și mii de cartușe, care urmau a fi folosite în scopuri de braconaj, precum și demascate rețele întregi care practica braconajul.

VALORIFICAREA PRODUSELOR PISCICOLE

Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Buzău raporta un număr de 24 de pescării active în județul Buzău - unde se poate poate și valorifica peștele și produsele derivat. Păstrăvăria Lunca Bascii gestionată prin intermediul D.S. Buzău, este un alt loc important, unde se se produc și valorifică circa 12 tone de păstrăv. În același context, menționăm, că o bună parte din produsul piscicol este comercializat fără nici o formă legală în interiorul sau în afara județului. Un număr mai mare de pescării se înregistrează în mun. Buzău, Râmnicu Sărat, comuna Pârscov.

3.3. ANALIZA SECTORULUI SECUNDAR (INDUSTRIA, CONSTRUCȚIILE, ENERGIA)

3.3.1. INDUSTRIA (EXTRACTIVĂ ȘI PRELUCRĂTOARE)

CONSIDERAȚII GENERALE. ABORDĂRI INDUSTRIALE ALE ACTIVITĂȚILOR INDUSTRIALE DIN JUDEȚ

În perioada interbelică, rata de urbanizare de la nivelul județului Buzău era de sub 15%, grosul populației trăind la sate, unde practica agricultura pe mici proprietăți. Peisajul industrial județean era alcătuit, la acel moment, din următoarele activități și unități: exploatări de petrol la Berca, exploatări de gaze naturale la Beceni, Beciu, Niculești și Policiori, mine de lignit la Ojasca și de chihlimbar la Colți, cariere de pietriș la Gura Teghii, de gips la Odăile, de piatră la Buzău și Măgura. De asemenea, în județ existau 5 mori, 3 fabrici de spirt, o fabrică de ulei vegetal și una de zahăr, 1 fabrică de gheață artificială, 6 fabrici de tricotaje, și câte una de prelucrare a bumbacului și pânzei, două rafinării de petrol, o fabrică de culori de pământ și caolin, 3 fabrici metalurgice și turnătorii, 3 fabrici de cherestea și tâmplărie, una de mobile, o fabrică de cărămidă și țiglă, 2 fabrici de teracotă și 3 ateliere mecanice. Activitatea industrială din acea perioadă era concentrată în orașele Râmnicu Sărat și Buzău, fiecare fiind în vremea respectivă reședințe de județ. Remarcăm că sectorul industrial din perioada interbelică era relativ dezvoltat comparativ cu alte județe, puternic concentrat în mediul urban și strâns legat de materiile prime disponibile în zonă (produse agricole, petrol, materiale de construcții, lemn).

Odată cu instaurarea unui sistem comunist, orașele din România au cunoscut un vast proces de industrializare și urbanizare, vizibil mai ales în perioada 1965-1980. Aceste politici nu au ocolit nici centrele urbane din județul Buzău, eforturile fiind concentrate pe municipiul reședință de județ. Populația acestuia a crescut de la 43.000 locuitori în anul 1948 la 150.000 în anul 1989, însemnând o creștere de peste 3 ori într-o perioadă de doar 40 de ani. O bună parte din creșterea raportată a fost bazată pe dislocarea forței de muncă din mediul rural, ca urmare a procesului de colectivizare - care a dus la ruperea micilor proprietari de terenurile pe care le dețineau. În acest context, în anul 1965 a început să fie ridicată Platforma Industrială Buzău Sud, pe locul unei rafinării care a fost bombardată în timpul războiului. De asemenea, în zona de vest și de nord a municipiului, unde existau platforme de dimensiuni mai mici, au fost create și dezvoltate întreprinderi în domeniul: metalurgic (specializate în producția de sârmă, electrozi, echipamente de sudură, pulberi feroase, componente pentru industria auto, confecții metalice, piese turnate etc.), construcții de mașini (utilaje metalurgice, chimice, petrochimice, alimentare), sticlărie (geamuri), textile (fire de lână, tricotaje, produse din bumbac, etc.), materiale de construcții (prefabricate din beton), electrotehnică (contactoare), chimică (mase plastice), alimentară (morărit-panificație, lactate, bere, zahăr, ulei, etc.). În cazul municipiului Râmnicu Sărat, s-a dezvoltat industria cauciucului (garnituri de frână și etanșare), metalurgică (piese de fontă pentru mașini-unelte), a prelucrării metalelor (organe de asamblare), textilă (confecții), petrochimică (regenerare uleiuri uzate), alimentară etc. În orașul Nehoiu a fost dezvoltată industria exploatării și prelucrării lemnului și cea textilă. La Berca s-a dezvoltat industria materialelor de construcții și a sticlăriei. Astfel, în anul 1989, peste 30% din forța de muncă a județului (circa 70.000 persoane) era ocupată în sectorul industrial.

După anul 1990, în contextul trecerii treptate la economia de piață, dar și a managementului defectuos, mai multe unități industriale din județ fie și-au închis porțile ori, fie s-au restructurat puternic, generând astfel, un număr mare de șomeri: de ex. 44.000 în 1994, adică 15% din forța de muncă totală. De asemenea, au existat și cazuri de privatizări eșuate sau falimente, precum: fabrica de confecții de la Râmnicu Sărat, la care lucrau peste 2000 de salariați; întreprinderea de prelucrare a lemnului de la Nehoiu, cu peste 3000 de angajați; întreprinderea de geamuri din Buzău, care cândva era unul dintre cei mai mari producători de sticlă din regiune.

Totuși, în municipiul Buzău, au existat și exemple de privatizări de succes, precum a fost în cazul întreprinderii metalurgice, de morărit și panificație, de bere, de ulei, de zahăr, de mase plastice, piese forjate, pulberi metalice, de aparate de cale ferată, de fire de lână, de prefabricate din beton, de nutrețuri

combinat etc.. Întreprinderile în cauză au fost preluate atât de antreprenori români de succes, cât și de companii străine. Tot în acest context, de menționat faptul că în peisajul industrial local au apărut și unități noi, ca urmare a unor investiții străine. Astfel, au apărut fabricile cu profil de reciclare a maselor plastice, de producție saci și tuburi de plastic, confecții textile, de producție de parbrize, echipamente electrice de joasă tensiune, lactate, componente auto, țigarete, cherestea, prelucrarea cărnii etc.

RESURSELE LOCALE VALORIFICATE ÎN SCOP INDUSTRIAL

Amplasarea județului pe o suprafață 610.255 ha care cuprinde toate formele de relief, începând de la câmpie și până la munți, a favorizat de-a lungul timpului practicarea activităților din diverse ramuri. Terenurile arabile, fertile din regiune, suprafața mare de pășuni, lacurile și cursurile de apă au condus la dezvoltarea agriculturii și, implicit, a ramurii industriei alimentare.

În județul Buzău se regăsesc diverse resurse naturale importante, dintre care: petrol, gaze naturale, cărbuni, potențial hidroenergetic, solar și eolian, calcar, ape minerale, chihlimbar, diatomită, nisipuri cuarțoase, sare, pietrișuri și nisipuri, gresie etc. Dintre acestea, sunt remarcabile structurile gazeifere și petroliere care se află în depozitele sedimentare din zona subcarpatică și din zona de câmpie. Principalele centre de extracție sunt la Berca, Plopeasca, Pâcle, Beciu, Grăjdana, Monteoru Bărbucești, Boldu, Tisău.

În zona orașului Pătârlagele se valorifică nisipuri cuarțoase și diatomită. În apropierea municipiului Buzău și Râmnicului se extrag argile de calitate superioară care se folosesc în construcție. Conform unor studii geologice, sunt prezente resurse de sare, în localitățile Bisoca, Brătilești, Mânzălești, iar chihlimbarul se găsește în regiunile localităților Colți, Mlăjeț, Sibiciu de Sus, Terca, Bozioru, etc. Prezența calcarelor la Măgura și Istria a permis exploatarea acestora în vederea obținerii vărului și pentru construcțiile rurale (Ciuta, Viperești, Măgura). Acesta mai poate fi folosit și pentru executarea unor valoroase opere de artă (Ciolanu – Măgura). Acestea au favorizat, așadar, atât dezvoltarea industriei extractive, cât și a ramurilor de producere a energiei sau materialelor de construcție.

O altă resursă importantă pe care o deține și de care poate beneficia județul Buzău este lemnul. Fondul forestier de peste 160.000 ha reprezintă un potențial imens pentru dezvoltarea industriilor anexe. Deși în județ există fabrici de mobilă și prelucrare a lemnului, o bună parte din masa recoltată se prelucrează în alte zone din țară sau se exportă.

Putem observa și legături conexe, în cazul minei de petrol de la Monteoru, care ulterior devenise din sursă de materie primă – atracție turistică.

DINAMICA SECTORULUI INDUSTRIAL (INVESTIȚII, RESTRUCTURĂRI)

După cum am indicat anterior, după încheierea perioadei comuniste, sectorul industrial din județul Buzău a traversat o perioadă de restructurare și de reaşezare pe principii de piață. Astfel, la momentul căderii comunismului, în județul Buzău, în industrie activau circa 70.000 de persoane. Prin comparație, în anul 2018, în întreprinderile industriale, lucrau circa 39.000 de persoane, în scădere cu peste 44%. După 1990, din peisajul economic al județului au dispărut întreprinderi de mari dimensiuni, precum rafinăria de la Râmnicu Sărat, cea de confecții și de piese turnate din același oraș, cea de prelucrare a lemnului din Nehoiu, fosta întreprindere metalurgică și cea de contactoare din Buzău.

În interval 2008-2018, la nivelul județului Buzău s-a micșorat numărul de salariați în industria confecțiilor, industria extracției petrolului, industria băuturilor, industria pielăriei, industria energetică, industria prelucrării lemnului, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini, utilaje și echipamente, industria mobilei. O creștere a numărului de salariați a fost înregistrată doar în cazul industriei cauciucului și a maselor plastice, industriei alimentare și a produselor textile.

În noile condiții de piață, în județul Buzău au apărut și companii care au anunțat investiții și extinderea activității. Astfel, dintre cele mai mari campanii, amintim: WH TECHNOLOGIES CABLE & ELECTRONICS (electronică), GREEN GROUP (tratarea și reciclarea deșeurilor de mase plastice, echipamente electrice, etc.). GREEN GROUP deține în prezent cel mai mare parc integrat de reciclare din România, și cuprinde companiile – Green Tech SA, Green Fiber International SA – produce fibră sintetică poliestică, GreenWEEE International SA, GreenLamp Reciclare SA, GreenGlass Recycling. În total, investițiile ajung la o sumă de 170 mil. Euro, iar capacitatea de reciclare și producție este de peste 460.000 tone anual.

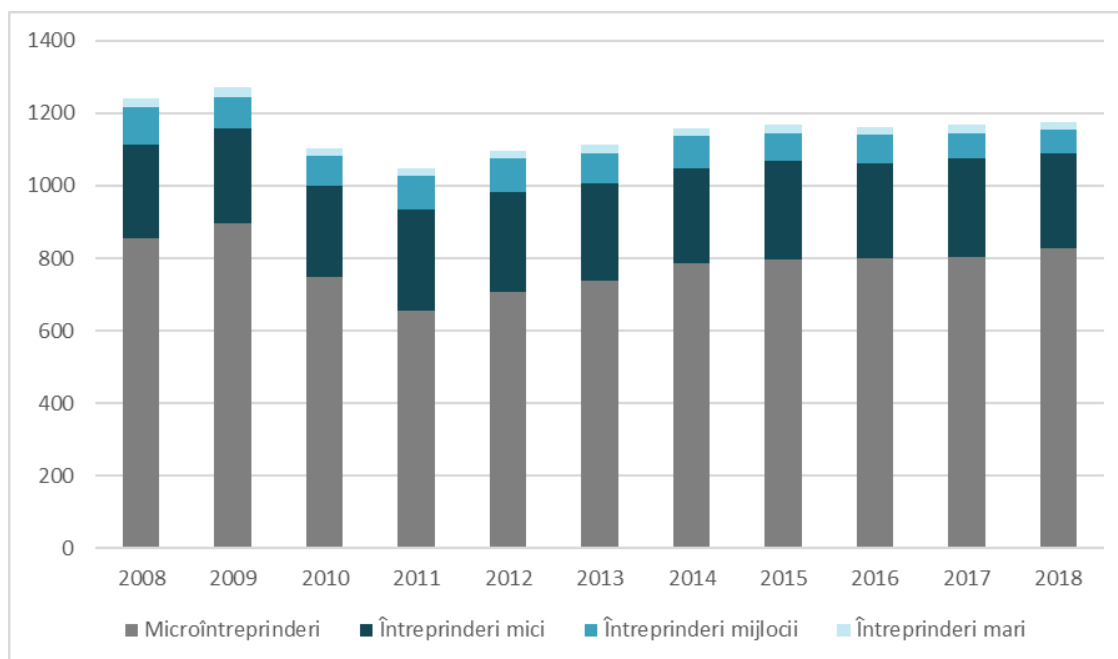
Valoarea cifrei de afaceri a unităților industriale din județul Buzău, a fost în anul 2018 de 7,936 md. lei (circa 1,7 md. Euro), înregistrându-se o creștere nominală cu 53,8% față de anul 2008 (echivalentul a 22% în Euro), în pofida faptului că numărul de salariați din sectorul industrial a scăzut cu 15,3% în acest interval. Astfel, se constată o creștere sporită a productivității muncii într-o perioadă de 10 ani de circa 82% în lei (44% în Euro). Acest lucru se întâmplă în contextul unui proces de modernizare a industriei, în care apar noi facilități de producție cu o valoare adăugată mult mai mare, comparativ cu cele intensive în muncă (precum producția de confecții sau încălțăminte în sistem lohn), care pierde treptat teren. Este de așteptat ca procesul în cauză să continue și în următoarea perioadă, urmând astfel o creștere a productivității muncii industriale pe fondul modernizării proceselor industriale de producție.

ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI AI ÎNTREPRINDERILOR CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚ

Conform Institutului Național de Statistică, la nivelul județului Buzău, în anul 2018, funcționau 1.177 de unități industriale locale active (care au o sediu/sucursale/puncte de lucru pe raza județului și au depus situațiile financiare anuale), cu 64 de unități mai puține față de anul 2008, înregistrându-se astfel o scădere relativă de 5,2%.

În 2018, din totalul de 1.117 de unități cu profil industrial, doar 22 dintre ele erau întreprinderi mari (peste 250 de salariați), cu 3 mai puține, față de anul 2008, când existau 25 astfel de entități, activând în diverse ramuri. Din cele 22 de fabrici mari din județ, 4 activau în ramura confecțiilor textile (Alison Hayes, London Fashion, Confex, Ring Textile Production RTP), 2 în industria textilă (Martelli Europe, Industria Filati), 2 în ramura maselor plastice (Romcarbon și Living Jumbo Industry), 2 în domeniul reciclării maselor plastice și a deșeurilor electrice și electronice (Greentech, Greenwee), 2 în domeniul metalurgic (Ductil Steel, Ductil), respectiv câte una în industria prelucrării cărnii de pasăre (Aaylex Prod), morăritului și panificației (Boromir Prod), tratării și distribuției apei potabile (Compania de Apă), sticlei (GlassCorp), extracției hidrocarburilor (Omv Petrom), colectării deșeurilor (Rer Sud), echipamentelor feroviare (Voestalpine Vae Apcarom), distribuției energiei electrice (Electrica), producției mobilei (Nikmob), producției de bere (Ursus Breweries).

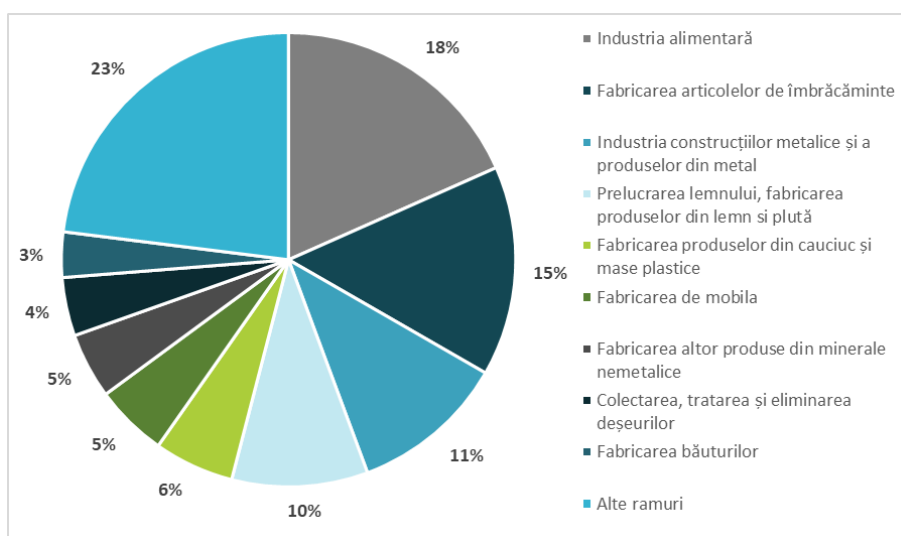
FIGURĂ 69 - NUMĂR DE UNITĂȚI INDUSTRIALE LOCALE ACTIVE DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește întreprinderile mijlocii (între 50-249 salariați), numărul acestora a fost de 66, cu 38 de unități mai puține față de 2008, din cauza fenomenelor de închidere și restructurare a unor fabrici pe fundalul crizei economice globale. Cele mai multe întreprinderi mijlocii activau, în 2018 în industria alimentară (11), fabricarea articolelor de încălțăminte (16), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (11), fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (5) etc. Microîntreprinderile reprezintă circa 70% din firmele industriale, iar întreprinderile mici – circa 22%. Cea mai mare parte de microîntreprinderi sunt afaceri de familie sau individuale.

FIGURĂ 70 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018

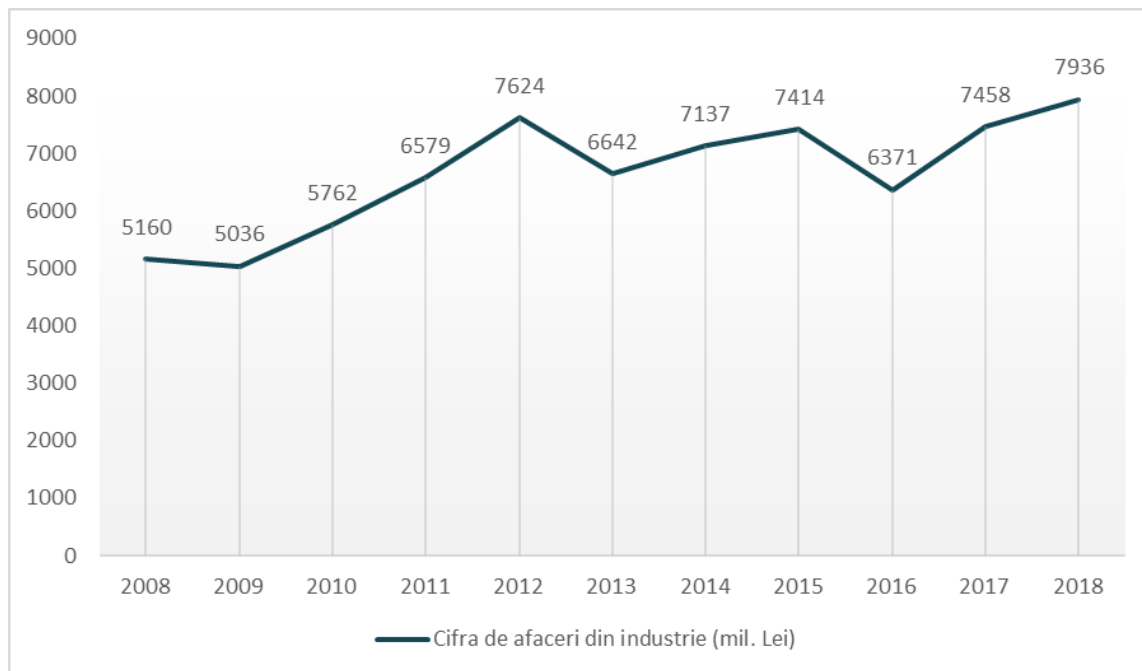

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În general, cele mai multe firme industriale din județ activau în ramurile: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (15%), industria alimentară (18%), prelucrarea lemnului (9%), industria construcțiilor

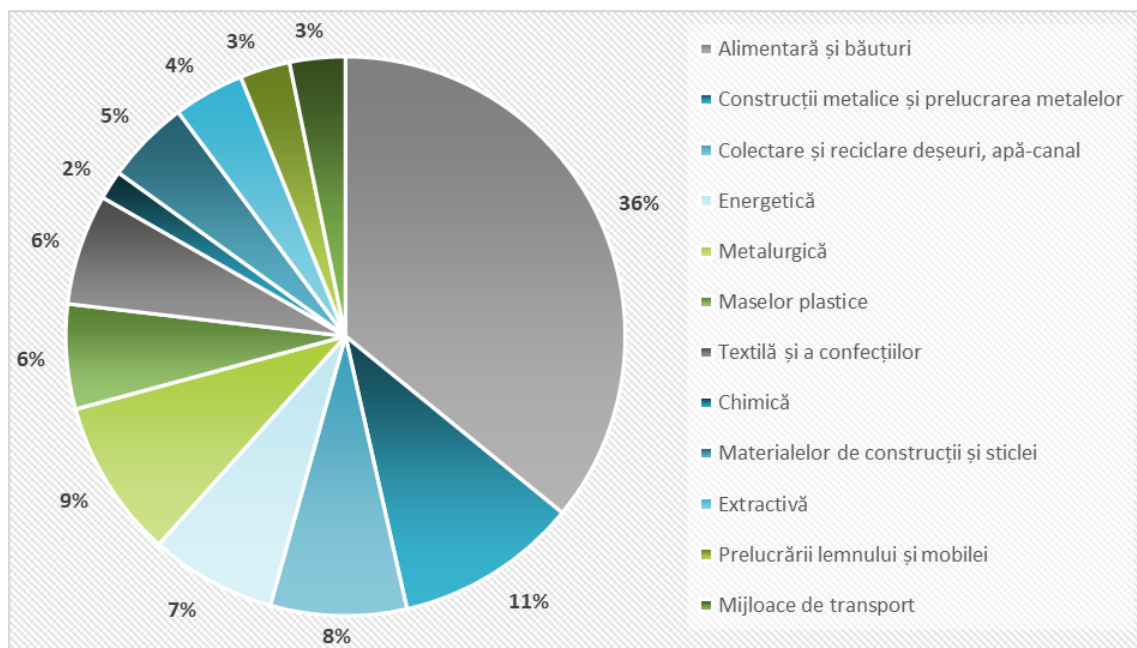
metalice și a produselor din metal (11%) etc. Comparativ cu 2008, numărul unităților economice a crescut în cazul industriei alimentare și de fabricare a articolelor de îmbrăcăminte – cu câte 16 unități fiecare, iar în cazul industriei construcțiilor metalice și industriei de prelucrare a lemnului – numărul de unități a scăzut.

FIGURĂ 71 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

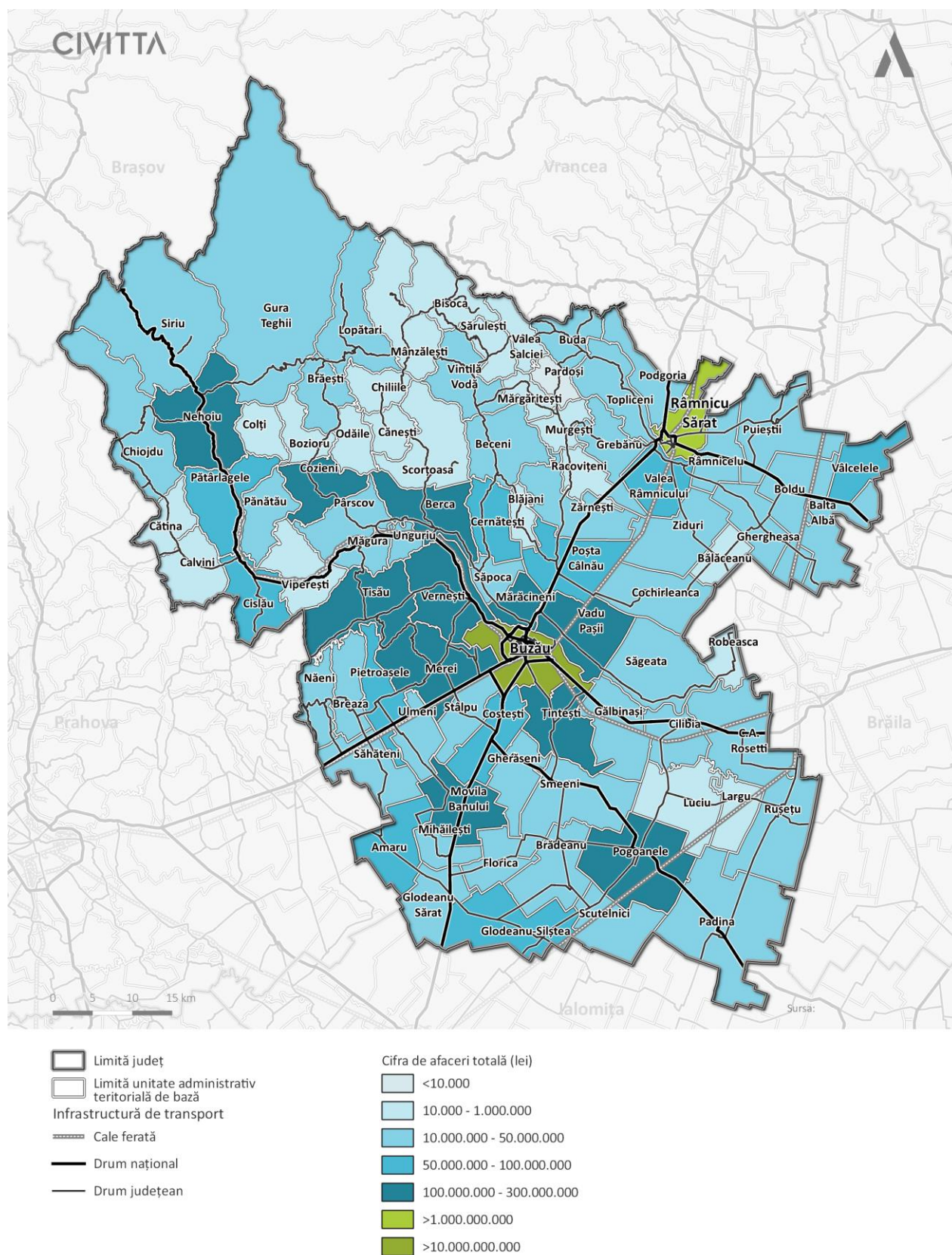
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 72 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 73 - CIFRA DE AFACERI TOTALĂ ÎN JUDEȚUL BUZĂU

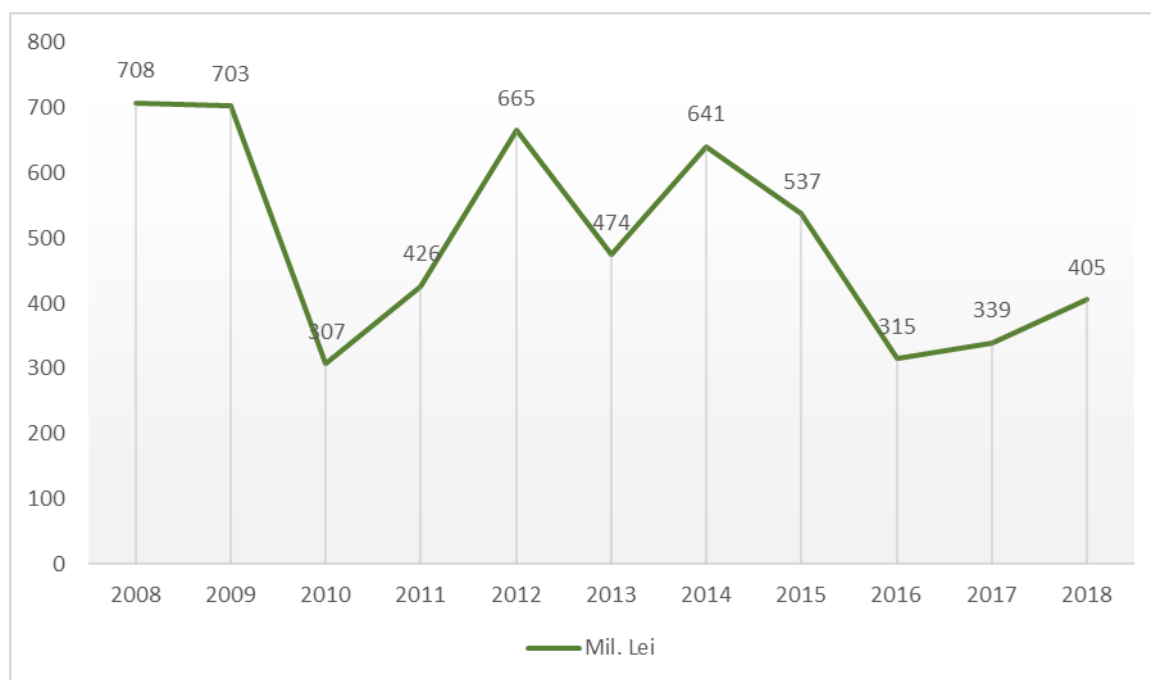

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

După cum am indicat anterior, cifra de afaceri a firmelor cu profil industrial din județul Buzău, în 2018, era de 7.936 mil lei, având o contribuție de 16,6% la cifra de afaceri a firmelor cu profil industrial din regiunea Sud-Est (locul III, după Constanța și Galați) și de circa 1,5% din producția industrială națională. În plus, Buzăul a înregistrat cea mai mare creștere a producției industriale din regiune, ajungând foarte aproape de performanța județului Galați, care era în perioada comunistă un hub de producție de prim rang, dar care suferă în prezent de declinul industriei metalurgice și de o accesibilitate mai redusă, ceea ce îl face puțin atractiv pentru investitorii privați.

Analizând pe ramuri, industria alimentară și a băuturilor, contribuit în anul 2018 cu 36% la producția industrială județeană (fără a include aici și contribuția sucursalei Agrana România, pentru care nu au putut fi colectate date, care probabil ar duce procentul la circa 40%). Aceasta a fost urmată de industria construcțiilor metalice și prelucrării metalelor (11%), cea metalurgică (9%), de producere a apei potabile, canalizării și epurării apelor uzate, colectării și reciclării deșeurilor (8%), energetică (7%), textilă și a confecțiilor (6%), maselor plastice și cauciucului (6%). Cele mai mici contribuții, veneau de la ramurile echipamente electronice și PC-uri, pielărie și încălțăminte, hârtie și tipărituri, automotive, reparații și instalării de echipamente, alte produse manufacturiere.

FIGURĂ 74 - INVESTIȚIILE NETE ALE UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform Institutului Național de Statistică, în 2018, investițiile nete ale unităților locale active cu profil industrial, erau în total de 405 mil. Lei, după cum urmează: 111 mil. Lei – industria extractivă, 237 mil. Lei – industria prelucrătoare, 5 mil. Lei – energetică, 52 mil. Lei – apă-canal, salubritate și gestionarea deșeurilor. După o lipsă de mai mulți ani, începând cu 2017, au început să apară mari investiții în ceea ce privește industria extractivă. Aceste investiții pot fi explicate prin prisma descoperirilor de gaze naturale de la C.A. Rosetti, pe platforma Caragele. Conform experților și autorităților, acesta fiind considerat cel mai mare zăcămint, pe uscat, descoperit în ultimii 30 de ani în România și este evaluat la minim de 4 md. Euro.

În dinamică, se poate observa că perioada crizei globale a afectat nivelul investițiilor private din industrie, mai ales în anii 2010-2011, urmând apoi o perioadă de redresare între 2012 și 2015. O altă scădere se poate evidenția și începând cu anul 2016. De asemenea, important de menționat faptul că în cazul industriei

energetice, nivelul de investiții este unul foarte redus, cu trend negativ, situația aplicabilă și în cazul apei, canalizării, salubrității și reciclării.

PRINCIPALELE RAMURI INDUSTRIALE ȘI DISTRIBUȚIA ACESTORA ÎN TERITORIUL. DOMENII DE EXCELENȚĂ

De-a lungul timpului, odată cu dezvoltarea societății și progresul tehnologic, ramurile industriale și importanța acestora au cunoscut diverse variații. Acest fenomen poate explica și evoluțiile anumitor ramuri industriale din județul Buzău. În prezent, dintre ramurile industriale care au impact semnificativ asupra economiei județului, sunt:

- Ramuri industriale care au o pondere importantă în economia județului Buzău:
- Industria alimentară și a băuturilor: dat fiind faptul că există o cerere internă în creștere pentru produse alimentare și că județul dispune de resurse importante de materie primă, precum și de o tradiție îndelungată în domeniu (a se vedea numeroase produse tradiționale atestate, de ex. în industria cărnii, panificației, lactatelor sau vinului), industria alimentară și a băuturilor este foarte bine dezvoltată. Aceasta se bazează pe producția de ulei, bere, carne de pasăre, malț pentru bere, vinuri, zahăr, produse de morărit și panificație, conserve legume-fructe, lactate și brânzeturi, nutrețuri combinate etc. Cele mai multe fabrici din acest domeniu sunt concentrate în municipiul Buzău, respectiv în municipiul Râmnicu Sărat.
- Industria maselor plastice, inclusiv a celor reciclate: este un punct forte al județului Buzău în context național și se bazează pe următoarele linii de activități: reciclare deșeuri din plastic și DEEE, prelucrarea polietilenei, polipropilenei, PVC-ului, producția de polistiren, filtre, echipamentelor de protecție, ambalaje (de ex. saci), țevi, fibre sintetice poliesterice, ambalaje, țevi și tuburi din poliester armat cu fibră de sticlă, tâmplărie PVC etc. Un pas important în dezvoltarea acestei industrii în județul Buzău a fost prezența grupului Green Group, care deține un adevărat holding. Majoritatea fabricilor de acest profil sunt concentrate în municipiul Buzău, unde a existat încă din perioada comunistă un important producător de profil.
- Industria producerii și prelucrării metalelor - ramură a industriei, care în județul Buzău, se bazează pe fabrici care produc: sârmă, oțel beton, bare laminate, plase de sârmă, cuie, electrozi și echipament de sudură, piese turnate din aluminiu, piese metalice obținute prin deformare plastică, ambutisate, prelucrate mecanic și tratate pentru industria petrochimică, structuri mecano-sudate, confecții metalice, produse din carburi metalice, piese strunjite, frezate, rectificate, vase sub presiune, schimbătoare de căldură coloane, vase de stocare, butoaie, cuptoare, unități SKID. Pentru industria petrochimică se produc: structuri metalice industriale, recipiente statice și sub presiune, sisteme de evacuare gaze, canale de aer etc. De asemenea, se mai produc: structuri metalice, linii de producție, oțel beton fasonat, fier forjat, carcase din oțel, construcții metalice și utilaje pentru industria materialelor de construcții, structuri metalice pentru linii electrice, plase sudate, tablă cutată, jgheaburi, aparate de cale ferată – șuruburi pentru fixarea șinelor, piese uzate, batiuri, carcase, reductoare, piese turnate, componente și echipamente pentru industria construcțiilor de mașini. Principalele fabrici sunt amplasate la Buzău, un important centru siderurgic al țării.
- Industria materialelor de construcții și a sticlei – specializată, în județ pe producția de: prefabricate din beton pentru structuri la cheie, infrastructură electrică și rutieră, parbrize auto, membrane bituminoase, benzi autoadezive, membrane PVC, produse cementoase, betoane, articole din beton și ipsos, cărămizi, traverse CF, pavele, borduri etc.
- Industria energetică și a echipamentelor electrice – extracția gazelor naturale, și aici amintim despre noul zăcămint de gaze naturale de la Caragele (C.A Rosetti), care e estimat la un preț minim de 4 miliarde dolari și care deja a generat un șir de investiții în ceea ce privește extracția gazelor naturale; extracția de petrol, producția de energie hidroelectrică, producția de energie în cogenerare, comerțul cu energie electrică și gaze naturale, automatizarea sectorului energetic, proiectarea și execuția de stații electrice, producția de echipamente de joasă și medie tensiune, cutii de transformare, blocuri de măsură, cleme, cabluri și conductor electrici, producția de energie fotovoltaică.

Ramuri industriale care au o pondere mai mică la economia județului, dar cu potențial sporit de creștere:

- Industria echipamentelor feroviare – ramură a industriei care are la bază producția de aparate de cale, respectiv producția de material rulant, echipamente de frânare, componente și accesorii (amintim aici Compania de Fabricații Feroviare). În prezent, sunt preconizate investiții foarte mari pentru modernizarea infrastructurii feroviare din România fapt, ce poate influența pozitiv evoluția acestei ramuri industriale.
- Industria componentelor auto – se rezumă în prezent la mici producători de jaluzele laterale pentru autovehicule (ACS), plăcuțe de frână, saboți de frână, discuri de ambreiaj, ferodouri etc. Totuși, creșterea producției de autovehicule la nivel național, impulsionată de companiile Dacia-Renault și Ford, ar putea atrage noi producători de componente și în această zonă.

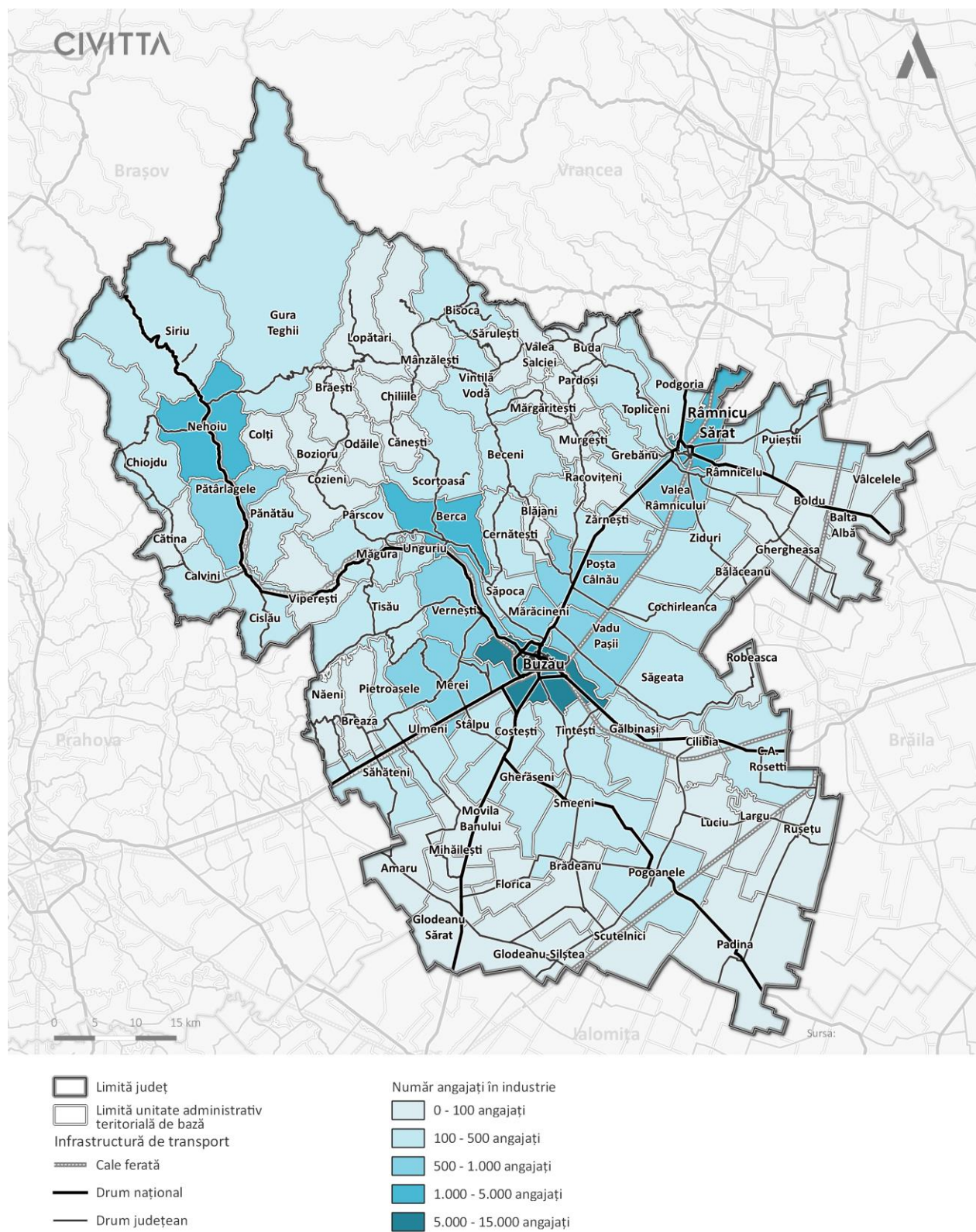
Ramuri industriale care au avut/au o contribuție importantă la economia județului, dar care acum se află în fază de declin:

- Industria confecțiilor textile – o ramură cu o lungă tradiție la nivel județean, cu o poziție de top în ceea ce privește numărul de salariați și volumul exporturilor, care și-a restrâns însă activitatea în ultimii ani, pe fondul creșterii costurilor de producție în sistem lohn. Așadar, branduri locale puternice, precum Confecția Râmnicu Sărat au dispărut de pe piață. Mai recent, și fabrica Alison Hayes din Buzău a operat reduceri de personal, închizând chiar o secție din județul învecinat din cauza problemelor cu forța de muncă. Șanse reale de supraviețuire au doar întreprinderile care produc sub brand propriu și se orientează către piața internă.
- Industria prelucrării lemnului și a mobilei – marcată în ultima perioadă de dispariția combinatului de prelucrare a lemnului FORESTA Nehoiu sau a producătorului de panouri Natural Est, care a condus la o restrângere masivă a producției din domeniu. Și fabrica de mobilă NIKMOB din același oraș și-a redus activitatea după 2015, pe fondul creșterii prețului la materii prime, energie, și altele, fapt ce a redus atractivitatea mobilierului buzoian pe plan extern.

FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ ÎN INDUSTRIE

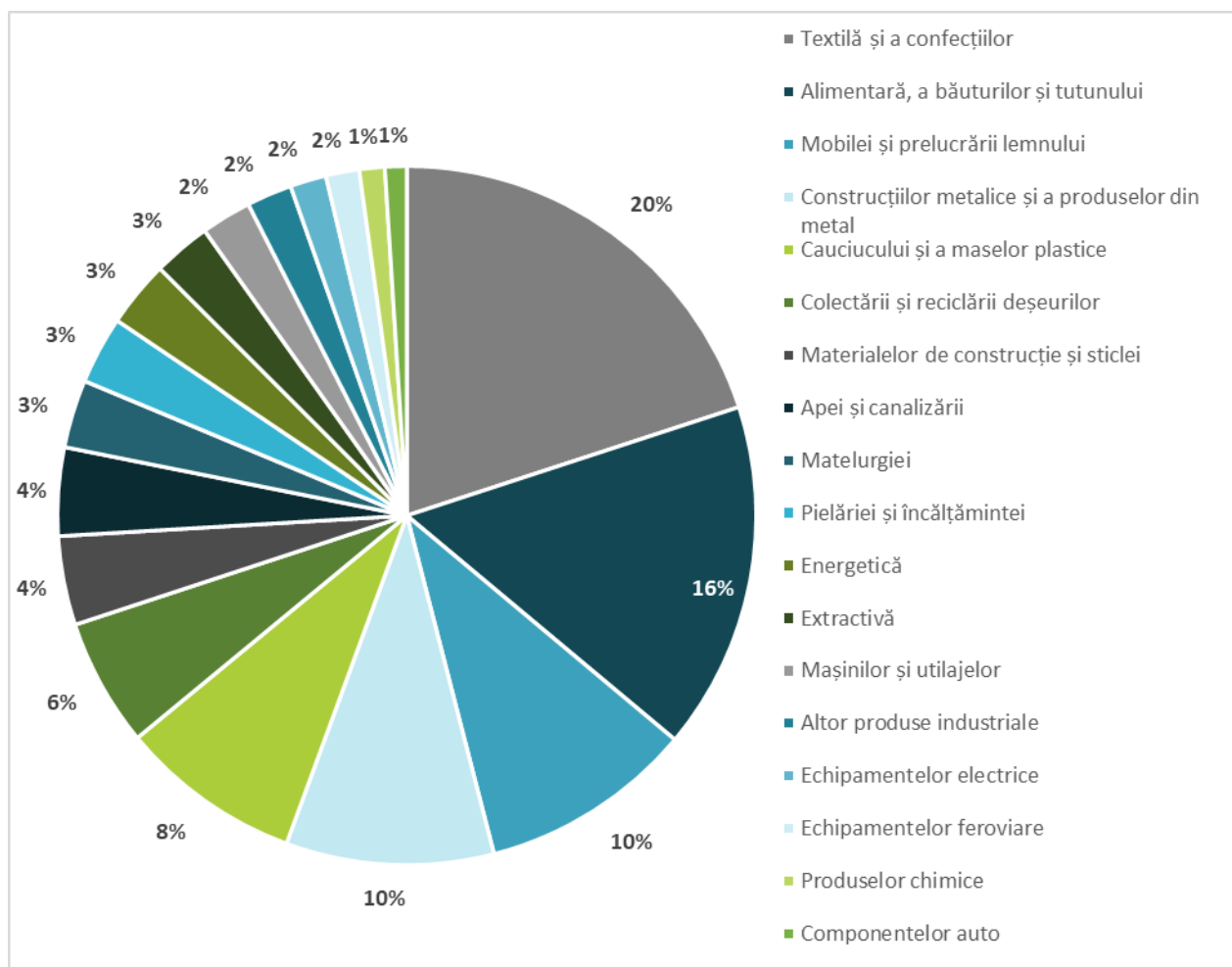
Conform Institutului Național de Statistică, la finalul anului 2018, la nivelul județului Buzău, 5.733 (20%) erau angajate în industria fabricării produselor textil și a articolelor de îmbrăcăminte, 4.632 (16%) de persoane erau angajate în industria alimentară și a băuturilor, 2.844 (10%) în industria prelucrării lemnului și a mobilei și 2.759 (10%) în industria construcțiilor metalice și a produselor din metal. În total, în sectorul industrial al județului activau 28.716 salariați, cu 12,3% mai puțin decât în 2008, când se raportau 32.759 salariați. Această scădere poate fi explicată prin închiderea unor unități cu profil industrial, emigrarea persoanelor sau slaba salarizare. În perioada 2008-2018 numărul angajaților a scăzut semnificativ în industria textilă și a confecțiilor (-1.900), a prelucrării lemnului și mobilei (-1.200), a construcțiilor metalice și produselor din metal (-900), a mașinilor și utilajelor (-600), a extracției de petrol și gaze, inclusiv servicii a energiei (-600). Creșteri ale efectivului de angajați s-a înregistrat în ramura maselor plastice (+800), colectării și reciclării deșeurilor (+700), captării și tratării apei (+400), metalurgică (+200), a materialelor de construcții și sticlei (+100), a reparațiilor și instalărilor de echipamente (+100).

FIGURĂ 75 - NUMĂRUL DE ANGAJAȚI ÎN INDUSTRIE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

FIGURĂ 76 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI AI UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL INDUSTRIAL DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018

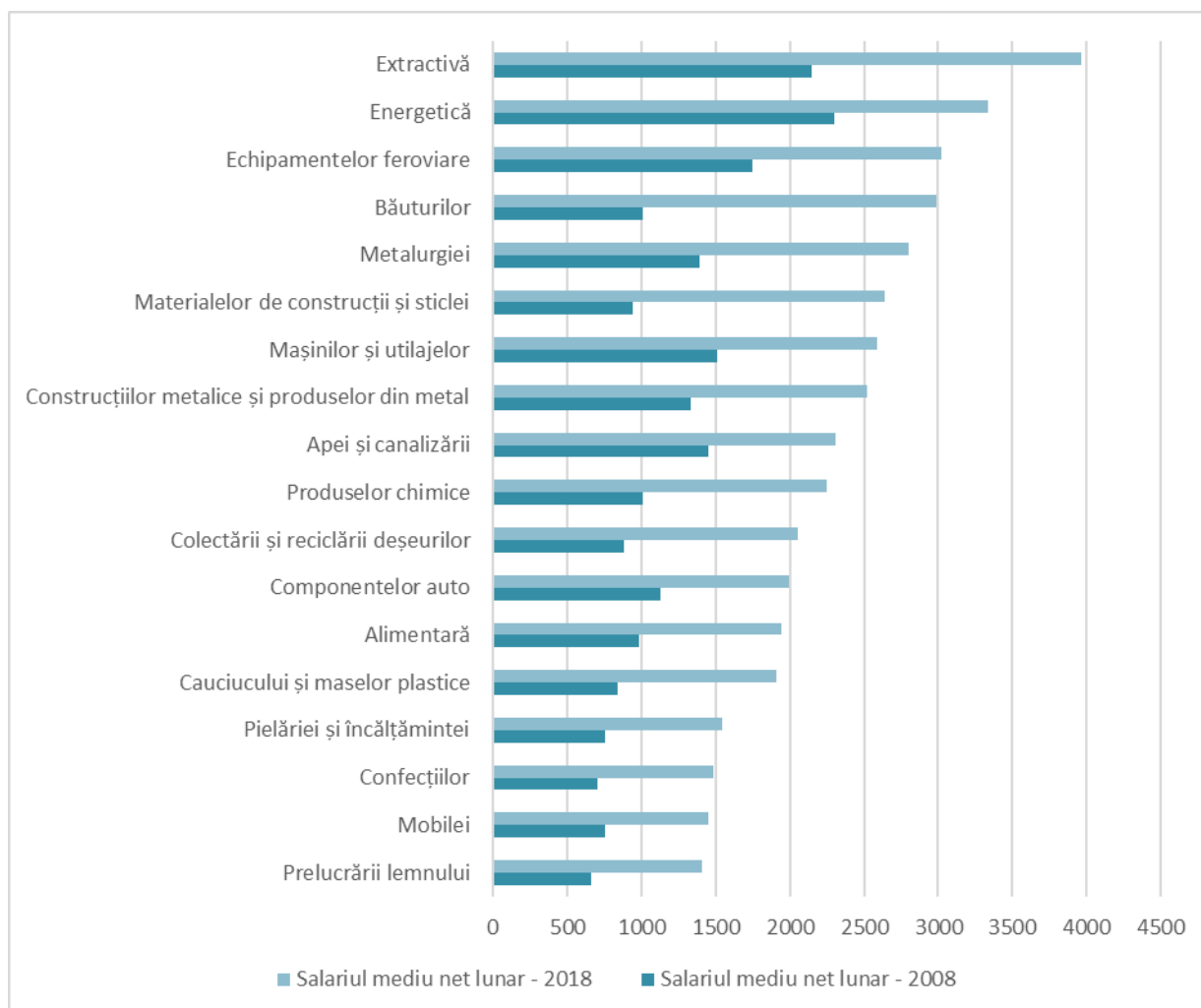
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În 2018, la nivelul județului Buzău, salariul mediu net lunar în industrie a fost de 2.128 lei (455 Euro). În comparație cu anul 2008, a fost înregistrată o creștere nominală de circa 75,6% (+38% în Euro). Totuși, salariul mediu din industria buzoiană era mai mic cu 7,3% față de media regională și cu 14,5% sub media națională.

Cele mai mari salarii din județ le ofereau în anul 2018 companiile industriale din ramurile echipamentelor feroviare (3.021 lei), băuturilor (2.991 lei), metalurgiei (2.803 lei), materialelor de construcții și sticlei (2.640 lei), mașinilor și utilajelor (2.593 lei) și construcțiilor metalice (2.518 lei). Per ansamblu, acestea angajează circa 30% din personalul din industria județului.

La polul opus, cele mai mici salarii, apropiate de minimul pe economie, se plăteau de către firme din ramurile prelucrării lemnului (1.414 lei), mobilei (1.451 lei), confecțiilor textile (1.483 lei), pielăriei și încălțămintei (1.547 lei). Acestea reunesc aproape 1/3 dintre salariații din județ, dar se află în declin, una dintre cauze fiind chiar nivelul de salarizare.

FIGURĂ 77 - SALARIUL MEDIU NET LUNAR PE PRINCIPALELE RAMURI ALE INDUSTRIEI, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018 (LEI)

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

SUPRASTRUCTURI INDUSTRIALE (REȚELE DE PRODUCȚIE)

În ultimii ani, a crescut tot mai mult numărul și importanța structurilor asociative de tip cluster în peisajul economic general al României, dar mai ales al U.E.. Acestea au menirea de a crește competitivitatea întreprinderilor locale, prin stimularea colaborării pe verticală și orizontală între companii, entități de cercetare-inovare, administrații, organizații catalizator etc. Prin astfel de colaborări se pot obține economii de scară, sub forma investițiilor în comun, este stimulat transferul tehnologic dinspre sectorul academic spre ramurile de producție, crește vizibilitatea produselor membrilor pe plan intern și extern etc. La nivelul regiunii Sud-Est, din care face parte și județul Buzău, au fost înregistrate și funcționează următoarele cluster: Clusterul Regional pentru Sănătate "Dunărea De Jos" (sănătate), clusterul regional "GREEN Solutions Low Danube" (ecologie), clusterul „MEDGREEN” (ecotehnologii și surse alternative de energie), clusterul "Tradiții Manufactură Viitor" și clusterul "Romanian River Transport" (porturi interioare din România). Din județul Buzău, întreprinderea SC Datsa Textil Buzau SRL care activează în domeniul producției de pulovere tricotate și jachete, face parte din clusterul „Tradiții Manufactură Viitor”. O astfel de participare și implicare redusă în cadrul clusterelor regionale are și va avea un impact negativ asupra dezvoltării și competitivității economice. De asemenea, două fabrici de mobilă din Buzău fac parte din Clusterul "Danube Furniture".

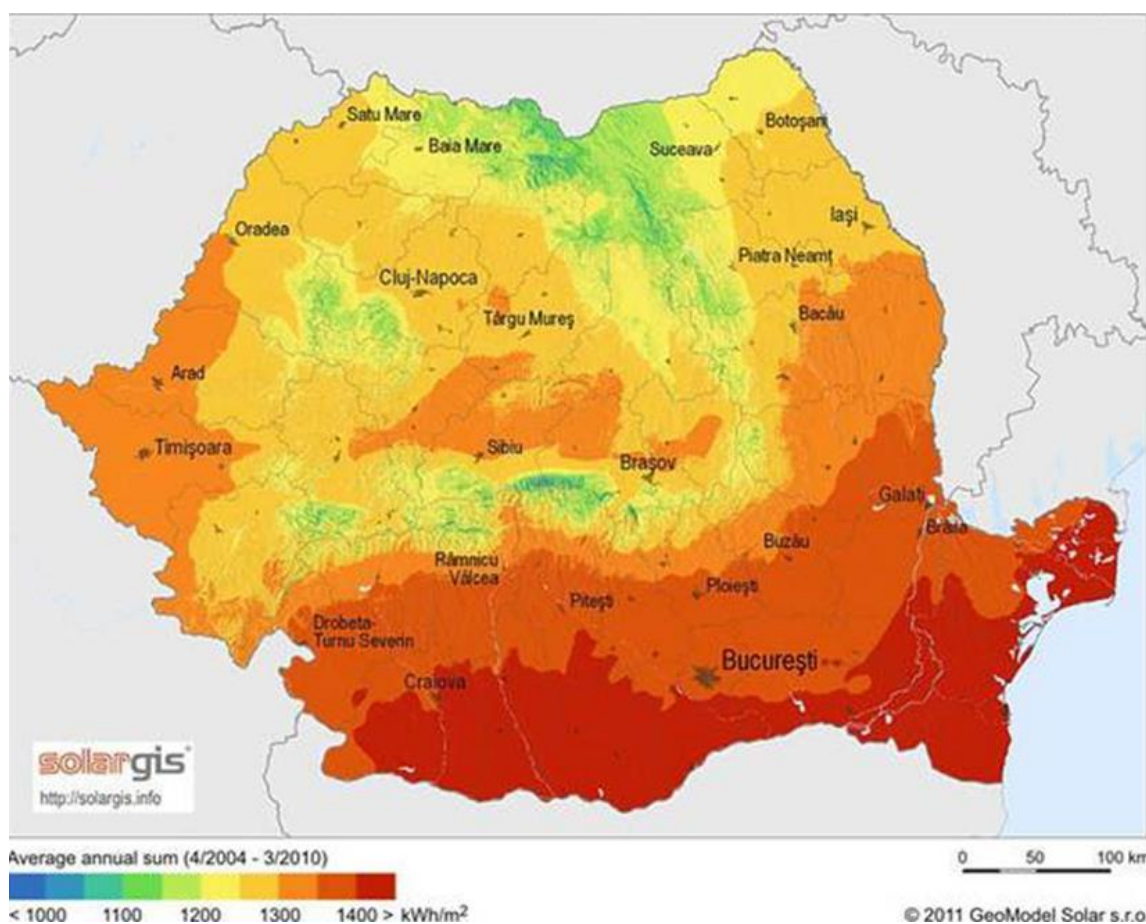
În schimb, mai multe firme cu profil industrial din mediul rural sunt membre ale Grupurilor de Acțiune Locală (GAL), alături de primării, fermieri, ONG-uri etc., având posibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile pentru proiecte de investiții la sate.

3.3.2. ENERGIA

RESURSELE ENERGETICE DISPONIBILE LA NIVEL JUDEȚEAN

Conform studiilor și rapoartelor SOLGRIS, la nivelul județului Buzău, potențialul energetic al resurselor regenerabile era considerat unul înalt, existând premise pentru producția de energie fotovoltaică. În zona de câmpie a județului se înregistrează o intensitate a radiațiilor solare de peste 1.400 kWh/mp/an, în timp ce în zonele subcarpatice și montane acesta ajunge la 1.250-1.400 kWh/mp/an. Astfel, la nivelul județului sunt localități în care deja sunt instalate panouri fotovoltaice, precum și firme care activează în domeniu.

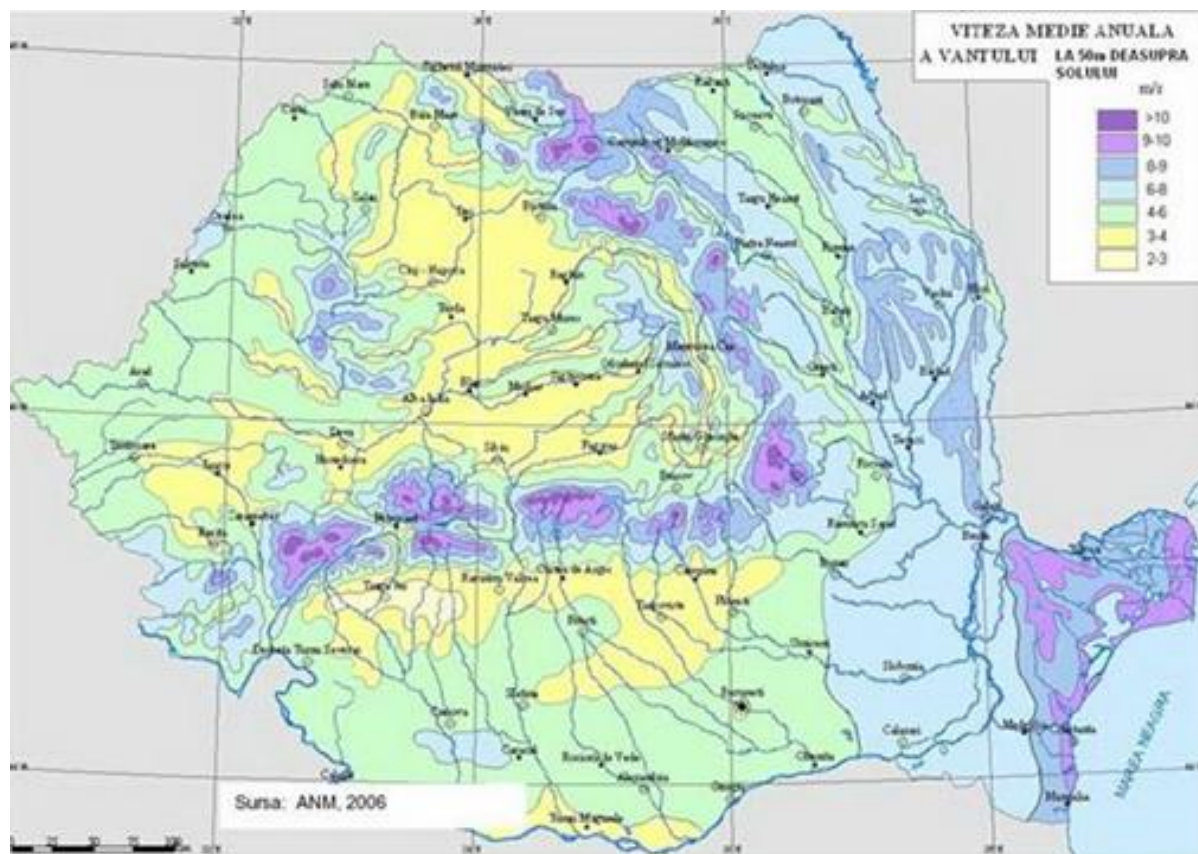
FIGURĂ 78 - IRADIAȚIA GLOBALĂ ORIZONTALĂ ÎN ROMÂNIA

Sursa: SOLARGIS

Analizând potențialul eolian, constatăm că în județul Buzău există un potențial relativ ridicat de producție. Astfel, în zona joasă de sud-est se înregistrează o viteză medie a vântului de circa 6-8m/s, iar în zona montană poate ajunge și la 9-10 m/s.

FIGURĂ 79 - VITEZA MEDIE ANUALĂ A VÂNTULUI LA 50 M DEASUPRA SOLULUI ÎN ROMÂNIA

Sursa: ANM. 2006

În județul Buzău există suprafețe mari de terenuri agricole, ceea ce înseamnă un potențial de generare a biomasei agricole. Spre exemplu, în urma valorificării de deșeuri din gospodării și ferme, ar rezulta un volum de energie 348Tj, valoare ce clasează județul pe poziții medii la nivel de țară.

În ceea ce privește micro-hidroenergia, în județul Buzău există potențial de valorificare a acesteia în zona montană și subcarpatică, în special pe afluenții râului Buzău. Totuși, este important ca aceste investiții să fie gestionate rațional și cu precauție, întrucât pot duce la dezechilibrarea biodiversității din zonă.

În altă ordine de idei, în județul Buzău nu au fost identificate resurse pentru a produce energie geotermală. În prezent, nu există o strategie în domeniul eficienței energetice pe plan județean, astfel de documente existând însă la nivelul centrelor urbane (Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă – PAED).

CAPACITĂȚILE DE PRODUCERE A ENERGIEI ȘI VALORIFICARE ACESTORA ÎN SCOP ENERGETIC

În prezent, în județul Buzău funcționează diverse unități de producere a energiei electrice. În ceea ce privește producerea energiei pe bază de combustibili clasici (gaze naturale, cărbune, etc.), mici unități funcționale există în apropierea sondelor de petrol și gaze, respectiv la Amaru cu capacitatea de 0,5MW și la Bărbuncești – 2,134 MW.

Centralele hidroenergetice reprezintă un aspect important al industriei energetice din județul Buzău. Astfel, amintim unități de producție la Nehoiașu (42 MW), Cândești (11,45 MW), Vernești (11,8 MW), Simileasca (11,7 MW), Lopătari (0,8 MW). În același context, este important să menționăm despre intenția de a se construi, înainte de 1990, hidrocentrale și lângă municipiul Buzău (Buzău I – 11 MW și Buzău II – 10,5 MW), însă proiectul a fost abandonat ulterior.

În același context al energiei din surse regenerabile, remarcăm și parcurile fotovoltaice/ panourile solare, care existau la: Săhăteni (3 unități cu capacitate totală de 15,9 MW), Țintești (12,1 MW), Stâlp (4 unități cu capacitate totală de 10 MW), Buzău (3 unități cu capacitatea totală de 1,261 MW), Topliceni (2,5 MW), Pietroasele (0,015 MW), Săpoca (0,087 MW), Vadu Pașii (0,005 MW), Costești (0,016 MW), Podgoria (0,02 MW), Berca (0,015 MW).

În ceea ce privește potențialul eolian al județului Buzău, acesta este valorificat în scop energetic la Topliceni (10 MW), Luciu-Pogoanele (8 MW), Grebănu (9,9 MW).

De asemenea, pe teritoriul județului, nu au fost înregistrate unități de producerea a energiei electrice din biomasă sau biogaz. În schimb, la Buzău funcționează în PPP o centrală de cogenerare care alimentează sistemul centralizat de termoficare din municipiu (circa 12.000 de abonați). În vara anului 2019 societatea a intrat însă în insolvență din cauza datoriilor mari acumulate față de furnizorul de gaze naturale ENGIE.

Investițiile și perspectivele din sectorul energetic reprezintă o parte tot mai importantă în activitatea economică modernă, în contextul practicării unei economii cu standarde ecologice ridicate.. În contextul investițiilor, recent, o firmă olandeză a prezentat interes pentru crearea și instalarea de parcuri eoliene, cu o capacitate totală în județul Buzău de circa 500MW. Acest proiect a provocat diverse controverse, în ideea în care energia produsă pe teritoriul României, de către aceste parcuri eoliene ar fi exportată către Olanda. Renunțarea la stimulente guvernamentale pentru investiții în unități de producere a energiei regenerabile încă din anul 2013 a stopat însă multe proiecte private din domeniu, inclusiv în județul Buzău.

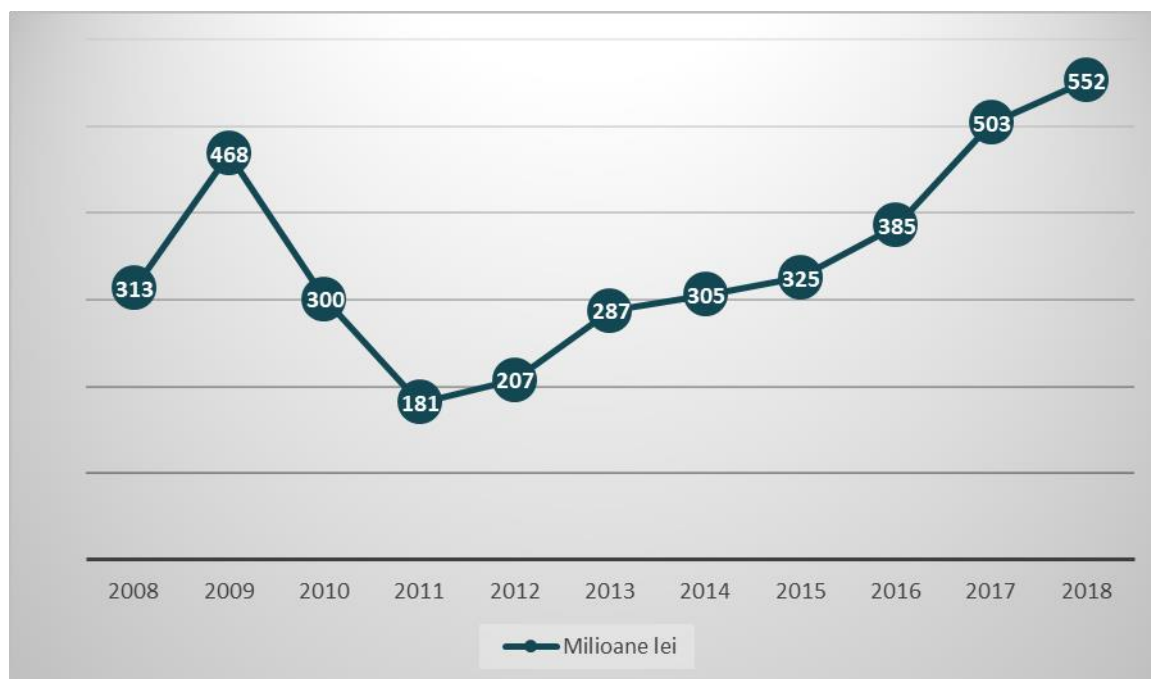
ANALIZA PRINCIPALILOR INDICATORI AI ÎNTREPRINDERILOR DIN SECTORUL ENERGETIC DIN JUDEȚ

Conform Institutului Național de Statistică, în 2018, la nivelul județului Buzău existau 18 unități locale active în sectorul energetic, cu 4 mai multe față de anul 2008, când erau doar 14. Dintre acestea, 13 erau microîntreprinderi, 4 erau întreprinderi mici sau mijlocii și una era întreprindere mare (operatorul de distribuție Electrica Muntenia Nord).

În ceea ce privește cifra de afaceri însumată a firmelor cu profil energetic din județul Buzău, aceasta era în 2018 de circa 552 mil. Lei (aprox. 119 mil. Euro), în creștere nominală cu circa 76% față de anul 2008, când a fost înregistrată o cifră de afaceri de circa 313 mil. Lei. Totuși, aceste valori nu includ toate încasările din domeniu, unele companii active pe piața locală (precum Distrigaz Sud Rețele, Engie România, Transgaz, Transelectrica etc. având sediul în alte județe).

Efectivul salariaților al firmelor cu profil energetic din județul Buzău se ridică la 883 de angajați în 2018, în scădere cu 25,4% față de anul 2008, pe fondul eficientizării activității de producție, transport și distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, dar și a restrângerii sistemelor centralizate de termoficare.

FIGURĂ 80 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN SECTORUL ENERGETIC DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește câștigul salarial mediu lunar net din sectorul energetic, în anul 2018 acesta a fost de 3.338 lei, în creștere nominală cu 45% față de anul 2008 și al doilea cel mai ridicat din industria buzoiană. Totuși, comparativ cu media regională, salariul mediu lunar net din sectorul energetic din județul Buzău este mai mic cu 26,8%, iar în comparație cu media națională cu 12,5% mai mic.

Investițiile nete ale firmelor cu profil energetic au fost de circa 5 mil. Lei, în 2018, de peste 20 ori mai reduse decât nivelul de 114 mil. Lei din 2008. Scăderea drastică este un rezultat al unui cumul de factori, inclusiv a politicilor guvernamentale în domeniul producției de energie regenerabilă. Se poate observa aceeași dinamică negativă și la nivelul regiunii Sud-Est.

3.3.3. CONSTRUCȚIILE

DINAMICA ACTIVITĂȚII ÎN SECTORUL CONSTRUCȚIILOR

Analizând istoric, putem observa că sectorul construcțiilor a cunoscut diverse forme de dezvoltare și influențe. Spre exemplu, în perioada interbelică, majoritatea lucrărilor de construcții se realizau direct de către proprietari, într-o regie proprie, uneori fiind prezenți și meseriași cu diferite specialități, de regulă, în cazul unor lucrări mai complexe. Însă, odată cu instaurarea regimului comunist, în țară a luat amploare un program de investiții în toate tipurile de infrastructură. În acest scop, au fost înființate mai multe întreprinderi sau șantiere specializate în județ, în domeniul precum construcțiile și montajul, îmbunătățirile funciare, construcțiile hidrotehnice, instalațiile etc. De asemenea, odată cu extinderea ramurei construcțiilor, precum și a înființării întreprinderilor din acest domeniu, au apărut și locuri de muncă, aproape 10.000 de locuitori fiind angajați în construcții înainte de 1990.

Odată cu prăbușirea sistemului comunist și trecerea la economia de piață, investițiile publice s-au restrâns, și cele mai multe unități din domeniul construcțiilor s-au desființat sau restructurat, astfel că în 1998 numărul angajaților din domeniu scăzuse deja la jumătate. Unitățile care s-au restructurat și au supraviețuit au trecut în sectorul privat, adaptându-se noilor cerințe de piață. De asemenea, numeroși specialiști în construcții au început să lucreze pe cont propriu în regiune sau în străinătate. A crescut și numărul de

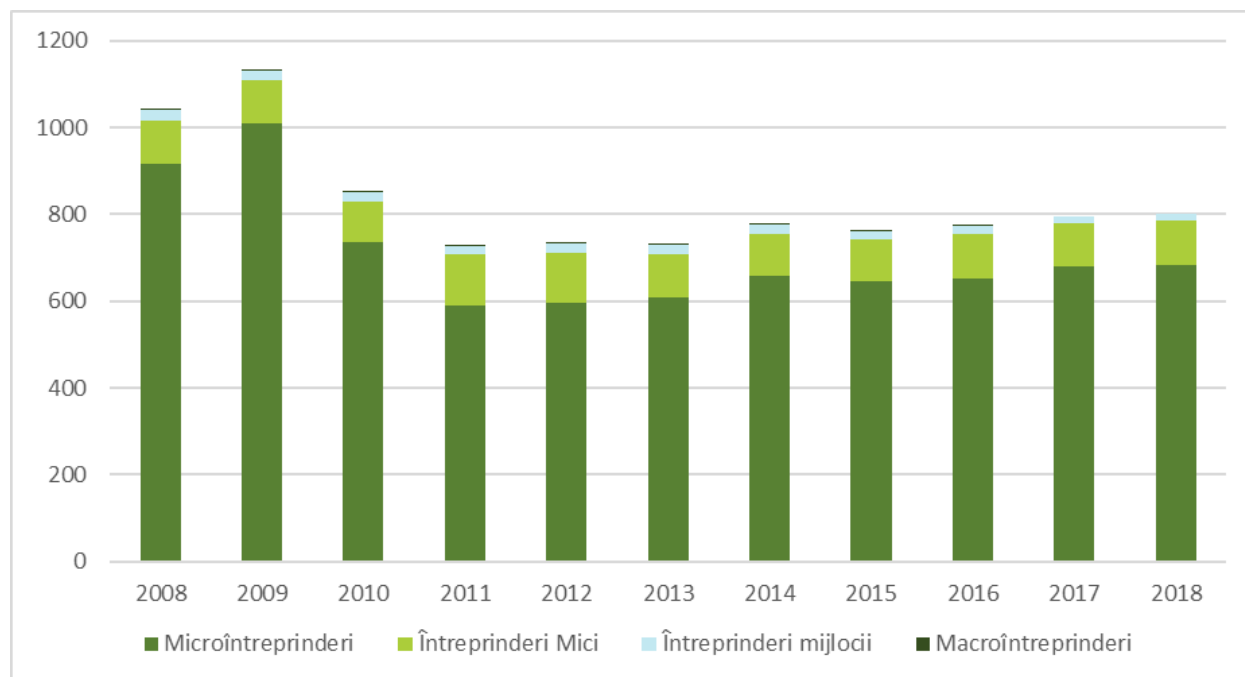
antreprenori locali, cu mici afaceri în sectorul construcțiilor. În contextul în care piața de construcții din județ este una relativ redusă, construindu-se un număr mic de locuințe și lipsind proiecte majore de infrastructură de transport, multe companii locale s-au reorientat către lucrări din Capitală sau din alte județe mai dezvoltate.

ANALIZA INDICATORILOR PRINCIPALI AI ÎNTREPRINDERILOR DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚ

Conform INS, în 2018, la nivelul județului Buzău, erau un număr de 800 de întreprinderi active în domeniul construcțiilor, în scădere cu 23% față de anul 2008. Sectorul construcțiilor a avut puternic de suferit în urma crizei economice din 2008, reducându-se semnificativ valoarea investițiilor publice, dar și cererea de pe piața rezidențială. Pe clase de mărime, INS raporta un număr de 682 de microîntreprinderi, 103 întreprinderi mici și 15 întreprinderi mijlocii, fără a exista nicio întreprindere mare în județ.

Cele mai importante unități de profil din județ sunt: Concas (o unitate complexă înființată în perioada comunistă și privatizată după 1990, care execută o gamă largă de construcții, are departamente de proiectare, producție industrială pentru construcții, parc extins de utilaje, laborator de încercări și care este un important dezvoltator rezidențial în Focșani și Buzău); Hidroconstrucția (care s-a dezvoltat pe structura fostului șantier de la amenajarea hidroenergetică Siriu-Surduc, reprofilându-se ulterior și pe alte tipuri de lucrări), Conferic (cu profil construcții de drumuri și poduri, civile, deszăpezire, producție de asfalt și betoane), și Mekan Construcț (construcții de drumuri, poduri, extracție pietriș, dezvoltări imobiliare).

FIGURĂ 81 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018

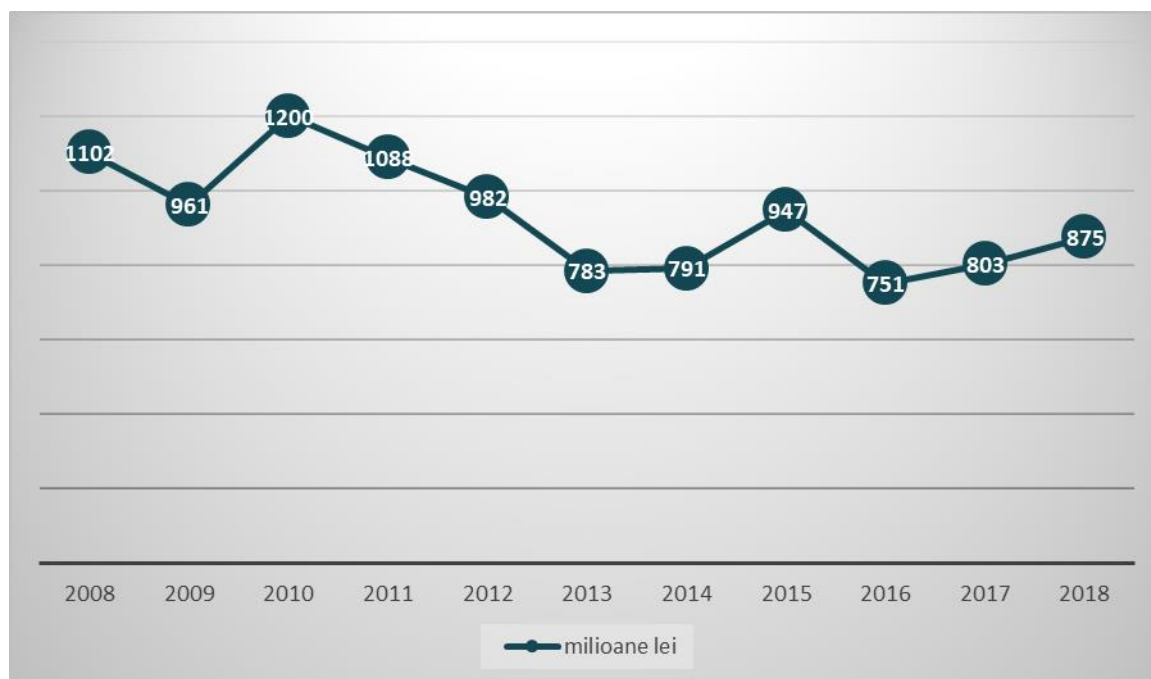

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cu privire la cifra de afaceri a întreprinderilor din sectorul construcțiilor, în 2018, INS raporta, un total de circa 875 mil. Lei (circa 188 mil. Euro). Comparativ cu anul 2008, a fost înregistrată o scădere cu circa 20,6%. După cum am indicat mai sus, volumul afacerilor din domeniu este strâns legat de dinamica pieței rezidențiale locale, respectiv de nivelului investițiilor publice în infrastructura mare (căi ferate, autostrăzi, drumuri, alimentări cu apă, canalizări etc.) Odată cu deblocarea sau începerea unor noi proiecte mari de

infrastructură în această zonă a țării, se preconizează și o creștere a cifrei de afaceri a unităților active din sectorul construcțiilor.

FIGURĂ 82 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

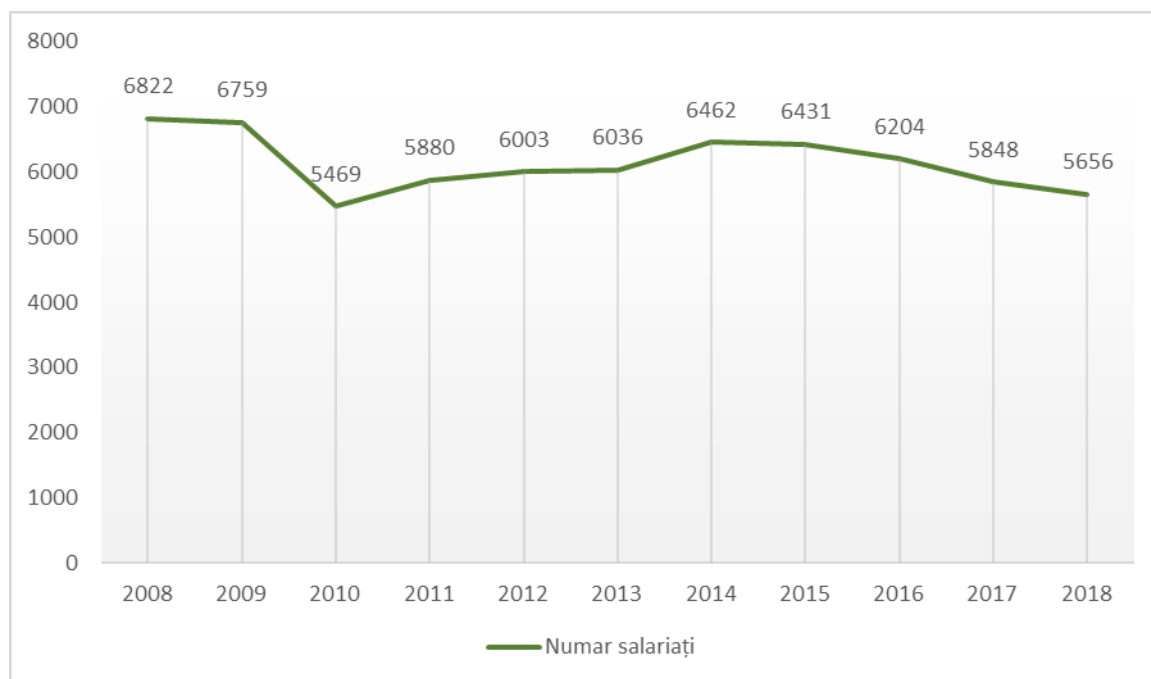
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Investițiile nete realizate de unitățile locale active cu profil de construcții din județul Buzău, însumau, la nivelul anului 2018, 58 mil. Lei (circa 12,4 mil. Euro). Față de anul 2008, a fost înregistrată o scădere de circa 37%, strâns legată de evoluția cifrei de afaceri din domeniu, care a scăzut la rândul ei. În termeni absoluți și relativi (7,5% din totalul investițiilor private), sectorul construcțiilor se plasează pe locul 5 la nivel județean în ceea ce privește volumul de investiții al companiilor, fiind depășit de industria prelucrătoare, comerț, industria extractivă și transporturi. Ca și procent din cifra de afaceri, nivelul de investiții din domeniul construcții depășește doar industria energetică, industria prelucrătoare, comerțul și sectorul de alte activități de servicii colective și sociale. Totuși, investițiile sunt indispensabile acestui sector, deoarece este nevoie de o permanentă tehnologizare și modernizare, pentru a face față cerințelor pieții și a-și menține competitivitatea în raport cu companiile cu capital străin tot mai prezente pe piața autohtonă.

ANALIZA FORȚEI DE MUNCĂ DIN SECTORUL CONSTRUCȚIILOR

În ceea ce privește numărul de salariați ai unităților locale active din sectorul construcțiilor, acesta era în 2018 de 5.656 de persoane, cu 17% mai puțini față de anul 2008. Numărul salariaților din sectorul construcțiilor reprezenta circa 6,5% din numărul total al salariaților din județ, însă cu o tendință de scădere.

FIGURĂ 83 - EFECTIVUL DE SALARIAȚI DIN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

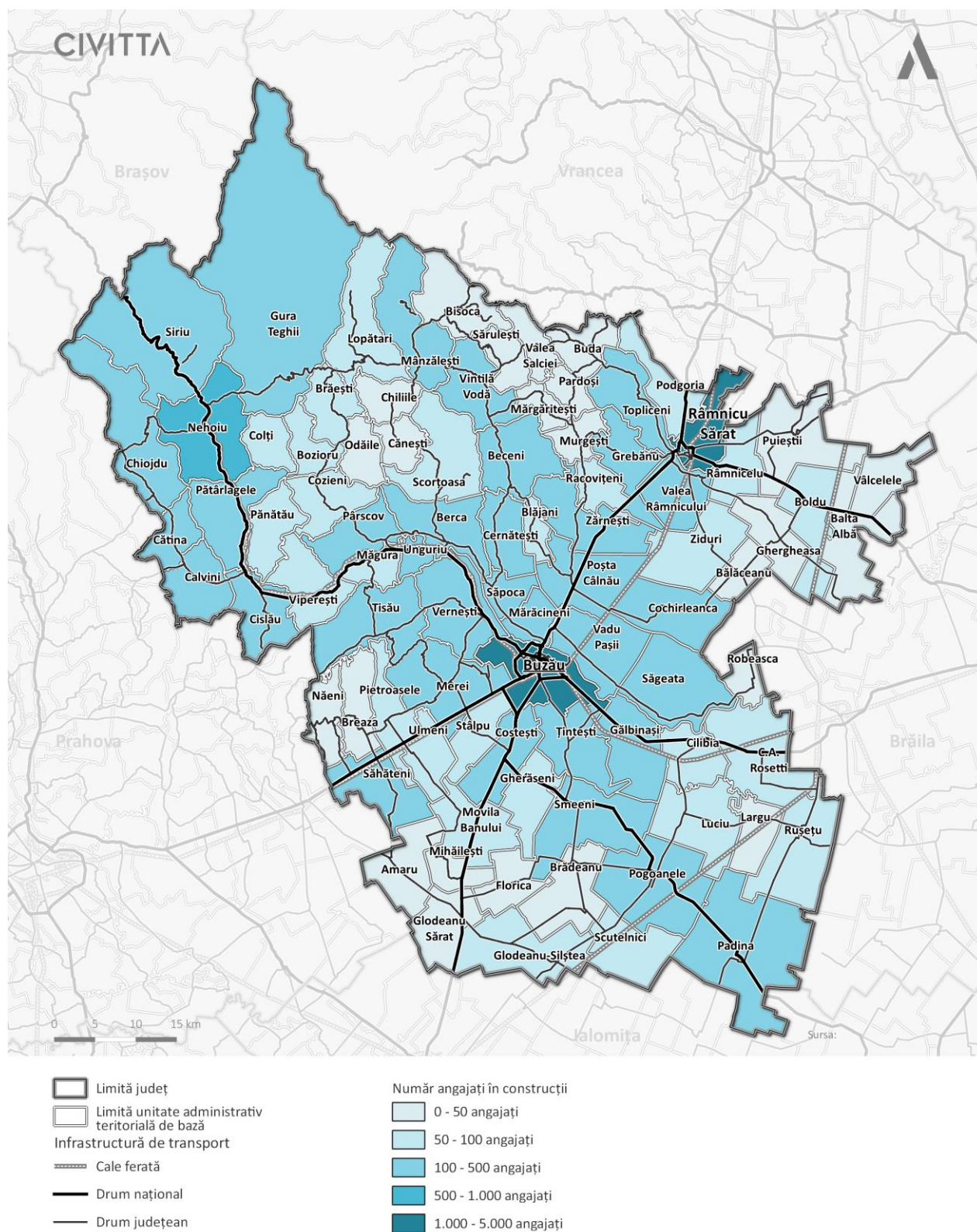

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

De asemenea, INS raporta un număr de 7.100 de persoane ocupate în sectorul construcțiilor, pentru anul 2018, ceea ce înseamnă că circa 1.500 de specialiști lucrează pe cont propriu în acest sector, în interiorul sau exteriorul țării. Astfel, asistăm la un proces de ocupare informală în sectorul construcțiilor.

Câștigul salarial mediu net lunar în sectorul construcțiilor din județ era în 2018 de 1.750 lei (370 Euro), în creștere nominală cu circa 65,7% (29% în Euro) comparativ cu anul 2008. Salariul mediu net lunar din sectorul construcțiilor din județul Buzău era cu 0,6% mai mic față de media regională și cu 9% față de cea națională. De asemenea, salariul mediu net din sectorul construcțiilor este mai mic decât media salariilor la nivel de județ. Totuși, facilitățile fiscale oferite de Guvern în anul 2019 au condus la o creștere importantă a salariilor din domeniu (circa 3.000 de lei), cu efecte benefice asupra companiilor de profil, care pot recruta și menține mai ușor personalul calificat din industria construcțiilor, foarte afectată de migrația externă.

FIGURĂ 84 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN CONSTRUCȚII ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

3.4. ANALIZA SECTORULUI TERȚIAR (TURISMUL ȘI SERVICII ECONOMICE)

3.4.1. SERVICIILE ECONOMICE (DE PIAȚĂ)

ASPECTE GENERALE CU PRIVIRE LA SECTORUL SERVICIILOR DIN JUDEȚ. EVOLUȚIE. ISTORIC. DOMENII DE EXCELENȚĂ

Datorită amplasării sale și a specificului economic, județul Buzău are o lungă tradiție în ceea ce privește comerțul, practicat încă din perioada medievală în târgurile Râmnicu Sărat și Buzău, aflate pe traseul mărfurilor provenite din Transilvania care se îndreptau spre porturile dunărene. Astfel, în perioada interbelică, județul Buzău - datorită excelenței în sectorul agricol și a suprafețelor întinse acoperite cu vii și livezi de pomi fructiferi - practica un comerț intens cu struguri, vin, cereale, fructe. Amplasarea la intersecția principalelor căi de transport regionale și naționale asigură condiții avantajoase desfășurării comerțului, făcând astfel posibil ca județul să devină un important punct de tranzit. Se preconiza că va crește capacitatea comercială a județului odată cu crearea unei legături feroviare cu Brașovul (care nu a fost finalizată însă nici până în prezent). La nivelul municipiului Râmnicu Sărat (pe atunci reședință de județ), funcționau 7 bănci (societăți anonime), 95 cooperative de credit (bănci populare), 2 cooperative de producție diversă cu 538 de membri, 3 cooperative agricole de aprovizionare și vărsare în comun, cu 301 membri, 2 cooperative de consum cu 832 membri.

Odată cu instaurarea unui regim comunist în țară, toate unitățile comerciale au fost trecute în proprietatea statului. Acestea au fost înlocuite de magazine universale și centre comerciale care erau administrate de întreprinderi de stat și cooperative de consum. De regulă, micii meseriași (de ex. frizeri, cizmari, croitori etc.) au fost integrați în cooperative meșteșugărești. Alte ramuri ale sectorului, care vizau transportul de persoane și mărfuri, alimentația publică, cazarea, activitățile bancare etc. au fost de asemenea naționalizate și trecute sub egida unor companii de stat. În general, se poate observa că în perioada comunistă, ponderea sectorului serviciilor a scăzut, comparativ cu perioada interbelică, accentul fiind pus mai mult pe sectorul industrial.

După revoluție, începând cu anii 1990, această ramură a economiei a devenit tot mai dinamică și importantă în peisajul economiilor urbane. Pe de o parte, imediat după căderea comunismului, a existat o frenzie a consumului, mai ales în cazul produselor greu accesibile înainte de 1990, care a stimulat comerțul. Pe de altă parte, mulți cetățeni au dorit să-și deschidă propria afacere, context în care au profitat de apetitul ridicat pentru consum și s-au îndreptat mai ales către sectorul comerțului (mici chioșcuri, magazine la parterul blocului etc.), alimentației publice (restaurante, baruri, cafenele), dar și către alte servicii. De asemenea, în această perioadă a avut loc o extindere a unităților bancare locale.

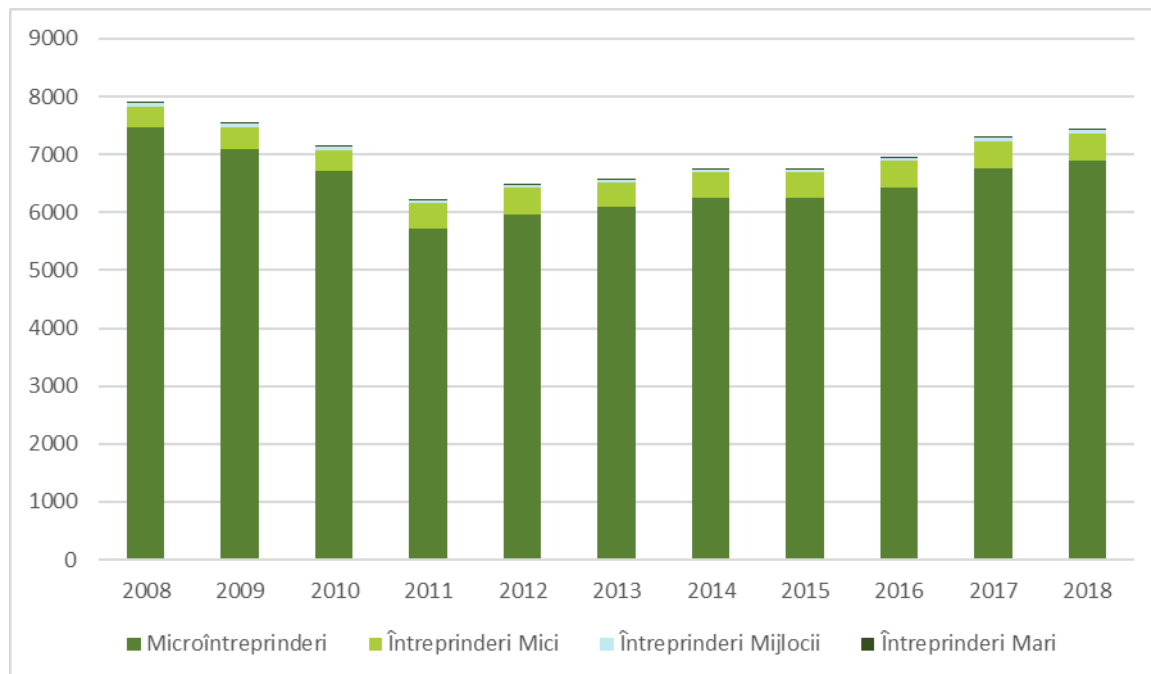
În ultima perioadă, sectorul comerțului este caracterizat de o consolidare și stabilizare, mai ales prin prisma existenței apariției pe piața locală a unor mari lanțuri de retail cu capital străin (a se vedea rețelele de farmacii, supermarket-uri, benzinării etc.), în timp ce micul comerț a intrat într-o etapă de declin în mediul urban, rămânând însă bine reprezentat la sate. În paralel, au continuat să crească afacerile din domeniile de servicii mai complexe, precum sănătatea, transportul de mărfuri și curieratul, telecomunicații, asigurările, serviciile personale (de ex. înfrumusețare, fitness, asistența veterinară etc.), serviciile pentru întreprinderi (de ex. curățenie, pază, resurse umane, contabilitate, asistență juridică etc.). În mod evident, acestea se dezvoltă mai ales în mediul urban, unde puterea de cumpărare a populației este mai dezvoltată

ANALIZA INDICATORILOR PRINCIPALI AI ÎNTREPRINDERILOR CU PROFIL DE SERVICII DIN JUDEȚ

Conform INS, în 2018, au fost înregistrate 7.422 de unități locale active care își desfășurau activitatea în sectorul serviciilor la nivelul județului Buzău. Față de anul 2008, numărul acestora a scăzut cu circa 6%. Totuși, numărul de 7.422 de firme din sectorul serviciilor reprezenta circa 74,2% din numărul total de firme din județul Buzău. Una dintre caracteristicile acestui sector este fragmentarea activității în firme de mici

dimensiuni, deseori fiind vorba despre întreprinderi familiale sau individuale. Astfel, circa 92% dintre unitățile locale din sectorul serviciilor sunt microîntreprinderi (au între 0-9 angajați). De asemenea, au fost înregistrate doar 5 întreprinderi mari și 59 de întreprinderi mijlocii.

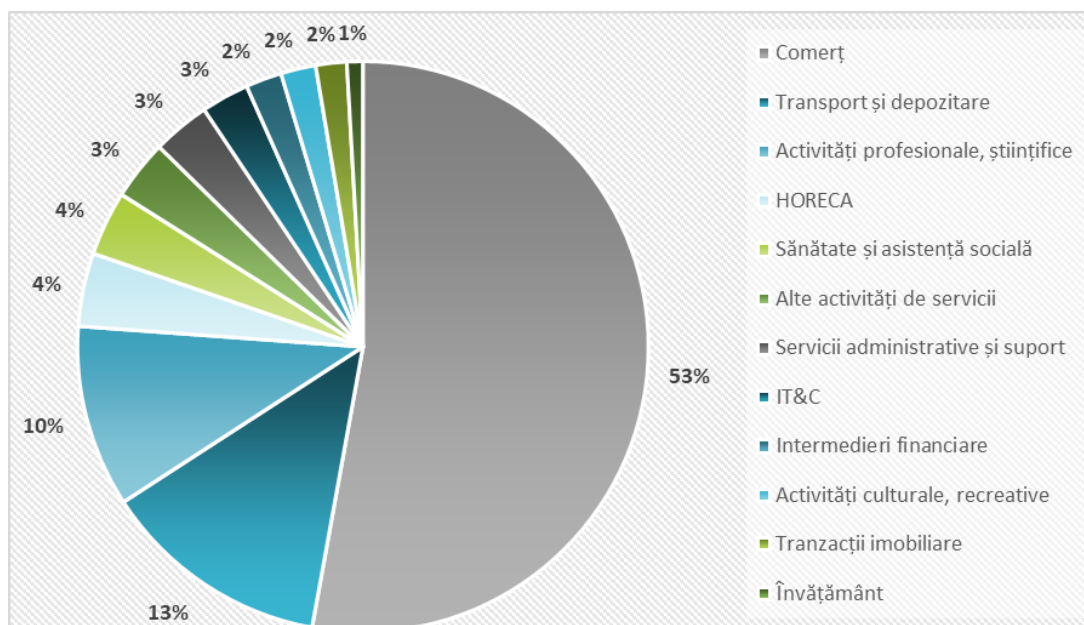
FIGURĂ 85 - NUMĂR DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește analiza pe sub-domenii, mai mult de jumătate din întreprinderi activau în domeniul comerțului (53%), situație care persistă, după cum am indicat anterior, încă de la începutul anilor 90. Alte ramuri în care este prezent un număr ridicat de firme sunt: transportul, activitățile profesionale și științifice, HORECA. Un număr mai redus de unități locale active vizează învățământul, tranzacțiile imobiliare, IT&C, intermedierea financiară, activitățile culturale, sportive și recreative. Comparativ cu anul 2008, numărul de unități locale active a crescut în sectoarele: învățământ (116%), sănătate și asistență socială (48,9%), activități profesionale, științifice și tehnice (15%), intermediere financiare (39%), IT&C (20%). O scădere a numărului de întreprinderi se observă în cazul comerțului (24,4%), fiind unicul sub-domeniu cu trend negativ, care a pierdut din 2008 peste 1.200 de unități locale, pe fondul consolidării în jurul rețelelor mari. Totuși, cele 3.923 de întreprinderi în sub-domeniul comerțului reprezintă circa 39,2% din totalul întreprinderilor din județ.

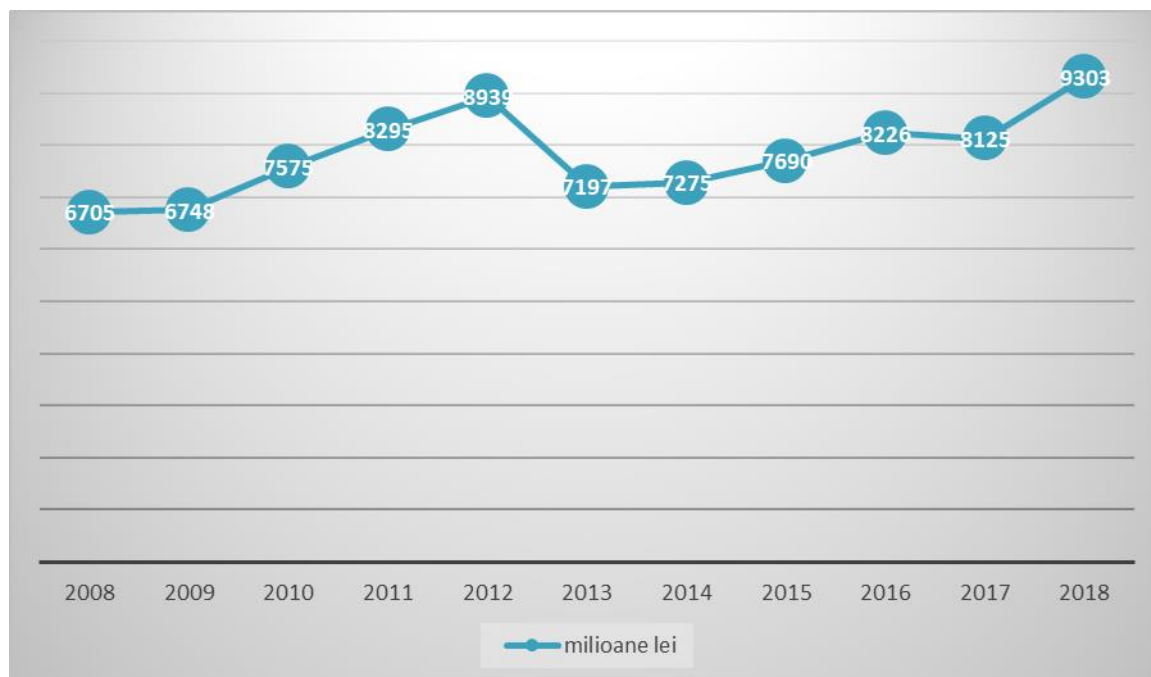
FIGURĂ 86 - NUMĂRUL DE UNITĂȚI LOCALE ACTIVE CU DIN SECTORUL SERVICIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE SUB-DOMENII DE SERVICII, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cifra de afaceri totală a unităților locale active din sectorul serviciilor din județul Buzău era în 2018 de circa 9.303 mil. Lei (aproape 2 miliarde euro). Față de anul 2008, a fost înregistrată o creștere cu circa 38,8%. În echivalent Euro, creșterea a fost însă de doar 9,8%. Acest fapt vorbește despre o creștere reală și un trend pozitiv înregistrat la nivel județean, chiar și în pofida fenomenului inflaționist.

FIGURĂ 87 - CIFRA DE AFACERI TOTALĂ A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

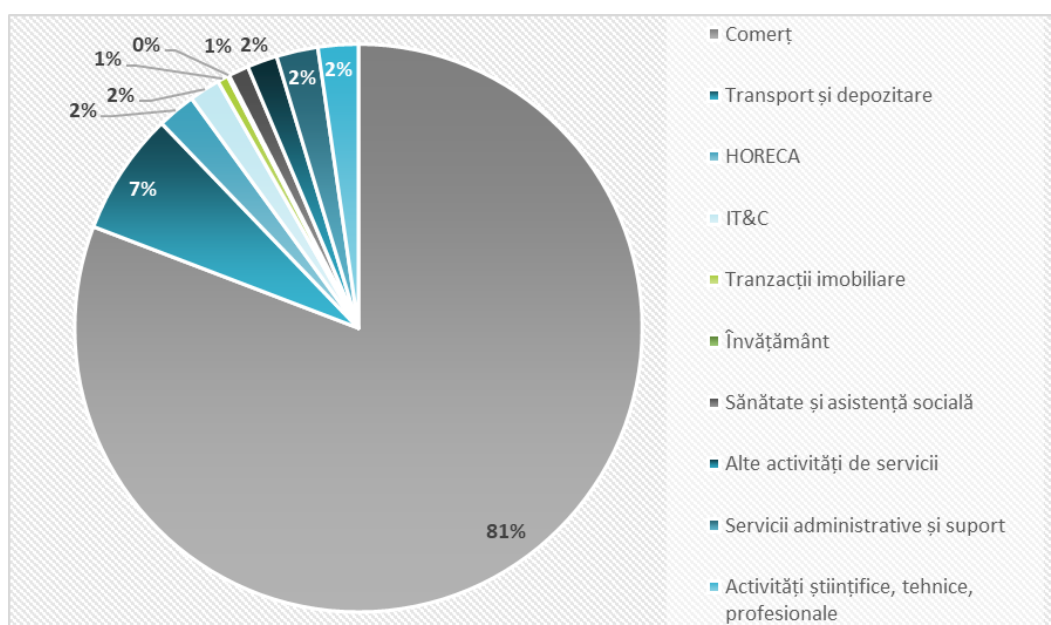

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Analizând cifra de afaceri a unităților locale active pe sub-domenii, se remarcă ponderea semnificativă a comerțului, astfel că încasările întreprinderilor cu profil comercial reprezentau 81% din cifra totală din sectorul serviciilor. Acestea erau urmate la mare distanță de transporturi și logistică (7%) și tranzacții imobiliare. Celelalte sub-domenii înregistrau performanțe modeste, de maxim 1-2% din cifra de afaceri, situație tipică județelor cu un nivel de trai scăzut, în care cererea pentru servicii mai complexe este redusă.

Conform INS, față de 2008, creșteri ale cifrei de afaceri s-a înregistrat aproape în fiecare sub-domeniu, excepția fiind – HORECA, unde a fost înregistrată o scădere cu 2,5%. În cazul comerțului, creșterea cifrei de afaceri față de 2008 a fost de circa 32,4%, în cazul transporturilor de 65,6%, în al serviciilor IT&C de 6,3%, pe când în serviciile private de sănătate și asistență socială a ajuns chiar la 145,4%, situație previzibilă în contextul sectorul public medical nu poate face cererii venite din partea populației tot mai îmbătrânite. În același context, menționăm că cifra totală a unităților locale active din sectorul serviciilor era în 2018 cu 17,2% mai mare decât cifra de afaceri totală din sectorul industrial. Așadar, asistăm la o tranziție treptată a economiei județene, mai ales în mediul urban, către sectorul terțiar, în linie cu trendurile globale. Acest fenomen are, în general, externalități pozitive, nivelul de salarizare din servicii fiind mai ridicat decât în unele ramuri industriale tradiționale, intensive în forță de muncă (precum industria textilă, a încălțăminte sau a mobilei).

FIGURĂ 88 - CIFRA DE AFACERI A UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE SUB-DOMENII DE SERVICII, ÎN ANUL 2018

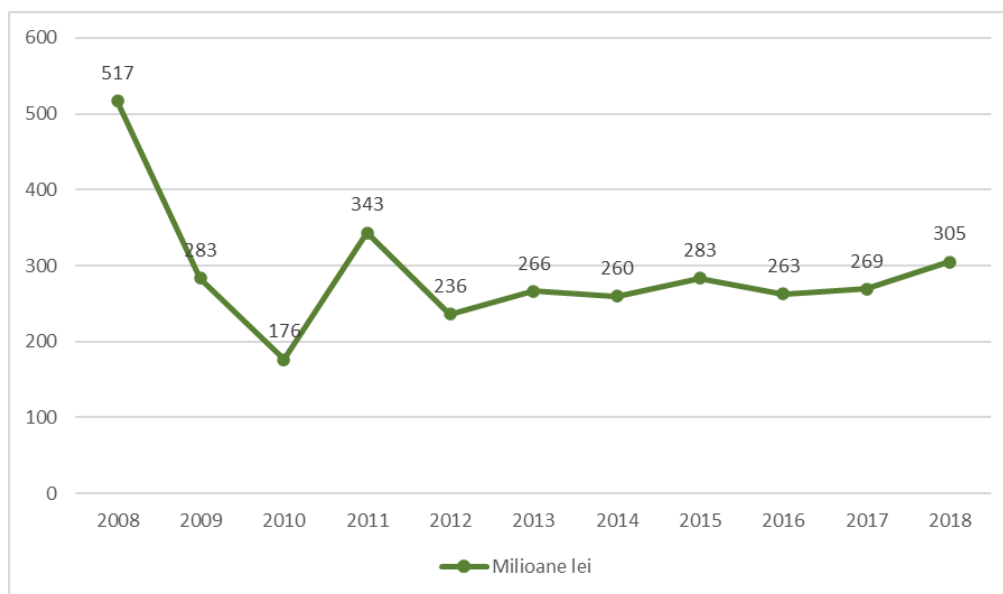

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește volumul investițiilor nete a unităților locale active din sectorul serviciilor, după criza economică globală instalată în 2008 s-a putut observa o scădere accentuată a acestuia, corelată cu volumul vânzărilor, până în 2010. În ultimii ani, a fost înregistrat însă un trend pozitiv, în 2018 companiile de profil investind circa 305 milioane lei. Cei mai mari investitori din acest domeniu sunt companiile din sub-domeniul comerțului (45%), care au continuat o politică agresivă de extindere a rețelei de centre comerciale de mari dimensiuni (hyper și super-marketuri, magazine de bricolaj etc.), dar și din transporturi (22%) – cu precădere firmele de transport de mărfuri cu flote moderne de autocamioane, sau din tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (16%). În total, volumul investițiilor nete ale unităților locale active din sectorul serviciilor a reprezentat în 2018, circa 3,3% din valoarea totală a cifrei de afaceri a acestora. Comparativ cu anul 2008, volumul investițiilor a scăzut cu circa 41%, în termeni nominali, iar în Euro scăderea a fost de circa 20,9%. Acest fapt vorbește despre o potențială

saturare a unor piețe locale, după ce deja au fost realizate semnificative (de ex. în rețele de supermarket-uri sau restaurante).

FIGURĂ 89 - VOLUMUL INVESTIȚIILOR NETE AL UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

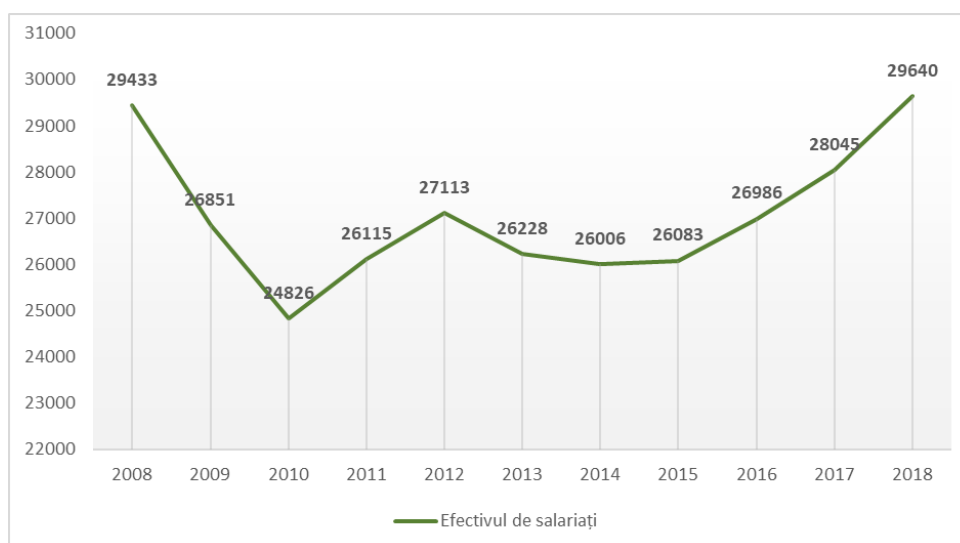

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

ANALIZA FORȚEI DE MUNCĂ DIN DOMENIUL SERVICIILOR DE PIAȚĂ

Conform Institutului Național de Statistică, în sectorul serviciilor activau în anul 2018 circa 29.600 de persoane. Față de anul 2008, numărul de angajați crescuse cu 0,7%, o performanță dacă avem în vedere scăderea de ansamblu a numărului de salariați din județ.

FIGURĂ 90 - EFECTIVUL DE PERSONAL AL UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE CU PROFIL SERVICII DE PIAȚĂ DIN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

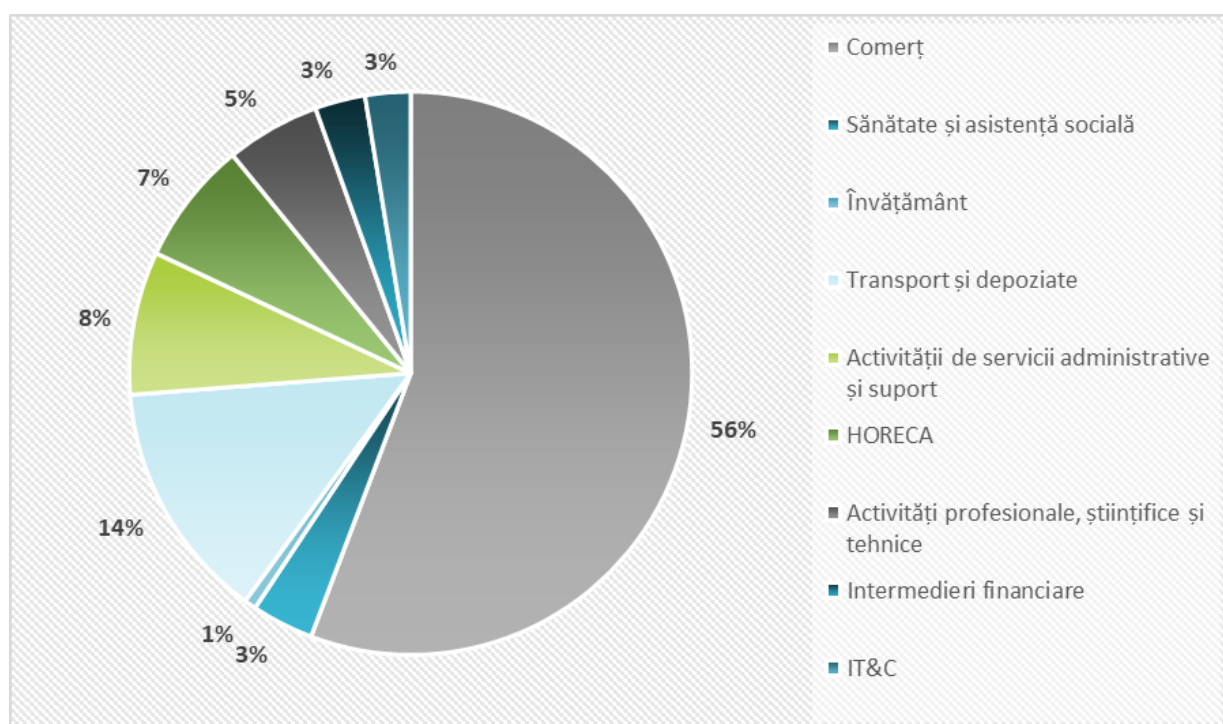

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cel mai mic număr de angajați în sectorul serviciilor a fost înregistrat în anul 2010, ca efect direct al crizei economice. Ulterior, a început o perioadă de redresare, numărul angajaților fiind în creștere constantă din 2015 până în 2018, impulsionat de creșterea puterii de cumpărare (salarii și pensii mai mari). Efectivul de salariați din sectorul serviciilor de piață reprezenta în 2018 circa 48% din totalul salariaților din sectorul privat al județului Buzău, depășind sectorul industrial (27.623 de salariați în 2018).

Pe ramuri, cei mai mulți salariați (56%) activau în comerț, urmat de ramura transporturilor (14%), cea a serviciilor administrative și suport (8%), de HORECA (7%) și activitățile științifice, profesionale și tehnice (5%). Față de anul 2008, personalul din întreprinderi a crescut în următoarele subdomenii: învățământ (+82,1%), sănătate și servicii sociale (+59,3%), alte servicii personale și colective (+56,6%), HORECA (+35,8%), tranzacții imobiliare, activități de servicii administrative și suport, respectiv activități științifice, tehnice și profesionale (+9,9%). Pe de altă parte, acesta a scăzut în cazul intermediarilor financiare cu 24%, al comerțului cu 11,3%, transporturilor cu 7,2% și IT&C cu 2,6%. Evoluțiile nu sunt îmbucurătoare pentru serviciile cu valoare adăugată ridicată, care plătesc și salarii foarte mari, cum este cazul serviciilor financiare și a IT-ului.

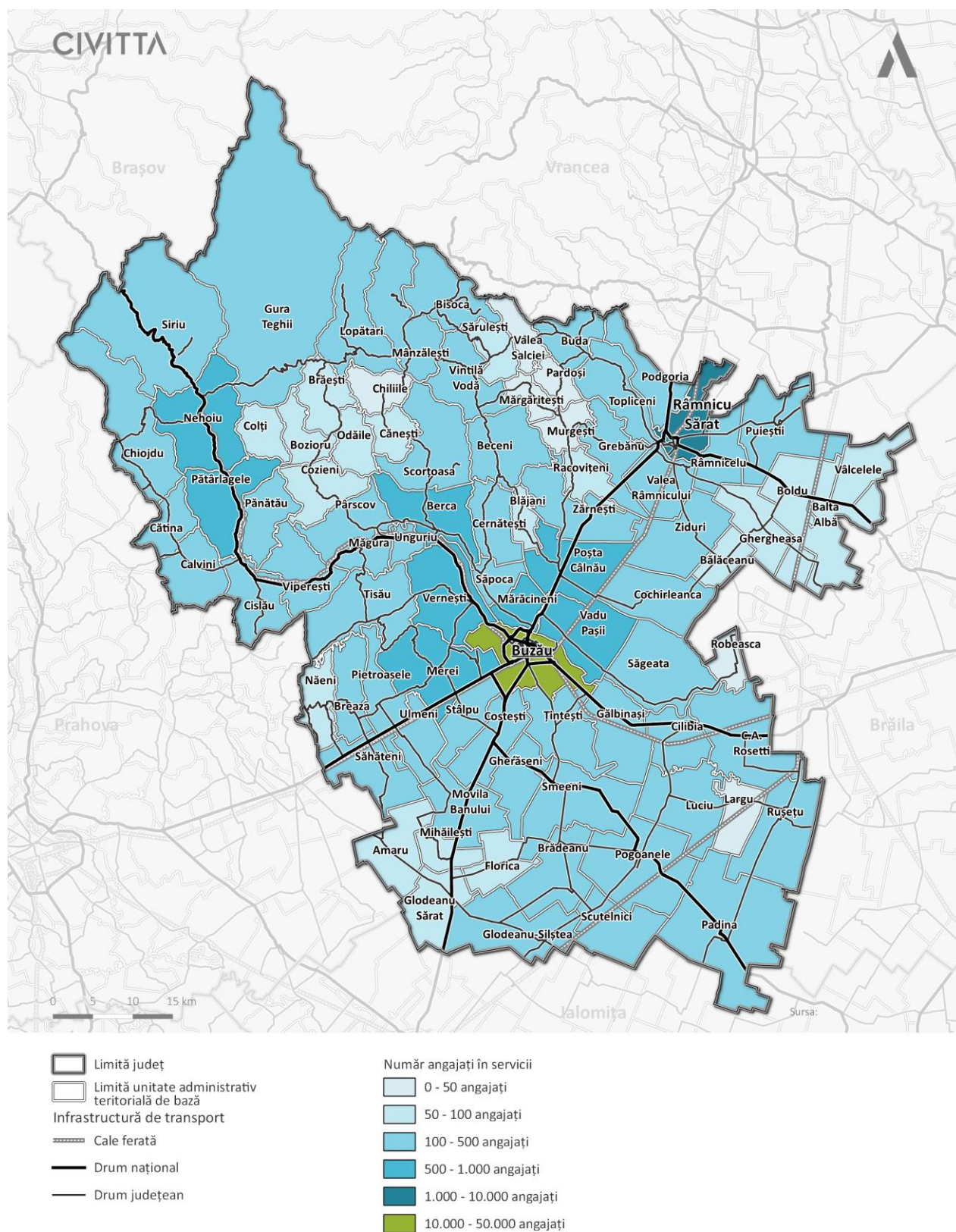
FIGURĂ 91 - NUMĂRUL DE SALARIAȚI AI UNITĂȚILOR LOCALE ACTIVE DIN SECTORUL SERVICIILOR DIN JUDEȚUL BUZĂU, PE RAMURI, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Totuși, INS estima pentru 2018 circa 43.200 de persoane ocupate în sectorul serviciilor de piață, adică 27,1% din totalul populației ocupate din județ, peste nivelul înregistrat în industrie (39.000 de persoane), dar sub cel din agricultură (53.700). Această diferență față de numărul de salariați poate fi explicată prin prisma faptului că în rândul persoanelor ocupate se includ și navetiștii către alte zone din țară sau străinătate, precum și persoanele care sunt ocupate pe cont propriu (deținătorii de PFA, ÎI, etc.) Față de anul 2008, numărul estimat de persoane ocupate în sectorul serviciilor a crescut cu 11%, conform INS, iar ponderea acestuia în totalul ocupării a crescut cu 5 puncte procentuale. Păstrând tendințele din prezent, este foarte probabil ca ocuparea în servicii să o depășească pe cea în agricultură până în anul 2025.

FIGURĂ 92 - NUMĂRUL DE ANGAJAȚI ÎN SERVICII ÎN JUDEȚUL BUZĂU

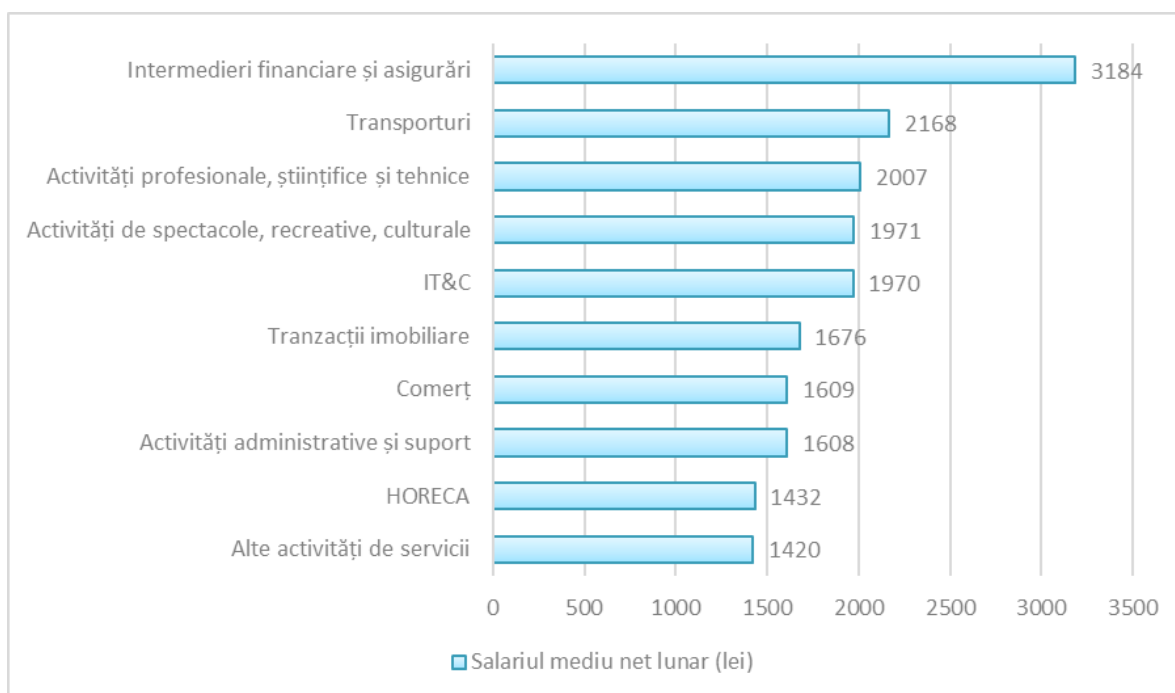

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

Din perspectiva salarizării, ramura care își remunera cel mai bine salariații era în 2018 cea a intermediarilor financiare, adică băncile din județ (3.184 de lei), urmată de sănătate (pentru care nu dispunem însă de date detaliate pe forme de proprietate public vs privat) și educație (idem). HORECA, comerțul și alte activități de servicii (de ex. înfrumusețare, spălătorie, curățătorie, reparații diverse etc.) înregistrau cele mai reduse salarii – sub 1.650 de lei.

În majoritatea sub-domeniilor de servicii de piață, nivelul de salarizare la nivel județean era mai mic decât media națională sau/și județeană. Spre exemplu, în cazul IT&C, un angajat din județul Buzău câștiga cu 64% mai puțin față de media națională și cu 25% față de cea regională. În cazul tranzacțiilor imobiliare, un angajat din acest domeniu primea în județul Buzău cu 8,5% mai puțin față media regională și cu 26,7% față de cea națională. O situație similară se întâlnea și în cazul activităților profesionale, științifice sau tehnice, cu diferențe în minus de 23% față de media regională, respectiv de 72% față de media națională. Aceste diferențieri salariale reprezintă principala explicație pentru fenomenul de migrație internă și navetism, mai ales pe relația Buzău-București, în contextul în care Capitala înregistrează un nivel de salarizare peste media națională, mai ales în sfera serviciilor cu valoare adăugată mare (IT&C, servicii financiare, activități științifice, tehnice și profesionale, industrii creative etc.).

FIGURĂ 93 - SALARIUL MEDIU NET LUNAR (LEI) PE SUBDOMENII ALE SECTORULUI SERVICIILOR, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

ANALIZA SUB-SECTORULUI DE COMERȚ

După cum reiese din analiza anterioară, se poate observa că sub-sectorul de comerț reprezintă cea mai dezvoltată activitate din peisajul economic județean. În acest sub-sector au fost antrenați 15.667 de salariați (54% din totalul de salariați din sectorul serviciilor de piață), în scădere cu 11,3%, care au generat o cifră de afaceri de circa 7.518 milioane lei (81% din totalul cifrei de afaceri din sectorul serviciilor) – în creștere cu 32,4% față de 2008, reunind totodată și 53% din totalul unităților locale active din sectorul terțiar, al căror număr a scăzut totuși cu 24,4% în ultimii zece ani.

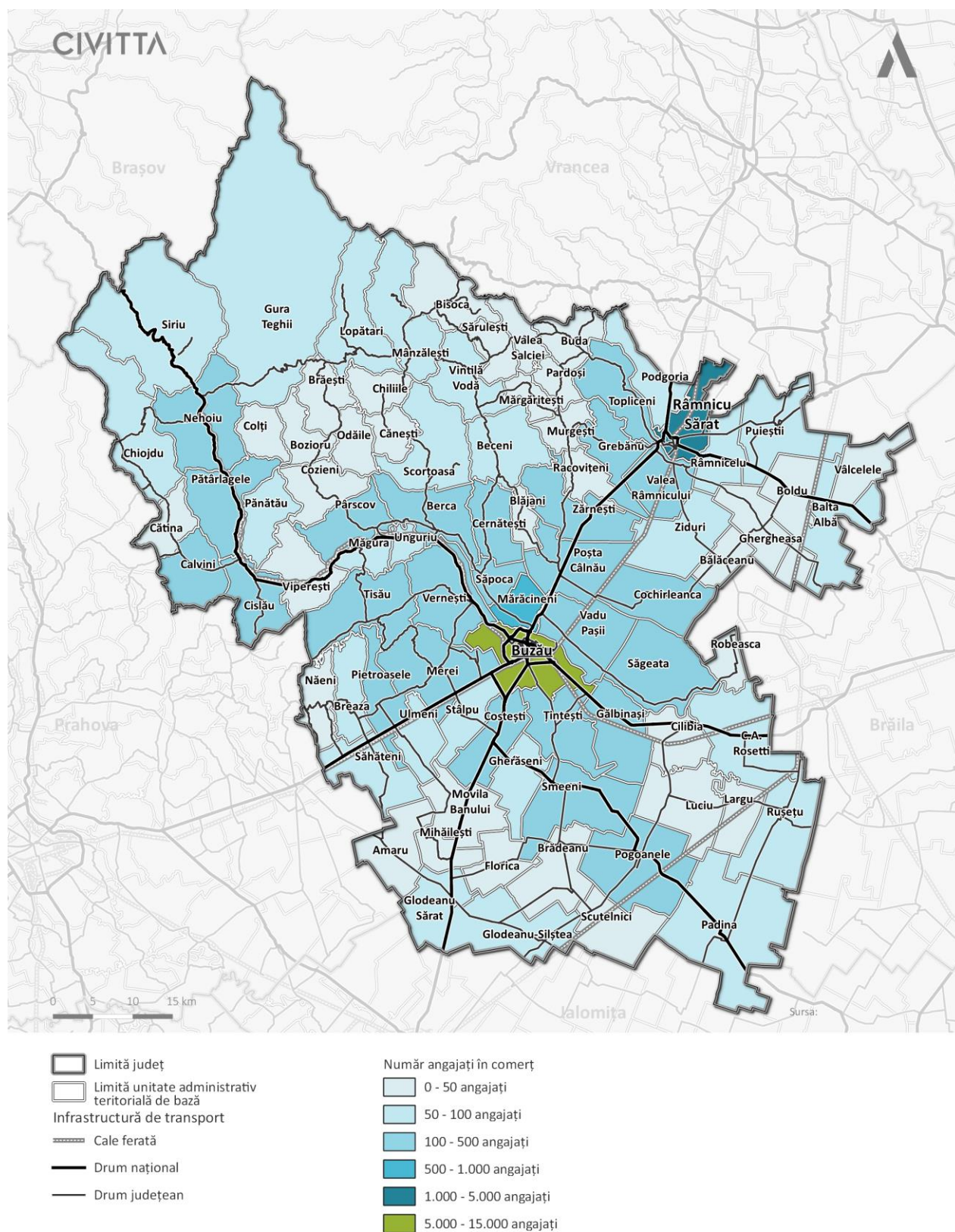
Dintre firme care se ocupă cu comerțul, pe domenii, cele mai importante (din perspectiva numărului de angajați) erau:

- comerț cu produse și inputuri agricole: AGRINVEST, SOUFFLET AGRO
- comerț auto: GENERAL AUTOCOM, ELCAR GID,;
- comerț cu ridicata produse alimentare și băuturi: DISTRIB EXPERT, TRANS ALICOM, LUCSOR IMPEX, COM FORTUNA 97;
- comerț cu amănuntul de produse alimentare: KAUF LAND, CARREFOUR ROMANIA, PROFI ROM FOOD, MCA COMERCIAL, BIAN, UNIVERSAL LE BIG, TRITON IMPEX, TRADITIONAL COM, DANALEX COM 97, RADIN COM, MECOM;
- comerț cu amănuntul bunuri noi: NOUA TEI COM
- comerț cu ridicata de lemn și materiale de construcții: ARABESQUE;
- comerț cu ridicata de combustibili: ALMATAR TRANS
- comerț cu ridicata de produse chimice: AGRICOVER
- comerț cu ridicata nespecializat: SLIK IMPEX, ANGROSISTUL
- comerț cu amănuntul de materiale de construcții: DEDEMAN, PRAKTIKER ROMANIA;
- comerț cu amănuntul de textile: DAIGORO;
- comerț cu amănuntul al cărnii: ROX ANA COM;
- comerț cu amănuntul de combustibili: LUKOIL ROMANIA
- comerț cu amănuntul echipamente electronice, electrocasnice: FLANCO RETAIL;
- comerț cu amănuntul produse farmaceutice: IRIS PHARM, MARCOS PROVIT, TRI FARM, SENSIBLU.

În contextul globalizării și extinderii a comerțului modern, în județul Buzău există unități comerciale din rețele internaționale, după cum urmează: în municipiul Buzău: KAUF LAND, PROFI, LIDL, CARREFOUR, PENNY MARKET, BRICO DEPOT, DEDEMAN, ARABESQUE, METRO PUNCT, DECATHLON, TAKKO FASHION, FLANCO, JYSK, NEW YORKER, INTERSPORT, PEPCO, ROMSTAL etc.; în Râmnicu Sărat: KAUF LAND, PROFI, PENNY MARKET, FLANCO, JYSK; în Pogoanele și Nehoiu - PROFI.

De asemenea, în municipiul Buzău există și 2 mall-uri: Shopping City și Galleria. Shopping City Buzău se întinde în total pe o suprafață de circa 23.900 m², iar investiția se ridică la peste 16 mln euro. Printre brand-urile naționale și internaționale prezent în acest mall, amintim: NEW YORKER, ALTEX, PENTI, BENVENUTI, MAT FASHION, CĂRTUREȘTI, SECUIANA, TEZYU, VARIOUS BRANDS, MARRIONAUD, OFFICE SHOES, CCC, INTERSPORT, CADOR ȘI TABAC XPRESS. Galleria Mall reunește un cinematograf 3D cu 3 săli, spațiu de joacă pentru copii, restaurant, pub, cafenea, centru de fitness, centru de înfrumusețare, peste 10 magazine de haine și încălțăminte (de ex. ADIDAS) și 3 magazine de mobilă.

FIGURĂ 94 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN COMERȚ ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

ANALIZA SUB-SECTORULUI DE TRANSPORTURI ȘI LOGISTICĂ

În timpul perioadei comuniste, în județul Buzău activau circa 12.000 de persoane în domeniul transportului, fiind foarte bine dezvoltat mai ales transportul feroviar de persoane și mărfuri. Astfel, municipiul Buzău era prezent un nod feroviar de importanță națională, pe relația București-Moldova, dar și București – Brăila.

Pentru anul 2018, la nivelul județului Buzău, INS indica existența a 964 de unități locale active în domeniul transportului (cu 30% mai multe față de anul 2008), cu o cifră de afaceri totală de 651 milioane lei (+66% față de anul 2008). Cifra de afaceri din sub-sectorul transportului reprezintă circa 8,06% din cifra totală de la nivelul Regiunii Sud-Est. În companiile din acest sector erau angajați 3.867 de salariați, în scădere cu 7,2% față de anul 2008. Totuși, numărul de persoane rezidente în județ care se ocupau cu transporturile era mult mai mare (7.600, în creștere cu 23% față de 2008), însă acestea lucrau pentru firme din alte județe sau chiar din străinătate.

Cele mai importante firme buzoiene de transport și logistică, din perspectiva numărului de salariați erau:

- transporturi public de călători: TRANS BUS;
- transporturi rutiere de mărfuri: LUSCAN COM;
- transporturi pe căi ferate: CFR MARFĂ, CFR CĂLĂTORI, TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI, TRANSFEROVIAR CĂLĂTORI.

În ceea ce privește poșta și serviciile de curierat, acest aspect este preponderent dominat de către firme cu profil național, cum ar fi FAN COURIER EXPRESS - DACIS, care au și unități locale. De asemenea, în județ își desfășoară activitatea și unități ale C.N POȘTA ROMÂNĂ, cu un efectiv de peste 500 de salariați.

ANALIZA SUB-SECTORULUI IT&C

Acest sub-sector este relativ slab dezvoltat la nivelul județului Buzău, unde se manifestă un fenomen al migrației masive a forței de muncă înalt calificată în sfera informaticii către municipiul București - unde există un număr mare de companii cu acest profil, care oferă locuri de muncă bine remunerat. Astfel, la nivel județean, sunt prezente, în număr redus, firme care se ocupă cu comerțul, instalarea și service-ul echipamentului hardware, precum și dezvoltarea unor soluții de tip software la solicitarea clienților. Conform INS, în 2018, în județ funcționau 201 de întreprinderi în acest domeniu (cu 20% mai multe decât în 2008), care înregistrau o cifră de afaceri de circa 164 milioane lei (cu 76% mai mult față de anul 2008) și 732 de salariați (-2,6% față de anul 2008).

Piața locală de servicii de telecomunicații este dominată de următorii operatori: ORANGE, VODAFONE ROMANIA, TELEKOM ROMANIA (telefonie mobilă și fixă, internet, TV prin cablu), RCS-RDS (televiziune prin cablu, internet), la care se adaugă și alți operatori locali (TV SAT 2002, DIGITAL CATV). În domeniul software activează companii mici, precum ZOAR ONLINE (web hosting and design).

ANALIZA SUB-SECTORULUI FINANCIAR ȘI DE ASIGURĂRI, INCLUSIV BURSE DE MĂRFURI ȘI VALORI

Conform INS, în județul Buzău activau în anul 2018 un număr de 152 de întreprinderi în domeniul serviciilor financiare și al asigurărilor (în creștere cu 39,4% față de anul 2008), care aveau 812 de salariați (cu 28,8% mai puțini față de anul 2008). Majoritatea acestora erau agenții și sucursale ale băncilor active pe piața din România. Prin urmare, în municipiul Buzău sunt prezente agenții ale ALPHA BANK, BANCA TRANSILVANIA, BANCA ROMÂNEASCĂ, BCR, BRD, CEC BANK, CREDIT AGRICOLE BANK, CREDIT EUROPE BANK, EXIMBANK etc. În municipiul Râmnicu Sărat sunt prezente agenții și sucursale ale CEC BANK, BANCA TRANSILVANIA, BCR, BRD, UNICREDIT, RAIFFEISEN BANK, OTP, la Nehoiu: RAIFFEISEN, BRD, BANCA TRANSILVANIA, CEC., la Pogoanele: CEC și BRD. De asemenea, filiale ale CEC BANK se găsesc și în alte comune din dimensiuni mai mari din județ. La acestea se adaugă și alte mici unități de amanet, brokeraj de asigurări, case de schimb

valutar și cooperative de credit etc. De asemenea, în județ există și agenții ale următoarelor firme de asigurări: GROUPAMA, CITY INSURANCE, OMNIASIG, ALLIANZ TIRIAC etc.

În județul Buzău, în cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură, există un terminal al Bursei Române de Mărfuri, unde unitățile locale active pot să își tranzacționeze serviciile și produsele.

ANALIZA SUB-SECTORULUI DE TRANZACȚII IMOBILIARE

La nivelul județului Buzău, sectorul tranzacțiilor imobiliare este relativ slab dezvoltat, existând o cerere scăzută pentru locuințe, spații de birouri, industriale, de depozitare, comerciale etc. Acest fenomen este în strânsă legătură cu puterea de cumpărare limitată a populației și cu fenomenul migraționist intern și extern. Institutul Național de Statistică raporta pentru 2018, un număr de 130 de unități locale active în sub-sectorul tranzacțiilor imobiliare, tot atâtea unități existând și în 2008. Pe de altă parte, numărul de salariați era de doar 248, iar cifra de afaceri a unităților de profil din județ fost în 2018 de doar 57 mil. lei.

Din întreprinderile mai importante din acest domeniu, din perspectiva încasărilor, amintim compania municipală Piețe, Târguri și Oboare Buzău, Real Consult – agenție imobiliară, Class Business & Leisure Center – firma care administrează Galleria Mall Buzău, Power Business Office Building, Business Center EPG, Prakt Invest etc.

ANALIZA SUB-SECTORULUI DE ACTIVITĂȚI ȘTIINȚIFICE, PROFESIONALE ȘI TEHNICE

În ceea ce privește sub-sectorul activităților științifice, profesionale și tehnice, acesta reunea, în 2018, conform INS, un număr de 765 de unități locale active (+15,5% față de anul 2008), cu 1.519 angajați și o cifră de afaceri de 213 mil. lei. Observăm astfel, că se înregistrează o creștere și dezvoltare a acestui sub-sector în ultima perioadă.

Astfel, la nivelul județului Buzău funcționează o serie de unități importante care furnizează servicii precum:

- Cercetarea-dezvoltarea: SCDL Buzău (cercetare în domeniul legumiculturii);
- Reparații și verificări autorizate de echipamente de măsură și control: AMC SERVICE, TERMOKLIMA
- Proiectare și execuție de sisteme și instalații de limitare și stingere a incendiilor, semnalizare, alarmare, alertare a populației: EUHOSTING AAW
- Administrarea în franciză a unor unități comerciale: TRANSOIL, BENZOIL
- Dezvoltare și producerea de componente electronice: OPTIMUS DIGITAL
- Inginerie în construcții: HIPROCRATE CONSULTING
- Inginerie în extracția hidrocarburilor: J CHRISTOF E&P SERVICES
- Inginerie în domeniul energiei: EXIMPROD SERVICII SUPORT

ANALIZA SUB-SECTORULUI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI SUPORT

În urma procesului de externalizare a unor funcțiuni anterior interne ale întreprinderilor, instituțiilor și chiar gospodăriilor, acest sub-sector a cunoscut o dezvoltare în ultimii ani, mai ales din perspectiva firmelor care prestează servicii de pază și curățenie. Astfel, Institutul Național de Statistică raporta pentru 2018 un număr de 242 de unități locale active, cu 4 (1,7%) mai multe decât în anul 2008. Numărul de salariați din acest sub-sector era de 2.311 în 2018, cu 10% mai mulți decât în anul 2008, iar cifra de afaceri ajungea la 220 mil. lei, de asemenea în creștere.

Cele mai importante companii din acest subsector activ la nivel județean erau: LEX PROTECT, DELTA FORCE I, WMC GUARD SECURITY, CONFIDENT SECURITY GUARD, MEDIATOR COMPANY, CLEVER GUARD, BAVARDI SERVICES SECURITY, PRETORIAN TOTAL GUARD (servicii de pază), ELCO MULTISERVICE CMM (amenajări spații verzi, instalarea de sisteme de alarmare), EURO SUPORT WORK (curățenie).

De asemenea, în acest context, este important să menționăm și compania BLUE POINT, care este un Call Center cu peste 100 de angajați.

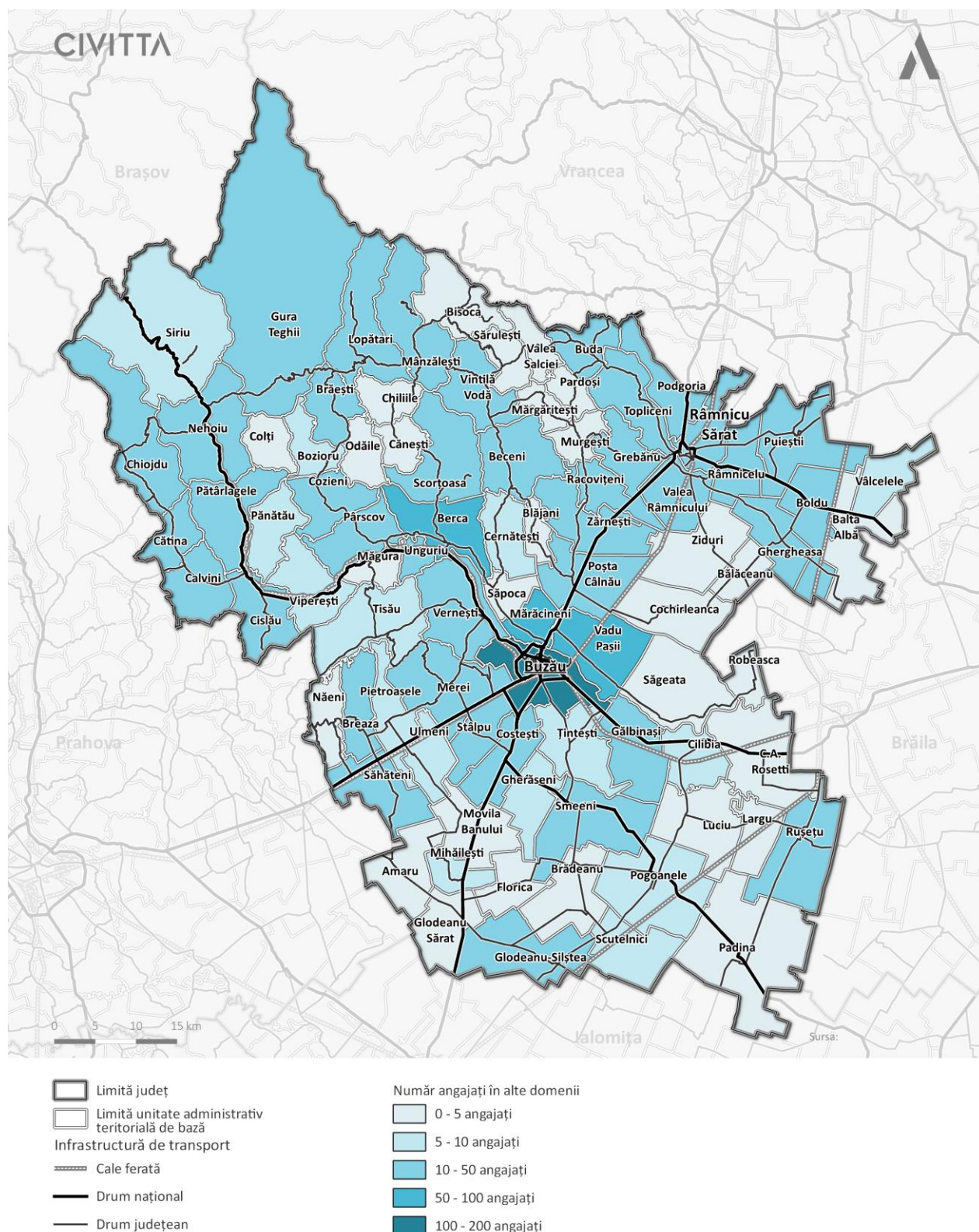
ANALIZA SUB-SECTORULUI DE SERVICII PRIVATE SANITARE, EDUCAȚIONALE, CULTURAL-RECREATIVE ȘI DIVERSE

Ca urmare a faptului că serviciile de sănătate din sectorul public nu mai fac față nevoilor cetățenilor, în ultima perioadă a crescut semnificativ importanța și numărul unităților sanitare care prestează servicii medicale în sistem privat. Astfel, în ultima decadă au fost înființate în sectorul privat mai multe clinici și cabinete stomatologice, laboratoare de analize și de tehnică dentară etc.. Pentru anul 2018, INS raporta un număr de circa 271 de întreprinderi în domeniul sănătății și asistenței sociale (+48,9% față de anul 2008), cu 1002 salariați (+59,3% față de anul 2008) și cu o cifră totală de afaceri de circa 108 milioane lei (+145,4% față de 2008). Din unități locale active, amintim SPITALUL SFANTU SAVA, MEDINVEST, MEDCENTER – care sunt spitale sau clinici private, CLINICA SANTE – face parte dintr-o rețea națională de laboratoare medicale, PRECIDENT – laborator de tehnică dentară etc.

În ceea ce privește învățământul privat, acesta se rezumă la un număr total de 67 de unități locale active (+116% față de 2008), care însumează o cifră de afaceri de circa 9 milioane lei, de 4,5 ori mai mult față de 2008, cu un total de 193 de salariați. În mare parte, aceste firme oferă servicii de formare continuă, școli de șoferi, afterschooling, etc. Firmele mai importante din acest sub-sector sunt: MONDO CONSULT (organizarea de cursuri de formare și specializare, evaluări de competențe, consultanță în afaceri etc.), PRIMA SCHOOL (școală de șoferi, atestare șoferi), LADY BIRD (grădiniță privată), BRATILA (școală de șoferi) etc.

De asemenea, la nivelul județului s-au dezvoltat în ultima perioadă servicii private de igienă și estetică personală (spre exemplu: frizerii, saloane de înfrumusețare etc.), servicii funerare, organizări de evenimente, săli de fitness, spălătorii, reparații electronice și electrocasnice, jocuri de noroc și pariuri sportive etc. Cu toate acestea, afacerile în cauză sunt de mici dimensiuni, în corelație cu slaba putere de cumpărare a populației. În acest domeniu, activau circa 399 de firme (+87% față de 2008), cu 907 angajați (+56,6%), iar cifra de afaceri ajungea la circa 160 milioane lei (de 3 ori mai mare în comparație cu 2008). Principalii operatori din domeniu erau: PRESTAREA SOCOM (coafură, frizerie, curățătorie), LOTERIA ROMÂNĂ (jocuri de noroc), MAX BET (pariuri sportive), PRO DECA TEAM (loc de joacă pentru copii, organizare de evenimente) etc.

FIGURĂ 95 - NUMĂR ANGAJAȚI ÎN ALTE DOMENII ECONOMICE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

3.4.2. TURISMUL

RESURSELE TURISTICE NATURALE

a) Resursele peisagistice (relieful):

- peisajele montane - care ocupă peste 25% din suprafața județului, în zona Munților Buzăului, în care intră Masivul Penteleu, Masivul Podu Calului, Masivul Siriu, Masivul Monteoru și Pintelul Văleni-Ivănețu. Munții Buzăului fac parte din grupa mijlocie a Carpaților de Curbură, au un fundament format din gresii, șisturi, flis, conglomerate. În acest context, amintim Masivul Penteleu, care reprezintă principala atracție pentru turiști, datorită faptului că are 6 vârfuri cu înălțimi de peste 1500 m și este impresionant prin frumusețea peisajelor. Cel mai înalt vârf din județ este Penteleu - cu o altitudine de 1772m, urmat de Creasta Malaia (1663 m) și vârful Siriu (1659 m). Restul masivelor au culmi mai domoale, ce ajung la maxim 1191 m (Ivănețu) - 1440 m (Podu Calului). Întreaga zonă muntoasă a județului este fragmentată de văi (Bâsca Mare, Bâsca Mică, Bâsca Rozilei, Cașoca, Buzău, Siriu, Râmnic), ceea ce le sporește atractivitatea turistică.
- peisajele de dealuri joase și înalte din regiunea Subcarpaților de Curbură ai Buzăului care, per ansamblu, reprezintă o structură complexă formată dintr-o îmbinare a unor culmi deluroase (Istrița, Ciolanu, Blidișel, Dalma, Blăjeni, Bisoca, Buda etc.) cu înălțimi maxime de până la 700-1000 m, cu depresiuni subcarpatice (Chiojd, Cislău, Pătărlagele, Pârscoș, Niscov, Policiori, Lopătari, Rătești-Scorțoasa-Vintilă Vodă). Această zonă are o structură formată din marno-argile, nisipuri, gresii, conglomerate și calcare. Datorită complexității lor, Subcarpații Buzăului se împart în 4 mari grupe⁹: Grupa centrală (Dealurile Botanului, cu altitudine maximă de 825 m, unde se află și celebrii Vulcani Noroioși), Grupa sudică (Istrița-Ciolanu-Salcia, cu o altitudine maximă de 751 m, unde se află și stațiunea Sărata-Monteoru), Grupa estică (Dealurile Călnăului, cu o altitudine maximă de 970 m), Grupa vestică (Dealurile Priporului, cu o altitudine maximă de 823 m).
- peisajele de câmpie – prezente în Câmpia Gherghiței, Câmpia Buzău-Călmățui (un șes întins, cu sărături, grinduri și zone inundabile între văile Buzăului și Călmățuiului, unde se formează așa-numitele "buzoiele"), Câmpia Râmnicului și Câmpia Bărașanului de Mijloc (cu un microrelief de dune de nisip, presărate chiar cu lacuri) - unități componente ale Câmpiei Române.

Pe teritoriul județului Buzău există forme de relief spectaculoase, deja cunoscute de turiști, precum: Vulcanii Noroioși de la Beciu, Pâclele Mici și Pâclele Mari – un fenomen rar de ieșire la suprafață a gazelor naturale, care împing apă și argilă, nămolul format uscându-se sub forma unor conuri asemănătoare unor vulcani, dispuse pe circa 40 ha și cu o vegetație specifică; Complexul Carstic Salin Meledic – un masiv de sare cu blocuri, canioane, cu depresiune mlăștinoase sau în care s-au format lacuri carstice și 47 de cavități (peșteri de sare); Focul Viu de la Lopătari – fenomen apărut pe circa 25 mp prin ieșirea la suprafață a gazelor naturale, care iau foc la contactul cu scoarța terestră, razele solare sau sunt aprinse de către cetățeni; Chihlimbarul de la Colți – cu roci în peste 160 de culori, care conțin inclusiv fosile; Zidul Uriașului de la Valea Salciei – un rest calcaros care include scoici vechi de peste 11 mil. de ani, parte dintr-un ansamblu lung de peste 10 km, astfel de formațiuni existând și pe Valea Râmnicului, în zona comunei Jitia (Pietrele Măței, Dealul Roșu); diferitele forme erozionale spectaculoase (Masa lui Bucur, Sfinxul de la Buștea, Tronul lui Negru Vodă etc.), colții de piatră și alte fenomene geologice din zona Vintilă Vodă etc.

b) Resurse speoturistice (peșterile): cel mai important obiectiv este Peștera „6S MELEDIC”, care se află pe platoul carstin salin Meledic, în comuna Mânzălești. În prezent, această peșteră ocupă locul 2 în lume în topul peșterilor de sare, cu lungime totală de 1220 m și o denivelare de 32m. O altă atracție din zonă este "Peștera cu 3 intrări", situată tot pe platoul Meledic, având o lungime de circa 300m și denivelări de circa 44m.

⁹ <http://cjbuzau.ro/wp-content/uploads/2017/07/Strategia-Turism.pdf>

c) Resursele turistice hidrografice - potențialul turistic hidrografic al județului Buzău este format din râuri, lacuri, cascade, ape minerale termale și termo-minerale. Dintre râuri, amintim: Buzăul – cel mai mare râu din județ, Râmnicul, Slănicul, Bâsca Roziliei, Bâsca Mare, Bâsca Mică, Cașoca, Bălăneasa etc.

Lacurile naturale sau de acumulare reprezintă un mare potențial turistic pentru județul Buzău, prin diversitatea și frumusețea acestora. Între acestea putem menționa:

- Lacul Vulturilor (sau Lacul fără Fund) – un lac glaciatic, care se află la altitudinea de 1420 m, în Munții Siriiului, și se întinde pe o suprafață de circa 10.000 mp, având o adâncime de doar 2,5 m.
- Lacul Mare e un lac situat pe platoul carstic salin Medelic, care se întinde pe o suprafață de circa 0,72 ha, având o adâncime de 20 m. Tot aici se află și Lacul Castelului.
- Lacul de acumulare Siriu - lacul de 420 ha s-a format în spatele unui baraj, având o înălțime de 122m și o lungime de circa 11,5km. Acest lac se află pe râul Buzău și a fost creat în baza formării barajului de la Siriu și a hidrocentralei de la Nehoișu, finalizate în 1985, care a implicat și mutarea DN 10, context în care în zonă au fost construite viaducte spectaculoase. De menționat că în apropierea acestui lac sunt câteva pensiuni agroturistice, iar pe lac se practică pescuitul.
- Limanurile fluviatile din Câmpia Râmnicului: Balta Albă, Amara;
- Acumulările de apă cu rol de prevenire a inundațiilor, pescuit sau irigații: Coșteiul, Mihăilești, Mărgineanu, Colțăneni, Mihăilești, Pitulicea, Luciu, Ghergheasa, Bălăceanu, Boldu, Vâlcelele, Puiești etc.
- Cascadele reprezintă o altă atracție turistică importantă a județului. Astfel, menționăm Cascada Prunceea, care se află la 5km de localitatea Siriu, pe râul Cașoca, și are o cădere de circa 5-6 metri, fiind o cascadă de mici dimensiuni. În județ mai există o cascadă - Cascada La Șipot, de dimensiuni mai mici, care se află pe teritoriul comunei Chiojdu.
- Apele termo-minerale reprezintă o altă resursă importantă, fiind deja valorificate în scop turistic din județul Buzău. În acest context, amintim apele carbogazoase de la Sărata-Monteoru – cel mai important punct balneoclimateric din județ; apele și nămolul terapeutic de la Balta Albă și Amara; apele terapeutice de la Siriu-Băi; apele terapeutice de la Fișici (comuna Bozioru); izvorul mineral de la Buștea (comuna Mânzâlești) etc.

d) Biodiversitatea, flora și fauna. Fauna cinegetică și piscicolă a județului Buzău este una foarte bogată și cuprinde specii specifice tuturor celor 3 forme de relief din județ, precum: urs carpatin, cerb carpatin, mistreț, căprior, iepuri, veverițe, potârniche, prepeliță, fazan precum și multe specii de interes piscicol. În județul Buzău există peste 50 de fonduri de vânătoare și numeroase zone de pescuit sportiv, care atrag un număr important de turiști români și străini.

Ariile naturale protejate reprezintă o altă componentă importantă a resurselor turistice naturale. Astfel, în județ există 3 categorii de arii naturale protejate, și anume¹⁰:

- Arii naturale protejate incluse în Rețeaua Ecologică Europeană „Natura 2000”: 4 situri de protecție avifaunistică (SPA) și 11 situri de importanță comunitară (SCI)
- Arii naturale protejate de interes național: 15 rezervații și monumente ale naturii;
- Arii naturale protejate de interes județean: 9 rezervații și monumente ale naturii
- Acestea au scopul de a conserva 32 de habitate de interes comunitar, 12 specii de plante, 10 de mamifere, 5 de amfibieni și reptile, 6 de pești, 17 de nevertebrate și 67 de păsări sălbatice.

Dintre ariile din rețeaua Natura 2000 putem menționa: Balta Albă – Amara, Bisoca, Dealul Istrița, Lunca Buzăului, Muntioru Ursoaia, Masivul Penteleu, Valea Călmățuiului, Buzăul Superior, Masivul Siriu, Dealurile Racovițeni, Balta Tătaru, Câmpia Gherghiței, plus alte obiective sus-menționate.

De asemenea, în județ există și Geoparcul Ținutul Buzăului, care ocupă circa 20% din suprafața județului (o zonă rurală cu 18 comune și circa 45.000 de locuitori) și care aspiră la titlul de geoparc UNESCO. Acesta a luat ființă la inițiativa CJ Buzău și a Universității București, ulterior fiind înființată ADI „Ținutul Buzăului” și un grup de lucru denumit „Geo-Team”. Geoparcul dispune de două puncte de

¹⁰ <http://cjbuzau.ro/wp-content/uploads/2017/07/Strategia-Turism.pdf>

vizitare (Muzeul 7 Locuri de Poveste din Lopătari și Muzeul Timpul Omului din Mânzălești. Potențialul turistic al acestei zone este foarte ridicat din perspectiva geodiversității (Vulcanii Noroioși, Complexul Carstic Salin Medelic, Focul viu de la Lopătari, Pădurea Lacurile Bisoca, chihlimbarul, formele erozionale etc.), biodiversității (stepică, alpină, păduri de fag, molid, tufişuri, pajiști naturale, terenuri arabile, fânețe etc.), diversității culturale (granița dintre 3 provincii istorice, cătune izolate, tradiții, centre monahale etc.).

Astfel, putem concluziona că județul Buzău dispune de vaste, impresionante și diverse resurse turistice naturale, care pot sta la baza practicării multor forme de turism.

RESURSELE TURISTICE ANTROPICE

Datorită amplasării sale la granița celor 3 mari provincii istorice ale României - Moldova, Ardealul și Muntenia, teritoriul județului Buzău a cunoscut o influență considerabilă din partea tuturor acestora, de-a lungul anilor și a evoluției civilizației umane.

a) patrimoniul cultural construit – cuprinde, pe categorii, următoarele atracții turistice de importanță națională:

- Vestigii arheologice din diferite perioade și așezările rupestre: Ansamblul Rupestru de la Aluniș (cu biserica rupestră "Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul" și chilii), Situl Arheologic Cârlova – Cetățuia (Pârscov) – cu un rol important în cunoașterea civilizației geto-dacice; Situl Arheologic Fintști (Năeni) – cu așezări din Epoca Bronzului și din cea a migrațiilor, parte din cultura arheologică "Monteoru"; Situl Arheologic de la Pietroasele – care datează din vremea împăratului roman Constantin cel Mare, cu castru, terme romane, necropolă și așezare civilă; Situl Arheologic de la Sărata Monteoru (Merei) – care a dat nașterii culturii arheologice Monteoru, formată dintr-o cetate și un șanț de apărare, care indică urme de locuire din Eneolitic. Toate cele 5 situri menționate sunt monumente de importanță națională; la acestea se adaugă zeci de situri arheologice de importanță locală;
- Biserici de lemn / zid și mănăstirile – cu statut de monument-istoric de importanță națională: Ansamblul Bisericii "Nașterea Maicii Domnului – Neguțători" Buzău (1649), Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului - Broșteni" – Buzău (1709), Biserica "Buna Vestire" Buzău (sec al XVI-lea), Ansamblul Episcopiei Buzăului Buzău (cu Biserica "Adormirea Maicii Domnului" – 1649, Palatul Episcopal – 1838, Seminarul Vechi – 1838 etc.), Biserica „Sf. Nicolae – Drăghești” Băbeni - comuna Topliceni (1747), Mănăstirea Poiana Mărului (cu bisericile de lemn "Nașterea Maicii Domnului" – 1777 și "Duminica Tuturor Sfinților" – 1812) Băltăgari – comuna Bisoca, Biserica „Sf. Nicolae” Bâscenii de Jos - comuna Calvinii (1775), Fosta Mănăstire Berca (cu Biserica "Sf. Arhangheli" – 1694, ruine de chilii, zid de incintă, case egumenești etc.), Biserica "Adormirea Maicii Domnului" Căndești – comuna Pârscov (1650), Ansamblul Bisericii "Intrarea în Biserică a Maicii Domnului" Ciuta – comuna Măgura (1762), Fostul Schit Dedulești (cu Biserica "Pogorârea Sf. Duh" cu turn fortificat – 1620) – comuna Topliceni, Ansamblul Bisericii "Sf. Arhangheli" (cu Biserica de lemn "Sf. Arhangheli" – 1777) Fântânele – comuna Mărgăritești, Fosta Mănăstire Găvanele (cu Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" – 1803) – comuna Bozioru, Fosta Mănăstire Grebănu (cu Biserica "Sf. Nicolae" – 1843), Fosta Mănăstire Bradu (cu Biserica "Sf. Dumitru" – 1632, ruinele casei domnești, ziduri de incintă cu turnuri, chilii) Haleș – comuna Tisău, Ansamblul Bisericii "Sf. Împărați" (cu Biserica de lemn "Sf. Împărați" – secolul al XIX-lea) Lunca Priporului – orașul Nehoiu, Mănăstirea Rătești (cu bisericile "Sf. Treime" – 1844, "Sf. Lazăr" – 1825, colecție muzeală, case monahale – 1844, stăreție – din secolul al XVII-lea) – comuna Berca, Ansamblul Schiturilor Rupestre din Munții Boziorului (cu Schitul Rupestru Fundătura, Agatonul Vechi, Fundul Peșterii, Văgăuna I-II, Piatra Îngăurită, Peștera lui Dionisie, Piatra lui Iosif, Bucătăria, Piatra Șoimului I-II – secolele al XVI-XIX-lea) Nucu – comuna Bozioru, Biserica "Nașterea Maicii Domnului" Râmnicu Sărat (1784), Biserica "Sf. Voievozi – Căța" Râmnicu Sărat (1765), Ansamblul Bisericii "Sf. Dumitru – Bagtat" Râmnicu Sărat (1707/1871), Fosta Mănăstire Râmnicu Sărat (cu Biserica "Adormirea Maicii

Domnului” – 1697, Casa Domnească, Stăreția, chilii, turnuri, zid de incintă etc.), Ansamblul Bisericii ”Sf. Dumitru” Stâlp (1699), Biserica ”Sf. Arhangheli” a Mănăstirii Cârnău din Tega (1545) – comuna Pănătău, Ansamblul Bisericii ”Buna Vestire” Vernești (1715). În județ există alte zeci de biserici cu statut de monument istoric de importanță locală.

- Clădiri cu statut de monument istoric de importanță națională: Tribunalul Județean Buzău (1912), Casa care găzduiește Colecția de etnografie și artă populară a Muzeului Județean Buzău (sec. al XVIII-lea), Biblioteca Județeană ”Vasile Voiculescu” Buzău (1914), Primăria Municipiului Buzău (1903), Casa cu blazoane din Chiojdu (sec al XVIII-lea), Primăria Râmnicu Sărat (1898), Gara Nouă Râmnicu Sărat (1898).

La acestea se adaugă și alte clădiri de interes public (de ex. clădirea Muzeului Județean Buzău, a Inspectoratului Școlar Județean – Casa ”Seceleanu”, fostul Spital ”Brătianu”, Spitalul ”Gârlași”, Spitalul din Ciuta, Colegiul ”Hașdeu”, Liceul ”Spiru Haret”, Colegiul ”Mihai Eminescu” din Buzău, sediul Stațiunii de Cercetare Pietroasele, Pepiniera Istrița din Săhăteni, fostul Penitenciar, Biblioteca Municipală, Gara Veche, Clubul Copiilor, Sediul BCR, Liceul ”Al. Vlahuță” din Râmnicu Sărat), case cu valoare arhitecturală ridicată (din Buzău, Râmnicu Sărat, Balta Albă, Calvinii, Boldu, Chiliile, Cătina, Chiliile, Chiojdu, Grebănu, Mânzălești, Bozioru, Lopătari, Măgura, Pănătău, Pârscov, Podoria, Râmnicele, Sărulești, Vintilă Vodă), clădiri și amenajări cu destinație turistică (de ex. Hotel ”Coroana” Buzău, Hanul Vechi din Pătârlagele, Ansamblul și Mina de Petrol Băile Monteoru, Vila Monteoru, Bazinele Vechi), conace (de ex. Conacul Marghiloman din Buzău, Conacul Casota din Glodeanu-Siliștea, Conacul Căndeștilor din Vernești, Conacul Albanopol din Mărcăneni, Conacul Hariton din Săhăteni, Conacul Angelescu Stâlp, Conacul Garofild Țintești, Conacul Maican Gura Teghii), mori (Cătina, Scorțoasa), pivnițe domnești (Merei), cișmele din piatră (Pietroasele), parcuri (Parcul Crâng Buzău) sau ansambluri urbane din Buzău (de ex. Str. Cuza Vodă, Str. Al. Marghiloman, Str. Ostrovului) și Râmnicu Sărat (Complexul Ansamblului Brâncovenesc) – care au statut de monument istoric de importanță locală.

Monumente de for public: Crucea dintre vii (1724) Săsenii Noi – comuna Vernești, care e obiectiv de importanță națională. La acesta se adaugă numeroase cruci, busturi, monumente funerare, statui, cimitire ale eroilor (de ex. la Siriu) plăci memoriale sau chiar fântâni (Fântâna lui Mihai Viteazu de la Ciuta).

b) Instituțiile de cultură, dintre care:

- muzee și colecții: Muzeul Județean Buzău (cu secții de arheologie, istorie-memorialistică, artă plastică, etnografie și artă populară), Muzeul Municipal Râmnicu-Sărat (cu secții de artă, istorie, științe naturale, arheologie, etnografie și artă populară), Muzeul ”Timpul Omului” din Mânzălești, Muzeul ”7 locuri de poveste” din Lopătari, Muzeul Bisericesc Eparhial Buzău, Colecția de artă brâncovenească și icoane a Mănăstirii Rătești, Colecția Muzeală a Mănăstirii Ortodoxe Ciolanu, Colecția de artă populară Casa Vergu și Mănăilă Buzău, Colecția de artă tradițională de la Siriu, Colecția de artă tradițională de la Brădeanu și Siriu etc;
- Case memoriale: Casa Memorială ”Vasile Voiculescu” de la Pârscov, Casa Memorială ”Irineu Mihălcescu” de la Valea Viei, Casa devenită memorială ”Gogu Milea” de la Câmpeni. La acestea se adaugă și alte monumente istorice care nu sunt organizate ca și case memoriale, dar în care au trăit sau profesat personalități (de ex. Hortensia Papadat Bengescu, Vasile Voiculescu, Ion Andreescu etc.
- Biblioteci publice: Biblioteca Județeană ”Vasile Voiculescu” din Buzău și Biblioteca Municipală din Râmnicu Sărat – ambele funcționând în clădiri-monument istoric.;
- Centrul Județean de Cultură și Artă Buzău;
- Teatrul ”George Ciprian” Buzău;
- Casa de Cultură a Sindicatelor Buzău;
- Casa Tineretului Buzău;
- Centrul Cultural ”Florica Cristoforeanu” Râmnicu Sărat;
- Casa de Cultură ”George Băiculescu” Nehoiu;
- Taberele de sculptură de la Măgura, Năeni, Meledic-Mânzălești.

c) Facilitățile de agrement: de ex. ștranduri și piscine (Ștrandul Tineretului, Bazinul Olimpic și piscinele private din Buzău, ștrandurile și piscinele cu apă sărată de la Sărata Monteoru, piscinele private de la Valea Sălciilor, Căndești, Pătârlagele, Râmnicu Sărat), tratamentele cu nămol (Sărata Monteoru, Balta Albă), parcurile de aventură de la Sărata Monteoru și Buzău (Crâng) etc.

c) Evenimentele culturale

Dintre : Festivalul de rock "Top T", din Buzău; Festivalul Internațional de blues și jazz "Bluzău"; Bienala Internațională De Artă „Ion Andreescu”; estivalul național de muzică folk „Vali Sterian”; Târgul DRĂGAICA; Festivalul Slănicului de la Meledic; Festivalul Național de Chitară Clasică; Bienala Internațională de Artă "Ion Andreescu"; Festivalul Internațional de Muzică Ușoară pentru Copii și Tineret "Mihaela Runceanu", Festivalul Național de Muzică Folk "Vali Sterian" Râmnicu Sărat, Festivalul Internațional de Teatru Independent de Comedie "Comic 7B" Buzău, "Săptămâna Teatrului Tânăr" Buzău, Festivalul "VedeTeatru", Zilele Buzăului, Sărbătoarea Orașului Râmnicu Sărat etc.

d) Cultura tradițională (folclorul, obiceiurile, tradițiile, meșteșugurile etc.)

Dintre evenimentele care promovează folclorul și tradițiile locale, menționăm: Târgul Drăgaica de la Buzău, cel mai vechi din Muntenia; Sărbătoarea Folclorică "Pe urme de baladă" de la Gura Teghii; Sărbătoarea Folclorică "Târgul Cucului" de la Valea Muscelului (Pătârlagele), Festivalul Folcloric "Floare de Colți" de la Colți, Festivalul Internațional de dansuri folclorice „Plaiurile Mioriței” Buzău, Sărbătoarea Folclorică "Legendele Cislăului" de la Cislău, Sărbătoarea Folclorică "Pe Plaiul Nucului" de la Nuci (Lopătari), Festivalul tradițional de Sf. Maria de la Valea Salciei, Sărbătoarea Folclorică "Pe Plaiuri Bisocene" de la Bisoca, Festivalul Slănicului de la Medelic (Mânzălești), Festivalul Câmpenesc "Pe Plaiurile Șoimului" de la Rătești (Berca), Sărbătoarea "Floarea de Salcâm" Lipia (Merei), Sărbătoarea "Hora Florilor de Mai" de la Padina, Sărbătoarea Folclorică "Floare de Tei" Pănătău, Sărbătoarea Folclorică "Ciuciure, izvor de apă vie" de la Unguriu, Festivalul Crizantemelor de la Brădeanu, Serbarea Câmpenească "Floare de Tei" de la Stâlp, Târgul Mărilor de la Chiojdu, Târgul "Sf. Ana" de la Mânzălești, Festivalul de tradiții "Buzău Fest" de la Sărata Monteoru (Merei), Târgul de Buna Vestire de la Calvini, Târgul de Sf. Pantelimon de la Sărulești, Târgul de Sf. Constantin și Elena de la Valea Salciei, Târgul de Sf. Dumitru de la Șarânga (Pietroasele), Sărbătoarea Cultural-Sportivă "Auriu de Săhăteni", "Sărbătoarea de Sf. Parascheva" de la Petrăchești (Vintilă Vodă), Ziua Romilor de la Calvini, Ziua Lacului Siriu, Sărbătoarea Grâului de la Florica, Sărbătoarea Fânului de la Viperești, zilele comunelor Balta Albă, Bălăceanu, Beceni, Boldu, Bozioru, Brăești, Buda, Calvini, Cănești, Cătina, Cernătești, Chiliile, Gherăseni, Ghergheasa, Glodeanu-Sărat, Glodeanu-Siliștea, Largu, Sărata Monteoru (Merei), Murgești, Odăile, Pârscoș, Racovițeni, Pardoși, Râmnicele, Săgeata, Smeeni, Tisău, Topliceni, Țintești, Valea Râmnicului, Ziduri, Vernești,

Ținutul Buzăului este desemnat, încă din anul 2012, Destinație Europeană de Excelență pentru Turismul Rural.

e) Gastronomia și vinurile

Județul Buzău se remarcă la nivel național printr-un număr mare de produse tradiționale atestate. Poate cel mai cunoscut dintre acestea este cârnatul de Pleșcoi, existând și un festival al acestora organizat în comuna Berca. De asemenea, evenimente de promovare a produselor agroalimentare din zonă – de tipul Ziua Recoltei - se celebrează toamna în Buzău ("Toamna Buzoiană"), Berca (Ziua Recoltei), Săpoca ("Parada Gospodarilor"), Viperești (Târg de toamnă), Vâlcelele ("Sărbătoarea Pepenilor")

De asemenea, câteva zeci de crame și podgorii din zona Dealurilor Istriței sunt deja incluse în trasee turistice (Drumul Cramelor, Drumul Vinului), care atrag un număr important de turiști români și străini.

POTENȚIAL TURISTIC ȘI FORME DE TURISM PRACTICABILE. DOMENII DE EXCELENȚĂ

Pornind de la resursele turistice naturale și antropice, de la infrastructura turistică existentă, precum și de la informațiile din Strategia de Dezvoltare și Promovare a Turismului în județul Buzău 2014-2020, acesta are avantaje competitive și potențial de dezvoltare pentru următoarele forme de turism:

Ecoturismul și turismul activ: o subpiață care devine extrem de importantă, atât din perspectiva preocupărilor globale pentru protecția mediului, cât și a schimbării comportamentului turiștilor în contextul Pandemiei de Covid-19 din anul 2020. Aceasta va conduce, cel mai probabil, către reorientarea către turismul practicat în familie sau în grupuri mici, care să evite zonele tradiționale aglomerate, și care să accentueze componenta exploratorie. În plus, județul abundă de resurse pentru dezvoltarea acestei forme de turism: numeroase situri și arii naturale protejate, traseele pentru drumeții și cicloturism din Munții Buzăului și din Subcarpații de Curbură, facilități pentru turismul activ (de ex. circuitul de motocros de la Tisău, traseele de offroad din zona Sărata Monteoru și Bisoca, zborul cu parapanta de pe Dealul Istrița, rafting-ul pe râul Buzău, lecțiile de călărie la cele două herghelii din județ sau excursiile călare în zonele cu peisaje atractive etc.), peșterile de pe Platoul Medelic (favorabile dezvoltării speoturismului) etc. În plus, includerea în lista UNESCO a Geoparcului Ținutul Buzăului ar crește puternic atractivitatea și vizibilitatea județului ca destinație de ecoturism, prin multitudinea de atracții pe care acesta le include.

Turismul de sănătate și Wellness: resursele balneare și climaterice de la Sărata Monteoru și Balta Albă, deja cunoscute de mulți turiști români, mai ales din partea de sud a țării, pot sta la baza dezvoltării puternice a turismului de sănătate, inclusiv pe plan internațional. Acest lucru este extrem de important, în contextul în care populația Europei se află într-un proces avansat de îmbătrânire, cu o preocupare tot mai ridicată a cetățenilor pentru prelungirea speranței de viață sănătoase. Acestea se află la o distanță destul de mică de Aeroportul Internațional Otopeni și de București, în raport cu alte stațiuni din țară, mai greu accesibile. Dacă Stația Sărata Monteoru are o infrastructură turistică în dezvoltare, la Balta Albă această este încă minimală pentru un turism de masă. În plus, potențialul balnear al unor zone precum Fișici sau Siriu este complet nevalorificat în prezent.

Turismul gastronomic și oenologic: se dezvoltă deja la nivelul județului Buzău (de ex. Drumul Cramelor / Drumul Vinului), care beneficiază de prezența unora dintre cele mai extinse și mai cunoscute podgorii din țară, cu numeroase crame unde au loc degustări pentru turiștii români și străini. Turismul oenologic ar putea fi cuplat cu ușurință cu cel gastronomic, în contextul în care județul este unul bogat în produse tradiționale atestate, precum celebrii cârnați de Pleșcoi sau Covrigi de Buzău. De altfel, la Berca se organizează de mai mulți ani Festivalul Cârnaților de Pleșcoi. Această formă de turism exploatează nevoi de bază ale turiștilor, interesul tot mai mare pentru produsele ecologice și este destul de facil de promovat de către România în comparație cu alte tipuri de turism, unde țara are o concurență puternică.

Agroturismul – este un tip de turism ce s-ar putea dezvolta în viitor, mai ales că tot mai mulți cetățeni români și turiști români caută locuri de relaxare, izolate de agitația marilor orașe. Din această perspectivă, județul Buzău poate pune la dispoziția acestora zone rurale foarte întinse, cu atracții multiple. În multe sate din județ se păstrează încă gospodăriile de tip tradițional, dar și tradiții, datini, obiceiuri, folclor vechi de sute de ani. Multe dintre aceste sate sunt astăzi îmbătrânite, iar tot mai multe locuințe vechi rămân neocupate. Acestea ar putea fi introduse, cu investiții minime, în circuitul turistic, concomitent cu prezervarea și promovarea unor valori tradiționale, a gastronomiei etc. Trebuie totuși menționat că această nișă este una puternic concurențială în context național, în contextul în care zone rurale precum Bucovina, Maramureșul Istoric, Mărginimea Sibiului etc. se bucură de o notorietate bine consolidată. Proximitatea față de București, cea mai mare piață de consum pentru această formă de turism și principala poartă de intrare pe cale aeriană a turiștilor străini, poate fi elementul distinctiv al județului.

Turism de vânătoare și de pescuit – are un potențial ridicat de dezvoltare, prin prisma fondului cinegetic și piscicol foarte bogat, jucând și un rol de dezvoltare echilibrată a județului, prin faptul că reprezintă unul dintre puținele produse turistice ce există în zona de câmpie a Buzăului. După cum am indicat și anterior, cele peste 50 de fonduri de vânătoare, dar și zeci de lacuri naturale și acumulări bogate în pește, pot atrage

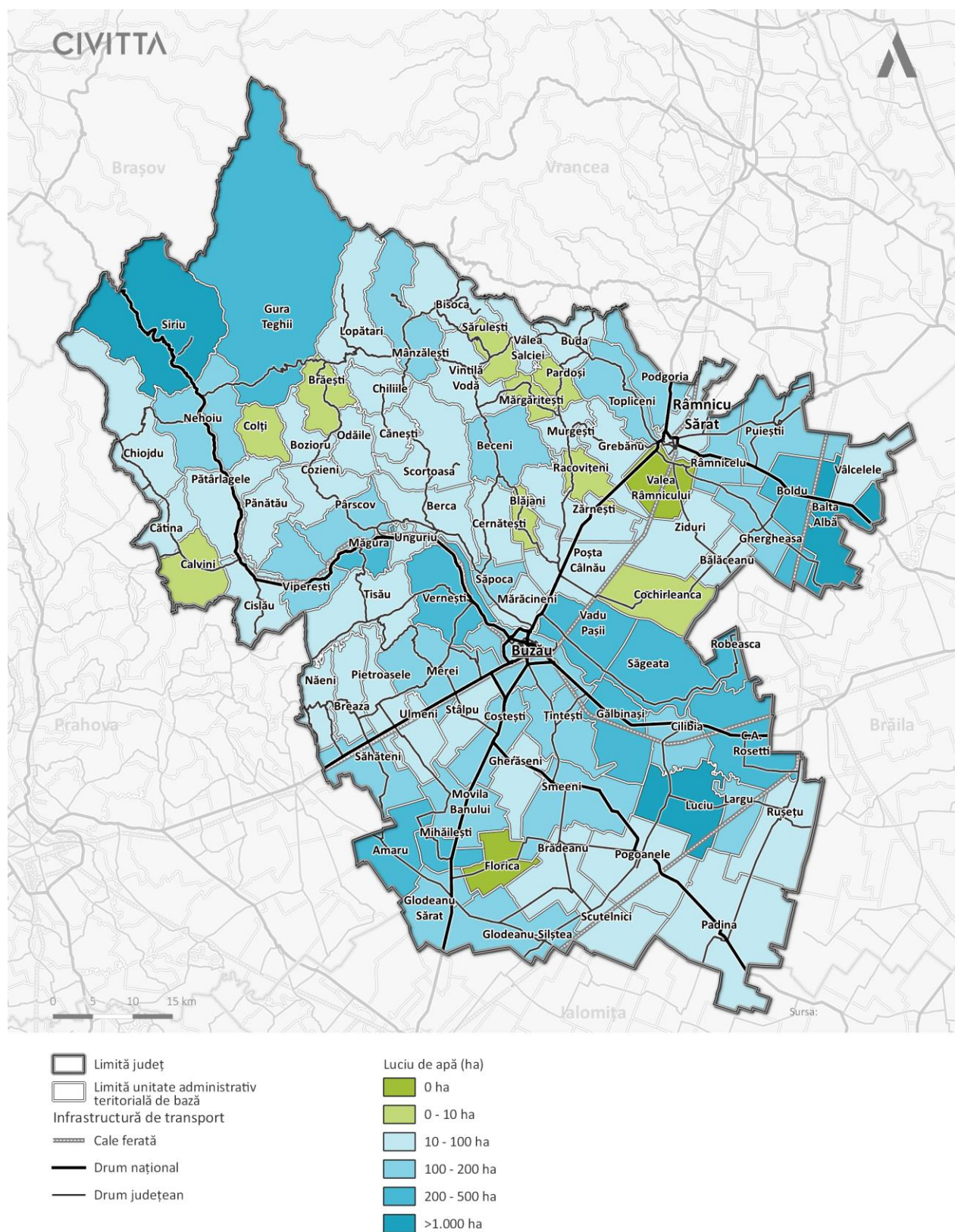
numeroșii amatori ai acestor sporturi. Proximitatea față de București, unde există o concentrare mare de populație cu venituri peste medie, ar putea constitui un avantaj pentru dezvoltarea acestei forme de turism în județul Buzău.

Turismul cultural-religios – deși nu se bazează pe resurse la fel de atractivitate ca cele din Transilvania (de ex. biserici fortificate, bisericile de lemn maramureșene, centre urbane bine prezervate, precum Brașov, Sibiu sau Sighișoara), București (numărul mare de evenimente culturale și patrimoniul construit foarte divers) sau Moldova (densitatea mare de mănăstiri ortodoxe), poate complementa celelalte forme de turism pentru care județul are avantaje competitive evidente. O promovare a vestigiilor arheologice (de ex. Tezaurul de la Pietroasa, a ruinelor unor cetăți romane sau geto-dacice, a așezărilor rupestre din zona Subcarpatică), concomitent cu restaurarea și reintroducerea în circuitul istoric a conacelor boierești din județ, dar și cu conceperea unor trasee de pelerinaj la bisericile vechi și mănăstirile din județ, ar putea aduce un număr important de vizitatori în județ. Un rol important în acest sens ar putea avea și eforturile pentru a aduce în județ, a consolida și a promova evenimente culturale de importanță națională, dar mai ales internațională.

Alte tipuri de turism ce s-ar putea dezvolta, într-o oarecare măsură, în județ sunt:

- turismul de afaceri - mai ales în municipiul Buzău, unde există deja o concentrare importantă de investitori autohtoni și străini, care atrag după ei o anumită circulație turistică (de ex. delegații ale furnizorilor, clienților, acționarilor) etc.
- turismul de evenimente – de ex. pentru organizarea unor instruiți, seminarii, workshop-uri, team building-uri etc., adresat mai ales pieței din București, prin crearea unei alternative la zonele deja consacrate, precum Valea Prahovei. Stațiunea Sărata-Monteoru ar putea fi una dintre destinațiile adecvate în acest sens, fiind relativ ușor accesibilă dintre București;
- turismul de tranzit – amplasarea județului la încrucișarea unor drumuri importante către Moldova, Muntenia, Transilvania și Dobrogea (via noul Pod de la Brăila), mai ales în contextul proiectelor de drum expres Buzău-Brăila și Autostrada Moldovei, vor susține o cerere ridicată de servicii de cazare și alimentație publică de-a lungul lor. În lipsa unei oferte atractive la nivel local, cei aflați în tranzit vor prefera unitățile de cazare din județele învecinate (de ex. Vrancea, Prahova sau chiar Brașov).

FIGURĂ 96 - LUCIU DE APĂ (HA) ÎN JUDEȚUL BUZĂU

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor INS Tempo Online

INFRASTRUCTURA TURISTICĂ, INCLUSIV DE CAZARE, A JUDEȚULUI

Conform Institutului Național de Statistică, în anul 2019, în județul Buzău existau 109 de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, cu 81% mai multe față de anul 2008. Dintre acestea, pe categorii, cele mai multe erau pensiuni agroturistice (62 unități), 19 hoteluri, 11 vile turistice, 8 moteluri, 2 bangalouri, 4 pensiuni turistice și câte un hostel, popas turistic și o căsuță turistică. Numărul de pensiuni agroturistice era mai mult decât dublu comparativ cu anul 2008.

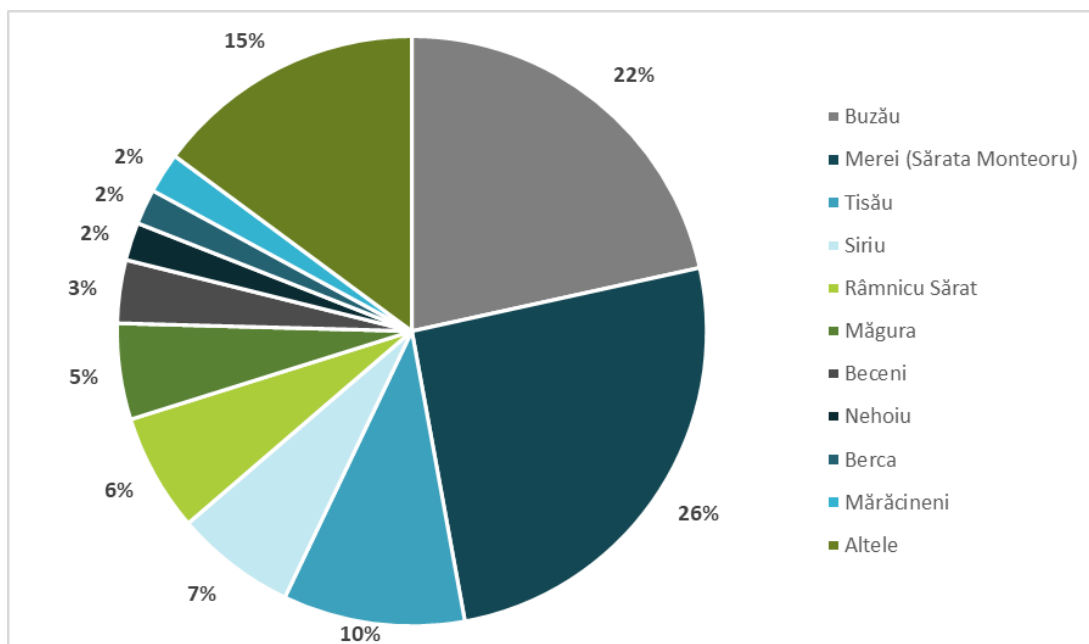
Pe localități, cele mai multe unități erau în comuna Merei - 24, dintre care 6 hoteluri, 2 vile turistice, 14 pensiuni agroturistice și altele. De asemenea, în comuna Siriu erau active 10 structuri de primire turistică, dintre care 8 erau pensiuni agroturistice, 1 vilă turistică și 1 hotel. În municipiul Buzău se găseau 13 structuri, dintre care 9 hoteluri, 1 hostel, 3 moteluri și 4 pensiuni turistice. În comunele Măgura și Tisău erau câte 7 unități de primire turistică.

Numărul total de locuri de cazare din aceste unități era în anul 2019 de 3.610, în creștere cu 53% față de anul 2008, mai ales în cazul pensiunilor agroturistice (de 2,8 ori) și a vilelor turistice (de 11,8 ori). În schimb, numărul de locuri de cazare din hoteluri și moteluri a rămas aproximativ același. Așadar, la nivelul anului 2019, hotelurile concentrau 34% din capacitatea județeană de cazare, pensiunile agroturistice 33%, vilele turistice 14%, motelurile 9%, iar restul tipurilor de unități (hosteluri, popasuri, căsuțe, pensiuni urbane doar 10%). În plus, conform INS, din peisajul turistic al județului au dispărut în ultimii ani taberele pentru elevi și camping-urile. În context regional, județul Buzău concentrează 3,3% din capacitatea de cazare (locul 3/6, după Constanța și Tulcea), iar în context național doar 1% din locuri.

Capacitatea de cazare a județului este concentrată, în comuna Merei – Stațiunea Sărata Monteoru (923 de locuri, +39% față de anul 2008), municipiul Buzău (778 de locuri, +60,4%), comuna Tisău (360, +4%), comuna Siriu (239, +241%) și municipiul Râmnicu Sărat (233, +27%). Numărul de locuri de cazare a crescut în majoritatea zonelor din județ în ultimii 10 ani, exceptând comunele Vintilă Vodă, Rușețu (unde s-au desființat unitățile de cazare, respectiv Mânzălești și Beceni, unde s-a redus numărul de locuri).

De menționat este și faptul că hoteluri funcționau în anul 2019 doar la Buzău, Măgura, Sărata-Monteoru, Siriu și Tisău, hosteluri doar la Buzău, moteluri la Buzău, Râmnicu Sărat, Nehoiu, Cislău și Glodanu-Sărat, iar vile turistice în Beceni, Sărata Monteoru, Siriu și Tisău. În restul localităților erau disponibile doar pensiuni. În Stațiunea Balta Albă există, în pofida potențialului turistic deosebit, doar 38 de locuri de cazare camere în pensiune, căsuțe, corturi, etc., fiind disponibil un restaurant și o piscină.

FIGURĂ 97 - PACITATEA DE CAZARE LA NIVEL DE UAT, IN ANUL 2019

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În funcție de numărul de paturi, cele mai mari structuri de cazare din județ, sunt:

- Hotel „Pietroasa” Buzău (4 stele)- cu o capacitate de 228 de locuri, dispune de 2 restaurante, sală de conferințe, un centru SPA (include jacuzzi, dușuri emoționale, sală de fitness, masaj, hammam), oferind și servicii de organizare evenimente.
- Hotel „Ceres Hotel&SPA” Merei (3 stele) - este situat în centrul stațiunii turistice Sărata-Monteoru și are o capacitate de cazare de 166 de locuri, repartizate în 84 de camere. Acesta dispune de piscină exterioară, saună cu ozon, ozonoterapie, magnetoterapie, laserterapie, masaj terapeutic, kinetoterapie și gimnastică medicală, hidroterapie -bai calde sărate. De asemenea, există și un centru de tratament ale anumitor afecțiuni, în dependență de acestea.
- Hotel „Avenue” Buzău (4 stele) – cu o capacitate de 132 de locuri în 66 de camere, dispune de restaurant, saună, sală de fitness, sală de conferințe de 100 de locuri, sală de evenimente de 400 de locuri etc.
- Hotel „Cazino” (3 stele) – amplasat în Sărata-Monteoru, dispune de 53 de camere, 2 restaurante, sală de conferințe, parc propriu, centru SPA.
- Hotel „Măgura” (3 stele) - situat în comuna cu același nume, acest hotel dispune de 50 de camere și 97 de locuri de cazare, piscină, centru SPA și serviciu de închiriere de biciclete.
- Hotel „Montana” Merei (2 stele) - un hotel cu 40 de camere și 80 de locuri, situat în stațiunea Sărata-Monteoru, dispune de bar/cafenea.
- Hotel „Ciuta” (3 stele) - este un hotel din comuna Măgura, cu o capacitate de cazare de 73 de locuri în 35 de camere. Acesta dispune de restaurant, sală de forță, terenuri de volei, fotbal handbal - toate în aer liber. De asemenea există jacuzzi, mese de biliard, masă de tenis și piscină.
- Hotel „Sport B90” (2 camere) - este un hotel din municipiul Buzău, cu 68 de locuri organizate în 34 de camere. Acesta dispune de pub, terasă, sală evenimente, atelier promo, precum și echipamente sportive.
- Hotel „Monteoru” (2 stele) - situat comuna Merei, în cadrul stațiunii Sărata-Monteoru, acest hotel dispune de 33 camere, care oferă 66 de locuri de cazare. Acesta dispune de restaurant și acces direct în centrul de sănătate Aqua Relax & SPA.
- Motel „Poienița 2006” *** - este un motel din municipiul Râmnicu Sărat cu 32 de camere și 64 de locuri de cazare, care dispune și de un restaurant.

- Vila „Casa cu tei” (3 stele) - o altă unitate de cazare din cadrul stațiunii turistice Sărata-Monteoru, cu 25 de camere și 52 de locuri de cazare. Acesta dispune de restaurant tradițional buzoian, piscină cu apă sărată naturală, bar în aer liber, spațiu de joacă pentru copii și bibliotecă.
- Hotel „Art” Buzău (4 stele) – este un boutique hotel cu 25 de camere, 2 săli de conferințe, restaurant, bar.
- Hotel „Caprice” (3 stele) – amplasat în stațiunea Sărata-Monteoru, dispune de 25 de camere, o restaurant cu terasă, piscină, zonă verde.

În rest, majoritatea structurilor de cazare din județ au o capacitate mai mică de 50 de locuri de cazare. În ceea ce privește alimentația publică (pizzerii, restaurante, fast-food-uri, cluburi, baruri, cafenele etc.), acestea sunt concentrate preponderent în localitățile urbane ale județului.

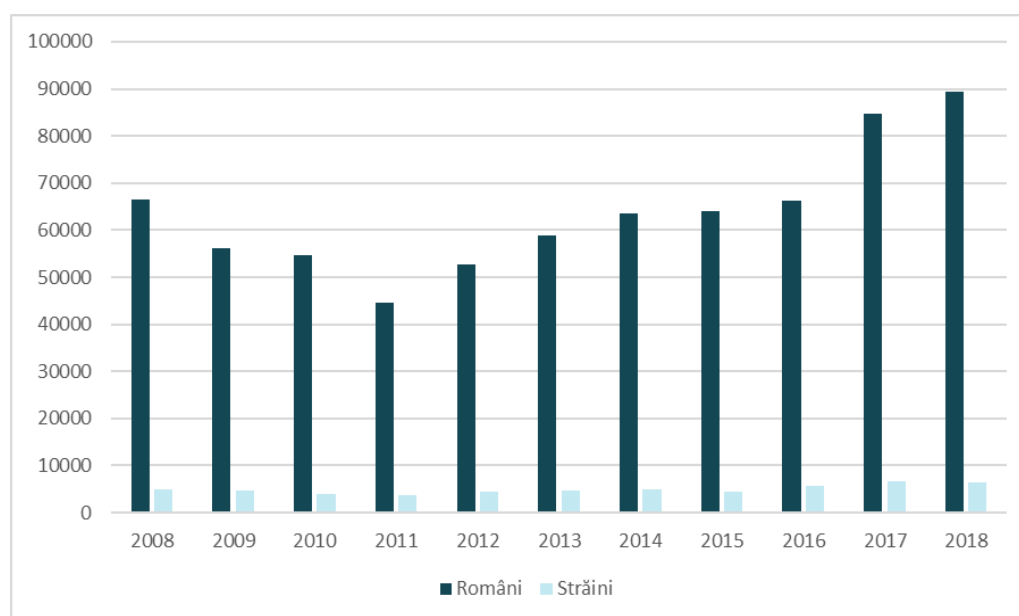
CIRCULAȚIA TURISTICĂ DIN JUDEȚ

Institutul Național de Statistică raporta pentru anul 2018 un număr total de 95.731 de persoane care s-au cazat în unitățile de primire a turiștilor, dintre care 89.292 erau turiști români, respectiv 6.439 erau cetățeni străini. Acest număr total de turiști clasează județul pe poziția 30/41 la nivel național. Numărul mic de turiști prezenți în județul Buzău poate fi explicat prin intermediul unui cumul factori, cum ar fi: lipsa unui aeroport, reușite economice reduse care să încurajeze turismul de afaceri, lipsa unor obiective turistice valorificate care să ducă la un turism de masă (excepție fiind stațiunea Sărata-Monteoru), proximitatea municipiului București - care este mai atractiv pentru turiști și are o mai bună ofertă de cazare.

În ceea ce privește analiza în dinamică a numărului de turiști în județul Buzău, față de anul 2008, numărul acestora a crescut cu 34,2% (cu 34,3% în cazul turiștilor români și cu 32,6% în rândul turiștilor străini). Cel mai mic număr a fost înregistrat în anul 2011, când efectele crizei economice globale s-au făcut simțite și au lovit acest sector.

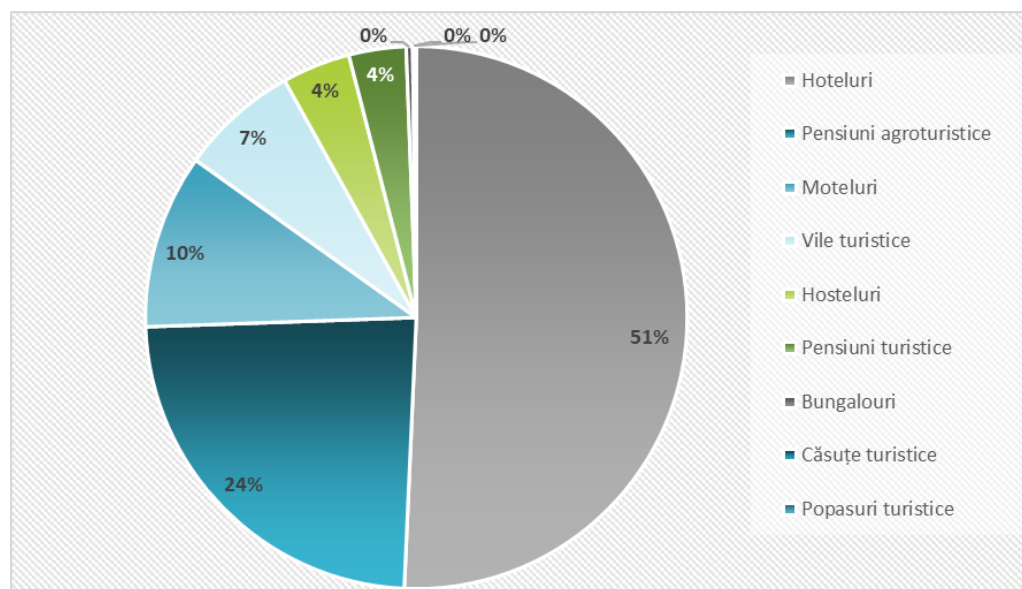
Un procentaj de 51% dintre turiști au preferat să se cazeze în structuri de tip hotel, iar pensiunile agroturistice au atras un procentaj de 24% din turiști. Motелurile, au găzduit în 2018 doar 10% din turiștii județului, iar 7% dintre aceștia s-au cazat în vile turistice. Un număr foarte mic de turiști au preferat cazarea în structuri de tip popasuri turistice, căsuțe turistice sau bungalouri

FIGURĂ 98 - DINAMICA NUMĂRULUI DE TURISȚI CAZAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

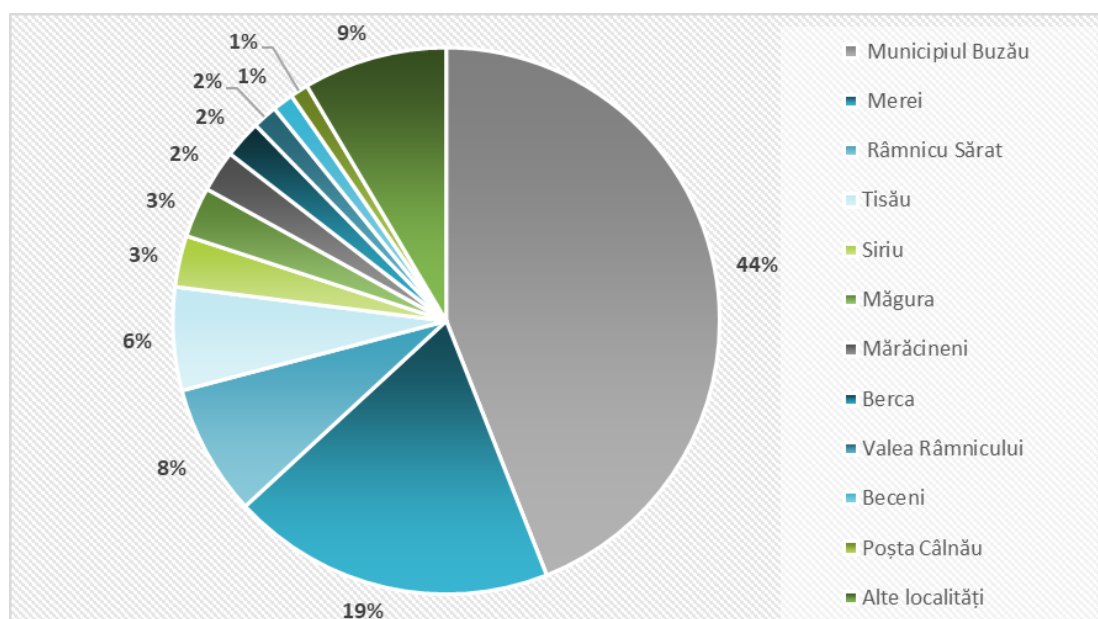
FIGURĂ 99 - PONDEREA TURIȘTILOR CAZAȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN ANUL 2018, FUNCȚIE DE TIPUL UNITĂȚII DE PRIMIRE

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

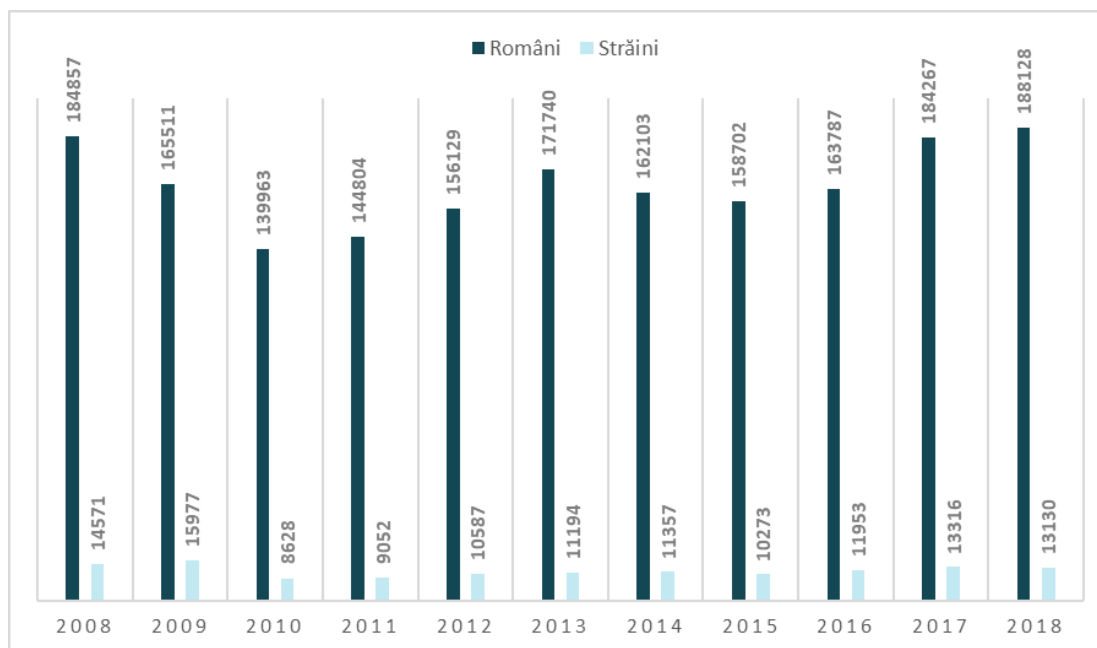
În ceea ce privește destinațiile alese, din numărul total de turiști atrași de județ în anul 2018, circa 44% au fost cazați în unitățile de profil din municipiul Buzău. Comuna Merei, prin intermediul stațiunii balneoclimaterice Sărata-Monteoru, a reușit să găzduiască circa 19% din turiștii județului, în Râmnicu Sărat au fost cazați 8%, iar în comuna Tisău – 6%. Comparativ cu anul 2008, numărul turiștilor a crescut semnificativ în municipiul Buzău (+45%), dar și în comunele Berca (de 16 ori), Siriu (+180%) și Merei (+42%). Numărul de turiști a scăzut însă în comunele Glodeanu Sărat (-75%), Chiojdu (-42%), Beceni (-21,89%).

FIGURĂ 100 – PONDEREA TURIȘTILOR CAZAȚI PE LOCALITĂȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

FIGURĂ 101 – DINAMICA NUMĂRULUI DE ÎNNOPTĂRI TURISTICE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018

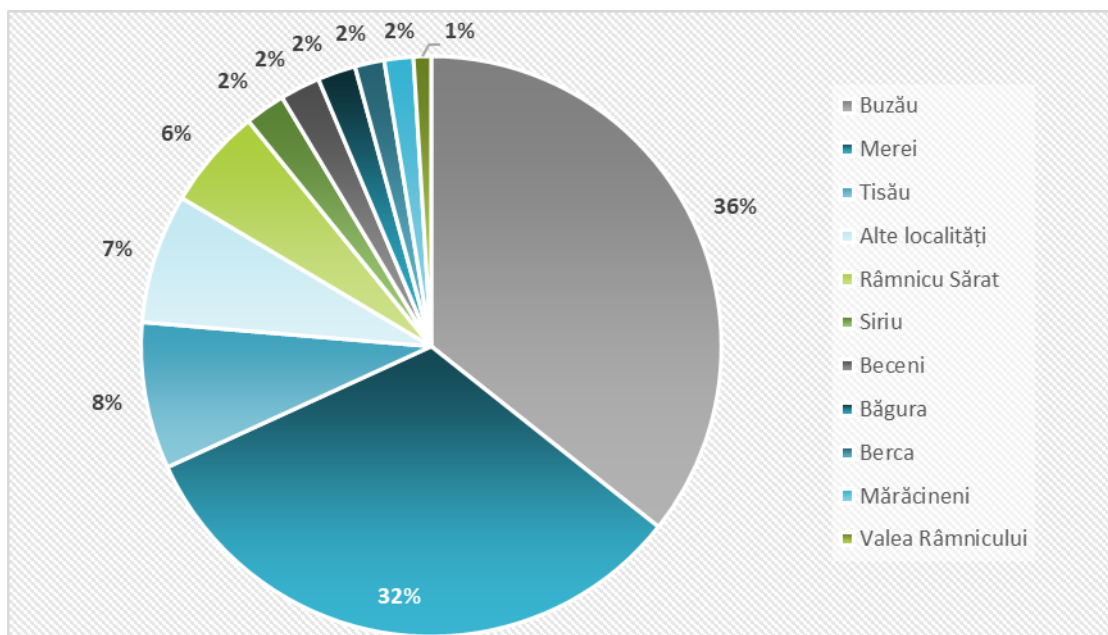

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform INS, numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică a fost în anul 2018 de 201.258, dintre care 188.128 (93,5%) au fost efectuate de către cetățeni români, iar 13.130 (6,5%) – de către cetățeni străini. Față de anul 2008, numărul total de înnoptări a crescut cu doar 1%, exclusiv în cazul turiștilor români, în timp ce numărul nopților petrecute de străini în unitățile de cazare din județ s-a redus cu circa 10%. Preponderent, turiștii au preferat să înnopteze în hoteluri, pensiuni agroturistice, vile turistice și moteluri. Numărul total de înnoptări din județ a reprezentat 0,7% din numărul de înnoptări din țară (0,8% în cazul celor efectuate de români și 0,2% din cele ale străinilor).

Cel mai mare număr de înnoptări a fost înregistrat în municipiul Buzău (36%), urmat de comuna Merei (32%) - unde se află stațiunea balneoclimaterică Sărata-Monteoru. De asemenea, în comuna Tisău au fost înregistrate circa 8% din numărul total de înnoptări, iar în Râmnicu Sărat circa 6%. În celelalte localități din județ s-a înregistrat un număr mai redus de înnoptări. Numărul de înnoptări a crescut față de 2008 în municipiul Buzău cu 13,2%, iar în municipiul Râmnicu Sărat cu 29,4%. Acesta a scăzut însă în comuna Merei cu 8,5%, iar în comuna Tisău cu 32,2%.

FIGURĂ 102 – PONDEREA ÎNNOPTĂRILOR TURISTICE ÎN FUNCȚIE DE LOCALITATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2018

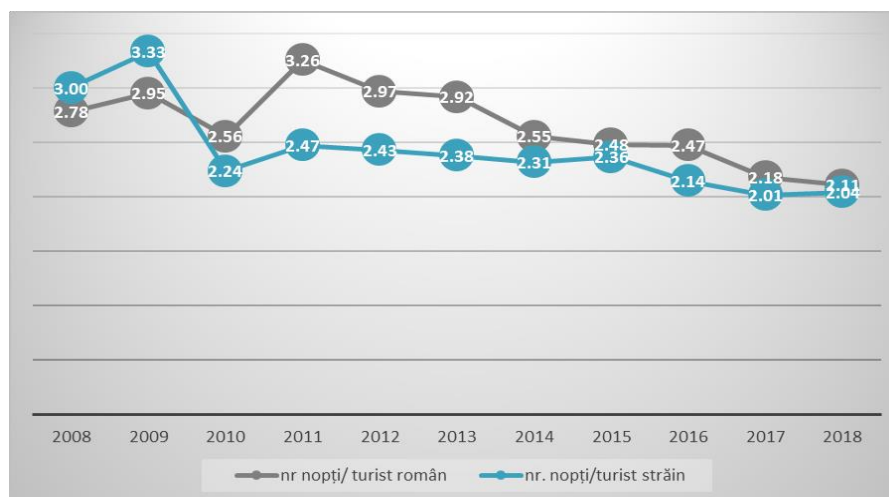

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În județul Buzău, în anul 2018, conform INS, durata medie a unui sejur a fost de 2,1 nopți (2,1 nopți în cazul turiștilor români și 2,04 în cazul turiștilor străini). Aceste valori se clasează foarte aproape de media națională, atât în cazul turiștilor străini cât și români. În anul 2009 au fost înregistrate cel mai lungi sejururi ale turiștilor străini – de circa 3,33 nopți, iar în 2011 ale turiștilor români – de circa 3,26 nopți. Începând cu anul 2011, a fost înregistrat un declin continuu al duratei sejurului în unitățile de cazare turistică a județului Buzău. Așadar, acestea primesc un număr mai mare de turiști decât în 2018, însă creșterea este aproape în totalitate anulată de reducerea de nopți petrecute, ceea ce duce la o stagnare a încasărilor. Un astfel de fenomen este tipic turismului de tranzit, cel care realizează cele mai mici încasări per turist.

Pe categorii de structuri de cazare, în 2018, cele mai lungi sejururi au fost înregistrate în cadrul vilelor turistice – circa 2,88 nopți/turist, urmând hotelurile – 2,46 nopți/turist. De cealaltă parte, cele mai mici sejururi au fost în căsuțe turistice – 1,45 nopți/turist, popasuri turistice – 1.41 nopți/turist, pensiuni turistice – 1,48 nopți/turist.

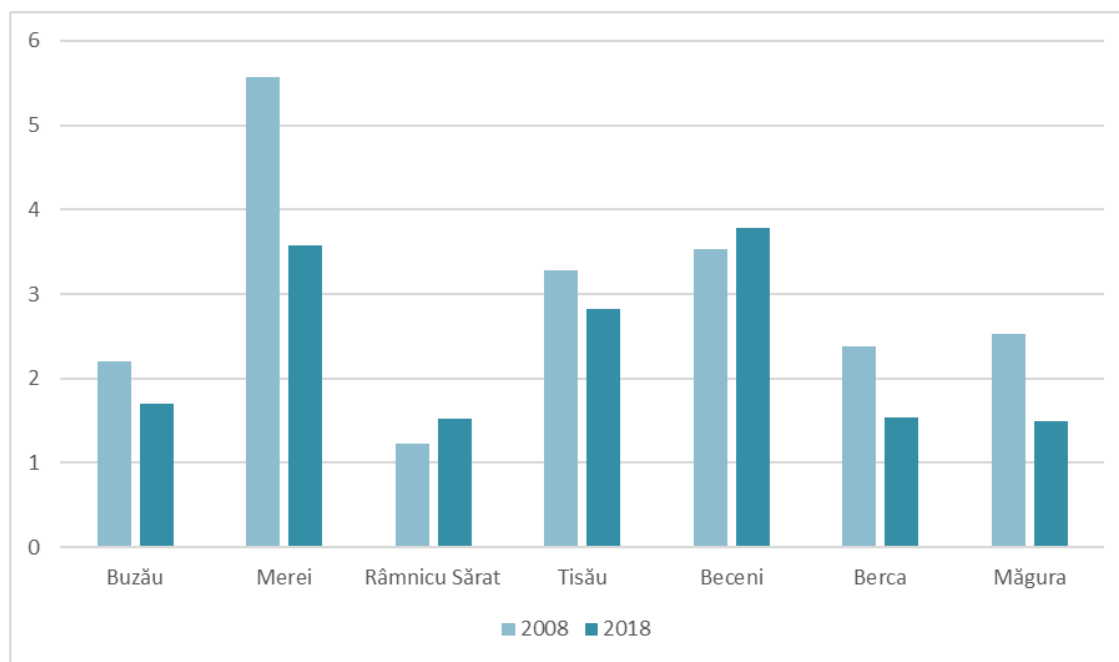
FIGURĂ 103 – DURATA MEDIE A SEJURULUI TURISTIC ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Pe localități în care există activitate turistică din punct de vedere al numărului de sosiri și înnoptări, durata medie a sejurului, a fost la Merei de 3,56 nopți/turist, în 2018. În municipiul Buzău, aceasta a fost de 1,7 nopți, iar în Beceni de circa 3,78 nopți. Durată medie ridicată a sejururilor în cazul comunei Merei poate fi explicată prin cazarea turiștilor români, mai ales a pensionarilor, pe o perioadă de o săptămână, pentru tratament balnear, pe baza biletelor de la CJP.

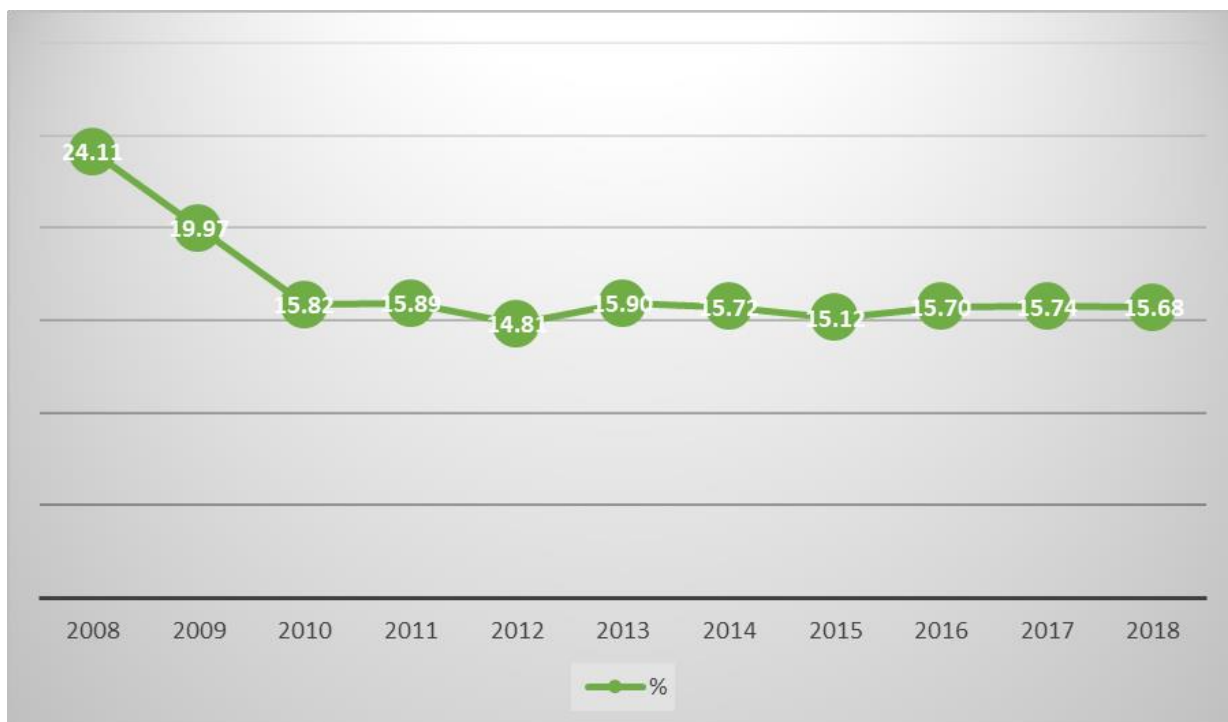
FIGURĂ 104 – DURATA MEDIE A SEJURULUI TURISTIC (NOPȚI/TURIST) PE LOCALITĂȚI, ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008 ȘI 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește indicele de utilizare netă a capacității de cazare din județul Buzău, acesta era în 2018 de circa 15,7%, cu mult sub media națională de 32,2%. Începând cu anul 2008, când 24% dintre locurile de cazare erau ocupate, a fost înregistrată o tendință scădere, iar din 2010, valoarea indicelui nu a depășit 16%. Cauzele sunt legate de dezvoltarea capacității de cazare în ritm mai rapid decât cel al creșterii circulației turistice. Astfel valori reduse vorbesc despre o profitabilitate redusă a operatorilor din domeniu, dar și despre un număr redus de clienți ai unităților turistice, raportat la potențialul județului și la oferta de spații de cazare pe care o pun la dispoziție.

FIGURĂ 105 – INDICELE DE UTILIZARE NETĂ A CAPACITĂȚII DE CAZARE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008-2018

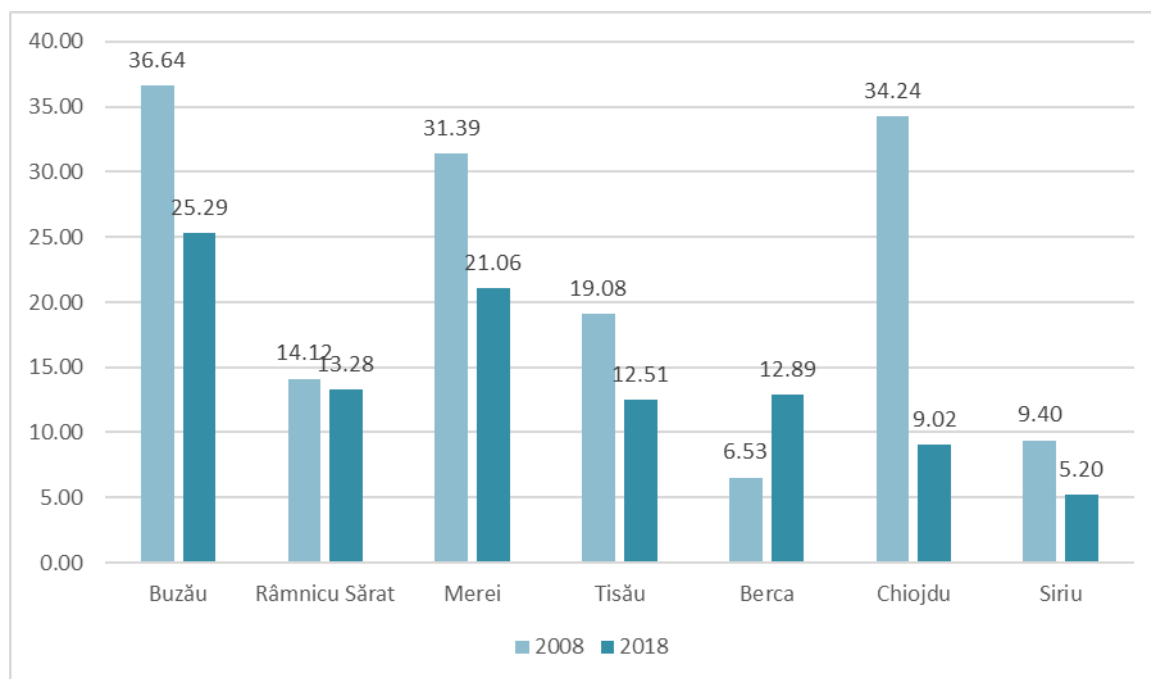

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Pe categorii de structuri de primire turistică, hostelurile din județul Buzău au înregistrat cea mai mare valoare a indicelui de utilizare netă a capacității de cazare – de circa 53%. Acestea sunt urmate de hoteluri - 26,9%, respectiv moteluri - 13,2%. Popasurile, căsuțele și pensiunile turistice au înregistrat o valoare a indicelui de sub 10%, cea mică valoare fiind raportată în cazul popasurilor turistice - de doar 0,5%.

Pe localități, indicele de utilizare netă a capacității de cazare a cunoscut scăderi în majoritatea cazurilor. Astfel, în municipiul Buzău, acesta era 25,3% în 2018, cu peste 10% mai puțin decât în 2008. În comuna Merei, unde se află și stațiunea balneoclimaterică Sărata-Monteoru, acest indice a scăzut cu 10% 2008, ajungând la 21,1%. O creștere a acestui indice se poate remarca însă în cazul comunei Berca, unde valoarea înregistrată în 2018 era de circa 12,9%, aproape dublă față de anul 2008, în timp ce la Râmnicu Sărat a stagnat la 13-14%. Astfel, cele mai ridicate valori au fost înregistrate în municipiul Buzău și comunele Lopătari (23,3%) și Merei (21,1%), dar și aici rămân la limita pragului de profitabilitate, mai ales în lipsa încasărilor de pe alte linii de business (de ex, restaurante, baruri, baze de tratament, de agrement etc.).

FIGURĂ 106 – INDICELE DE UTILIZARE NETĂ A CAPACITĂȚII DE CAZARE (%) PE LOCALITĂȚI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, 2008 ȘI 2018

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

PROMOVARE, INFORMARE ȘI ORIENTARE TURISTICĂ

În județul Buzău, există peste 10 centre/puncte de informare și orientare turistică, o bună parte din ele fiind înființate în ultimii 5 ani, fapt ce vorbește despre atenția acordată de către autorități către acest sector, dar și despre efectele utilizării fondurilor europene. Punctele de informare, precum cele de la Colți, Bozioru, Nehoiu, Merei, Buzău dispun și de site web, fapt ce ajută la atragerea turiștilor, tot mai implicați în căutarea de informații utile în mediul online. Unele site-uri sunt disponibile și-n alte limbi, precum engleza, franceza sau germana, informațiile fiind accesibile astfel și turiștilor străini. De asemenea, majoritatea punctelor de orientare turistică pun la dispoziție turiștilor materiale de promovare și informații cu privire la oferta de cazare din regiune și principalele obiective turistice, ghiduri, trasee, hărți etc. Centrele/punctele de informare turistică funcționează la Buzău, Nehoiu, Berca (Vulcanii Noroioși), Merei (Sărata-Monteoru), Bozioru, Năeni și Colți, în timp ce la Gura Teghii, Chiojdu, Mânzălești și Lopătari există centre de vizitare.

Promovarea în mediul online a județului lasă însă de dorit. Site-ul și pagina de Facebook <https://vinoinbuzau.ro/despre-noi/> cuprinde un centralizator al tuturor destinațiilor turistice din județ, prezentând și ofertele de cazare, restaurantele, principalele obiective turistice din județ, trasee, etc., informații care pot fi găsite și pe site-urile de informare turistică de la nivel local. Totuși, la o simplă căutare pe Google după cuvintele cheie "turism Buzău" doar cel de-al 8-lea rezultat te duce la pagina CNIPT Nehoiu, în timp ce restul fac trimiteri la bloguri sau pagini private, unele bogate în informații și poze, dar insuficiente pentru a planifica o vacanță în județ.

Județul Buzău nu dispune încă de o strategie de brand coerentă (de ex. o etichetare a produselor "Made in Buzău") și nici de o identitate vizuală proprie, care ar fi un laitmotiv al tuturor eforturilor de promovare derulate de diferiți actori publici și privați.

Totuși, Consiliul Județean Buzău, a participat în 2020 la Târgul Național de Turism al României, prin prezentarea atracțiilor turistice din Geoparcul „Ținutul Buzăului”, dar și a Vulcanilor Noroioși, a Trovanților,

a Casei Memoriale Vasile Voiculescu, a Chihlimbarului de la Colți – toate cu machete în miniatură, dar și a unor costume populare sau a unor filme de promovare. De asemenea, au fost promovate și meșteșugurile, produsele tradiționale specifice (degustări de vinuri, covrigi de Buzău, preparate din carne și dansurile populare buzoiene, inclusiv printr-o reprezentație a celebrului Ansamblu Folcloric "Plaiurile Mioriței".

În același context, este foarte important de menționat faptul că la nivel județean există Asociația Travel Buzău pentru Dezvoltare Regională Durabilă în Turism, parte din Federația Asociațiilor de Promovare Turistică. Aceasta joacă un rol important în promovarea turistică a României pe plan intern și extern. O implicare mai slabă se remarcă însă din partea hotelierilor, care preferă să se promoveze mai degrabă individual, respectiv a agențiilor de turism din județ, focalizate mai ales pe promovarea destinațiilor externe în rândul buzoienilor.

În ceea ce privește traseele turistice din județ, nu există o centralizare clară a acestora. CNIPT Nehoiu propune 3 trasee turistice montane în masivele Siriu, Penteleu și Podu Calului, respectiv 5 trasee de mountain biking, care sunt marcate. În schimb, în restul județului nu sunt semnalizate și marcate corespunzător trasee, de exemplu pentru cicloturism în zona Subcarpatică, unde există cerere în acest sens (inclusiv competiții). Pentru zona montană nu există un Serviciu Salvamont, context în care situațiile de urgență sunt gestionate de alte instituții (de ex. Jandarmeria montană care deține posturi la Nehoiu, Pârscov și Cislău). În zonă nu există cabane sau refugii, astfel că turiștii trebuie să se adăpostească la stația meteo de pe Vârful Penteleu, la cabane silvice sau la stâne. De asemenea, majoritatea atracțiilor turistice din județ nu sunt corespunzător semnalizate prin indicatoare și panouri de informare, preferabil măcar într-o limbă străină.

Conform Masterplanului național investițiilor în turism, adoptat de Guvern în anul 2017, județul Buzău ar trebui să beneficieze de fonduri pentru realizarea unui parc balnear, dar și a unor baze SPA, de wellness sau redeschiderea unor bazine vechi cu apă în Stațiunea Sărata Monteoru. Acesta a fost deja aprobat de CJ Buzău în august 2019, fiind așteptate resursele guvernamentale.

Pe teritoriul județului Buzău există și funcționează mai multe agenții de turism, dintre care, acreditate de către Autoritatea Națională de Turism, amintim: LAURA TOUR, CHRISTIAN TOUR, ENE TURISM, FILADELFIA, TERA TURISM, BIA TRAVEL, SAPPHIRE TRAVEL, AMADEUS TRAVEL BY PATRICIA, ART TRAVEL, și altele.

3.5. CONCLUZII, PROBLEME, DISFUNCTIONALITĂȚI ȘI DISPARITĂȚI SPAȚIALE

Analiza situației existente a reflectat existența următoarelor disfuncționalități la nivelul teritoriului județului Buzău:

1. Județul Buzău are un nivel de dezvoltare economică mediu-redus în context regional și național, cu un PIB/locuitor cu 22% sub valoarea regională și 36% sub cea națională. În contextul U.E.-27, acesta se numără printre regiunile slab dezvoltate, atingând doar 40% din media europeană. Deși ultimul deceniu a adus o creștere economică importantă a județului, aceasta a fost mai modestă decât a regiunii Sud-Est și a României, indicând faptul că procesul de convergență la performanțele europene va fi unul de foarte lungă durată (situație agravată și de pandemia care a debutat în anul 2020). Explicația pentru acest proces lent de creștere economică este dată de structura economiei județene, care se bazează, în mai mare măsură decât alte zone din țară care converg rapid către performanțele vest-europene, pe activități cu valoare adăugată modestă, precum industria prelucrătoare (30% din total), comerț-transporturi-hoteluri și alimentație publică (19%), precum și pe sectorul public. În schimb, motoarele de creștere ale regiunilor europene bogate (IT-ul, serviciile financiare, cercetarea-dezvoltarea, activitățile profesionale și tehnice) au o pondere cumulată în bugetul județului de circa 5%.
2. Spiritul antreprenorilor al buzoienilor este mai redus decât al cetățenilor din Uniunea Europeană, dar și din alte zone ale țării, precum Bucureștiul sau Clujul. Deși în creștere cu circa 19% față de 2008, densitatea agenților economici și a PFA-urilor este de 48/1000, mult sub media națională (62) și chiar regională (51). Statisticile sunt mai îngrijorătoare dacă le privim pe sexe (61% dintre antreprenori sunt bărbați, față de 39% femei), medii de rezidență (75% dintre firme în urban, față de doar 25% în rural) și grupe de vârstă (20% dintre întreprinzători au peste 60 de ani, în timp ce doar 8% au sub 30 de ani). Dintre firmele înființate de studenți în județul Buzău, cu facilități acordate de Guvern, circa 40% mai sunt funcționale, în timp ce 41% din totalul companiilor buzoiene nu au niciun angajat, 20% au încasări zero, iar aproape un sfert din cele încă active juridic nici măcar nu-și depun bilanțul contabil anual. Nu în ultimul rând, are loc o tranziție a inițiativelor antreprenoriale dinspre domeniile clasice (comerț, industrie, servicii), al căror număr a scăzut cu 10-25% față de 2008, către servicii, mai ales de tip sportiv-recreativ (+160%), de învățământ privat (+120%), servicii persoanele de înfrumusețare, spălătorie etc. (+62%) și asistență medicală privată (+49%), dar și către agricultură (+62%) – pe fondul subvențiilor și fondurilor nerambursabile generoase alocate acestui domeniu.
3. Efectele combinate ale migrației interne și externe, respectiv ale scăderii natalității din ultimii 30 de ani, au condus la reducerea resurselor potențiale de forță de muncă ale județului cu 16%, doar în perioada 2008-2018. În plus, chiar și în cazul adulților rămași în județ rata de activitate (69,1%) și de ocupare (64%), se plasează sub media națională (71%/69%) și încă departe de ținta de 70% asumată pentru anul 2020 de către România în negocierile cu U.E. (situație de altfel tipică pentru întreaga regiune Sud-Est). Structura ocupațională a populației se schimbă, la rândul ei, destul de accelerat, sub presiunea mai multor factori. Deși gradul foarte ridicat de ocupare informală în agricultură la nivelul Buzăului (34%, față de media regională de 25%, cea națională de 20%, respectiv cea a U.E. de sub 5%; 42% din populația ocupată lucrează în propria gospodărie, fiind neremunerată) rămâne principala problemă structurală a economiei județului (și mai ales a mediului rural) în calea dezvoltării și a reducerii sărăciei, numărul celor care trăiesc de pe urma acestui sector s-a redus cu 24% în ultimul deceniu. De asemenea, numărul persoanelor ocupate în industrie s-a redus considerabil după 1990, până la 21% în prezent, proces care va continua și pe viitor. Chiar și sectorul serviciilor publice se reajustează, inclusiv pe fondul declinului demografic (scădere continuă a numărului de cadre didactice) sau a migrației (de ex. în sectorul medical). În schimb, ponderea celor care lucrează în sectorul serviciilor de piață crește continuu, în linie cu trendul național și global de "terțializare".
4. Teritoriul județean devine tot mai eterogen din perspectiva specializării economice și a structurii ocupaționale. Astfel, municipiile Buzău și (mai ales) Râmnicu Sărat au în prezent o pondere mai

ridicată a ocupării în servicii private și publice (comerț, sănătate, educație, servicii sociale, transporturi etc.) decât în industrie. Creșterile costurilor de producție (salarii, utilități, mediu etc.) erodează principalul avantaj competitiv al celor două centre economice (care concentrează peste 80% din producția industrială) în domeniul industriei, astfel că ramurile tradiționale (metalurgia, construcțiile de mașini și utilaje, textilele și confecțiile, prelucrarea lemnului) se află în declin, locul lor fiind luat treptat de industria alimentară sau a maselor plastice. Orașele mici își pierd și ele funcțiile economice tradiționale (de ex. industria lemnului la Nehoiu) sau agricultura la Pătârlagele și Pogoanele, la fel ca și comunele apropiate de cele două municipii (de ex. Mărăcineni, Berca, Cernătești, Costești, Gălbinași, Măgura), migrând spre servicii sau unele ramuri industriale dinamice (de ex. industria alimentară). Mobilitatea teritorială a forței de muncă, ca și suburbanizarea, care sunt în creștere, contribuie din plin la acest proces de reorganizare economică a localităților. 21% din forța de muncă a județului făcea naveta încă din 2011, principalele fluxuri fiind între municipiul Buzău și comunele din jurul său (chiar bidirecționale, în condițiile în care firmele se relochează către periferia orașului, în vederea reducerii costurilor), însă un sfert dintre navetiști se deplasau pe distanțe mari (mai ales către București, Focșani sau chiar Ploiești), iar 10% lucrau în străinătate.

5. În pofida acestor trenduri, mobilitatea profesională și teritorială a forței de muncă, mai ales din mediul rural, este limitată de stocul de instruire și calificare. La recensământul din 2011, 32% dintre persoanele ocupate erau agricultori fără instruire în domeniu (practic necalificați), iar 14% erau muncitori necalificați în alte domenii, rezultând un procent de 46% din totalul forței de muncă fără nicio instruire obținută pe căi formale. Ponderea lucrătorilor mediu calificați în industrie, construcții și servicii era de doar 26%, mult sub ponderea pe care aceste sectoare o au în ocuparea totală, indicând faptul că angajatorii din domeniu folosesc și forță de muncă necalificată. Ponderea celor ocupați cu un nivel ridicat de specializare (manageri, specialiști, tehnicieni, funcționari administrativi) se ridica la doar 17%, concentrați mai ales în sectorul serviciilor publice din mediul urban (administrație, sănătate, educație) – aceștia jucând un rol esențial în cererea pentru servicii, pe fondul veniturilor ridicate. Structura pe grupe de ocupații e strâns legată de nivelul de instruire. La același recensământ, 49% dintre locuitorii județului au declarat că au absolvit maxim 8 clase, 14% o școală profesională, 21% liceul, 3% o școală postliceală, iar numai 13% o facultate. Migrația definitivă a tinerilor absolvenți, mai ales către București, a făcut ca ponderea acestora din urmă să fie la aproape jumătate față de județele dezvoltate din România, chiar și în municipiile și orașele buzoiene.

6. Fenomenul șomajului s-a atenuat mult în județul Buzău în ultimii 10 ani, însă nu pe fondul creșterii oportunităților de ocupare (numărul de salariați a scăzut, de fapt, cu 18% în comparație cu 2008), ci mai degrabă pe fondul migrației interne și externe, precum și a ocupării "mascate" în agricultura de subzistență din mediul rural și din orașele mici. Conform datelor oficiale, rata șomajului era în 2019 de 6,6%, peste media regională (4,2%) și națională (3%), dar considerată medie în contextul U.E., chiar și pentru state dezvoltate. Totuși, aproape 90% dintre acești șomeri sunt, în realitate, beneficiari de venit minim garantat apti de muncă, adică asistați sociali pe termen lung, cu studii de bază, fără o calificare formală și care locuiesc în zone rurale. Mulți provin din comunități defavorizate, precum comunitățile rome, ceea ce face extrem de dificilă integrarea lor pe piața formală a forței de muncă. La aceștia se adaugă cei circa 40% dintre buzoienii apti de muncă care lucrează în propria gospodărie ca muncitori neremunerați sau în alte domenii ca lucrători pe cont propriu (de ex. meseriași în construcții). Aceștia sunt preponderent agricultori, cei mai mulți angrenați în lucrarea unor mici loturi de teren din proprietatea lor sau a familiilor, care cresc efective mici de animale pentru autoconsum și, eventual, mic comerț în târguri, piețe, la centre de colectare a laptelui etc. Așadar, veniturile lor sunt destul de volatile, mulți sunt neasigurați medical sau social, ceea ce îi plasează în categoria grupurilor vulnerabile, care dacă nu sunt oficial șomeri.

7. Infrastructura și serviciile suport de afaceri disponibile în județul Buzău nu contribuie încă eficient la rezolvarea problemelor economice structurale indicate mai sus. Astfel, la nivel județean s-au dezvoltat servicii private de consultanță, care au sprijinit fermierii și antreprenorii în accesarea unor finanțări nerambursabile, numărul lor fiind însă de doar câteva sute, cei mai mulți deja cu

afaceri pornite de mai mult timp. În Buzău funcționează un centru de afaceri și un parc industrial – ambele private, unde sunt găzduite câteva afaceri, însă efectul acestora este infim raportat la cele peste 10.000 de mici business-uri locale. De asemenea, CCIA Buzău oferă antreprenorilor unele servicii importante (de ex. arbitraj comercial, terminal bursier de mărfuri, consultanță juridică, emitere certificate de origine etc.) și chiar cursuri de formare sau finanțări nerambursabile, prin intermediul unor proiecte europene, celor care vor să-și pună în aplicare planurile de afacere. Totuși, aceste inițiative sunt mai degrabă punctuale, dovadă fiind numărul modest de aplicații depuse prin Programul Start-Up Nation sau rata mică de supraviețuire a firmelor de tip SRL-D. La nivelul județului lipsesc serviciile de incubare și accelerare a afacerilor, de capital de risc (de ex. business angels care să finanțeze cu fonduri proprii inițiative antreprenoriale), de spații de coworking, de hub-uri de antreprenori etc.

8. În domeniul cercetării-dezvoltării-inovării, transferul tehnologic pare să funcționeze la nivel județean doar în agricultură (de ex. fermierii care cumpără material sădător de la SCDL Buzău sau de la Stațiunea Pietroasele), dar nu și în alte domenii, o cauză fiind și lipsa universităților și a unităților de cercetare-dezvoltare în sfera non-agricolă. Deși clusterelor au început să joace un rol important în economia României, unele dintre acestea funcționând și în regiunea Sud-Est, foarte puține firme locale (de ex. două de prelucrare a lemnului, una de articole textile etc.) au aderat la astfel de structuri asociative, care încurajează internaționalizarea, integrarea pe orizontală și verticală, cercetarea și dezvoltarea în comun, economiile de scară etc. În anul 2018, județul Buzău a ocupat locul 2 la nivel național, după București la cererile de brevetare, însă doar locul 28 la numărul de brevete obținute, ceea ce denotă faptul că cercetătorii din județ au nevoie de sprijin. Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud-Est a stabilit că domeniile în care această regiune a țării va încerca să se afirme la nivel național și internațional în următorii ani sunt biotehnologiile, turismul, eco-tehnologiile și transporturile pe apă. Județul Buzău poate contribui la primele trei, mai ales în contextul în care are un potențial ridicat pentru ecoturism sau turismul de sănătate, este un pol regional (și chiar național) al cercetării în domeniul legumiculturii și viticulturii, respectiv este un hub al industriei de reciclare a deșeurilor de maselor plastice și electrice/electronice în Sud-Estul Europei, grație investițiilor GreenGroup.

9. Județul Buzău ocupă locul 27 la numărul firmelor cu capital străin din România, respectiv locul 17 la capitalul investit de acestea, numărul investitorilor crescând cu 58% în ultimul deceniu. Firmele cu capital străin din județ au o cifră de afaceri cumulată de peste 1 md. Euro și 9.000 de salariați, fiind concentrate mai ales în industrie, în municipiul Buzău. Totuși, lipsa unor căi de comunicații rapide (autostradă, drum rapid, cale ferată de mare viteză, aeroport), a unor parcuri industriale publice sau private de mari dimensiuni, precum și ponderea redusă a forței de muncă calificate a făcut ca județele din zona subcarpatică (de ex. Argeș, Prahova sau chiar Dâmbovița) să performeze mult mai bine decât Buzăul la atragerea unor investitori solizi. Efectele investițiilor străine s-au resimțit și în volumul comerțului exterior, care a crescut considerabil în ultimii 10 ani. Totuși, structura exporturilor rămâne problematică. Astfel, 25% dintre acestea sunt articole textile realizate preponderent în sistem lohn, care sunt tot mai puțin competitive pe piețele externe, pe fondul creșterii salariului minim pe economie în România, a migrației externe a forței de muncă. Ca atare, acestea sunt deja pe o pantă descendentă. Tot o pondere de 25% o au exporturile de produse din metal. Deși acestea au o valoare adăugată mare, pe piața globală de profil există o excedent al ofertei (mai ales dinspre Asia) raportată la cerere, ceea ce pune o presiune pe prețurile de vânzare, în condițiile în care prețurile de producție din România cresc continuu. Ca atare, cea mai mare unitate de profil din județ este în reorganizare judiciară, având activele scoase la vânzare. Aproape o treime din exporturile județului sunt cele de produse agroalimentare, cu o evoluție favorabilă în ultimii ani, dar strâns legate de fluctuațiile producției (anii secetoși/ploioși) și de cotațiile internaționale, la care se adaugă din 2020 și unele potențiale restricții. Așadar, activitatea de export a județului, deși cu o balanță pozitivă în ultimul deceniu, este una destul de vulnerabilă în contextul trendurilor globale.

10. Potențialul agricol al județului se remarcă în contextul regional prin diversitatea sa, sprijinită de desfășurarea administrativă a acestuia peste toate cele 3 forme majore de relief. Astfel, pe lângă faptul că Buzăul ocupă locul 2 la nivel regional, după Constanța, la suprafața agricolă totală, acesta

are atât terenuri arabile (64% din totalul acestora, dar penultimul loc la nivel regional), cât și pășuni (22% - locul I în regiunea Sud-Est), livezi (tot locul I) și viță de vie (locul II, după Vrancea). În schimb, conformația reliefului județean, face ca acesta să fie divizat în două zone agricole destul de eterogene, care îi influențează performanțele în context regional (unde predomină județele de câmpie). Astfel, zona montană și subcarpatică are o agricultură de tip tradițional, puternic fragmentată în mici loturi individuale (cu o medie de 1,6 ha, pe fondul lipsei unor parcele compacte de mari dimensiuni), în care coexistă păduri, pășuni, livezi, vii și terenuri arabile. În schimb, zona de câmpie este bine integrată în peisajul de ansamblu al Bărăganului, cu parcele de teren arabil de mari dimensiuni, lucrate preponderent în arendă, în ferme moderne de mari dimensiuni (o medie de 229 ha), cu lucrări de îmbunătățiri funciare pe arii extinse, în care zootehnia este mai slab dezvoltată și mai concentrată în ferme de tip industrial. În acest context, județul Buzău raportează o mărime medie a exploatațiilor agricole de doar 3 ha (față de o medie regională de 5,2 ha, una națională de 4,1 ha și cea a U.E. de 14 ha), cel mai mare număr de exploatații individuale din regiune, respectiv cea mai mare pondere a suprafeței agricole lucrate direct de către proprietari, în detrimentul arendei – 51% (față de o medie regională de 33%). Această situație are însă și externalități pozitive, în sensul că menținerea unor zone lucrate în mod tradițional face ca în județ să fie înregistrați circa 140 de operatori în agricultura ecologică, potențialul fiind mult mai ridicat.

11. Deși condițiile naturale face ca județul să îmbine, în cele două zone distincte ale sale, agricultura de tip tradițional cu cea modernă, acesta generează 6% din producția de rapiță a României, 5% din cea de porumb și 3,4% din cea de floarea soarelui, cu producții la hectar peste media națională la majoritatea culturilor. Totuși, acestea fluctuează puternic de la un an la altul pe fondul condițiilor meteo, tot mai impredictibile pe fondul schimbărilor climatice. Dintre fenomenele naturale care se manifestă la nivel județean, seceta produce cele mai mari pagube, fiind tot mai frecventă în zona de câmpie. Cu toate acestea, doar 17% din suprafața agricolă a județului a fost amenajată pentru irigații în perioada comunistă (față de peste 50% în județele din Bărăgan, Dobrogea sau sudul Munteniei și Olteniei). Degradarea infrastructurii a făcut ca mai puțin de jumătate din această suprafață să mai poată fi folosită în prezent, în timp ce suprafețe efectiv udate au reprezentat în 2018 doar 4% din total. În domeniul viticol și pomicol, în pofida potențialului pedo-climatic și a tradiției de secole, producția este limitată de ponderea mare a suprafețelor ocupate de soiuri hibride de viță de vie, respectiv de vechimea livezilor (99% au peste 25 de ani).

12. În domeniul zootehniei, județul Buzău se remarcă prin faptul că deține cele mai mari efective de păsări din România și este principalul producător național de carne de pasăre, context în care joacă un rol strategic în asigurarea consumului de bază al populației. De asemenea, în context regional, acesta ocupă locul 1 la efectivele de bovine, familii de albine sau iepuri de casă. Dacă în cazul păsărilor și al porcinelor o bună parte din efective sunt crescute în ferme de tip industrial, multe dintre acestea modernizate recent, în cazul bovinelor, ovinelor, caprinelor și cabalinelor efectivele se află într-o proporție covârșitoare în gospodăriile populației, în lipsa unor investiții în ferme mari. Pe fondul declinului și îmbătrânirii populației, efectivele din gospodării s-au redus foarte puternic la majoritatea speciilor. Acest lucru a făcut ca producția de lapte colectată din județ să scadă cu 17% în ultimii 10 ani, în contextul în care cetățenii au renunțat la bovine (-26%) în favoarea caprinelor (+87%) și a ovinelor (+24%), care sunt mai ușor de crescut. Această tendință va scădea, întrucât Ancheta Structurală în Agricultură din anul 2016 a reflectat faptul că 70% dintre locuitorii județului Buzău care realizau activități agricole trecuseră de vârsta de 55 de ani, în timp ce doar 3% aveau sub 35 de ani, chiar și în pofida finanțărilor nerambursabile acordate pentru instalarea acestora în mediul rural. Așadar, menținerea efectivelor de animale și a producției animale din județ depinde de apariția unor ferme de mari dimensiuni pentru toate speciile de animale domestice. Acest aspect este vital pentru competitivitatea județului, mai ales în care acesta excelează la produsele tradiționale atestate (de ex. preparate din carne – celebrii "cârnați de Pleșcoi").

13. Dezvoltarea spiritului asociativ în agricultură este încă în fază incipientă, la nivel județean existând 8 grupuri de producători și cooperative agricole în domeniul producției de cereale, plante uleioase, carne de porc sau miere. De asemenea, sunt organizate mai multe asociații ale crescătorilor de animale care închiriază pășuni de la administrațiile locale. Totuși, în comparație cu

alte state europene rolul acestora este încă timid, mai ales în domenii precum horticultura, pomicultura, viticultura, agricultura ecologică, care au potențial de dezvoltare foarte ridicat la nivelul Buzăului. În aceste condiții, micii producători întâmpină dificultăți reale în comercializarea produselor proprii, mai ales prin rețelele de retail modern, deoarece nu pot îndeplini de unii singuri cerințele impuse de aceștia cu privire la volumul livrărilor, condițiile de depozitare etc. Acest lucru explică și volumul mare al produselor proaspete din import care se regăsesc pe rafturile supermarket-urilor.

14. În condițiile în care județul Buzău își pierde treptat, ca și restul țării, competitivitatea prin cost, valorificarea superioară a unor resurse naturale locale poate să joace un rol important în susținerea sectorului industrial. ROMGAZ derulează în prezent investiții pentru creșterea producției la zăcămintul de gaze naturale de la Caragele (comuna Luciu), care este considerat cel mai important din România, valorificarea sa putând duce chiar la asigurarea independenței energetice a întregii țării. Anterior, OMV Petrom și Hunt Oil au descoperit un zăcămint de mari dimensiuni la Padina. Județul este vizat încă de proiecte importante în domeniul energiei regenerabile, unul dintre cele vehiculate fiind un parc eolian de foarte mari dimensiuni al unei companii olandeze, viitorul acestora depinzând însă de politica guvernamentală în domeniu. De asemenea, HIDROELECTRICA nu a renunțat încă la planurile de a continua amenajarea hidroenergetică a cursului Buzăului. Din păcate, însă, resursele de energie regenerabilă ale județului, precum cele fotovoltaice sau de biomasă, rămân mult subutilizate.

15. Circa 27% din suprafața administrativă a județului Buzău este acoperită de păduri, ceea ce îl poziționează pe locul secund la nivel regional, după Vrancea. Peste jumătate dintre pădurile din județ au fost retrocedate proprietarilor privați, ceea ce a adus cu sine și unele probleme, legate mai ales de faptul că o parte dintre păduri (circa 8% din total în 2019) au rămas nepăzite, fiind foarte vulnerabile la tăierile ilegale, un fenomen care continuă în județ, chiar dacă la cote mai reduse ca în trecut. Acestea se adaugă altor riscuri la adresa fondului forestier, precum schimbările climatice (secetă, incendii, vijelii etc.) sau atacurile dăunătorilor. În plus, distribuția pădurilor este foarte inegală în teritoriu, sub 5% dintre acestea fiind amplasate în zona de câmpie, unde deficitul de vegetație forestieră este acut. Sectorul de prelucrare superioară a lemnului, de ex. prin fabricarea de mobilă, este în continuu declin, masa lemnoasă la nivel local fiind procesată în unități din alte zone ale țării.

16. Producția industrială a județului a crescut cu 22% (în Euro) între 2008 și 2018, ceea ce, în contextul scăderii cu peste 15% a personalului din domeniu, a însemnat o creștere a productivității muncii de 44%. În schimb, investițiile companiilor din domeniu au scăzut, în același interval, cu 40%, ceea ce limitează potențialul de continuare a creșterii producției în viitor. În prezent, putem observa la nivel județean un declin evident al ramurilor de textile-confecții, prelucrare a lemnului și mobilier, construcții de mașini și utilaje, un viitor incert al unor unități din ramura metalurgică, aflată în declin în toată Europa, concomitent cu o creștere a producției în sfera maselor plastice (inclusiv reciclate), băuturilor și produselor alimentare, respectiv echipamentelor de transport (feroviare și auto – inclusiv producția de parbrize). Creșterea pretențiilor salariile ale localnicilor vor conduce, cel mai probabil, la noi schimbări în structura ocupării în industrie, mai ales sub forma declinului ramurilor care oferă cele mai mici remunerații (confecții, pielărie, prelucrarea lemnului), respectiv a afirmării celor care plătesc salarii peste medie (echipamente și componente de transport, băuturi alcoolice etc.).

17. Județul Buzău a cunoscut în ultimii 10 ani un declin puternic al sectorului de construcții, cu scăderi de 23% ale numărului de firme active, de 21% ale cifrei de afaceri, de 37% ale investițiilor și 17% ale numărului de angajați. Facilitățile fiscale acordate de Guvern începând cu anul 2019 au condus la o stabilizare a forței de muncă din domeniu, în rândul căreia se înregistrase anterior o puternică emigrație, dar acestea nu au rezolvat problema de bază – volumul redus de lucrări din județ și din zonă. Astfel, declinul demografic a erodat cererea pentru locuințe noi în județ, iar Buzăul nu a făcut în ultimii ani obiectul niciunui proiect major de investiții în infrastructura de transport (autostradă, drum expres, reabilitare cale ferată etc.). În plus, firmele de construcții cu capital străin au devenit mai prezente pe piața locală, având avantaje competitive în raport cu afacerile antreprenorilor locali, mai ales în cazul licitațiilor publice.

18. Sectorul terțiar (al serviciilor) este, exceptând ramura comerțului, slab dezvoltat, situație tipică regiunilor cu o putere scăzută de cumpărare. Cu toate acestea, serviciile concentrează 74% din totalul firmelor din județ și 48% din forța de muncă din sectorul privat, depășind astfel industria. În plus, acesta și-a menținut numărul de angajați și chiar a înregistrat o creștere a încasărilor, în pofida unui context global dificil. Structura pe ramuri a acestor sector face ca nivelul de salarizare să fie mult mai modest decât în alte județe. Astfel, 81% din cifra de afaceri și 56% din personal lucrează în comerț, preponderent retail alimentar, de materiale de construcții, produse farmaceutice, combustibili, respectiv în comerțul cu ridicata de input-uri și produse agricole. Acesta trece în prezent printr-un proces de consolidare, pe fondul extinderii rapide a lanțurilor de retail în defavoarea micilor comercianți locali. În schimb, serviciile cu valoare adăugată mare, care oferă salarii mari, precum IT, intermediari financiare, cercetare-dezvoltare, activități profesionale și tehnice (avocatură, contabilitate, inginerie etc.) au o pondere neînsemnată în economia județului (sub 5% din cifra de afaceri și numărul de salariați), unele înregistrând chiar scăderi ale numărului de angajați și încasărilor în ultimii ani, precum și salarii cu 60-70% mai mici decât media națională, ceea ce justifică continuarea migrației interne către București. Creșteri remarcabile în ultimul deceniu s-au înregistrat în cazul serviciilor de pază, a celor de asistență medicală privată, de servicii personale (de ex. înfrumusețare, spălătorie), a jocurilor de noroc etc., care răspund unor trenduri naționale, respectiv compensează limitările sectorului sanitar public.

19. Județul Buzău dispune de resurse turistice bogate diversificate, remarcându-se mai ales prin cele naturale (toate formele de relief, peisaje atractive, forme spectaculoase de relief, peșteri, cascade, lacuri, râuri, ape minerale și termale, biodiversitate, zone protejate, fenomene naturale – precum focurile vii). Geoparcul Ținutul Buzăului, care acoperă 20% din suprafața județului, poate deveni o atracție de importanță mondială, candidând la statutul de obiectiv UNESCO. Aceeași zonă a fost deja declarată Destinație Europeană de Excelență în Turismul Rural. La resursele naturale se adaugă și unele antropice (de ex. vestigii arheologice, așezări rupestre, biserici de lemn și zid, mănăstiri, conace, case, ansambluri urbane, diferite instituții de cultură: muzee, teatru, biblioteci, centre culturale, stațiunea Sărata Monteoru, produsele tradiționale atestate, podgoriile și vinurile locale). Acestea constituie premise foarte favorabile dezvoltării, cu prioritate, a ecoturismului, turismului activ, celui de sănătate și wellness, agroturismului sau turismului gastronomic și oenologic, dar și a altor forme de turism. Din păcate, valorificarea acestor resurse se realizează în prezent în mică măsură. Astfel, sectorul de hotelărie și alimentație publică a înregistrat o scădere a încasărilor cu 3% în perioada 2008-2018, deși numărul de salariați a crescut cu 36% (indicând astfel mai degrabă o reducere a muncii la negru). Numărul de turiști români și străini a crescut cu 33-34%, însă scăderea duratei medii a sejurului acestora de la 3 la 2 zile a condus la o stagnare a numărului de înnoptări în ultimul deceniu. În plus, creșterea cu 53% a numărului de locuri de cazare din județ a condus la scăderea gradului de utilizare a acestora de la 24% la 16%, la jumătate față de media națională. Ponderea turiștilor străini s-a menținut permanent sub 10%, de asemenea mult sub medie.

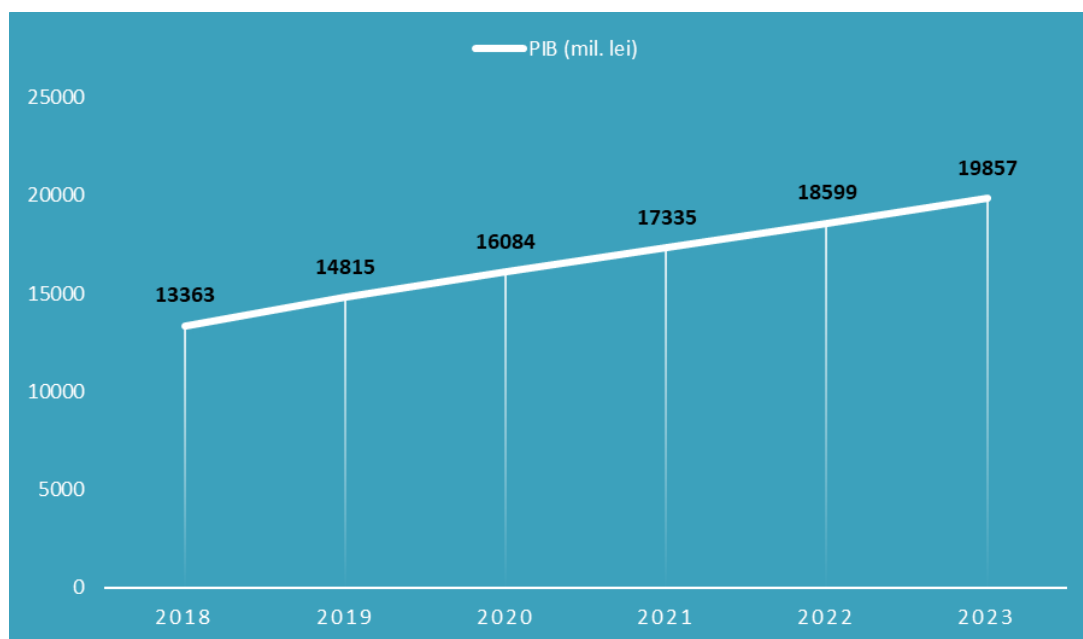
20. Dacă în ceea ce privește infrastructura de cazare și alimentație publică oferta județului este satisfăcătoare (hoteluri de 3-4 stele, multe cu facilități SPA, restaurante, piscine etc.), nu același lucru se poate spune și despre cea de agrement, care cuprinde facilitățile din Sărata Monteoru, câteva ștranduri și două parcuri de aventură. Stațiunea Baltă Albă, deși are o istorie bogată și resurse terapeutice importante, dispune doar de dotări minimale, iar județul nu are un parc balnear în adevăratul sens al conceptului. Infrastructura de informare, semnalizare și orientare turistică lasă și ea de dorit. În județ există 10 centre de informare sau de vizitare, a căror eficiență este discutabilă (mai ales în mediul rural), precum și câteva trasee marcate în zona montană, însă nu și trasee pentru cicloturism, panouri de informare sau chiar indicatoare, măcar într-o limbă de circulație internațională, pentru obiective importante, lăsând la o parte faptul că aceste obiective nu au dotări minimale (drum de acces, iluminat public, toaletă, parcare etc.). În plus, județul nu dispune de un serviciu Salvamont sau de o rețea de refugii montane. CJ Buzău participă anual și cu o prezentare onorabilă la Târgul Național de Turism al României, însă eforturile de promovare nu au în spate un brand al județului, o strategie de comunicare, pachete turistice atractive sau un efort conjugator al operatorilor din domeniu (de ex. hotelieri, agenții de turism, proprietari de

restaurante, producători de vinuri, firme locale din diferite domenii etc.). Nu în ultimul rând, promovarea în mediul online a fost lăsată aproape exclusiv pe seama unor bloggeri sau a unor site-uri generaliste, fără a exista un portal disponibil în mai multe limbi străine care să ajute un turist să-și planifice o vacanță în județ (stabilire obiective de vizitat, evenimente la care să participe, rezervare cazare, masă, mijloace de transport de la aeroport etc.).

3.6. EVOLUȚIE: PROGNOZE, SCENARII SAU ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE

Contextul de la momentul elaborării acestui Studiu de Fundamentare este unul fără precedent pentru economiștii și specialiștii în prognoze de la nivel mondial. Pandemia instalată la nivelul întregului mapamond a condus la o sistare bruscă, fără precedent în istoria modernă a omenirii, a activității economice în multe sectoare, pe fondul restricțiilor de circulație impuse de majoritatea țărilor lumii. Așadar, deși anul 2020 avea prognozată o creștere economic relativ solidă la nivel global, semnele recesiunii s-au făcut resimțite încă din Trimestrul I 2020, datele pentru Trimestrul II fiind și mai pesimiste. Cel mai probabil, statele dezvoltate vor înregistra o scădere economică de 5-10%, ceea ce va avea un efect de domino și asupra țărilor în curs de dezvoltare care depind de aceste piețe. România, care exportă anual produse și servicii de circa 60 md. Euro către Uniunea Europeană (circa 30% din PIB), fără a mai lua în calcul și remiterile de valută semnificative ale românilor care lucrează în Statele Membre sau investițiile străine directe, nu face excepție de la această regulă.

FIGURĂ 107 – DINAMICA PROGNOZATĂ A PIB JUDEȚEAN, 2018-2023

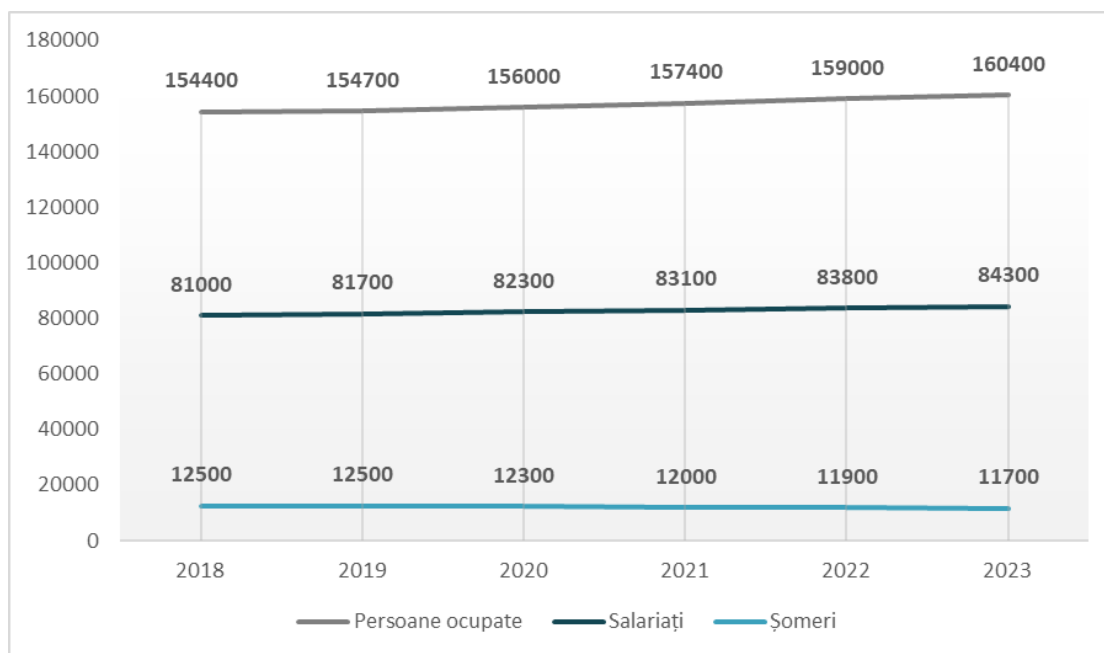

Sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Conform studiului "Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în anul 2023", publicat în anul 2019 de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză, PIB-ul județului Buzău va continua să crească relativ constant și va ajunge la 19.857 mil. lei în anul 2023, cu 48,6% mai mult, în termeni nominali, față de anul 2017. Acest ritm de creștere este preconizat să fie similar cu cel de la nivel regional (+48,4%) și național (+47,8%). În noul context global, este puțin probabil că această previziune, foarte optimistă, să se îndeplinească, deși anii 2018 și 2019 au adus performanțele scontate. Totuși, chiar și în cazul adevărării sale, valoarea PIB/locuitor pentru județul Buzău va fi în anul 2023 cu 20% mai mică decât media regională și cu 30% sub cea națională, la fel ca și în prezent.

Conform aceleiași surse, populația ocupată a județului Buzău va crește cu 3,9% până în anul 2023, ajungând la 160.400 de persoane, sub ritmul de creștere de la nivel regional (+4,8%) și național (+7,2%). Diferența este dată de faptul că județul este mai afectat de procese de migrație internă și îmbătrânire demografică decât alte zone ale țării, ceea ce îi limitează resursele de populație aptă de muncă.

FIGURĂ 108 - DINAMICA PROGNOZATĂ A NUMĂRULUI DE PERSOANE OCUPATE ȘI SALARIMATE ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023

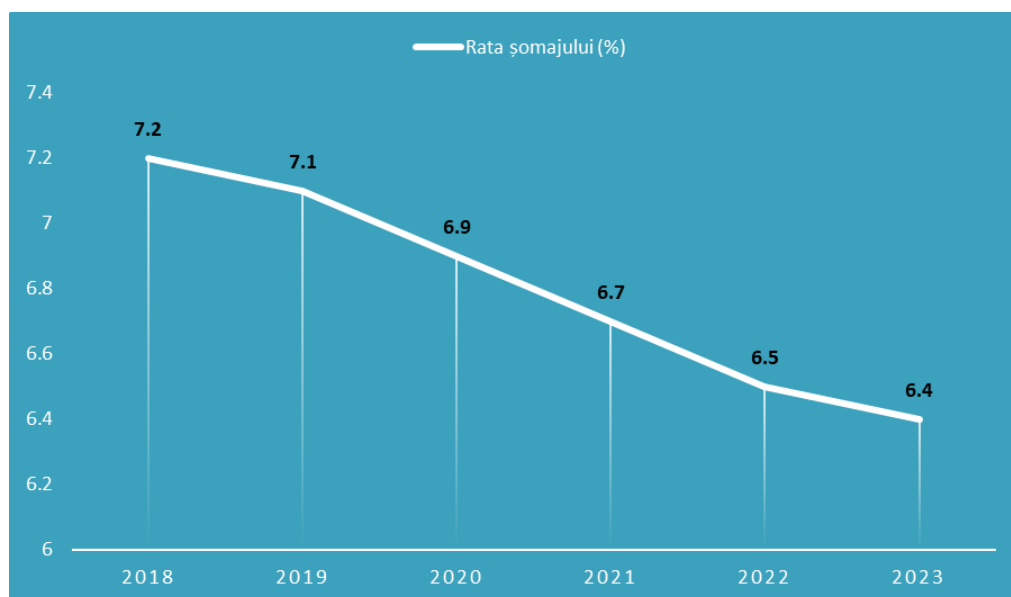

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

În ceea ce privește numărul de salariați din județ, prognoza indică o creștere modestă, de doar 4,1%, până la 84.300 în anul 2023, comparativ cu 8,4% la nivel regional și 10,2% la nivel național. Numărul de șomeri va scădea cu 6,4%, până la 11.700 în 2023 (valoare care a fost atinsă încă din anul 2019). Totuși, chiar și aceste creșteri modeste sunt destul de improbabile în contextul pandemiei. Astfel, în aprilie 2020, aproape 20% dintre contractele de muncă din România erau suspendate temporar. Datele AJOFM Buzău indicau faptul că peste 800 de agenți economici din județ aveau activitatea suspendată, iar 5.000 de salariați erau în șomaj tehnic. De asemenea, mai multe fabrici din domeniul confecțiilor textile, dar și unități de din sectorul HORECA au apelat la disponibilizări colective încă din luna martie. În plus, un număr mare de buzoieni care lucrau în țări puternic afectate de pandemie, precum Spania, Italia, Franța, Marea Britanie etc. s-au întors în țară, fiind încă sub semnul întrebării dacă toți aceștia vor mai găsi locuri de muncă în cazul reîntoarcerii, context în care ar putea crește șomajul în județ.

Conform Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză, rata șomajului va ajunge la 6,4% în anul 2023, nivel similar cu cel înregistrat în prezent, dar va rămâne mult mai mare decât media regională (3,8%) și cea națională (2,6%). Explicația constă din faptul că majoritatea șomerilor din județ sunt de fapt asistați sociali, cei mai mulți de etnie romă din mediul rural, cu dificultăți majore de integrare pe piața muncii.

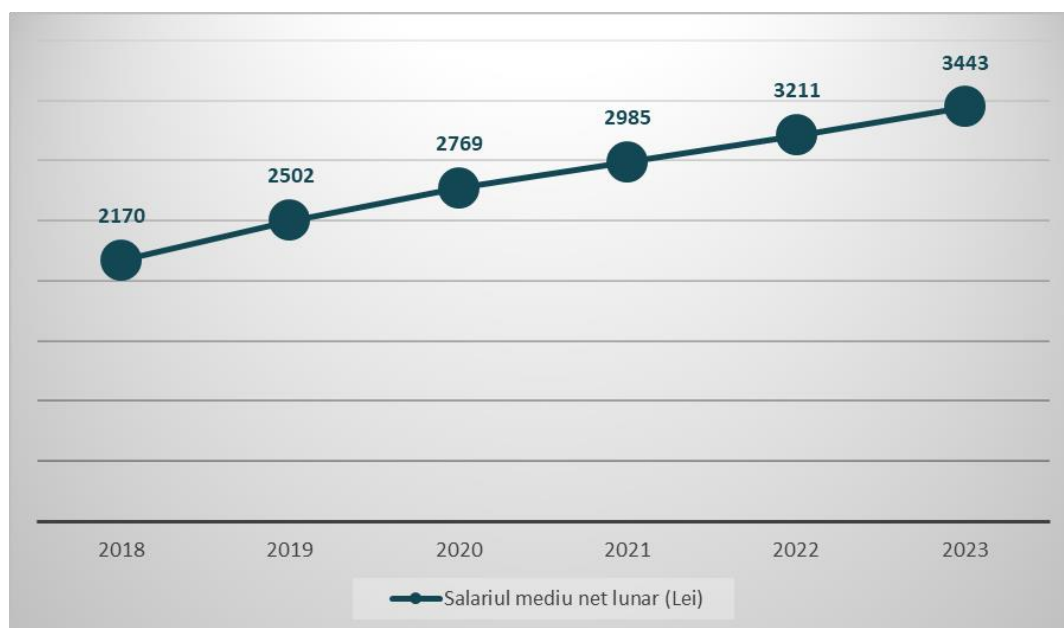
FIGURĂ 109 - DINAMICA PROGNOZATĂ A RATEI ȘOMAJULUI ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Salariul mediu net lunar din județul Buzău este prognozat să crească, în termeni nominali, cu 58,7%, până la un nivel de 3.443 lei în anul 2023, ritm mai accelerat decât cel de la nivel regional (+55,6%) și național (+54,9%). Totuși, salariul mediu din județ va fi mai mic cu 2% față de media regională și 15,9% față de media națională (chiar cu 37% față de București). Datele oficiale ale INS pentru luna februarie 2020 indică un salariu mediu net în județ de 2.566 de lei (față de un nivel prognozat de CNSP de 2.769 de lei), mai mic cu 19,9% față de media națională (față de o diferență prognozată de 16,7%). Așadar, chiar și înaintea pandemiei, care a inversat raportul cerere-ofertă de pe piața muncii (cel puțin temporar), prognozele păreau prea optimiste.

FIGURĂ 110 - DINAMICA PROGNOZATĂ A SALARIULUI MEDIU NET LUNAR ÎN JUDEȚUL BUZĂU, ÎN PERIOADA 2018-2023

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Plecând de la aceste prognoze, precum și de la noul context al pandemiei din anul 2020, am conceput trei scenarii posibile pentru evoluția economică a județului Buzău în perioada următoare:

- Scenariul "Dezvoltare Zero" ("Do Nothing") – pleacă de la stadiul existent la momentul elaborării Studiului de Fundamentare (Trimestrul II 2020), respectiv de la ipoteza că evoluția activității economice de la nivel județului este lăsată exclusiv pe seama deciziilor antreprenorilor și investitorilor în contextul global actual, foarte incert în contextul pandemiei de Covid-19, și a măsurilor luate la nivelul administrației centrale (de ex. plata șomajului tehnic, acordarea unor credite pentru întreprinderi cu garanție guvernamentală, disponibilizarea fondurilor europene pentru diferite proiecte de investiții, măsuri cu caracter social, sprijinirea sectorului medical, acordarea de subvenții pentru fermieri, de finanțări nerambursabile din fonduri europene pentru investiții în IMM-uri etc.). Așadar, nu sunt prevăzute măsuri suplimentare luate la nivel județean care să influențeze dinamică economică a județului, în afară de ducerea la îndeplinire a unor investiții publice aflate în curs sau în stadiu avansat de maturitate, precum cele din domeniul infrastructurii rutiere, de apă și apă uzată, a sănătății, asistenței sociale etc. În acest scenariu, principalii indicatori economici ai județului vor scădea cu 5-10% în anul 2020, urmând revenirea la un proces de creștere economică începând cu anul 2021, fără a atinge însă prognozele CNSP pentru anul 2023.
- Scenariul de Referință ("Do Minimum") – are la bază ipoteza că, pe lângă deciziile agenților economici privați și programele guvernamentale, autoritățile de la nivel județean și local vor întreprinde unele măsuri de sprijinire a economiei, care vor facilita depășirea mai rapidă a crizei globale provocate de pandemia din anul 2020. Acestea ar putea fi viza mai ales sectoarele cele mai afectate de această situație de urgență, precum HORECA, cu costuri relativ reduse, prin inițierea unor măsuri care implică o promovare mai eficientă a atracțiilor din județ, inclusiv printr-o strategie de branding, investiții în infrastructura de semnalizare și orientare turistică, medierea colaborării dintre actorii din domeniu (agenții de turism, hotelieri, proprietari de restaurante etc.) pentru a concepe și promova pachete turistice integrate etc. În paralel, acestea ar putea sprijini sectorul local al construcțiilor prin intensificarea eforturilor pentru scriere, depunerea, contractarea și implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene, inclusiv asigurarea cofinanțării și a cash-flow-ului necesar pentru plata la timp a firmelor contractate. În cazul sectorului agro-alimentar, măsurile ar putea viza conceperea și promovarea unei platforme online de comercializare a produselor realizate de fermierii sau procesatorii locali. Așadar, prin măsuri de tip "soft", cu costuri relativ reduse, adiționale la cele din Scenariul "Do Nothing", anumite sectoare pot fi sprijinite direct, ceea ce va conduce la o revenire mai rapidă din criză, chiar dacă nu la nivelul prognozat de CNSP pentru anul 2023.
- Scenariul de Dezvoltare ("Do Something") – în acest scenariu, măsurile de la nivel central sunt însoțite de un plan de acțiune la nivel județean și local, care să aibă ca țintă atingerea indicatorilor prognozați de CNSP pentru anul 2023, respectiv a celor stabiliți prin PATJ pentru anul 2030, adică o creștere solidă a PIB, a valorii adăugate, exporturilor, populației ocupate și a salariilor. Astfel, sprijinirea antreprenoriatului și atragerea de investiții străine și autohtone vor deveni priorități de prim rang la nivelul administrației locale. Acest lucru va însemna înființarea de parcuri industriale publice, incubatoare și acceleratoare de afaceri, scheme locale de ajutor de minimis, dezvoltarea învățământului profesional în sistem dual, întărirea și eficientizarea dialogului dintre administrație și sectorul public, încurajarea structurilor de tip asociativ, mai ales în agricultură, dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement, lobby permanent la nivel central și european pentru demararea proiectelor incluse în Master Plan-ul General de Transport al României etc.

În tabelul de mai jos, pentru fiecare dintre aceste trei scenarii sunt prezentate valorile prognozate ale principalilor indicatori macroeconomici la finele anului 2023 (ultimul pentru care CNP prezintă prognoze la nivel subnațional, gradul de încredere al acestora pe o perioadă mai îndelungată de 5-6 ani fiind destul de redusă).

Indicatori macro-economici / Scenariu de dezvoltare	U.M.	Valoarea de referință (2018)	Scenariul "Do Nothing"	Scenariul "Do Minimum"	Scenariul "Do Something"
PIB nominal	Mil. lei	13.363	16.084	17.335	19.857
Populație ocupată	Pers.	154.400	156.000	157.400	160.400
Număr mediu de salariați	Pers.	81.000	82.300	83.100	84.300
Rata șomajului	%	7,2	6,9	6,7	6,4
Salariul mediu net lunar	Lei	2.170	2.769	2.985	3.443

3.7. PROPUNERI DE ELIMINARE / DIMINUARE A DISFUNCTIONALITĂȚILOR

Principalele disfuncționalități identificate în studiul de fundamentare și potențialele propuneri de eliminare / diminuare a acestora sunt prezentate sintetic în tabelul de mai jos:

Disfuncționalități identificate (sintetizate)	Propuneri de eliminare / diminuare a disfuncționalităților
Nivel scăzut al PIB/locuitor în context regional, național și european, precum și creștere economică lentă în raport cu polii economici ai României	Întreprinderea de măsuri active (de ex. dezvoltarea infrastructurii de transport, a celei de utilități, a infrastructurii-suport pentru afaceri, a învățământului tehnic și profesional, acordarea de facilități fiscale etc.) pentru atragerea de noi investitori în județ, în special din domenii cu valoare adăugată ridicată, care oferă un nivel de salarizare peste medie.
Densitate redusă a agenților economici și spirit antreprenorial scăzut, mai ales în rândul populației tinere, de sex feminin și a celei rurale	Încurajarea și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale, mai ales în rândul tinerilor, cu precădere prin utilizarea instrumentelor de finanțare nerambursabilă disponibile, dar și a incubatoarelor / acceleratoarelor de afaceri, a spațiilor de coworking, a hub-urilor inovative de afaceri, a programelor de educație antreprenorială în școli, a stagiilor de practică pentru elevi etc.
Scăderea resurselor de muncă, pe fondul migrației și îmbătrânirii demografice, precum și o pondere foarte ridicată a ocupării informale în agricultura de subsistență din mediul rural și orașele mici	Implementarea unor măsuri de încurajare a tranziției de la ocuparea informală masivă a populației în agricultura de subsistență în mediul rural, care constituie principala problemă structurală a economiei județene, la ocuparea formală, mai ales în activități non-agricole, cu

	precădere prin încurajarea investițiilor private și măsuri de formare profesională.
Accentuarea diferențelor intra-județene de dezvoltare economică și nivel de trai dintre zona urbană funcțională a municipiului Buzău și restul teritoriului	Implementarea de măsuri "hard" (mai ales infrastructură de acces și utilități) și "soft" (de ex. promovare ca destinație de investiții, formare profesională, stimulente fiscale locale) pentru atragerea de investiții private în zonele aflate în declin economic și demografic. Încurajarea mobilității teritoriale a forței de muncă în interiorul județului, de exemplu prin optimizarea serviciilor de transport în comun.
Ponderea foarte ridicată a forței de muncă care are doar studii de bază și care, implicit, nu are nicio calificare, lucrând ca agricultori sau muncitori necalificați	Stimularea implementării la nivelul liceelor tehnologice din județ a învățământului profesional în sistem dual, în parteneriat public-privat, inclusiv cu facilități de cazare și masă pentru elevii navetiști din mediul rural, încurajarea stagiilor de practică ale elevilor sub coordonarea unor mentori calificați, acordarea de burse etc. Încurajarea formării profesionale și a recunoașterii competențelor dobândite pe căi informale ale fermierilor din județ.
Existența unui șomaj cronicizat în rândul unor grupuri defavorizate din mediul rural, mai ales de etnie romă	Implementarea de măsuri integrate de incluziune la nivelul comunităților marginalizate din județ, mai ales a celor cu o pondere ridicată a populației de etnie romă, care să cuprindă măsuri în sfera învățământului și a ocupării active, inclusiv sub forma unităților de economie socială.
Lipsa unor infrastructuri și servicii publice de sprijinire a investițiilor și inițiativelor antreprenoriale	Construcția unor parcuri industriale și implementarea unor măsuri de incubare/accelerare a afacerilor mai ales în zonele afectate de restructurare economică.
Transferul tehnologic aproape inexistent dinspre mediul de cercetare și academic autohton către companiile din județ, care conduce la insuficienta valorificare a unor resurse de specializare inteligentă	Înființarea unor centre funcționale de informare și transfer tehnologic, precum și încurajarea inițiativelor de tip cluster în rândul mediului de afaceri județean.
Ponderea redusă a produselor cu valoare adăugată ridicată exportate de companiile din județ, determinată mai ales de lipsa unor companii cu capital străin, precum în alte județe din vestul și sudul țării	Promovarea eficientă a producătorilor locali pe plan internațional, prin colaborarea cu ambasade, consulate, alte organizații-catalizator, participarea la târguri internaționale de afaceri și atragerea de noi investiții private.
Menținerea unei ponderi ridicate a agriculturii tradiționale, orientată către autoconsum, mai ales în zona de deal și munte, concomitent cu insuficienta valorificare a potențialului pentru agricultură ecologică	Sprijinirea producătorilor din domeniul agriculturii ecologice și promovarea acestor produse pe plan intern și internațional. Încurajarea modernizării fermelor din județ (inclusiv a celor piscicole, pomicole, viticole), prin

	utilizarea programelor de finanțare existente pentru investiții în dotarea cu mașini și utilaje agricole, echipamente specifice, capacități de depozitare, procesare.
Oscilațiile mari ale producției agricole, influențate de fenomenele tot mai frecvente de secetă, în condițiile irigării unor suprafețe foarte restrânse	Sprrijinirea investițiilor publice și private pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii principale și secundare de irigații din județ.
Scăderea efectivelor de animale din gospodăriile populației, compensată doar parțial de apariția unor ferme moderne, de mari dimensiuni	Încurajarea și sprijinirea fermierilor din județ, și nu numai, pentru a investi în ferme zootehnice moderne, preferabil integrate cu activitatea de producție vegetală.
Numărul mic de grupuri de producători și cooperative agricole din județ, precum și lipsa acestora în ramuri cu potențial local foarte ridicat (pomicultură, viticultură, horticultură)	Încurajarea și medierea dialogului între fermieri în vederea înființării de noi grupuri de producători și cooperative agricole capabile să concureze cu fermierii din alte țări și să negocieze cu marile rețele de retail.
Subutilizarea resurselor de energie regenerabilă diversificate ale județului, mai ales în ceea ce privește energia eoliană, solară, biomasa	Încurajarea inițiativelor private de valorificare a energiei regenerabile, cu respectarea condițiilor de mediu, și investiții în infrastructura de producere a acestora pentru nevoile de consum ale sectorului public.
Deficitul de vegetație forestieră din zona de câmpie a județului, agravat de fenomenul tăierilor ilegale și al schimbărilor climatice, care afectează sănătatea pădurilor	Intensificarea procesului de împădurire (inclusiv perdele forestiere) în zonele deficitare, asigurarea pazei la nivelul întregului fond funciar, elaborarea și implementarea amenajamentelor silvice, încurajarea valorificării produselor silvice (de ex. fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale etc.)
Pierdere treptată a competitivității prin costuri a industriei județului, care va conduce la restructurarea unor ramuri tradiționale	Încurajarea reconversiei profesionale a personalului expus riscului de disponibilizare și atragerea de noi investiții private care să ofere un nivel de salarizare mai atractiv.
Declinul activității de construcții din județ, pe fondul cererii reduse din partea sectorului rezidențial și al proiectelor majore de infrastructură	Dialogul permanent cu administrația centrală (parlamentari, Guvern, agenții guvernamentale etc.) pentru a demara investițiile majore în infrastructura de transport a județului. Creșterea volumului de fonduri europene absorbite de autoritățile locale pentru lucrări de investiții de interes județean și local.
Slaba dezvoltare a sectorului serviciilor, mai ales a celor cu valoare adăugată și nivel de salarizare ridicat, precum și schimbările structurale de la nivelul ramurii comerțului	Încurajarea dezvoltării serviciilor (de ex. asistență medicală, transporturi etc.) mai ales în mediul rural, prin promovarea oportunităților de finanțare nerambursabilă, concesionarea de active publice, dezvoltarea învățământului profesional, acordarea unor facilități fiscale etc.
Performanțele modeste ale sectorului HORECA, în pofida bogăției și diversității resurselor turistice ale județului, cauzată de	Dezvoltarea infrastructurii-suport pentru turism, a celei de semnalizare și orientare turistică, restaurarea și introducerea în circuitul turistic a

promovarea și colaborarea ineficiente, deficiențele de infrastructură de transport, agrement, suport pentru turiști

obiectivelor de patrimoniu construit, dezvoltarea învățământului profesional de turism și alimentație publică, sprijinirea inițiativelor private din domeniul HORECA și promovarea eficientă a județului ca destinație turistică, mai ales în mediul online.

3.8. PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE

Ațiunile prioritare de intervenție în vederea eliminării / diminuării disfuncționalităților identificate în acest studiu de fundamentare sunt:

Prioritate de intervenție	Ațiuni propuse
Atragerea în județ de investiții private, autohtone și străine, în ramuri cu valoare adăugată ridicată și nivel de salarizare peste medie	Înființarea la nivelul CJ Buzău, preferabil sub coordonarea directă a Președintelui, a unui birou dedicat relației cu investitorii, care să cuprindă minim două posturi de experți cu experiență în gestionarea proiectelor private de investiții și buni cunoscători a cel puțin unei limbi de circulație internațională (preferabil engleză), care să ofere servicii integrate, de tip One-Stop Shop pentru investitorii existenți și potențiali, fie ei români sau străini. Gama de servicii ar trebui să acopere tot ciclul unui proiect de investiții: încheierea de parteneriate cu toate ambasadele, consulatele, camerele de comerț bilaterale prezente în România; intrarea în contact cu investitorii (inclusiv prin abordarea ținută a acestora, cu sprijinul organizațiilor partenere sau prin participarea la târguri de profil, misiuni economice etc.); întreținerea unei baze de date cu locații potențiale din județ (a se vedea punctul următor); asistența investitorilor la vizitarea locațiilor alese; medierea contactului acestora cu diferite instituții (primărie, avizatori, licee etc.) sau actori de la nivel județean și național; sprijin în recrutarea forței de muncă; în întocmirea documentație pentru ajutor de stat (dacă este cazul); asigurarea secretariatului unui Comitet Consultativ al Mediului de Afaceri care să funcționeze pe lângă CJ Buzău; comunicarea cu investitorii, post-instalare, pe diferite teme (de ex. responsabilitatea corporativă) etc. Realizarea unei baze de date cu activele imobiliare de care dispun UAT-urile din județ, inclusiv CJ Buzău, care pot fi puse la dispoziția investitorilor privați (sub diverse forme: concesiune, închiriere etc.), clasificate pe nivelul lor de pretabilitate (acces, utilități, suprafață etc.) și pe domenii de investiții (agricultură, industrie, comerț și alte

	servicii, turism etc.) și publicarea acestora în mediul online, precum și sub forma unui ghid județean de investiții, care să fie la dispoziția organizațiilor de tip catalizator (de ex. ambasade, camere de comerț bilaterale, companii de consultanță imobiliară) sau guvernamentale care mențin legătura cu potențialii investitori. Reglementarea urbanistică corespunzătoare a activelor sus-menționate, odată cu actualizarea PUG-urilor aferente UAT-urilor din județ sau prin elaborarea de PUZ-uri; Viabilizarea activelor inventariate, prin asigurarea de către autoritățile județene / locale a infrastructurii de acces și de utilități (energie electrică, apă, iluminat public, rețea de drumuri etc.); Acolo unde suprafața minimă de 5 ha a loturilor inventariate este atinsă, demararea procedurilor legale pentru obținerea statutului de parc industrial și, implicit, a facilităților fiscale pentru viitori investitori asociați acestuia; Adoptarea de către Consiliul Local al UAT-urilor pe teritoriul cărora se află activele inventariate a unor scheme locale de minimis pentru realizarea de investiții și crearea de locuri de muncă, în condițiile legislației în vigoare, stabilindu-se un anumit prag minimal (de ex. 10 locuri de muncă în mediul rural, 30/50 în cel urban); Înființarea de parcuri industriale și/sau logistice (fie publice, fie în PPP) în municipiile Buzău și Râmnicu Sărat (sau în zonele adiacente acestora), cu acces la viitoarea autostradă (preferabil aproape de nodurile de acces la acesta) și la magistrala CF); Concesionarea / vânzarea / închirierea prin licitație a parcelelor de teren către investitori.
Tranziția județului la o agricultură bazată pe ferme capabile să facă față competiției externe, lanțuri de furnizare integrate a produselor agroalimentare și produse ecologice	Colaborarea, împreună cu alte entități din județ sau din regiune (de ex. primării, organisme intermediare de tipul AFIR, Instituția Prefectului, GAL-uri ONG-uri, companii de consultanță) pentru a derula caravane de informare ale fermierilor din județ cu privire la lansarea fiecărui apel de proiecte (PNDR) dedicate acestora; Sprrijinirea de către autoritățile locale care beneficiază de subvenții sau de finanțări nerambursabile, de ex. prin reducerea a maxim a timpilor de emitere a unor documente necesare în

	acest sens (de ex. avize, acorduri, certificate etc.), inclusiv prin depunerea online a cererilor; Sprijinirea UAT-urilor din județ în vederea finalizării înscrierii gratuite a tuturor imobilelor în sistemul integrat de cadastru și publicitate imobiliară; Modernizarea rețelei publice de drumuri agricole de la nivelul UAT-urilor, inclusiv cu utilizarea fondurilor europene disponibile în acest sens; Concesionarea de către autoritățile locale a luciurilor de apă din proprietate în vederea înființării de exploatații piscicole moderne; Elaborarea, aprobarea și implementarea amenajamentelor pastorale la nivelul tuturor UAT-urilor din județ; Sprijinirea producătorilor din domeniul agriculturii ecologice, prin elaborare și implementarea unei strategii de branding județean, aplicarea etichetei "Fabricat în Buzău" și înființarea unui magazin online de vânzare a acestora; Organizarea periodică a unor piețe volante și târguri de produse tradiționale și ecologice; Sprijinirea producătorilor locali în vederea participării cu standuri la târguri de profil din țară și, mai ales, din străinătate; Modernizarea și autorizarea sanitară piețelor agroalimentare și a târgurilor din subordinea autorităților publice locale din județ; Înființarea unui centru logistic (de tip piață de gross) pentru producătorii agricoli din județ (preferabil amplasat de-a lungul viitoarei autostrăzi), inclusiv sub forma unui PPP, în colaborare cu structurile asociative ale fermierilor.
Asigurarea necesarului de forță de muncă corespunzător calificată pentru mediul de afaceri din județ	Actualizarea periodică a prognozelor privind cererea de forță de muncă a angajatorilor din județ, prin cooptarea viitorului Birou pentru Relația cu Investitorii al CJ pentru investitori, al ISJ Buzău, al Camerei de Comerț și al Comitetului Consultativ al Mediului de Afaceri propus să funcționeze pe lângă CJ. Acesta ar trebui să colecteze cu o frecvență (maxim) anuală, preferabil online, estimările managerilor din sectorul privat, pentru un orizont de 2-3 ani, cu privire la nevoia de personal, astfel încât să permită adaptarea timpurie a ofertei (planurilor de școlarizare) de învățământ liceal, postliceal din județ;

	Înființarea, pe structura liceelor tehnologice din județ (Buzău, Râmnicu Sărat, Beceni, Berca, Lopătari, Rușetu, Smeeni, Vernești, Pătârlagele, Pogoanele), funcție de volumul cererii venite dinspre sectorul privat, a claselor de învățământ profesional dual în sistem german (după modelul Școlii Profesionale "Kronstadt" din Brașov). Un aport foarte important în acest sens îl va avea Comitetul Consultativ al Mediului de Afaceri propus spre înființare pe lângă CJ Buzău, al cărui secretariat se va asigura de către Biroul pentru Relația cu Investitorii. Conceptul presupune ca administrația locală să asigure infrastructura fizică (săli de clasă, ateliere, internate, cantine), ISJ să asigure necesarul de cadre didactice, după consultarea cu companiile private selectate, iar sectorul privat asigură dotarea la zi a atelierelor cu echipamente, derularea stagiilor de practică și, voluntar, burse suplimentare la cele profesionale oferite deja de Guvern. În schimb, angajatorii pot "adopta" clase și chiar încheia înțelegeri de angajare cu elevii pe care îi sprijină cu burse, grevate de unele condiții legate de prezența la oră sau de note. Implicarea activă a autorităților publice județene și locale în pregătirea și implementarea (preferabil în parteneriat cu ONG-urile, AJOFM, alte instituții) de proiecte cu finanțare nerambursabilă care să vizeze activități de formare, dar și de recunoaștere a competențelor dobândite informal (de ex. experiența ca fermier) a forței de muncă ocupate informal în agricultură, mai ales în mediul rural. Implicarea Biroului pentru Relația cu Investitorii propus spre înființare în cadrul CJ, precum și a primăriilor în organizarea de caravane de recrutare și burse locale ale forței de muncă, la cererea agenților economici din județ; Colaborarea între ISJ Buzău, DGASPC, primării, ONG-uri pentru a implementa măsuri active de prevenire a abandonului școlar și de reîntoarcere în sistem (de ex. programe de tip "A doua șansă", învățământ cu frecvență redusă), mai ales la nivelul comunităților de romi;
Creșterea numărului de start-up-uri inovative, mai ales în rândul tinerilor, și a ratei de supraviețuire a acestora	Derularea, prin intermediul viitorului Birou pentru Relația cu Investitorii, în colaborare cu primăriile, Instituția Prefectului, organisme intermediare, companiile de consultanță, ONG-urile a unor campanii online de promovare a oportunităților de finanțare pentru start-up-uri, prin înființarea unei platforme județene dedicate - "SmartUpBuzău". Aceasta va fi actualizată

	permanent cu absolut toate oportunitățile de accesare a unor resurse pentru educația antreprenorială, pregătirea și implementarea planurilor de afaceri, serviciile de incubare din județ etc.; Amenajarea în municipiul Buzău a unui spațiu de coworking, preferabil în parteneriat cu un ONG/companie privată, prin refuncționalizarea unei clădiri publice. Acesta va oferi posibilitatea tinerilor antreprenori să dispună de un mic birou, cu utilizare flexibilă, la un preț sub cel al pieței, precum și de spații pentru întâlniri cu clienții sau conferințe. Această locație poate oferi și servicii de incubare mai complexe, funcție de necesitățile firmelor găzduite; Acordarea de facilități fiscale, prin schemele de minimis locale, pentru antreprenorii locali care investesc și creează locuri de muncă; Introducerea în curricula școlilor și liceelor din județ a unor cursuri dedicate educației antreprenoriale, la care să fie invitați periodic, cu sprijinul Biroului pentru Relația cu Investitorii, antreprenori locali sau reprezentanți ai unor investitori.
Promovarea integrării pe orizontală și pe verticală a companiilor din județ, precum și a unui dialog eficient al mediului de afaceri cu administrația județeană și locală	Organizarea, în parteneriat cu Direcția Agricolă, AFIR, APIA, GAL-uri, primăriile rurale, consultanți privați etc. a unor întâlniri periodice cu fermierii din județ și organizarea de vizite de studiu în țară și străinătate pentru a promova beneficiile asocierii în cooperative agricole și grupuri de producători, inclusiv cu utilizarea fondurilor nerambursabile disponibile în acest sens. Prioritatea vor avea domeniile cu potențial ridicat la nivel județean, precum horticultura, pomicultura sau viticultura. Promovarea înființării, după modelul Comitetului Consultativ al Mediului de Afaceri, propus spre înființare pe lângă CJ Buzău, a unor Comitete Consultative Locale ale Mediului de Afaceri, cu precădere în localitățile urbane și comunele cu o densitate mare de agenți economici; Sprijinirea activității GAL-urilor înființate în județ, inclusiv prin contribuția anuală a CJ Buzău și a UAT-urilor componente la bugetul acestora, care să conducă la creșterea capacității administrative a acestora; Înființarea unui FLAG (Grup Local Pescăresc) în județul Buzău, în vederea stimulării dezvoltării sectorului piscicol;

	Participarea activă a autoritățile județene și locale la înființarea și dezvoltarea de noi clustere inovative în regiune, cu precădere în domenii cu potențial ridicat de specializare inteligentă (de ex. eco-tehnologii, în jurul companiilor de reciclare din județ; producție agroalimentară / biotehnologii)
Valorificarea durabilă în scop economic a resurselor turistice naturale și antropice ale județului	Finalizarea demersurilor pentru obținerea acreditării UNESCO pentru Geoparcul Ținutul Buzăului; Dezvoltarea unui parc balnear în stațiunea Sărata-Monteoru, cu o suprafață de circa 10 ha, care să cuprindă spații de tratament balneo-medical, centre SPA, spații de cazare, alimentație publică, sportive, de agrement etc.; Dezvoltarea în PPP, a infrastructurii turistice (tratament cu nămol, agrement, cazare, alimentație publică etc.) în Stațiunea Balta Albă; Înființarea unui Aqua Park și a unui Bazin Olimpic în municipiul Buzău; Restaurarea și introducerea în circuitul turistic a unor obiective de patrimoniu construit aflate în stare avansată de degradare (de ex. Conacul Hariton de la Săhăteni, Tabăra de sculptură în aer liber de la Măgura, Casa cu Blazoane din Chiojdu, Termele Romane de la Pietroasa, Spitalul Brătianu din Buzău, Templul Evreiesc din Buzău, o parte din clădirile din ansamblul urban Cuza Vodă din Buzău etc.) Înființarea unui Serviciu Salvamont și construcția de refugii montane în Munții Buzăului; Extinderea și modernizarea infrastructurii de semnalizare și informare turistică (de ex. panouri disponibile în limbi de circulație internațională pentru principalele atracții, marcarea corespunzătoare a traseelor pentru cicloturism etc.); Sprijinirea, inclusiv prin concesiunea de active de către autoritățile locale, a investițiilor private în infrastructura de agrement (de ex. debarcadere, foișoare, locuri de pescuit pe malurile lacurilor, amenajarea/modernizarea de șanduri, parcuri de aventură, centre de închiriere a bicicletelor etc.); Achiziționarea și amenajarea în scop turistic a unor obiective de patrimoniu expuse riscului de dispariție (de ex. case / gospodării tradiționale); Reactivarea unui cluster în domeniul turismului, cu implicarea activă a tuturor actorilor din

	domeniu (autorități locale, centre de informare turistică, operatori privați din domeniul HORECA, ONG-uri, ghizi, agenții de turism etc.); Actualizarea, sub coordonarea clusterului, a strategiei de turism a județului și conceperea unor trasee turistice tematice, inclusiv la nivel regional, pentru formele de turism cu cele mai bune perspective de dezvoltare la nivel județean (ecoturismul, turismul activ, turism de sănătate și wellness, turismul de pescuit și vânătoare, agroturismul, gastronomic și oenologic); Dezvoltarea, tot sub egida clusterului, unui brand al județului Buzău și a unei strategii de promovare a acestuia (în mediul online, pe materiale de promovare, produse locale, standuri la târgurile de profil etc.); Înființarea unui portal unic de promovare turistică a județului, ca prim proiect concret al acestui cluster, care să fie disponibil în cât mai multe limbi străine, să fie actualizat permanent și să cuprindă toată gama de informații necesare pentru planificarea unei vacanțe în județ, inclusiv rezervări online, tururi virtuale ale unor obiective, trasee propuse etc. Eficientizarea și coordonarea activității centrelor de informare turistică din județ, inclusiv închiderea celor care nu au atins anumiți indicatori de performanță, pentru a evita risipa de resurse; Formarea unor ghizi profesioniști care să presteze, la cerere, servicii pentru vizitatori, dar și a unei rețele voluntare de ghizi, de ex. în rândul elevilor de liceu; Organizarea la nivel local a unor evenimente dedicate actorilor din industria de turism (de ex. bloggeri, agenții de turism, tour-operatori internaționali etc.), în scopul promovării eficiente a destinației;
Stimularea mobilității intra-județene a forței de muncă în vederea reducerii gradului de ocupare informală în agricultura de subzistență la nivelul zonelor rurale	Finalizarea investițiilor în infrastructura de apă și uzată din județ, care va conduce la înființarea de noi locuri de muncă inclusiv în mediul rural; Extinderea serviciilor de transport metropolitan la nivelul întregii zone urbane funcționale a municipiului Buzău, astfel încât să faciliteze navetismul în condiții de siguranță și confort al forței de muncă, dar și al elevilor din învățământul liceal și profesional;

	Actualizarea periodică de către CJ Buzău a programului județean de transport cu curse regulate de pasageri astfel încât să deservească corespunzător și să încurajeze mobilitatea forței de muncă în interiorul județului; Reabilitarea și modernizarea cu prioritate a drumurilor județene care fac legătura între municipiile Buzău, respectiv Râmnicu Sărat și comunele din zonele lor funcționale.
Valorificarea superioară, cu respectarea strictă a criteriilor de mediu, a resurselor naturale ale județului	Sprrijinirea, în limitele legislației în vigoare, a proiectelor de explorare și exploatare a noilor zăcăminte de petrol și gaze naturale descoperite în județ; Sprrijinirea elaborării și implementării planurilor de management pentru toate siturile NATURA 2000 din județ; Asigurarea pazei întregului fond funciar din județ și sprrijinirea instituțiilor cu atribuții în domeniul combaterii tăierilor și transporturilor ilegale lemn și a braconajului; Sprrijinirea elaborării și implementării amenajamentelor silvice pentru întreaga suprafață de fond forestier din județ, inclusiv cel din proprietatea UAT-urilor; Reabilitarea și modernizarea integrală a infrastructurii principale de irigații din județul Buzău (AHC Câmpia Buzăului), conform Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații – Etapele I și II; Sprrijinirea înființării de noi organizații de utilizatori ai apei de irigații (OUAI), a accesării de către aceștia a fondurilor europene pentru modernizarea infrastructurii secundare de irigații, precum și furnizarea gratuită a necesarului de apă; Reabilitarea, modernizarea și întreținerea corespunzătoare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din județ (de ex. plantări sau praguri de sol pentru combaterea eroziunii, canale de desecare, poldere naturale etc.); Promovarea resurselor naturale din județ și sprrijinirea inițiativelor private care respectă standardele de mediu în domeniul pescuitului și prelucrării peștelui, colectării și prelucrării produselor silvice, îmbutelierii apelor minerale, exploatării materialelor pentru construcții etc.

